ט' סיון תשל"ח, 14.6.78 שנה 42 המחיר: 13.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2128

העולם הזה

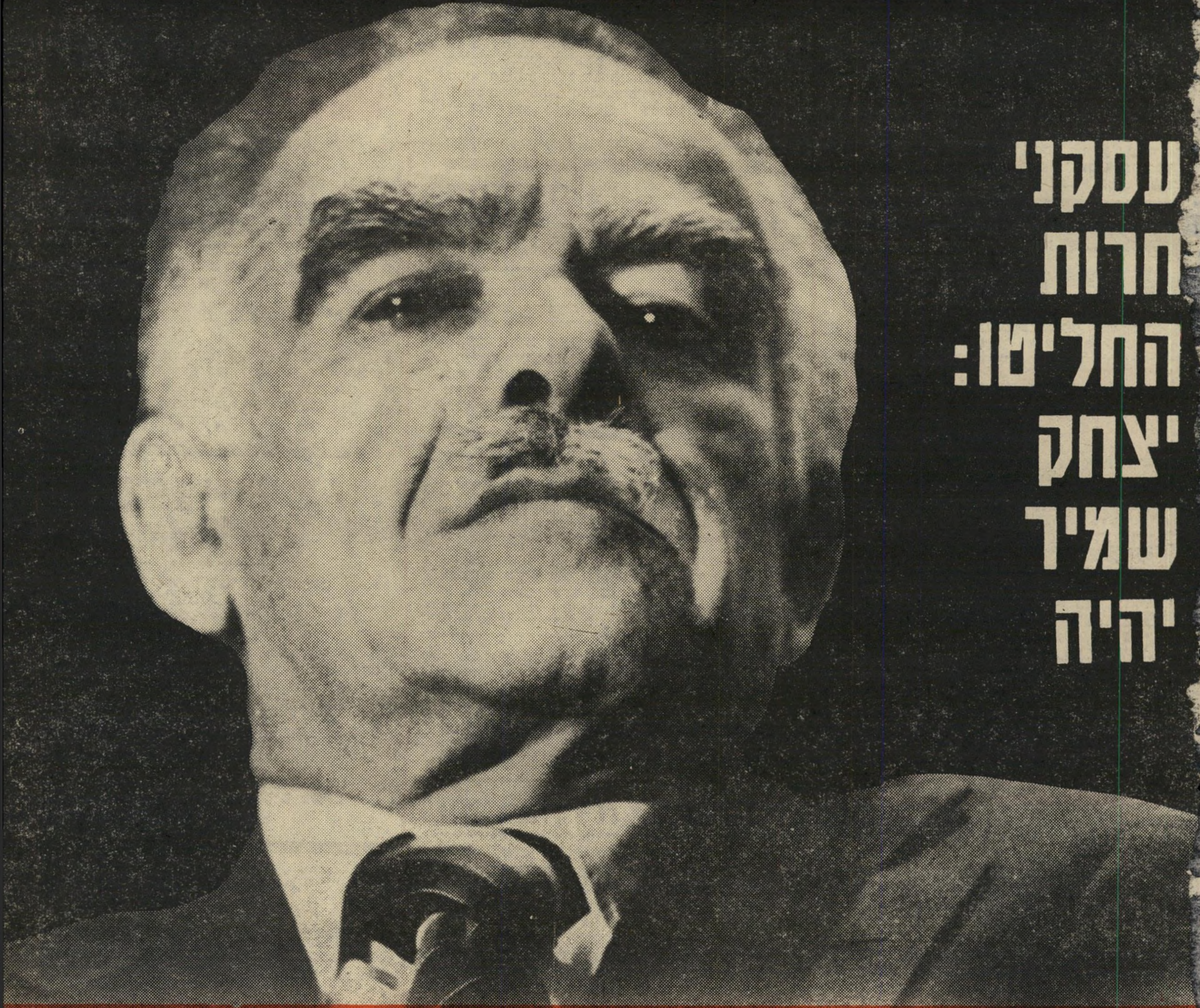

עסקני חרות החליטו: יצחק שמיר יהיה

היורש של בגין

תשקיף

רופא צמוד
לראש־הממשלה

בכל נסיעותיו האחרונות של ראש־הממשלה מחוץ לירושלים, מאז החלים מהצטננותו, נלווה אליו רופא המצוייד בציוד רפואי מיוחד, והנכון להגיש לראש־הממשלה עזרה רפואית מיידית במקרה הצורך.

ראש־הממשלה עצמו ממשיך לקבל תרופות לטיפול ברמת הסוכר בדמו. ללא קשר לכך, מציינים העוקבים מקרוב אחר התנהגותו של בגין, כי באחרונה חדל ראש־הממשלה כמעט לחלוטין להתחבק ולהתנשק עם האנשים שבהם הוא פוגש בפומבי.

המצרים מונעים
כניסת ישראלים

חל שינוי בגישת שילטונות מצריים כלפי מתן אשרות־כניסה לארצם לאזרחים ישראלים.

עד לתקופה האחרונה עדיין איפשרו המצרים לעיתונאים שהם אזרחי ישראל, העובדים עבור עיתונים זרים, לבקר במצריים. בשבועות האחרונים חדלו לאשר גם ביקורים כאלה.

פניות של עיתונאים כאלה לשגרירויות מצריות, בבקשה לקבל אשרות־כניסה למצריים, נענו כי התקבלה הוראה אפילו לא להעביר את הבקשות למצריים.

הסברי הקונסולים המצריים: השעה אינה כשרה עתה לביקור אזרחים ישראליים, גם אם הם משמשים ככתבי עיתונים בינלאומיים.

מודעי יפרוש
מניהול חגיגות ה־30

שר־התשתית־והאנרגיה, יצחק מודעי, יבקש מראש־הממשלה לשחרר אותו מתפקידו כשר הממונה על חגיגות ה־30 של המדינה, בעיקבות האסון שפקד את מישפחתו לפני שבוע, כאשר בתו הראלה ניספתה בתאונת־דרכים.

למקורביו אמר השר בתקופת השיבעה: „איך אני יכול להתעסק עכשיו בחגיגות? מה לי ולשימחה הכללית?!"

ידיד המציא
את שווה

רק באחרונה גילו מקורבי ראש־הממשלה את אחד הסודות השמורים ביותר של בגין: מי היה אחראי לניסיון־הנפל להציע את הד"ר יצחק שווה כמועמד לנשיאות המדינה.

לדיברי אנשים המקורבים ביותר לבגין, נולד הרעיון אצל מי שהיה בשעתו ח"כ חרות, מנחם ידיד, איש שכונת־התיקווה.

היה זה ידיד שהעלה את שמו של שווה בפני השר חיים לנדאו, וזה העביר את ההצעה לבגין, אשר הסתפק בהמלצותיהם של ידיד ולנדאו והניח את קלפיו על המועמד — שהורחק לבסוף בלחץ דעת־הקהל.

ישראל - יעד־
תיירות גרמני

תנועת התיירות העממית מגרמניה לישראל עשויה להגיע הקיץ לשיא חדש, אחרי שחברת טיסות־השכר הגדולה בגרמניה, „קונדור", החליטה להפוך את ישראל לאחד מיעדי־התיירות העיקריים שלה.

גם בשנים קודמות נערכו טיסות־שכר לתיירים מגרמניה לישראל. אולם השנה פתחה קונדור, שהיא חברה־בת של חברת־התעופה הגרמנית הלאומית לופטהאנזה, במסע־פירסום חסר־תקדים לטיסות־השכר שלה לישראל. במיסגרת מסע זה מפיצה החברה מאות־אלפי חוברות־הסברה מפוארות, המוקדשות בילעדית לישראל.

מחלוקת בין
חרות לליברלים

בקרב עסקני שתי החטיבות הראשיות בליכוד, חרות והליברלים, מושמעות באחרונה האשמות הדדיות, על רקע איוש מישרות ותפקידים ממלכתיים.

עסקני חרות מאשימים כי „הליברלים הפכו ,אחדות העבודה' של הליכוד", בכך שהם מחלקים בין אנשיהם את מרבית המישרות הבכירות במנגנון הממשלתי בעוד אנשי חרות מקופחים.

ברדיו יתעלמו
מאיסור חאלטורות

סמנכ"ל רשות־השידור, יוסף עבאדי, הוציא לאחרונה הוראה לכל עובדי הרדיו והטלוויזיה, האוסרת עליהם לעבוד בעבודות נוספות, אחרי שעות עבודתם ברשות, ללא אישור מפורש בכתב.

ועד עובדי הרדיו בתל־אביב החליט להתעלם מהוראתו של הסמנכ"ל.

טענת אנשי הוועד היא כי כל עוד עושה מנכ"ל הרשות, יצחק ליבני, חאלטורות, כמו עריכת מופעי ראיונות פומביים, אין הרשות יכולה למנוע מהם לעשות חאלטורות.

עוכב פירסום ספר
על רצח רחל הלר

על־פי הוראות מישרד־המישפטים לא אושר לפירסום בשלב זה ספר שנכתב על פרשת הירצחה של החיילת רחל הלר.

את הספר כתב עוזרו של מפכ"ל המישטרה, ברוך לשם, אשר בתקופת רצח החיילת והמישפט שהתנהל בעיקבותיו, היה עוזרו של שר־המישטרה לשעבר, שלמה הילל. בספר, שהיה אמור לצאת בהוצאת הספרים של ידיעות אחרונות, עידנים, כלולים כמה גילויים חדשים הקשורים בחקירות שנערכו בפרשה, שהסעירה בשעתו את המדינה.

„מיבצע ליטאני"
העלה
מחיר החשיש

מחיר החשיש המוברח לישראל קפץ בחודשים האחרונים ובאחרונה הוכפל, לעומת מחירו בשוק לפני שלושה חודשים. העלייה במחיר החשיש נגרמה, לדיברי המומחים, כתוצאה ישירה מ„מיבצע ליטאני". השתלטות צה"ל על דרום־לבנון חסמה כמעט לחלוטין את נתיב־ההברחה העיקרי של החשיש לישראל. עתה, עם נסיגת צה"ל מדרום־לבנון, מצפים לחידוש ההברחות בנתיב זה ולירידת המחירים.

עיכוב פירסום הספר נעשה בטענה כי החשוד הראשון ברצח, יורם ביכונסקי, הגיש באחרונה תביעות־פיצויים נגד המישטרה ונגד סגן־ניצב אברהם צמרת, מי שעמד בראש הצוות שחקר את פרשת הרצח, ולכן חזרה הפרשה להיות סוב־יודיצה.

אייבי - פחות 20 ק"ג

ספן־השלום אייבי נתן, שהשבוע מלאו 30 יום לשביתת־הרעב הבלתי־מוגבלת־בזמן שלו, איבד עד כה בחודש הצום כ־20 ק"ג ממישקלו.

בתקופת הצום שלו שותה אייבי רק מים מינראליים, מקבל מדי יום עיסוי להמרצת מחזור־הדם וחוקן להוצאת הרעלים שהצטברו בגופו. למרות אובדן־המישקל הרב יחסית, מצב בריאותו של אייבי תקין בשלב זה, ומאפשר לו פעילות גופנית כמעט מלאה.

הפרשנים
אינם מדברים

שני הפרשנים באולפן הגביע העולמי בטלוויזיה, מרדכי („מוטל'ה") שפיגלר ואמציה לבקוביץ, המדברים מדי ערב אל קהל הצופים וסוקרים את משחקי הגביע העולמי בכדורגל הנערכים בארגנטינה, אינם מדברים ביניהם.

שפיגלר הוזעק כפרשן לטלוויזיה, אחרי תחילת המשחקים, אחרי שהגיעו לטלוויזיה תלונות על רמת הפרשנות הנמוכה של השדרים הישראלים ומלוויהם בארגנטינה. לשם כך היה צריך לקבל אישור מגלי־צה"ל, שסיכמו עימו מראש כי ישמש הפרשן שלהם בתקופת המישחקים.

אולם צירופו לאולפן הגביע העולמי אילצו לשתף פעולה בפרשנות עם מאמן נבחרת הנוער, אמציה לבקוביץ, שבגלל יריבות אישית אינו מדבר עימו. זוהי, כנראה, גם אחת הסיבות להבדלי־הדיעות בפרשנויותיהם של השניים.

שפיגל לא
יצטרף למכבי

כדורגלן־הפאר של נבחרת ישראל לשעבר, גיורא שפיגל, המשחק בשנים האחרונות כבדורגלן מיקצועי בצרפת, לא יצטרף לקבוצת האם שלו, מכבי תל־אביב, בעונה הקרובה. שפיגל התכוון לחזור ארצה אחרי שקבוצתו, „אולימפיק ליון", תפסה בעונה האחרונה את המקום הלפני־אחרון בליגה הצרפתית הראשונה. מנהלי הקבוצה הודיעו לשחקנים כי בעיקבות זאת יהיה עליהם לקצץ במשכורותיהם במחצית, ומי שלא ירצה להמשיך יקבל שיחרור. נראה כי בלחץ אשתו, המבקשת לשהות בצרפת, שנה נוספת, מוכן גיורא שפיגל להמשיך לשחק בשורות הקבוצה הצרפתית, בחצי־משכורת.

עיתונאי ננזף
בוועדת האתיקה

עיתונאי „הארץ", נתן דונביץ, ננזף על־ידי ועדת האתיקה של אגודת העיתונאים על כי פירסם מאמר על הפרופסור ייגאל ידין ושומרי־ראשו מבלי לשוחח קודם־לכן עם ידין.

ועדת האתיקה, בהרכב עיתונאי מעריב לוי יצחק הירושלמי, עיתונאי ידיעות אחרונות יאיר עמיקם והאלוף (מיל.) צבי („צביקה") זמיר איש ד"ש, מיפלגתו של ידין, כנציג הציבור, קבעה כי דונביץ לא יכול להסתמך על פירסום בעניין זה בהעולם הזה וכי היה עליו לשאול את ידין, וזאת מבלי שהוועדה הכחישה את אמיתות הידיעה שהתפרסמה בהעולם הזה בעניין בקשתו של ידין למנות לו שומרי־ראש. מליאת מועצת העיתונות החליטה לאשר את החלטות ועדת האתיקה, אולם הורתה לעיתונאים שלא לפרסם את ההחלטה.

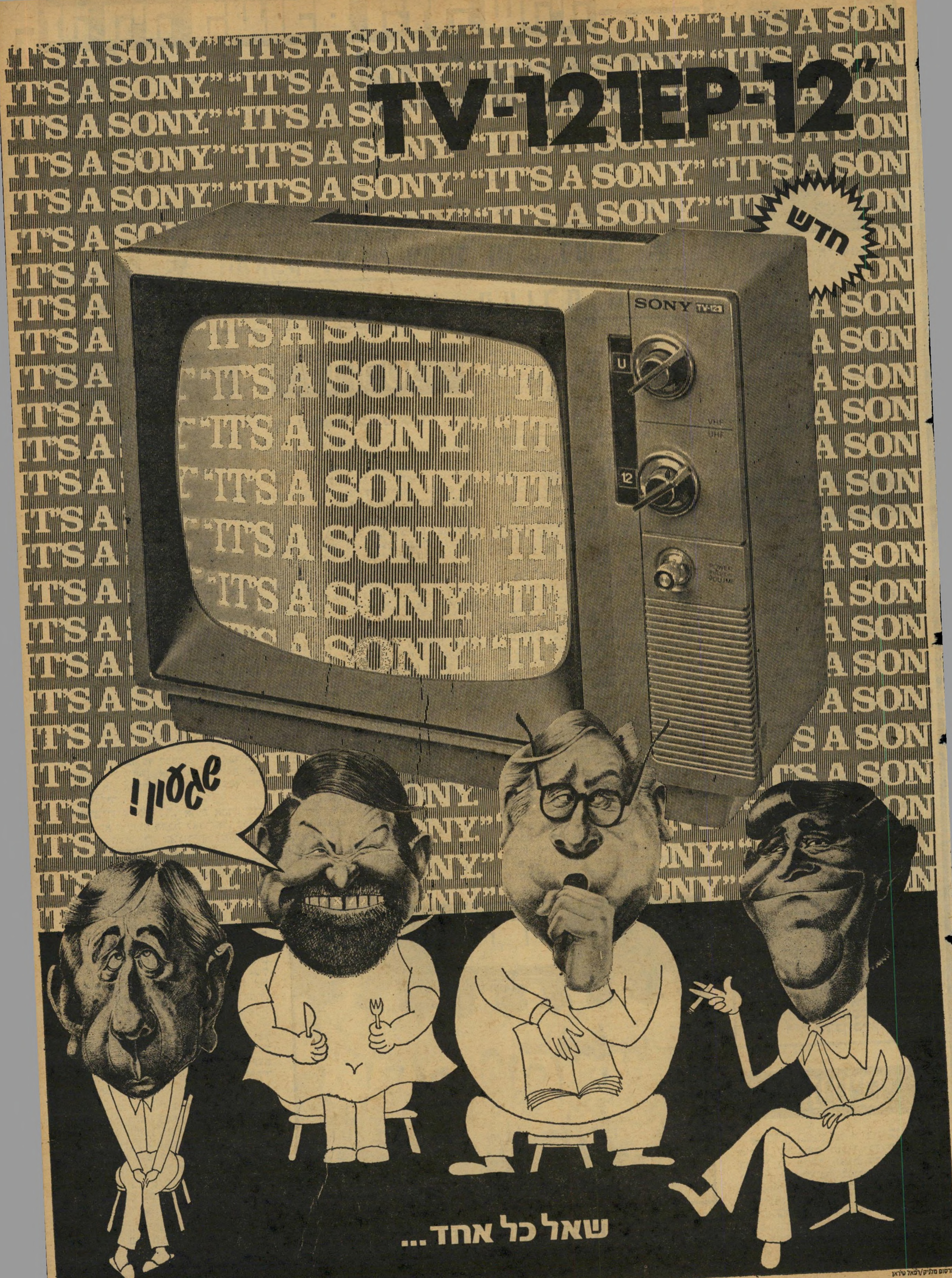
TV-121EP-12"
"IT'S A SONY"
חדש
SONY TV-121
שגעון!
שאל כל אחד...
פרסום מליק/רפאל טוראן

„העולם הזה" 816
תאריך: 11.6.53

זה היה העולם הזה שהיה

לפני 25 שנה

גיליון „העולם הזה" שראה אור השבוע לפני 25 שנה בדיוק, הקדיש כתבת־תחקיר לפרשת רצח שהסעירה את המדינה בשנ־תיה הראשונות. רב־סמל חיים שמחון, איש טבריה, הובא בפני בית־הדין והואשם ברצח חיילת הנח"ל מירי ארצי, חברתו לשעבר. כתבת „העולם הזה" שהביאה גם את שירטוטי מקום הרצח, ליד בית־הקפה של עבאדי בטבריה, העלתה שרשרת של שאלות שהטילו ספק־מה באשמתו של רס"ר חיים שמחון *

השבוע לפני 25 שנה דיווח המדור „מכל העולם" בכתבה נרחבת, בלוויית תצלומים, את תולדות מאבק האדם על כיבוש פיסגת הגבוה והנישא בהרי התבל, האוורסט, שנכבש לפני 25 שנים ברגליהם של אדמונד הילארי, הכורן מניו־זילנד, ו„הנמר" טאנסינג, מטפס־הרים מנפאל.

בשער הגיליון: מאמן נבחרת ישראל בכדורסל, יעקב שאל־תיאל, שהצעיד את הנבחרת הישראלית שבהדרכתו לאחד המר־שימים בתולדות הכדורסל הישראלים עד כה, המקום החמישי באליפות אירופה לנבחרות לאומיות.

האם רצח חיים שמחון את מירי ארצי? ✶ כיבוש פיסגת האוורסט ✶ המאבק למינוי מפקד חדש לש"ב ✶ דובר מישרד־החינוך על „העולם הזה"

מנגנון

אוהדי אהוד

אם במדינות אחרות בעולם הגדול היתה מישרה ממשלתית נצחית כמעט, ובייחוד זו של פקיד גבוה, השבוע ניתנה הוכחה חותכת כי במדינת ישראל לא מובטח אפילו מעמדו של פקיד ממשלתי גבוה ביותר, כישרוני ואהוד על מנהליו.

אם היה במדינה פקיד ממשלתי שקשריו עם הממשלה ניראו נצחיים, היה זה אהוד אבריאל, איש מנגנון ותיק של ההגנה, שגריר ישראל בצ'כיה ובהונגריה, מנכ"ל מישרד ראש־הממשלה ובאחרונה מנכ"ל האוצר. בתפקידו האחרון לא היה אבריאל מוצלח ביותר, לכל הדיעות. בן־גוריון הציע לשר־החוץ משה שרת לקבלו בחזרה למיש־רדו. שרת סירב לעבוד שוב עם אבריאל.

כשהרגיש אבריאל שהקרקע נשמטת ו־הולכת מתחת לרגליו, החל מפרסם בהארץ סידרת מאמרים על אירגונו המחודש של מישרד־האוצר. סידרה זו, שנכתבה כנראה בהשראתו הישירה של אבריאל עצמו, נו־עדה להוכיח לציבור את אי־יעילותם של המנכ"לים הקודמים של האוצר: דויד (דולק) הורוביץ וד"ר קורט מנדלסון. מא־מרים אלה עוררו רוגז רב בחוגי האוצר. ראש־הממשלה. באחד מימי השבוע שעבר הדי הרוגז הגיעו עד לפטרונו של אבריאל, התפרסמה בידיעות אחרונות רשימה ש־הכתירה את אבריאל בתואר „וייצמן של הדור הצעיר".

אי־שיתוף־פעולה. אולם אהדה בו־לטת זו לא הועילה הרבה לאבריאל. בסופו של דבר הציע לו בן־גוריון למלא את מקומו של ראובן שילוח.

אבריאל, בעל ותק רב וניסיון *, סרב לקבל את המינוי. המקורבים אליו הסבירו את הסירוב בנימוק שהיחסים בין אבריאל לשר־החוץ לא היו מאפשרים לו למלא כראוי תפקיד זה.

מאחר שאבריאל היה חבר קיבוץ ועדיין הינו חבר בקיבוצו, נאות־מרדכי, לא היה כל צורך לדאוג לעתידו. הוא כבר החזיר את מישפחתו למשק, והראה נכונות לשוב לקיבוצו. הסביר השבוע ידיד אישי של אבריאל עוד מימי ההגנה: „מנוחה של כמה חודשים בקיבוץ לא תזיק לאהוד. הוא בטוח שיקראו לו שוב לתפקיד בזמן הקרוב ביותר."

אולם כמה ממתנגדיו המושבעים של אבריאל הבטיחו לדאוג שלא תהיה זו חופשה זמנית בלבד. אמר אחד מהם, קצת בצינות: „גם לנהוג טרקטור זה תפקיד לאומי."

מקומו של שילוח נמסר לאיש שהוחזר מאמריקה: גדעון רפאל, איש מפא"י, אחיו של מנהיג הפועל המזרחי **). גם רפאל, כמו אבריאל, בא מאוסטריה, וכמו אבריאל היה גם הוא איש קיבוץ (הזורע).

אדם אחר שהדבר לא ימצא חן בעיניו: איסר הלפרין ***) יורשו של איסר בארי, שחשב לרשת גם את ראובן שילוח.

* החללים הלבנים בכתבה זו נעשו בידי הצנזורה הצבאית. יחד עם זאת מהווה הכתבה דוגמה לאופן שבו הצליחה מערכת **העולם הזה** לפרסם מידע בין־השורות על הנעשה בש"ב, ועל מאבק־הכוחות שבתוכו.
** יצחק רפאל.
*** מאוחר יותר, איסר הראל.

כדורסל

שני נצחונות בכיס אחד

(ראשה שער)

לפני שנה לערך ירד ממטוס ט־וו־א. בנמל התעופה לוד גבר בעל לבן־שיער, קל־תנועה, לחץ את ידי מקבלי פניו ב־חמימות. בדרכונו האמריקאי שהגיש ל־פקיד, היה רשום: טובי רסקין, מאמן כדורסל.

באותו רגע ידעו שני צעירים ישראלים, שהקדישו את כל מירצם במשך שנים ל־מישחק הכדורסל בארץ, כי חלומם הישן — אימון הנבחרת הישראלית על־ידם ו־נסיעתם עימה למישחקים האולימפיים ב־הלסינקי — נגוז. שני הצעירים היו יהושע רוזין ויעקב שאלתיאל, מאמני כדורסל, שניהם חברי מכבי תל־אביב. רוזין, ה־מבוגר יותר, היה מורו של יעקב.

בשנים שקדמו להקמת המדינה שימש רוזין המאמן הבלתי־מעורער של הקבוצה, שנחשבה מאז ומתמיד כטובה בארץ, דבר שבלם לא במעט את התקדמותו של שאל־תיאל. אחרי הקמת המדינה ראה יעקב בצבא כר נרחב לפעולה, וקבוצה בהדרכתו זכתה בגביע הרמטכ"ל.

על חודה של נקודה. במשך תקופה קצרה הניח שאלתיאל נדבך על נדבך, ובנה חומה מוצקת של קבוצות כדורסל צבאיות. לפני יותר משנה עמדה נבחרת הצבא להתמודד בפאריס עם נבחרת הצבא הצרפתי. היה זה טיבעי ששאלתיאל יאמן את נבחרת צה"ל. במשך זמן קצר הוא העלה את כושר אנשיו, וניצח במהלך ה־מסע כמעט את כל קבוצות הכדורסל ה־צרפתיות. נבחרת צה"ל נוצחה על־ידי נבחרת הצבא הצרפתי בהפרש של סל אחד.

כאשר הוחלט, השנה, להשתתף באליפות אירופה בכדורסל במוסקווה, היתה השאלה: מי יאמן את הנבחרת, רוזין או שאלתיאל? היתה זו שאלה עדינה ביותר: רוזין היה הוותיק, המקובל, האיש שהוליך את מכבי תל־אביב לניצחונות באירופה והעלה את הקבוצה לרמה נאותה. שאלתיאל, מאידך, היה כוח מינהלתי רציני. תבונתו הרבה ברגעים מכריעים, יכולתו בהצבת שחקנים ובניהול יעיל של המישחק היוו יתרונות מכריעים על־פני רוזין, שהיה ללא ספק מאמן טוב ממנו אך לקה בניהול המישחק.

רוזין ויתר. לא משום שניכנע לשיקו־לים. הסיבה היתה אישית: אשתו עמדה ללדת, והוא רצה להישאר בקירבתה. שאל־תיאל נסע למוסקווה. הוא לא היה הגורם הישיר לניצחונות המפתיעים שם.

כמעט מדליית־כסף. כאשר חולקו השבוע, לעיני 60 אלף צופים, באיצטדיון המוסקוואי דינאמו, מדליות זהב, כסף ו־ארד לשלוש הנבחרות הראשונות באליפות אירופה בכדורסל, עמדו 13 בחורים שחו־מים, בעלי גופיות כחולות ומכנסיים לב־נים ללא נוע, השקיפו אל לוח־התוצאות.

היה זה רגע דרמאתי לגבי הנבחרת ה־אלמונית, שחוללה סנסציה עולמית בטפסה במעלה הסולם ובהכניעה קבוצות אירופיות חזקות בשלב הגמר. עוד לפני ימים ספו־רים הביעו פרשני ספורט את דעתם כי ישראל עשויה לתפוס את המקום השני באליפות, אחרי ברית־המועצות החזקה. הם לא היו רחוקים מהמציאות. ישראל ערכה חזקות ממנה. ניצחה אותן. נותר לה ל־התמודד עוד עם נבחרות צרפת, רוסיה בליץ תוקפני על ארבע קבוצות שנחשבו

תושבי ישראל, שחלו במשך השבוע ב־קדחת הכדורסל, היו חסרי־סבלנות, סובבו את כפתורי מקלט־הרדיו ללא הרף, ניסו לוודא את תוצאות המשחקים. המהלומה באה כקטיעות אבר מן הגוף. צרפת ניצחה את ישראל, המעיטה בכך את סיכוייה לת־פוס את המקום השני. שתי הגלולות המרות הנוספות, שבאו בהלם מידי נבחרות רוסיה והונגריה, נבלעו גם הן בדומיה. התגובה היתה כללית: „חבל."

היה זה סיום מעציב, לאחר שרשרת הניצחונות המפתיעים, למרות שהנבחרת תפסה את המקום החמישי באליפות, באותו מספר נקודות של הנבחרת שתפסה את המקום השני.

* רס"ר חיים שמחון הורשע בסופו של המישפט בדין. הוא שוחרר כעבור שנים אחדות לאחר בדיקה במכונת האמת. עדות זו הטילה ספק באשמתו, והפכה את שימחון הישראלי הראשון ששוחרר מן הכלא ב־זכות מכונה זו.

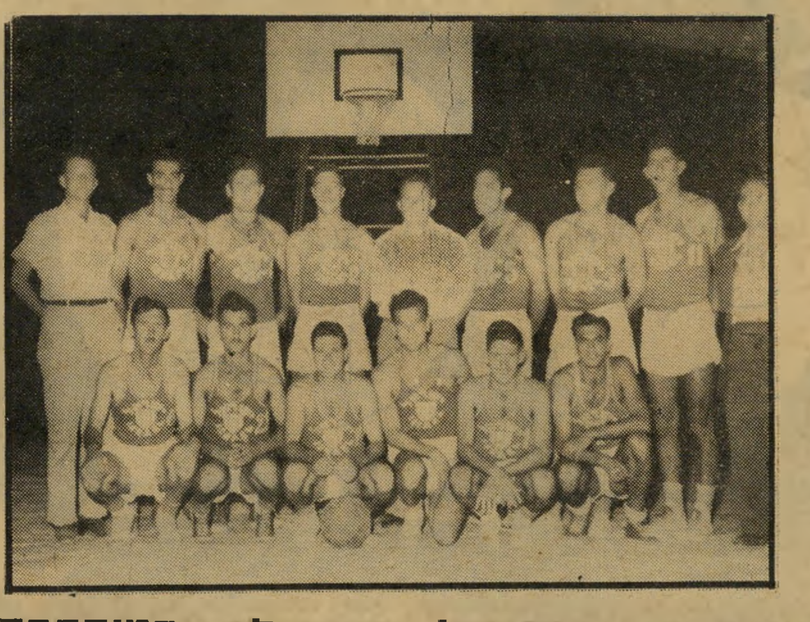

נבחרת הכדורסל הישראלית במוסקבה

עומדים, מימין לשמאל: דויד פרוסק (מנהל טכני), ראלף קליין, אברהם שניאור, משה דניאל, יעקב שאלתיאל (מאמן), מרסל חפץ, ראובן פבר, זכריה עופרי, דויד הייבלום. יושבים: פרדי כהן, דן בוקסבוים, מרדכי ממון, יעקב וינר, שמעון שלח.

לדעתי

רוח־נעורים רעננה מנשבת בין דפי העולם הזה והיא, כמדומני, עיקר ייחודו. עורכיו, סופריו, ובעיקבותיהם רוב־רובם של קוראיו, הם בני־נוער. „הצעירים מי־טיבים לתכנן מלהעריך, לבצע מלייעץ, ו־לחדש מלהמשיך בישנות" — מימרה ישנה זו של פראנסיס בייקון נדרשת גם לגבי עריכת עיתונכם. התיכנון, הביצוע וה־חידוש הישגיכם הם, וראויים אתם להת־פאר בהם. אך האם היתה תיפארתכם תמיד גם בדרך הצד האחר? האם לא חטאתם לפעמים בחיפזון מסקנותיכם?

העולם הזה, ככל עיתון בישראל, נהנה מאחד ההישגים החברתיים שלנו בארץ, הגורם רגשות אושר לרבים מאזרחיה — חופש־הביטוי. זכות זו מנוצלת היטב על־ידי עורכיו, וכשאני קורא את רשימותיהם הנועזות של העורך וחבריו מהרהר אני: אכן, אורי אבנרי, עורך העולם הזה, יכול להיווכח שאורי אבנרי מחבר סיפרי מיל־חמת־השיחרור היה נחפז מדי במסקנותיו הקודרות לגבי חופש האזרח, באותה מדינה שיחד לחמנו לעצמאותה.

ראובן סיוון, קצין העיתונות וההסברה, מישרד־החינוך־והתרבות

כעבור 25 שנה

על „העולם הזה" כדעתי אז כדעתי עתה. עדיין מחזיק אני בדיעה שאין סכנה מרחפת על חופש האזרח בישראל. כיום הייתי משבח את „העולם הזה" על עמידתו האמיצה בעניין ה־שלום — שלום עכשיו! והרי עניין זה, בסופו של דבר, הוא העניין הראש והראשון שצריך להעסיקנו. הוא בנפשנו.

ד"ר ראובן סיוון, ירושלים

אנשים

● **דויד** („סבא של יריב") **בן־גוריון** הופתע לא פחות מנכדו, מן המתנה ש־הוגשה לו בשעת חגיגת הבר־מצווה של יריב *), שהתקיימה לפני שבוע במועדון המסחרי והתעשייתי, תל־אביבי. המתנה: עוגת־ענק בצורת ספר, מעשה־ידי המומחה הידוע **מרדכי גרוס.** העיר אחד מהנו־כחים: „זה בוודאי טעים מאפלטון."

● ליריבו האחרון של בן־גוריון, **יגאל אלון,** נולדה בת. שמה: גוני.

* יריב בן־אליעזר.

עלית 18 קראט קפה נמס גבישי

טעים כמו קפה טרי-מהיר כמו קפה נמס
בצנצנת של 50 גרם
ובצנצנת גדולה של 200 גרם.

טוב לי עם קפה עלית

עכשיו "קופל נסיעות" מציעה לך את המיטה באמריקה

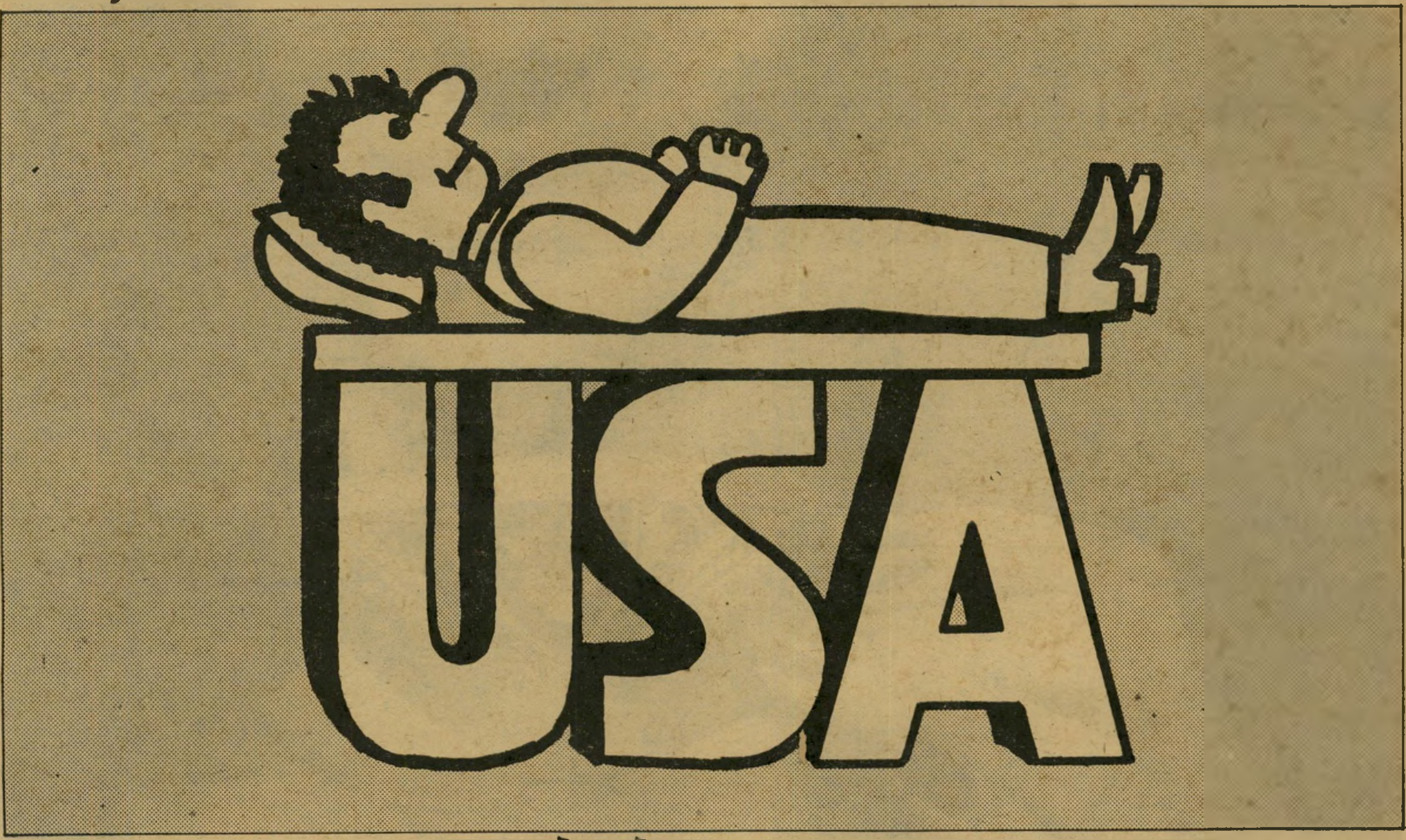

במחירים שתוכל לישון בשקט

הילטון-החל מ-$18 ליום בחדר כפול

עכשיו תוכל להנות באמת באמריקה.
שוב לא יעיקו עליך מחירי בתי המלון "המפחידים".
בהילטון למשל, פאר המלונות בארה"ב, תשלם
החל מ-18$ ליום בחדר כפול!
ההילטונים של ארה"ב -
נמצאים בכל עיר המכבדת עצמה,
ותמיד במקומות הטובים ביותר.

HILTON HOTELS

רמדה-החל מ-$14.50 ליום בחדר כפול

ואם אתה מטייל ברכב, לרשותך בכל רחבי ארה"ב
רשת "רמדה אין" - חדרים גדולים, מיזוג אויר,
טלויזיה, רדיו, בריכת שחיה ומגרשי משחקים לילדים,
ב-42 מדינות בארה"ב ובמחיר החל מ- 14.50$ ליום
בחדר כפול. בעיר ומחוצה לה,
בכל רחבי אמריקה, קופל מעמידה לרשותך את המלונות
הטובים ביותר במחיר שאתו
תוכלו לישון בשקט. אתה וכיסך.

RAMADA
HOTELS

המחירים מבוססים על לינה של אדם אחד בחדר כפול.

דרך צלחה
קופל נסיעות
רח' פרישמן 14, ת"א, טל. 246121.

סניפי קופל: תל אביב, טל. 246121, ירושלים, טל. 233533, חיפה, טל. 88011, קרית ביאליק, טל. 740451, נתניה, טל. 27410, רמת גן, טל. 731105, באר שבע, טל. 78860.

פרסום א פר/שת

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טלפון 03־243386. תא־דואר 136 • מען מברקי: „עולמפרס" • מודפס ב„הדפוס החדש" בע"מ, תל־אביב, רח' בן־אביגדור • הפצה: „גד" בע"מ • גלופות: צינקוגרפיה כספי" בע"מ • העורך הראשי: אורי אבנרי • העורך: אלי תבור • עורך תבנית: יוסי שנון • עורכת כיתוב: נורית יהודאי • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מח' המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: העולם הזה בע"מ.

קורא יקר.

הסיפור מתחיל בדרך כלל בצורה דומה. צעיר או צעירה מתייצבים יום אחד במשרדי המערכת כשבפיהם מישאלה: „אני רוצה להיות עתונאי. איך הופכים לכתב בהעולם הזה?" אחרים, מאופקים יותר, חוזרים על שאלה זו בכתב, בדרך הדואר. הרבה אחרים, כך למדנו לדעת, רוצים אך אינם מעזים, משום מה, לפנות באחת משתי הדרכים. יש גם כאלה המבקשים קשרים ומתווכים כדי להגיע לעצם הבעת מישאלתם.

לכל אלה, הנה מדריך קצר.

אין דבר פשוט יותר, לכאורה, מאשר להתקבל לעבודה ככתב במערכת זו. העולם הזה זקוק לכתבים. תמיד. בעיית המחסור בכוח־אדם היא אחת הבעיות הכרוניות של העתון. משום כך אנו מוכנים תמיד לקלוט בשמחה כתבים חדשים במערכת. אין צורך בפרוטקציה. גם לא בניסיון מוקדם. אפילו לא בהזדהות רעיונית עם הדיעות הפוליטיות המובעות מעל גבי עתון זה. אין אנו נוהגים לבדוק את השקפותיהם הפוליטיות או השתייכותם המפלגתית של המתבקשים להתקבל לעבודה.

כל מה שאנחנו דורשים הוא כישרון עתונאי, יכולת התבטאות סבירה בכתב ו־בעיקר רצון לעבוד בתחום המרתק הזה ה־קרוי עיתונות. ולא סתם לעבוד — לעבוד קשה.

כל מי שמבקש להתקבל ככתב במערכת מוזמן לפגישת היכרות. אין זה מיבחן, אלא שיחת־רקע המיועדת לאפשר לנו לעמוד על עברו ואישיותו של המועמד. בתום שי־חה זו מתבקש המרואיין להכין כתבה עתונ־אית אחת. הנושא אינו חשוב. הוא יכול להיבחר על פי שיקול־דעתו של האיש, על־פי נסיותיו האישיות, או נושא שיוצע לו על־ידי המערכת. מובן שאין אנו מצ־פים שכתבה זו תהיה כתבה עתונאית מושל־מת. זוהי כתבת־מיבחן, המאפשרת לגלות את כושר הכתיבה של הכותב ואת יכולתו בהצגת נושא כתבתו ותיאורו. יותר מכל מסייעת לנו כתבת־מיבחן כזו לדעת אם חבוי בכותבה אותו ניצוץ מסויים ומיוחד־במינו, בלעדיו לא יעזרו שום הכשרה, הדר־כה וניסיון להפכו לעתונאי.

על־מנת לחסוך בזמן, כדאי שאלה ה־שוקלים פנייה למערכת בנושא זה — ומדי חודש אנחנו מקבלים כמה עשרות של פנ־יות כאלה — יביאו עמם כבר לפגישת ההיכרות הראשונה כתבת־ניסיון כזו.

אם הנתונים של כתבה זו מצביעים על כך ש„יש על מה לדבר", יעבור המועמד לעבודה עתונאית לשלב הבא. זהו השלב של תקופת־מיבחן. היא מתמשכת מספר שבועות, בהתאם לכישורים שיגלה המוע־מד. בתקופה זו משתלב המועמד בעבודה הסדירה של המערכת. מוטלות עליו משי־מות עתונאיות. נבדקת היוזמה העתונאית העצמית שלו בכיסוי אירועים ובהבאת ידי־עות. כשהוא נמצא תחת פיקוח מתמיד של עובדים בכירים בעתון, נבדקים מהימנותו העתונאית ומידת הסתגלותו לתנאי העבו־דה המיוחדים של מערכת זו.

אין אנו עורכים קורסים לכתבים מתחי־לים. אנו מחזיקים בדיעה שהידע המקצועי יכול להירכש רק תוך כדי עבודה. אם להשוות את העבודה העתונאית לשחיה, אין מעבירים בהעולם הזה שיעורי־שחיה. אנו מעלים את המועמד אל המקפצה ו־אומרים לו: קפוץ! לפעמים הוא שובר את ראשו כבר בקפיצה הראשונה. לעיתים הוא מגלה כושר ציפה. רק במקרים נדירים הוא מתחיל מיד לשייט ולשחות בכוחות עצמו. את אלה אנחנו מחפשים.

■ ■ ■

למעשה, אין הדברים כה פשוטים כפי שהם נראים ממבט ראשון.

העיתונאות היא מקצוע מושך. עדות לכך הם מאות הצעירים והמבוגרים הנרשמים מדי שנה לבתי־הספר לעיתונאות למיניהם. במרוצת השנים עברו אלפי תלמידים דרך בתי־ספר אלה. רק בודדים מהם הצליחו להיקלט בעבודה עתונאית. מתי מעט מאלה התגלו כעתונאים של ממש.

הסיבה לכך נעוצה אולי בעובדה ש־העיתונאות ביסודה אינה מקצוע נרכש. היא יצר. היא תכונת־אופי. אפשר ללמד וללמוד את תורת הכתיבה העתונאית.

סילבי קשת כעורכת־דפוס ב„העולם הזה" 1954*
— האם הניצוץ מבורך

אפשר להדריך בשיטות השונות לאיסוף מידע, אימותו והגשתו. ניתן להקנות לאח־רים את הסודות הטכניים ואת הטריקים המיקצועיים שעתונאים ותיקים צברו מ־ניסיונם. כל אלה הם חיוניים לעתונאי ה־מתחיל. אולם טובי המורים ושנות־לימוד רבות ככל שיהיו, לא יוכלו להפוך אדם לעתונאי אם אין בו את אותן תכונות בלתי מוגדרות הדוחפות אותו להפוך את ההרפתקה הגדולה הזו, של עיסוק בעיתו־נות, לייעודו.

לי אישית נדמה שהעניין טמון במיבנה האישיות של האדם. דרוש מיבנה אישיות מסויים מאוד כדי לדחוף אדם לעסוק ב־פילוסופיה, בדת, במדע או באמנות, וה־מוטיבאציה לפנייה לעיסוק בכל אחד מ־תחומים אלה שונה מחברתה. היא אינה קשורה דווקא לתדמית של העיסוק, או מהיתרונות החברתיים והכלכליים שנדמה לעוסק שהוא יוכל להפיק ממנו. היא נוב־עת בראש וראשונה מתכונות אופיו ה־מיוחדות של הפונה לאחד מתחומים אלה. לרוב פנייה זו היא בלתי מודעת.

הוא הדין בעיתונאות. כנראה שמיבנה אישיות מסויים, המוליד הרכב מוגדר של תכונות אופי הוא הגורם לאנשים לעסוק במקצוע זה. זוהי מעין דרך להבנת והסב־רת העולם הסובב אותנו, השונה במהותה ובמניעיה מצורות הפעילות התרבותית ה־אחרות של האנושות, שגם הן אינן אלא אמצעי להבנת העולם והסביבה ואירגונם.

מיבנה אישיות כזה הוא המוליד את היצר העתונאי. בלעדיו ספק אם יוכל אדם להתמיד לאורך זמן במקצוע זה ו־להצליח בו. רבים, השואפים להפוך עתונ־אים, לא חוננו — או קוללו, תלוי בנקודת־המבט — ביצר שכזה. לעומתם יש אח־רים שיצר כזה ויכולת כתיבה עתונאית חבויים בהם מבלי שיהיו מודעים לכך. את דבר קיומן או אי קיומן של תכונות אלה ניתן לגלות רק באמצעות ותוך כדי עבו־דה מעשית. כל השאר הוא שולי וניתן ללמידה בהתאם לכושר התפיסה והלמידה של העתונאי המתחיל.

במבט לאחור, כשאנו סוקרים את תחי־לת דרכם של דורות של עתונאים, שעברו במרוצת השנים דרך האולפנא המעשית של עבודה בהעולם הזה — לפני שנקלטו בעיתונים אחרים והפכו שם כוכבים בשמי העיתונות הישראלית — ניתן לגלות ש־רובם ככולם החלו בדרך דומה. בשנות קיומו של עתון זה הגיעו אליו רק עתונ־אים ספורים שעבדו קודם לכן בעיתון אחר ועברו בו את טבילת־האש העיתונ־אית שלהם.

הרוב החלו את דרכם בעתון זה ככתבים מתחילים. לפעמים אפילו לא הגיעו עד לכך. סילבי קשת, המוכרת כיום כעיתונ־אית שנונה ומבריקה של ידיעות אחרונות, עשתה את ראשית צעדיה בעולם העיתונות כמגיהה ואחר־כך כעורכת־דפוס, בהעולם הזה, לפני שהתגלה כושר־הראייה העתונאי המיוחד במינו שלה וסיגנון כתיבתה בעל החותם האישי המובהק. אהרון בכר, שהוא כיום ללא ספק אחד המעולים בעתונאי ישראל, נאלץ בתחילת דרכו העתונאית בהעולם הזה, לכתת את רגליו על פני רכ־בות ישראל, כדי לסייע שם באיסוף פתקי־הצבעה בקלפיות הניסיוניות שערכנו.

לכל אחד מהעיתונאים שעברו דרך עתון זה יש סיפור אישי משלו על הקשיים, האכזבות והתיסכולים שהיו מנת חלקו בראשית עבודתו בעתון. אפשר למלא בהם ספר שלם. אולם אותו חיידק עיתונאי ש־דבק בהם, סייע לכולם להתמיד ולהתגבר ולהגיע למקום שהגיעו.

גוללתי היבט זה של העבודה העיתונ־אית בהעולם הזה, לא כדי להרתיע. להיפך, כדי לעודד ולדרבן את כל אלה המשתוק־קים בסתר־ליבם להתקבל לעבודה ככתבים בעתון זה ונרתעים מכך בגלל מעצורים או חששות מכל סוג שהוא. דלת המערכת פתוחה. אנו מחכים לכם.

■ ■ ■

הכתבה „סטאלאג החיילות" (העו־לם הזה 2121), על הנעשה בכלא הנשים של צה"ל, עוררה הדים רבים בציבור ה־קוראים, ובעיקר בקרב החיילות והצעירות העומדות לפני גיוסן לצה"ל.

למערכת הגיעו מכתבים רבים, ביניהם של חיילות שבילו חלק משירותן הצבאי בכלא 400, נשוא הכתבה. היו שטענו כי החיילות המרואיינות בכתבה הגזימו ב־תיאוריהן את המצב השורר בכלא וכי תנ־

אהרון בכר ב„קלפי הניסיונות"
— או מקולל?

איו אינם גרועים כפי שתואר. אחרות איש־רו את שנכתב בכתבה.

בפי קוראים אחרים היתה טענה מסוג אחר: „מדוע לא ביקרתם אתם עצמכם בכלא? מדוע לא ראיינתם אסירות היוש־בות שם כיום, כדי לעמוד על אמיתות ה־טענות של החיילות שצוטטו בכתבה?"

העובדה היא שאחרי עבודת איסוף ה־חומר פנתה המערכת בשעתו אל דובר צה"ל, ביקשה ממנו אישור לביקור בכלא הנשים הצבאי ולראיון האסירות הכלואות בו. אחרי שדובר צה"ל ביקש את אישור הממונים עליו לבקשה הוא השיב בשלילה לפנייתנו זו. כתוצאה מכך התבססה אותה כתבה על ההתרשמות מדברי החיילות־לשעבר שרואיינו.

ידענו, כמובן, כי המצב בכלא 400, כמו בכל בית־כלא אחר, הוא עוגתי. בכל פעם שמתחלפת שם מפקדת מתחלף גם מחזור של סוהרות ותנאי הכלא משתנים. אולם מטרת הכתבה היתה להתריע מפני הישנו־תם של מצבים כמו אלה שתוארו בה.

תשובתו השלילית של דובר צה"ל ל־פנייתנו יכלה ליצור את הרושם שצה"ל אינו מעוניין להתייחס למה שמתרחש ב־כלא הנשים ולתקן את הדרוש תיקון. הת־רשמות זו התבטלה בשבוע שעבר, אחרי שקצינה בדרגת סגן־אלוף טילפנה למשרדי המערכת וביקשה לשוחח עם הכתב שכתב את הכתבה. היא גילתה כי ראש אכ"א, האלוף רפאל ורדי, החליט להקים בעקבות פירסום אותה כתבה, ועדת חקירה שתבדוק את המתרחש בכלא 400.

לצורך זה גוייסה למילואים אל"מ רות מושכל, מי שהיתה קצינת ח"ן ראשית. בין העדים שהופיעו בפני הוועדה היה גם כתב העולם הזה. על פי התרשמותו נראה כי הוועדה חוקרת בפרשת כלא 400 כדי להסיק מסקנות עד תום וכדי שתקופות, כמו זו בהן שהו בכלא החיילת ר. וחברו־תיה, לא תשובנה עוד.

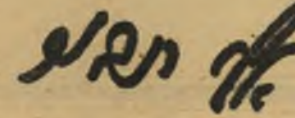

* לידה, הקריקטוריסט רענן לוריא, ש־בתחילת הקאריירה שלו צייר עמודי קרי־קטורות בהעולם הזה.

שלום אתמול

מי שסבור שהבעיה מתמקדת בתחום ה־מקוטב שבין „שלום עכשיו" ל„שלום בטוח", אינו מבין מה הוא סבור. עם כל הקושי שבהדיפת השפעתו של הפיתגם ה־גורס ש„אין לבכות על הלב שנשפך", ה־מוקד נמצא בעבר, במה שצריך לכנותו. עם כל הסארקאזם, בשם „שלום אתמול" צריך בהחלט לבכות. בכי עכשיו!

כל יממה שעוברת מעמיקה את הקיפאון וכל סיבוב נוסף של המחוגים משמיט עוד שעת־כושר מזדנבת מהבסיס ההולך ואוזל של הטיעונים הדהויים שלנו בדבר זכויות, מורשת, צדק וכיו"ב מונחי שעווה. החלב שנשפך וממשיך להשפך מבלי שיעשו כאן פעולות מניעה, מחמיץ ומרקיב. כל מילח־מה שתתווסף, חלילה, לערימת המילחמות, תסיג אותנו אל נקודות מיקוח מגוחכות ונואשות, אל נקודה אשר כל מו"מ ש־ייפתח ממנה יהפוך את העמדה הישראלית למרוטת נוצות ובלתי אפשרית כמעט.

לפיכך, מה שעוד נותר הוא מוצא דק ואחורי: שלום אתמול. המשך הקיפאון גורם לכך שגם התיקוות העמומות המע־טות שנותרו לפליטה ולרחמים, מתהלכות אל עבר הפריג'ידר, אל תא ההקפאה ה־עמוקה, אפילו הן אינן מסוגלות להחזיק מעמד בסביבה טבעית.

אברהם שרון, עין־השופט

● ● ●

מישטר פיאודלי

נתקלתי בעיתונות, במדור מודעות־האבל, במודעה שפירסם מבקר־המדינה, הד"ר ארנסט נבנצל, המודיעה על מותה של מרגרטה מוזס, אלמנתו של מבקר־המדינה הראשון, הד"ר זיגפריד מוזס. בראש ה־מודעה התנוסס סמל מדינת־ישראל ומתח־תיו נמסר כי „מבקר המדינה והגברת נבנצל, מודיעים בצער על פטירת מרגרטה מוזס."

מה זה פה? האם הגענו כבר למישטר פיאודלי. מדוע צריך הרוזן־קיסר־מלך נבנצל לצרף גם את אשתו במודעה ממלכ־תית? לא שמעתי עדיין שלאשתו של מבקר־המדינה יש מעמד רשמי.

בסוף המהדורה מצויינת מעלתה של ה־מנוחה: „שהיתה עזר כנגדו (כנגד בעלה) בשבתו עם זקני הארץ". מה זה? זה חלק מהשיגעון הגדול.

יוסף בלום, תל־אביב

● ● ●

כוכב חדש

כל הכבוד לליכוד. אחרי שהמערך חיסל את תוכנית הסאטירה הטלוויזיונית, ניקוי ראש, החזיר אותה הליכוד אל מסכינו. הפעם עם כוכב חדש. דובי גל כלב לעומ־תו. אני מתכוון ל־אריה נאור, מזכיר הממשלה ירום הו־דו. ואיזה טריק עשו לנו? כדי ש־לא נוכל להתחמק מלראות אותו, פשוט דוחפים את הבידור הזה, המצחיק עד לדמעות, אל תוך מהדורות החדשות. מי אמר שהסאטירה מתה בארץ? צריך רק להציג את אריה נאור בכל יום בטלוויזיה והמוראל של ה־עם יקפוץ עד לשחקים.

נאור

אני לא יודע אם יש מישהו במערך ה־מאמין שהם יחזרו פעם לשילטון. אבל אם ימשיכו להקרין לנו את אריה נאור ב־טלוויזיה, והוא ימשיך לדבר שם על „מדי־ציניה" ועוד מילים של בית־מרקחת, אתם תראו, הם עוד יחזרו. אין זאת אגדה. זה אריה נאור.

חיים אבישר, ירושלים

● ● ●

המכנכנים

האם אינכם משתוממים על כך שמשאלי דעת־קהל הנערכים בישראל, מצביעים על כך שתמיד מרוצים 70% מהנשאלים מ־הדרך בה פועלת הממשלה.

האם ייתכן שעורכי הסקרים הפיקחים שואלים תמיד שאלה זו את אותם האנ־שים, שיאמרו תמיד „כן", ברוב של 70%, גם אם תשאל אותם על טיסתם האחרונה לירח או אהבתם לבתולה מאורליאנס.

מוזר שעורכי הסקרים לא שאלו שאלות אלה אף פעם אותי או את ידידי. האם הם חוששים מכך שאודה שאני בקושי מרוצה יותר מ־30% מראש ממשלה הנופל מכסאו בקילנוע מרוב צחוק, בעת שהוא צופה בבדיחות הקלושות של אפרים קישון נגד מפלגות פוליטיות; או מסגנו העוקב אחרי הקרדיוגרם של ראש־הממשלה; או משר־חוץ המעסיק את עצמו בהסרת תוויות „שלום עכשיו" ממכוניות עובדיו?

...שלא לדבר על הרמטכ"ל לשעבר שלנו, המתפאר בכך שפוצץ כפרים לבנו־ניים, בסיגנון לידיצה, או הרמטכ"ל החדש שלנו המציע לנו לא לומר או להדפיס דבר שיש בו כדי לגרום נחת לערבים.

יוסף שריק, תל־אביב

● ● ●

האמא של הסרטים

מאמרו של יגאל לביב בהעולם הזה (2126), העוסק רבות בגב' מרגוט קלאוזנר ז"ל ומשפחתה, עושה עוול גדול לדמותה ואישיותה של מרגוט קלאוזנר.

כאחד שעבד במחיצתה של מרגוט כ־10 שנים, אני יכול להעיד כי מרגוט היתה אישיות בעלת אינ־טליגנציה בלתי־רגילה ושורשיות ישראלית עמוקה. את כל הענינים ה־עיסקיים היא נהגה לנהל בשיקול דעת מירבי, ועובדה ש־היא הצליחה להפיח רוח חיים כלכלית רווחית בחזון ש־היה לה לפני 30 שנה.

קול

„אולפני הרצליה" הפכו למה שהם כ־יום רק בזכותה של מרגוט קלאוזנר, אשר התעקשה להפוך חלום־חזון למציאות, ולא בכדי מכנים את מרגוט קלאוזנר כאמא של תעשיית הסרטים הישראלית. על כן, כאמור לעיל, אני חושב שהמאמר הנ"ל עשה ל־מרגוט עוול. אני מקווה כי מכתבי זה יתקן עוולה זאת.

יצחק קול, מנכ"ל אולפני הרצליה, הרצליה

● הכתבה תיארה את מרגוט קלאוזנר בצורה אוהדת, מבלי להעלים את הצדדים התימהוניים באישיותה, שהביאו לפרשה העובדתית שנגולה בכתבה.

● ● ●

אלופי הנסיעות

מאז עלות הליכוד לשילטון במדינה הפכו ראש־הממשלה, שריו ונשותיהם לאלופי ה־נסיעות. הם אינם יורדים ממזוודותיהם. וניתנת גם אפשרות בלתי חוזרת לנשות השרים להציג את קסמיהן בעולם הרחב. שר חוזר ושלושה יוצאים, לזמן בלתי־מוגבל, על־חשבון משלם המיסים המסכן.

מאשה פירמן־הלפרין, רמת־גן

לאור נסיעותיהם המרובות של שרי ה־ממשלה לחו"ל, אני מציע בזה לראש ה־ממשלה, מר מנחם בגין, להקים ממשלה גולה. או אם ירצה, ממשלה בגולה. ממילא אין ממשלתו מתפקדת, כך שאין זה משנה איפוא יושבים השרים.

אבנר אורן, ראשון־לציון

„400 אלף ישראלים יצאו את ישראל בדרך האוויר והים בקיץ 1978", נאמר בעיתונות. אולם עובדה אחת חוזרת על עצמה מידי שנה: הרושם הגרוע שמותי־רים התיירים הישראלים בחו"ל.

ההתנהגות בחו"ל, הנימוס, אורך־הרוח — כל אלה הם מנת חלקם של בני אירופה. כאשר מגיעים הישראלים ליעדיהם מתחי־לות הבעיות. הישראלי המצוי אינו רגיל לנהוג כשורה. הוא חייב לצעוק בקולי קו־לות ולנהוג באורח לא תרבותי. שומה על חברות־הנסיעות וסוכני־הנסיעות לתדרך את אלה השמים פעמיהם לחו"ל כיצד לנהוג בכל ארץ וארץ. בצד החוברות ה־מפוארות של מסלולי הטיולים יש להוציא חוברת נימוסים והליכות כמו „דע כיצד להתנהג בחו"ל."

יוסף פנחסי, רמת־גן

● ● ●

גודש ההרג

„בלהיטותו הרבה להציג תמונות של ,גודש הרג' ו,גודש גירוש', הצליח עורך

(המשך בעמוד 10)

EDDISON DOUBLE II

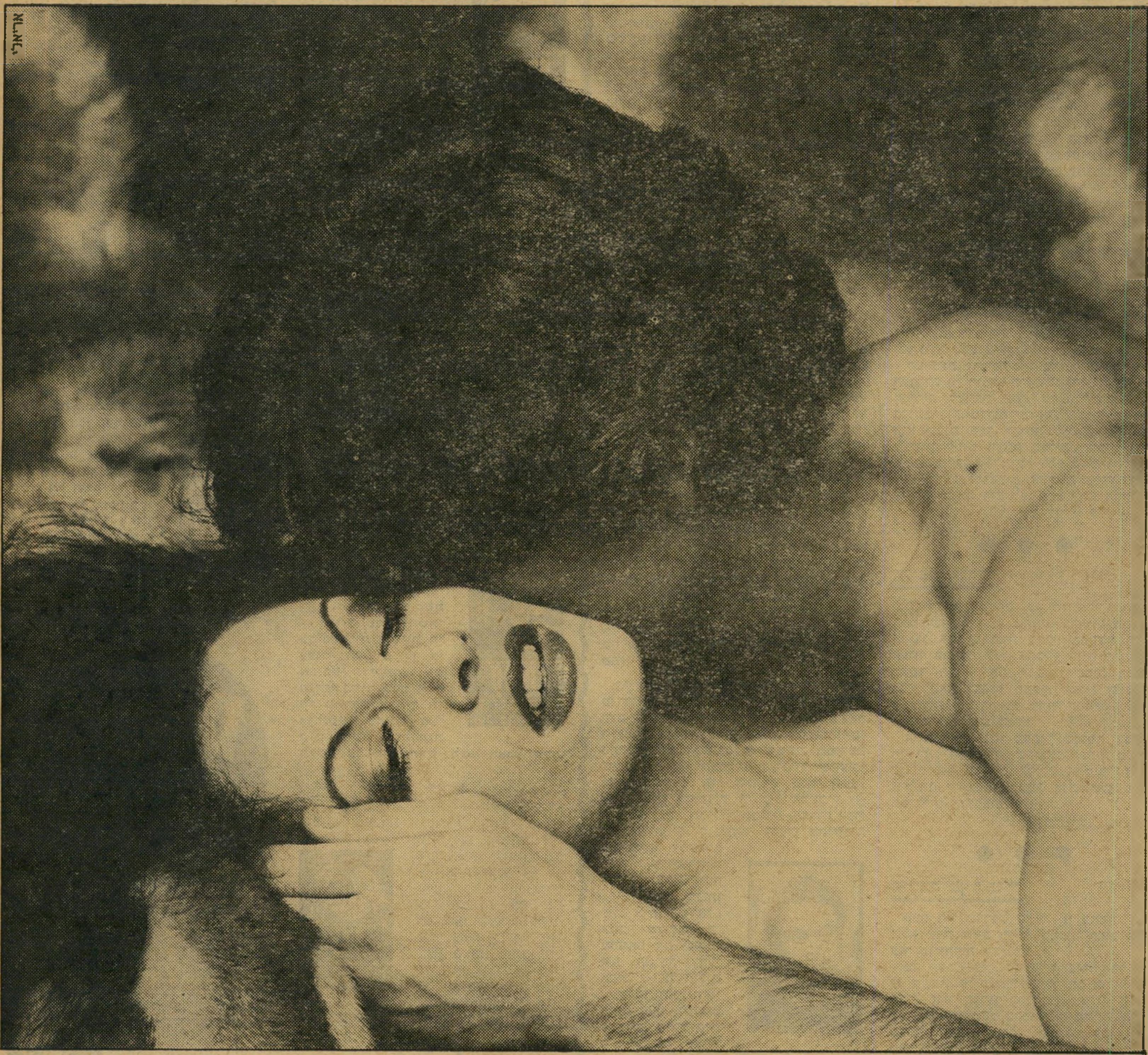

צריך יותר מאחד כדי לחוש בהבדל.

היום אתה יודע שגילות חלק הוא הנאה לשניים.
היום יש לך את "אדיסון דבל טו", הסכין המהפכני החדש.
ב"אדיסון דבל טו" שני להבי פלדה מלוטשת
בעלי זוית פעולה מיוחדת, אשר חותכים
את השיער קרוב יותר לשורש ומעניקים לך גילוח חלק,
רענן ונקי למשך כל שעות היום.
אם אתה ידע מהי הנאה אמיתית — קח "אדיסון דבל טו"
אחרי הכל, פניך אינן נוגעות רק לך.

חדש!

תענוג בשניים עם
EDDISON DOUBLE II

הורוס קופ

למרות האהדה וההבנה שהאנשים הקרובים אליך מגלים כלפיך, תיאלץ לפתור את הבעיה המציקה לך בכוחות עצמך. נסיונותיהם לעזור לך ייכשלו, ויוסיפו מתח מיותר למצב שהוא גרוע בלאו הכי. הפתעה נעימה צפויה לך לקראת סוף השבוע, וכן אפשרות לגמול טובה תחת טובה לידיד שעזר לך הרבה.

✶ ✶ ✶

אט־אט, מתחילים מאמציך המהוססים לשאת פרי. דאג שלא יקלקלו לך את העניינים, ועוד יותר — שאתה עצמך לא תקלקל לעצמך, מתוך הזנחה או מתוך שינאה עצמית. זכור שלא רק אתה אדם עם כבוד עצמי. בת שור: הוא אוהב אותך, אבל אם תלכי בדרך שהחלטת, כלפיו, את יגיע לידיך, היזהר! זה כרוך בהתחייבויות.

✶ ✶ ✶

בת־זוגתך נמצאת במבוכה נוראה, ואולי אפילו במשבר. ממש מוזר שלא הצלחת להבחין בכך עד כה. כדי לנסות לחלצה ממצבה הקשה, אותו היא מתאמצת להסתיר ממך, אל תסתער עליה חזיתית, כי אם בחר באיגוף ממושך, תוך ביצוע פעולות הטעייה והסחה; כך תגיע אל היעד בעזרתה ממש, ויחד תלבנו את המצב. אם לא תפעל למען זוגתך, המשבר עלול לפרוץ החוצה באמצע השבוע.

חוב ישן, וגדול, אשר זמן רב העיק עליך, ייעלם השבוע. אותו נושה, שבעבר ידע להיות כה תוקפני, יוותר לך עליו במפתיע. דבר זה ייתן לך מישנה מרץ, ויסייע לך להגשים את שאיפתך העיקרית בעתיד הקרוב ביותר. יחד עם זאת, גם חיי האהבה שלך, עם בת־זוגך הקבועה, יפרחו ויגיעו לשיאים חדשים. משימות שיוטלו עליך במיסגרת חוג חברי, יעיקו במיקצת.

✶ ✶ ✶

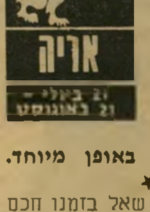

אם את מתעקשת — יש כל הסיכויים שהעניין יעלה כפי שאת מקווה. אם לא — את יכולה לשכוח ממנו. אל תחכה, השבוע, לרומנים גדולים או סוערים במיוחד: מוטב שתתרכז בתיקון קשריך עם הידידות הוותיקות שלך. כסף מועט זורם לקופה: אל תחמיץ נסיעה דרומה. היא תהיה כדאית לך באופן מיוחד.

✶ ✶ ✶

אם אין אני לי — מי לי? שאל בזמנו חכם עתיק, ודבריו עדיין יפים מתמיד, במיוחד בכל הנוגע לך, אתה באמת מאמין, שמישהו יעשה את עבודתך למענך? רק יוזמה מצידך, בצירוף מאמץ לא־קטן אך כדאי, יביאו את הפרשה המתמשכת, בגללך, לידי גמר. עבורך — בתולה — הו השבוע בלבן. הרבי לטייל ליד הים.

משונה מאוד. אתה מגלה הבנה נהדרת לבני אדם השבוע. גם האחת שפגשת שפכה את ליבה בפניך מהר מדי בהתייחס לזמן הקצר שאתם מכירים. ובמקביל אתה מגלה חוסר הבנה לנציגים הרשמיים של החוק והסדר ומוצא עצמך מסתבך איתם בדברים שהתחילו במה בכך. אל תניחי למתחרה הסמויה להפר את מנוחתך. את מייחסת לה יותר ממה שמגיע לה. עוד תמיעי למסקנה שלא היה לך מה לדאוג. הרבי לצאת אחר־הצהרים.

✶ ✶ ✶

מתנה בלתי־צפוייה מקרוב משפחה או מידיד קרוב. קבלי אותה והחזירי לו כגמולו. לך בת עקרב, מצפה שבוע מלא חוויות. פעולה אותה אתה מתכנן כבר כמה חודשים, תתבצע השבוע לשביעות רצונך. סוף השבוע מתאים לנסיעות ארוכות. זה גם יפיג את המתח שהצטבר בך. היזהר באופן מיוחד מן הנסיעות לטווח רחוק. לא שנשקפת לך סכנה פיזית או משהו דומה, אלא שהתפתחות דברים שתבוא בעקבות נסיעה כזו — תפריע לך די הרבה בעתיד.

✶ ✶ ✶

השבוע יעמדו בפניך אתגרים חדשים, ועליך יהיה להתאמץ כדי להוכיח את כשרונך ויכולתך. בת קשת — הזהרי שלא להסתבך בסערות רגשיות העלולו תלגרום לך לאכזבה ודיכאון. אם תנהגי בקור רוח, תפיקי מהרפתקאותיך הרומנטיות הנאה, במקום הסבל שהיה מנת חלקך עד כה. ירוק הוא הצבע שלך.

✶ ✶ ✶

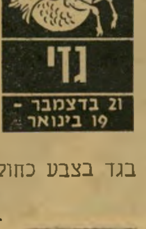

הזעזוע שעברת בתחילת החודש מוסיף לתת את אותותיו. אולם לא די לחשוב כך — אתה חייב גם לעשות משהו בנידון כדי לשנות את אותו המצב שנקלעת אליו. זכרי שאת יכולה ליפול בפח, בייחוד עם בן מזל דגים או אריה. אל תהססי לנתק את הקשר לפני שיהיה מאוחר מדי. בגד בצבע כחול ירומם מצב רוחך הגרוע.

✶ ✶ ✶

אל תחשוש להציג את דיעותיך ולעמוד על שלך, אפילו מול אדם חשוב ורם מעלה. הסבר את עמדתך וסמוך על הבנתם של האחרים. בת דלי — אל תחשבי שאת יכולה לסדר את כל העולם, בסופו־של־דבר יגלו האנשים הקרובים אלייך את מה שאת עושה — וינקטו באמצעים חמורים. כדאי שתעשי קצת חשבון־נפש ותחליטי מה חשוב לך באמת. שבוע זה הוא טוב מאוד לאלה מכם המהמרים.

✶ ✶ ✶

אחת מתוכניותיך לשבוע תתקלקל, אך לא נורא, מפני שבמקומה תבוא אחרת, מוצלחת לא פחות, ידיד ותיק, אותו לא פגשת זמן רב, יביא עמו הפתעה נעימה. בת דגים — השבוע תפגשי אותו, סוף סוף. אם תתנהגי כשורה, תכבשי את ליבו. חשבי היטב על כל מה שאת עושה או אומרת, זה ישתלם לך בעתיד הקרוב.

מכתבים

(המשך מעמוד 8)

הסיפרון להתעלם מעצם כוחה ותפקידה של סיפרות, לבודד אירוע אחד מתוך מסכת שלימה ולהדהים בעזרתו." זוהי תמציתה של הביקורת שמותח דן עומר על הספר „האמת על פרשת חירבת חיזעה" (העורך: רמי ליבנה, הוצאת כתם, 64 עמודים) במדורו נמר של נייר (העולם הזה 2124).

אינני כופר בזכותו של איש — מבקר סיפרותי מיקצועי או קורא רגיל — להביע את דעתו הביקורתית, בלשון הגראית לו, על כל ספר שהוא, ובכלל זה על „האמת על פרשת חירבת חיזעה". הדרישה היחידה שלי — שגם בה, אגב, איש איננו חייב להתחשב — היא, שהביקורת תהיה רלוונטית. יתרה מזו: אני עצמי הרי שלחתי את הספר לדן עומר כדי שיקרא ויבקר אותו, ובשום פנים ואופן לא ציפיתי לקרוא ברשימתו את דעותי שלי על הספר, אלא את דעותיו שלו.

אך הפעם החטיאו חיצי הביקורת של דן עומר את מטרתם. הרשימה שכתב דן עומר תחת הכותרת OVERKILL לא היתה „בלתי הוגנת"; לא היו בה מכות מתחת לחגורה; היא לא ניכתבה „בעט נקמני משוחד, מתנכל וארסי" ולא כללה „השמצות חסרות שחר". קביעתו כי „גורדש הרגע" בסיפרות רק מקהה את חושיו של הקורא בשעה שהצגה סיפרותית מעורה של אירוע אחד מתוך מסכת שלימה, עשויה להדהים את הקורא (ואני מוסיף: וע"י זה, אולי, להביא לידי כך שיחשוב) — היא נכונה בהחלט.

אלא שאין לקביעה זו ולא כלום עם „האמת על פרשת חירבת חיזעה". היה זה כאילו טען דן עומר נגד הפרק „נישול השחורים וניצולם" בספר היסטוריה הדן בתולדות דרום־אפריקה, שהוא לוקה ב„גורדש הרגע" וב„גודש נישול", וכי עורכו היה מיטיב לעשות אילו בודד אירוע אחד מתוך המסכת והדהים בעזרתו את הקורא.

כי מה יש ב„האמת על פרשת חירבת חיזעה"? 11 מתוך 64 עמודי הספר מוקדשים לציטוטים מסיפרו של ס. יזהר. בשאר העמודים מופיעים הנתונים ההיסטוריים־סטאטיסטיים הבאים: ● רשימה מפורטת של שמות 384 הכפרים הערביים שנהרסו ונימחקו מעל פני האדמה מאז 1947; ● קטעים מתוכנית ד' של המטכ"ל — היא התוכנית, הכוללת קבוצת פקודות לכוחות הלוחמים, ל„טיהור" הארץ מתושביה הערביים וליצירת רצף טריטוריאלי יהודי על שטח גדול ככל הניתן של ארץ ישראל; כתבה מצולמת המוכיחה את שיקריות האגדה „תל־אביב — על חולות ניבנתה", והמונה לפחות 12 ישובים ערביים שהיו קיימים בשטח שעליו משתרעת תל־אביב; רשימה של 151 ישובים יהודיים שהוקמו על חורבות כפרים ערביים או על אדמותיהם או בקירבתם.

רמי ליבנה

שני עמודי הפרק „אחרית דבר" מוקדשים בעיקר לציטטות מדברי הרצל, יוסף וייץ וארתור רופין. שני עמודים נוספים מוקדשים להקדמות קצרות לפני כל פרק.

„האמת על פרשת חירבת חיזעה" איננו, איפוא, סיפור. גם אין זה מחזה, או שיר, או יצירה אחרת שניתן לכנותה „סיפרותית". אין בו שום ניתוח תיאורטי ולא קביעות אידיאולוגיות ולא הטפה פוליטית. זהו איננו מאמר ולא מסה — בוודאי שלא סיפרותית. זהו אוסף של עובדות — ללא פרשנות ובלי שום „הסברים". ההגדרה הקולעת ביותר לסיפרון זה, היא: „אוסף של דפים שהושכחו במתכוון וניתלשו בי־מומחיות מספר ההיסטוריה הציוני."

לבקר את עורכו של סיפרון כזה בטענה שהיה עליו לבודד אירוע אחד וכו', פירושו לדרוש שהעובדות ההיסטוריות על גודש הגירוש של הפלסטינים — בהחלט בלי מרכאות! — יישארו חסויות. פירושו מתן גיבוי למשכתבי ההיסטוריה הציונית ונסיון למחוק — בשאגה אחת מלוע הנמר של נייר — את קיומן של 384 פרשיות חירבת חיזעה, המהוות מרכיב יסודי בסיכסוך בין העם הישראלי לעם הפלסטיני.

אם זו היתה כוונתו של דן עומר, לשם מה היה עליו להעטות על הדברים לבוש — מרתק כשלעצמו — של ביקורת סיפרותית?

רמי ליבנה, תל־אביב

● ● ●

יש מקום לחנינה

המצדדים בזכות אי־מתן חנינה לאסירים בשנת השלושים למדינה, הביאו עד כה נימוקים מגוחכים שאינם מעוגנים במציאות הישראלית, לביסוס עמדתם. עלינו להמיר את הגישה האמוציונאלית (הגובלת בהיסטריה) בגישה ראציונאלית תועלתנית. יש לזכור כי מחר יצטרך לחיות עם האסירים לשעבר. האם עלינו להגביר עתה את תיסכולם ואת הרגשת הניכור הקיימת בהם?

חשוב לדעת כי חלק ניכר מהאסירים היושבים בבתי־הכלא מרצים עונש בשל הסתבכות פלילית של מה בכך. בחלקם זוהי להם העבירה הראשונה בחייהם. האם לא ניתן להם צ'אנס?

הציפיות לחנינה היו מוצדקות, גם בשל העובדה כי רוסיה הטוטליטארית חננה את אסיריה לקראת שנת ה־60 למהפכה הבולשביקית. מדינת־ישראל, שעקרון החרות הוא משנת אפה, חייבת לעשות זאת. יש לעשות למתן חנינה כללית. ציבור גדול ונכבד מייחל לכך. ועל דרך שאמרו חז"ל: „לא נחרבה ירושלים, אלא שהעמידו דיינין על דין תורה ולא לפנים משורת הדין."

יצחק עומרד, רמת־גן

● ● ●

הניפוי הגדול

בעיתונות פורסם כי ממישרד ראש־הממשלה נמסר ש„גורמים עויינים הם שהפיצו את הידיעות בדבר הפקעת הקרקעות בגדה." למי התכוון ראש־הממשלה כאשר הדריך את אנשיו למסור הודעה כזו? האם לאנשי המערך שעוד שולטים בפקידות הגבוהה במישרדי הממשלה, למרות חילופי השילטון?

התברר לי גם, ממקור מוסמך במישרד ראש־הממשלה, שבקרוב יתחיל הניפוי הגדול של פקידים בכירים מ„מיפלגת השילטון, לשעבר, והצבת אנשי־שלומם בתפקידים הקובעים.

ד. בן־חיים, ירושלים

● ● ●

פלישה מן הבל"ל

פעם היו שדרות קק"ל, אז באמת, למה שלא יהיה רחוב בל"ל, במקום רחוב אליעזר בן־יהודה, למשל?

מה יש?! טוב, יש עליו שיר. אבל אין לו חשבון פז"ק או חשבון תמ"ם, או כל משהו אחר הצועד עם הזמן. במלון דבורה כתוב שיפתחו שם בקרוב את משרדי בל"ל בצפון. ומה זה בל"ל במלון ירדן, ז"ל, משרדי הדרום?

אני מבולבל לגמרי. הסניף הענק החדש הזה בכיכר אתרים, לא יכול להיות הסניף של המלונות במקום, כי בכל מלון שמכבד את עצמו יש סניף בל"ל בפנים. אולי זה סניף המעגן־שירותי רציף ויאכטות עם מיפקדה נפרדת?! לא יודע, צריך לחלק קיט ובו מצפן ומפת מערך בל"ל באיזור. סניף נורדאו בטח הולך על הצפון הרחוק, אז לאן שייך סניף מיגדלור? שאלה קשה. זה כנראה ממש על הגבול.

טוב, סניפים קטנים ברחוב בן־יהודה, שמותיהם כבר אינם חשובים. זה כמו סנקבאר דן חסכון וכסף קטן. לאן שייך כל מערך בל"ל ברחוב דיזנגוף? אולי לנפת הצפון התיכון. יא אללה, אפשר להשתגע.

בסך הכל בנקים זה דבר לא רע. הכל נקי. זכוכיות חומות. סטיינלס סטיל, קרמיקה. תורם לאיכות הסביבה. מה שמפריע לי באמת שאין מה לראות בחלונות הראווה. שיראו איזה מערבון במעגל סגור או משהו. בנקומט זה משהו, אבל זה לא זה. על כל חלון סמל של בל"ל, עוד פעם ועוד פעם, בשורה. שישימו איזה ראש של פופאי — כבר יותר טוב. לא נורא. בל"ל מצלצל לא רע. נחרז עם חלל, ברוח הזמן, ועם חז"ל. ואלי אלה סתם ראשי תיבות של איזה חכם יהודי מהמאה ה־14, כמו, למשל, בנימין לוי ליבורנו או משהו כזה.

משה קרמר, תל־אביב

סע השנה לאוסטריה

באתרי הנופש המקסימים של אוסטריה, לחוף אגמים ונהרות, בין כרי דשא או על פסגות ההרים — מצפה לך חופשה חלומית — במחירים מציאותיים.

GMUNDEN, KAPRUN, MARIAZELL, MELK, MONDSEE, MOERBISCH, RAMSAU AM DACHSTEIN, WAGRAIN

החל מ-11.00$ ליום כולל אירוח מלא.

רק בחופשה באוסטריה תוכל לנצל כל יום וכל לירה.

לשם קבלת חוברת עם פרטים, פנה לסוכן הנסיעות שלך או לנתיבי אויר אוסטריים.

AUSTRIAN AIRLINES

רח׳ טרומפלדור 12 טל. 53535, תל־אביב

נציגות משרד התיירות האוסטרי.

„עממית"

תפעיל תוכנית ביטוח חדשה לדודים וחדרי הסקה

„עממית" חברה לביטוח בערבון מוגבל (נוסדה 1932) מפעילה בימים אלה תכנית חדשה לביטוח דודים וחדרי הסקה.

תכנית זו, שהיא בלעדית מסוגה בארץ, תכסה את כל הסיכונים האפשריים לחדרי הסקה ותעניק למבוטחיה סדרה של יתרונות.

התכנית תופעל ע"י „עממית" באמצעות חברת שרות גדולה הקשורה עם אחת מחברות הדלק הגדולות.

יתרונותיה העיקריות של התכנית הינן: אחריות מושלמת של חברת הביטוח, העדר השתתפות עצמית של המבוטח במקרה של נזקים, והעדר הצורך בבדיקת שמאי במקרה של נזק מאחר וכל נזק יתוקן תוך 24 שעות ע"י חב' השרות שלדברי מנהליה היא ערוכה לביצוע תיקונים תוך 12 שעות בלבד ואף לתיקונים מידיים.

התכנית נועדה לצרכיהם של ועדי בתים החשופים בתנאי השוק הנוכחיים להוצאות גדולות בנושא דודי הסקה. מחיר דוד הסקה נע כיום בין 80 ל־160 אלף ל"י ומהווה הוצאה מרכזית בתפעול בתים משותפים. כיום קיים כיסוי חלקי בלבד כאשר חברות הביטוח מבטחות את הדודים אך ורק מפני פיצוץ ו/או נזק הנובע מ„שבר מכני" ואינן מכסות שאר ההוצאות ונזקים הקשורים לדוד.

בשלב ראשון תופעל התכנית בגוש דן ואיזור המרכז ומפעיליה צופים לפעילות בהיקף 10—7 מיליון ל"י פרמיות לשנת הפעילות הראשונה.

דברי חכמים

מנחם בגין נואם

על פי התהום

„פעם הייתי גם אני מאלה שאינן מוכנות אפילו לשמוע על סמים," כותבת תמי מ. מירושלים במיכתב שהגיע אל סאחבק, „עד שעשיתי איתם הכרות קרובה וגיליתי כי אפשר להעביר ערב נפלא עם סמים."

„את שמו של הבחור שהכניס אותי לעולם הסמים," ממשיכה תמי במיכתבה, „אסור לי לגלות, כי הוא הוא שומר על אורח־חיים מהוגן ואיש במישפחתו אינו יודע על הצד האחר באישיותו."

מכיוון שיש עדיין סיכוי כלשהו להציל את תמי, הנה המיכתב במלואו:

„פעם, כאשר אותו בחור ביקר אצלי, הוא סיפר לי על מסעות האל־אס־די שעשה, וכשגילה כי אני מתעניינת המשיך ולימד אותי בתיאוריה איך מזריקים הרואין לוורידים. הוא גם הסביר לי כיצד יש לנשום קוקאין אם רוצים להגביר את האפקט. אחר־כך החל מספר לי על הזיה נפלאה של טיסה בחלל החיצון וגילוי כוכבים חדשים, שהיתה לו בעיקבות לקיחת חשיש.

‚כיצד זה ייתכן?' התפלאתי. ‚הרי חשיש אינו גורם שום הזיות!'

הבחור השתתק ונראה כל־כך נבוך, עד שהצטערתי כי תיקנתי אותו. כשפתח שוב את פיו, הודה במפתיע כי מעולם לא נגע בשום סם ואפילו אלכוהול אינו שותה. הסתבר כי הוא סטודנט שנה ב' להנהלת חשבונות באוניברסיטה העיברית.

‚הוא סיפר לי כי למד לחשב בעצמו מאזני רווח והפסד של חברה בע"מ, הסביר לי כיצד מחשבים את ערכו הריאלי של הדולר, והראה לי על הנייר איך מקזזים השקעות לפיתוח של מיפעל מאושר שאינו נמצא באיזור־פיתוח, אך הזכאי בכל־זאת להטבות של מיפעל הנמצא באיזור־פיתוח, עד שהתחלתי להרגיש כי בעוד רגע אני מתחילה לרחף ובשארית בינתי ידעתי שצריך להפסיק את זה.

‚תראה', אמרתי לו, ‚לא איכפת לי שאינך מבין שום דבר בסמים, משום שגם ידיעותי כולן באות מתוך חוברת ההסברה של מישרד־החינוך. אבל אני רוצה שתדע כי הסיפורים שלך על סמים היו מרתקים! איכפת לך להמשיך לספר על הטיסה ההיא, עם החשיש בחלל?'

הבחור שמח מאד להצעתי. את שארית הערב העברנו עם סמים."

תשובת הסאחבק:

תמי חבובתי! דיר באלקום מההוא שלומד הנהלת חשבונות! ככה זה תמיד מתחיל! היום הוא בא לך עם חשיש, מחר הוא ירצה לדבר אתך על מין!

במורד המדרגות של טרה סנטה

בעיקבות המלצת הסאחבק על הספר „מיכאל שלי" (17 כוכבים. „גדול") מאת הסופר עמוס עוז, כספר המשתלם ביותר לקניה בשבוע הספר העיברי, קיבלתי המון מיכתבי־תגובה נרגשים מבנות המטיחות האשמות כבדות בסופר הנכבד. מכתבה של ענת ג. מכפר־חרוב נבחר לייצג את הגישה הביקורתית כלפי הספר.

„רכשתי את הספר," כותבת ענת, „כמו שהמלצת, ובשעה מאוחרת של ליל ירח מלא פתחתיו וקראתיו. כלומר, קראתי חלק ממנו (את כל הפרק הראשון) עד הסוף, וחשדות חמורים עלו בליבי בנוגע למידותיו המוריות של הסופר הנודע.

„הספר נפתח בתיאור מקסים של פגישה חלומית בין חנה, בחורה ירושלמית יפה שאין לה חבר, ומיכאל, שלאחר־מכן נעשה החבר שלה.

„הפגישה מתרחשת ביום־חורף גשום. חנה עולה על מדרגות בניין טרה־סנטה שבכיכר צרפת, ומתחלקת בשל הרטיבות. מיכאל, הנמצא במקום, מושיט לה יד תומכת ואז מתחיל ביניהם רומן נפלא.

„מכיוון שמצבי זהה לזה של הגיבורה, אני נאה וחבר אין לי, הנחתי את הספר על המדף, וכיוונתי אל השעון המעורר לחמש בבוקר.

„עם שחר לקחתי את האכספרס כפר־חרוב — ירושלים, ובשעה שמונה אפס־אפס הגעתי לכיכר צרפת, חציתי את הכביש ועליתי שלוש מדרגות בכניסה לבניין טרה־סנטה. בהגיעי למדרגה הרביעית — התחלקתי.

„מאום לא קרה.

„איש לא הושיט לי יד, אולי משום שלא היה איש במקום. לכן קמתי בכוחות עצמי, ירדתי למטה והמתנתי.

„גבר מבוגר בחליפה בהירה הופיע ועלה במדרגות בצעדים נמרצים של מנכ"ל. יחד עימו — אני, מנסה להדביק את צעדיו ובמדרגה הרביעית — מתחלקת.

„משך שניות מיספר נשארתי מוטלת המומה על המדרגות. הרמתי ראשי, מצפה ליד המושטת, אך הספקתי רק לראות את המנכ"ל שלי ממהר להיבלע בכניסה לבניין.

„הבנתי את טעותי. האיש היה מבוגר ומנותק מעולם הצעירים, שבו ההת־חלקות משמשת כסימן מוסכם למשהו. קמתי בשארית כוחותי, ירדתי למטה והתייצבתי שנית בנקודת הזינוק, מטר לפני המדרגה הראשונה.

הפעם נאלצתי להמתין זמן ממושך. אך לבסוף, כשהופיע המושיע הבא, חשבתי כי המתנתי השתלמה.

„הוא היה בחור צעיר ונאה, שלבש מעיל ג'ינס ואחז מתחת לזרועו ספרים ומחברות.

„סטודנט, אמרתי בליבי. עליתי במדרגות, צמוד־צמוד אליו. במדרגה הרביעית התחלקתי, לא לפני שהטיתי את משקלי בכיוון שלו, והושטתי יד אל זרועו.

„הבחור התנהג כמו ג'נטלמן אמיתי מהסיפורים. בזריזות ספורטיווית, שהעידה על עבר קרבי, הוא תפס בזרועי והצילני מנפילה ודאית.

„לרגע קצר אך משמעותי עמדנו אחד מול השני, מחליפים חיוכים קלים. אני המתנתי, ככתוב בסיפור, שיזמין אותי לראות סרטים מדעיים.

„הוא אמר: ‚לפני שאת מתחילה לטפס על מדרגות, כדאי שתלמדי קודם ללכת!'

„שיחרר את זרועי, והסתלק.

„לפנות ערב חזרתי לכפר־חרוב, עצובה, מלאת פנסים וחבורות כחולות, וללא מיכאל, או אורי, או אפילו מוישל'ה.

אני כותבת אליך, סאחבק, אחרי שעלה בליבי החשד כי מאחרי התדמית המכובדת של עמוס עוז מסתתר נוכל הרוצה להוליך שולל בנות תמימות, ומשתעשע כשהוא גורם להן התחלקויות חסרות־שחר."

תשובת הסאחבק:

ענת ג. חבובתי! המזל שיחק לך באותו יום, שאיש שלא נענה להתחלקויותיך. יורם יותר גדול מהמיכאל ההוא, מ„מיכאל שלי" עדיין לא הומצא. אם תקראי את הספר עד הסוף, תביני את המסר שהסופר עמוס עוז מנסה להעביר לנו ביצירתו זו והוא: בנות, אל תתחלקו על המדרגות של בניין טרה־סנטה!

Capitol

קפיטול-סיגריה עם אופי למעשן הרציני

עשירה, מלאה, מספקת.
למעשן הרציני המחפש את מלוא הטעם. עשויה מסוגי טבק מעולים ביותר שנבחרו בקפדנות לסיגריה זו.
בקופסת אדום־זהב־כחול. 20 סיגריות ‎–.8 ל״י בלבד.

Capitol

קפיטול-סיגריה עם אופי למעשן הרציני

דובק מייצרת סיגריות איכות למעלה מ־40 שנה.

אתה והלירה

לירה ישראלית אחת תשל"ז

הפסדים כבדים במיפעל „טמפו"

מפעלי טמפו למשקאות — מפסידים, וכמותם מיפעלי־הזכוכית המשותפים ל„טמפו" ול„כור", אישר מנכ"ל החברה, **משה בורנשטיין**. הוא הוסיף כי גם בעיסקי הקירור המצב אינו טוב ביותר. „טמפו" הפסיקה, למעשה, את עבודת מיפעלי מילוי המשקאות שלה בירוחם, שסיפקו את תוצרתה לאיזור הדרום. החברה, ששלטה בעבר בדרום ובצה"ל, נסוגה למעשה מהאיזור. אחת הסיבות לכך: הקמת שני מיפעלי משקאות בר־צועת עזה, והפסקת רכישת תוצרת „טמ־פו" ברצועה. בורנשטיין אמר כי הרצועה קנתה יותר ממחצית מתוצרת מיפעל המילוי בירוחם. סיבה נוספת: דחיקת „טמפו" מצה"ל, כאשר „קוקה־קולה" ומשקאות אחרים תפסו את מקומו. סיבה שלישית: חדירת „קריסטל" לדרום. מיפעל „קריסטל" הקים מיפעל למילוי בבאר־שבע, ויש לו מערכת שיווק והפ־צה יעילה יותר משל „טמפו". בורנשטיין אישר כי מרבית הציוד של המיפעל בירו־חם הועבר כבר למיפעל המרכזי שבתל־אביב.

„טמפו" נמכר במחיר זול ביותר, ו־עליית מחירי הסוכר הקטינה בצורה חדה את הריווחיות של החברה. המיפעל אינו יכול להעלות את מחירי הבקבוקים, מח־שש להפסד לקוחות שיעברו למשקאות אחרים. המשקה החדש ש„טמפו" החדיר לשוק, „קווינס", טרם תפס ואינו נושא רווחים.

בורשטיין אישר כי גם מיפעל ייצור בקבוקי הזכוכית בירוחם, המשותף ב־חלקים שווים ל„טמפו" ול„פניציה" של „כור", מפסיד. הוא לא אישר כי ההפסד לשנת 1977 הגיע ל־15 מיליון לירות לערך. הפסד זה נגרם בעיקר בגלל ירידת הריווחיות בייצוא המיפעל. שליש התו־צרת מיוצא, והמהפך פגע בייצוא.

בורנשטיין אמר כי למרות הכל, „טמ־פו" מוכרים כמחצית מסך־הכל המש־קאות הקלים בשוק, היינו כ־300 מיל־יון בקבוקי־שתייה לשנה.

מנכ"ל בורנשטיין

יציאה מהדרום

אין פיקוח על קרן ארץ ישראל השלמה

במישרדי רשם־החברות בירושלים מצוי תיק של חברה בשם „קרן ארץ־ישראל השלמה". החברה נרשמה בשנת 1974 כחברה ציבורית, אך מאז ועד היום לא דיווחה מיהם מנהליה וכן לא הגישה מאזן מדי שנה. החוק מחייב כל חברה ציבורית לעשות דברים אלה. רשם־החב־רות בפועל הורה לנקוט אמצעים נגד החברה, שבעליה הם **אברהם יפה, משה שמיר, צבי שילוח, דב יוספי,** המהנדס **אהרון רוסו,** הקבלן **אבנר ארליך, שמואל כץ, יאיר שפרינ־צק,** ועורך־הדין **מרדכי הורביץ.**

בתיק מצוי מיכתב שנשלח על־ידי ה־רשם באפריל 1975, ובו בקשה להודיע על שמות המנהלים ועל כתובת החברה. מיכתב שני, מאוגוסט 1977, חוזר ו־תוכנו של קודמו.

„מיבטחים" מלווה למעסיקים בניגוד לחוק

תקנות מס־הכנסה לגבי קופות־גמל קובעות במפורש, כי אסור לקופה להש־קיע כספים בדרך כלשהי במיפעלי מעסי־קים שעובדיהם עמיתים בקופת־הגמל. תקנות אלה באו להגן על המבוטחים וה־חוסכים מפני פטישת־רגל של מקום עבו־דתם, ולהבטיח כי הכספים המופרשים לקופה יהיו משוריינים ולא יימסרו ל־נושי המפעל.

„מיבטחים" היא קרן פנסיה במובן החוק, והוראות מס־ההכנסה חלות עליה, אך למרות זאת היא מלווה כספים ל־מעסיקים ועוברת על החוק. „מיבטחים" מסכנת את כספי המבוטחים בה, וכן צפויה לשלילת מעמדה כקרן־גמל הפ־טורה ממס משום הפרתה את תקנות המס.

אמישר שותף ב„חיש־יש"

במיכתב של חברת „חיש־יש", המוציאה מדריך־טלפון מסווג ללקוחות עתידים, נכ־תב כי החברה שותפת למשך שנים עם חברת „אמישר" השייכת לקבוצת ירדן. „אמישר" היא חברה הרשומה בבורסה. עד כה טרם דיווחה לבעלי־מניותיה על התקשרות עיסקית זו, שעליה מודיעים ללקוחות של „חיש־יש". האיש החזק של „אמישר" וירדן, **דויד סופר,** סירב לא־שר כי „אמישר" שותפת ב„חיש־יש", ואמר כי אין זו אמת. המיכתב המופץ מוכיח כי הכחשתו לא היתה אמת.

אגב, בעולם הספנות נפוצו שמועות כי קבוצת דויד סופר רכשה חלק באו־ניית־המכולות החדשה של **צבי רוזנ־פלד** שהושקה לא־מכבר בבלגיה. האונייה עלתה 30 מיליון דולר.

שוב זינוק במחירי הנחושת

ההתמרדות בזאיר העלתה את מחירי הנחושת בבורסה של לונדון למחיר של 1,336 דולר הטון, ומומחים אומרים כי המחירים לא יעלו יותר. איזורי זאיר וזאמביה מספקים 18% מצריכת הנחו־שת בנחושת. עובדה זו הוציאה את תע־שיית הנחושת בעולם מן המשבר שהביא לירידת מחירים חזקה, משיא קודם של 1,453 דולר לטון. הירידה באה בגלל עודפי נחושת וירידה בביקוש העולמי למתכת זו.

נראה כי העלייה במחירים לא תימשך שכן זאיר, זאמביה וצ'ילה המספקות את מרבית הנחושת, כבר קיצצו לפני שנה את התפוקה שלהן ב־15% כדי לבלום את ירידת המחירים. וכן, יציאת זאיר מן השוק עתה לא תשפיע בצורה רצי־נית.

המסקנה לגבי ישראל: אין מה לתכנן לפתוח מחדש בעתיד הקרוב את מיכרות תמנע, הכדאיים להפעלה רק כאשר המחיר לנחושת נע סביב 1,500 דולר הטון.

לא כל תקליט - להיט

ההצלחה התקליטית הגדולה של ה־שנה היא „פסטיבל שירי ילדים מיספר 8", שחופק על־ידי אבשלום רובין ונמכר ביותר מ־80 אלף עותקים. כשתקליט רגיל נמכר ביותר מ־1,000 עותקים מבר־כים עליו הגומל, ורק תקליטים בודדים נמכרים ביותר מ־5,000 עותק אחד. ב־דרך־כלל מדפיסים מתקליט חדש בלתי־ידוע 300 עד 1,000 עותקים, הנמכרים ב־80 עד 90 לירות האחד. הפקת תק־ליט עולה כ־30 עד 70 אלף לירות — מדובר בתקליט ישראלי, ולא ברכישת זכויות על תקליט זר שכן אז ההשקעה קטנה יותר, אך משלמים תמלוגים של 18.5% מהמחיר לצרכן.

פריט ההשקעה היקרה בתקליט מקו־מי הוא המטריצה, שמחירה כ־10 אלפים לירות ויש להחליפה מדי כמה מאות תקליטים מודפסים. מכירת 500 תק־ליטים מכסה את ההשקעה.

בכל־זאת, אין חברות ייצור התקליטים מתלוננות, ושלושתן — „הד־ארצי", „סי־בי־אס" ו„ישראפון" — מרבות בהפקות ומציינות כי השנה האחרונה היתה טובה מאד. נראה כי עיסקי התקליטים כה טובים, עד שאיש־העסקים **עוזי נתנאל,** לשעבר מבעלי החברה־המרכזית, רכש את מחצית המניות של „הד־ארצי" והוא שותף למנהלה, **זאב לוין.**

„הד־ארצי" צעדה צעד גדול קדימה ברכשה את זכויות ההקלטה של „וור־נר־אלקטרה", המקבילה בהיקפה ל„סי־בי־אס — אמי".

חברת סי־בי־אס מוכרת היטב את ה־תקליטים של **שלום חנוך, מתי כספי ואריק איינשיין.** תקליטיו של איינ־שטיין נמכרים, כל אחד, ביותר מ־15 אלף עותקים, אך גם הוצאות הפקתם גבוהות כי איינשטיין מקפיד על כל צליל. גם **צביקה פיק** מוכר יותר מ־20 אלף תקליטים בכל פעם.

לדיברי „הד־ארצי", התקליט המכיר ביותר עד כה היה „ירושלים של זהב". אחריו „סיפורי פוגי", שנמכר ביותר מ־90 אלף עותקים, אך גם הוצאות הפקתם בין תקליטי הייבוא נמכרו השנה טוב מאד „מלון קליפורניה", יותר מ־30 אלף תקליטים, וכן תקליטי הזמר **רוד סטיו־ארט** הנמכרים ביותר מ־5,000 כל אחד. גם תקליטי **פליטווד מאק** נמכרים ב־7,000 כל אחד (לעומת 7 מיליון ב־אמריקה). תקליט מכיר נוסף של הד־ארצי הוא תקליט „אל־על", הנמכר בטי־סות החברה והופק בשיתוף עמה. עד כה נמכרו יותר מ־100 אלף ממנו.

„לפיד" יהפוך מרכז לאמנות קרמית

חברת „לפיד" תעשיית קרמיקה, בר־חוב אילת ביפו, תבקש אישור להרחבת שטח הבנייה של המיפעל כדי להופכו מרכז מכירת חפצי קרמיקה ולתיירים. המיפעל תופס כיום שטח של 7,5 דונם, ולפי התוכנית החדשה יקבל עוד 3,700 ממ"ר שעליהם יוקמו אולם־תצוגה, סד־נות ומקום־הדרכה לאמנים, גלריות ו־מיבנים למישלוחי ייצוא וכן בית־מיש־רדים. כיום מצויים במקום מיבנה בן קומה אחת וסככות שונות. המיבנה ה־חדש יהיה בן שתי קומות.

נציג הטלוויזיה הבריטית נפגש עם ארליך

מנהל בכיר ברשת הטלוויזיה הברי־טית „וויק־אנד", נפגש עם שר־האוצר **שימחה ארליך,** והודיע לו על נכונות הרשת להשתתף בהקמת רשת טלוויזיה מיסחרית בישראל. הנציג בא לפגישה יחד עם **מיכה שגריר** מחברת „קסטל", המייצגת את רשת „וויק־אנד" בארץ.

פרשת התרומה של היהלומן סגל

פרקליטות מחוז תל־אביב קיבלה מ־מישטרת ישראל מימצאי חקירה לגבי נסיבות פתיחת כספת של היהלומן ה־בלגי **מוזס סגל,** שהוריש בצוואתו סכום של 8 מיליון דולר למרכזות הבי־טחון. כאשר באו נציגיה לגבות את הכסף, התברר להם כי אין ירושה כזו. הם איתרו כספת בבית בורסת היהלומים ברמת־גן, חיתה שייכת למנוח, ובחקירה התברר כי ארבע שעות אחרי פטירת האיש באה קרובת־מישפחתו, פתחה את הכספת ונטלה עימה את כל תכולתה. הוגשה תלונה למישטרה, שחקרה בפרשה.

נשיא בורסת היהלומים, **משה שני־צר,** אישר כי תיווך בפרשה כדי למצוא מוצא שיאפשר למישרד־הביטחון לקבל את חלקו בצוואה.

נראה כי פתיחת הכספת נעשתה כדי להימנע מתשלום מס־עיזבון. היהלומנים דואגים שכספות הנפטרים תהיינה רי־קות לקראת בוא אנשי מס־עיזבון, ומעכ־בים פירסום מודעות־אבל כדי לאפשר את הרקת הכספת בעוד מועד.

פסק־דין עקרוני:

מתי רווחים בעיסקות אקראי פטורים ממס?

בית־המישפט העליון בהרכב של ה־שופטים **ויתקון, כהן ושמגר** קבע הלכה בשאלת חבות מס על רווחים מ־עיסקות אקראי כתיווך. **דב ברנשטיין** עבד ככלכלן בבנק, והזדמן לו לתווך בין שני לקוחות של הבנק, שהאחד מהם רצה למכור מגרש והשני רצה לקנות. תמורת הפגשת שני האנשים קיבל ברנ־שטיין 137 אלף לירות דמי־תיווך משני הצדדים. פקיד השומה חייב את התקבול במס כתקבול עבור עסק אקראי בעל אופי מיסחרי או, לחילופין, כתקבול עבור שירות. בית־המישפט־המחוזי קיבל עמ־דה זו, והוגש עירעור לעליון. בעירעור טען ברנשטיין כי לא היתה על המוכר והקונה חובה לשלם לו, ולכן התקבול הוא כעין מתת שמיים. טענה שנייה היתה כי סעיף 2(1) המדבר על עסק אקראי בעל אופי מיסחרי, אינו חל על הפעולה שעשה.

בית־המישפט העליון דחה את הטענה הראשונה כלא־נכונה מבחינה עובדתית, שכן הוכח שברנשטיין דרש את הכסף שניתן לכלול בה גם עיסקי אקראי בעלי אופי מיסחרי, היינו פעולות מיסחריות שאינן מתבצעות במיסגרת פעילות קבועה ומתמדת. השאלה היא אם אותה פעי־לות מהווה בדרך־כלל עסק, ואם התש־ובה חיובית אין זה משנה אם הפעי־לות מיקרית ובלתי־רגילה. בית־המישפט לא קיבל את טענת ברנשטיין כי הסעיף אינו חל על עיסקת שירותים. המיקרים היחידים שבהם פטור התקבול מתשלום מס על עיסקי אקראי, חלים כאשר מדו־בר ברווח שבהון.

חניון הכיכר יהפוך קומת־עמודים למישרדים

ועדת־בניין־ערים של תל־אביב אישרה את בקשת בית חניון הכיכר שברחוב גליקסון בתל־אביב, להפוך קומת־עמודים מפולשת בשטח של 400 מ"ר קומת־מישרדים. הסיבה: בבניין הושכרו כמה קומות לחברות אמריקאיות העוסקות בחיפושי נפט בישראל, והן זקוקות באו־פן דחוף לשיטחי מישרדים נוספים.

בשעתו לא אישרה הוועדה המחוזית בקשה להפיכת קומת העמודים למיסעדה וקפטריה, תוספת אחוזי הבנייה כתוצאה מן הסגירה תהיה של 9%, ובסך־הכל יהיו עתה מעתה במקום 242,95 אחוזי בנייה.

שמע בקול אבבא.
קנה נשיונל.

שמע בקול להקת אבבא.
שמע בקולם של ביורן, אנה, בני ואינפריד משוודיה, חברי להקת הפופ המצליחה ביותר בעולם, אשר מכירות תקליטיה שברו את כל השיאים מימי החיפושיות ועד היום.

חברי להקת אבבא יודעים להגיע לאיכות מוסיקלית מושלמת. הם רכשו לעצמם מערכות סטריאו ורדיו טייפים מתוצרת "נשיונל" לשימוש מקצועי, להנאה מושלמת בבית ולהאזנה למצעדי הפזמונים מכל העולם.

שמע בקול חברי להקת אבבא.
הם יכולים להרשות לעצמם לרכוש את הטוב ביותר בעולם – והם ממליצים בכל פה על "נשיונל".

אחרי הכל, הקול של אבבא קובע הכל.

National

צעד קדימה אל המחר.

אריאלי

National Panasonic and Technics are the brandnames of Matsushita Electric tric

©Polar Music International A.B.

פחדודו

מדע בידיוני

קובי ניב

כשהגענו אל כוכב הלכת יו.די. 2000 שאמור היה להיות, על פי כל התצפיות המוקדמות, כוכב שוקק חיים הדומים לחיי האנוש המוכרים לנו, גילינו להפתעתנו שלא כך הדבר, ושאין בו שום סימן חיים, לבד משרידים נושנים של תרבות עתיקה, שאומנם מעידים כי אכן היו בו חיים „אנושיים" מפותחים. מתוך ניסיון להבין את אשר אירע לאותם יצורים „אנושיים" ומדוע הושמדו כליל, אנו עוסקים בחשיפה וניתוח של שרידי תרבותם, ובין השאר נתקלנו גם ב„סיפור" קצר זה, שנכתב לפני כ־40,000 שנים, דהיינו סמוך להעלמות החיים מן הכוכב, ויש בו, אולי, לשפוך אור על הסיבות והנסיבות שהביאו לכך. אנו מביאים אותו כאן, בליווי הערות סוציו־תרבותיות, בעקבות שאר המימצאים שהעלינו עד כה בחקירתנו ושהצלחנו לפענחם.

לולו היה תמיד קוקו[1]. רורו היה תמיד דודו[2]. הם היו אחים[3]. כך זה התחיל וכך זה ייגמר.

הכל בגלל פחדודו. הכל יודעים מיהו פחדודו. בגללו זה התחיל ובגללו זה ייגמר.

במילון השינון הקצר כתוב: „פחדודו רוצה להשמידנו. לא עוד פחדודו!". על זה בנוי הכל. על זה ייהרס הכל.

רורו האמין תמיד בפחדודו. הוא היה דודו. בגיל ההצטרפות בחר בכנ"ף קרב[4]. בגיל הבחירה הצטרף לקציני הצמ"פ[5]. הוא היה דודו של ממש.

לולו פיקפק בפחדודו. הוא היה קוקו. בגיל ההצטרפות לא בחר. בגיל הבחירה לא הצטרף. המועצה המקומית הכריזה עליו מייד באופן רשמי כעל קוקו.

לקוקו רשמי יש חופש מוחלט. הוא יכול לעשות מה שהוא רוצה. הוא יכול להגיד מה שהוא רוצה. אף דודו לא יקשיב לקוקו. אין סכנה כזאת.

לולו בחר לעסוק בתולדות הפחדודו[6]. רורו היה קצין מצטיין.

לולו פיתח את תורת ה„אל־פחדודו". רורו פיתח את תורת ה„על־פחדודו".

עתה עומדים שני האחים להיפגש בפעם האחרונה. זה יהיה העימות הסופי בין שתי התורות. התוצאות ידועות מראש. תורת ה„על־פחדודו" תנצח. כך זה ייגמר. סופית.

תורת ה„אל־פחדודו" היא סתירה מוחלטת לכל דרכי הארץ[7]. היא מעמידה בספק את עצם קיומו של האויב. היא היתה לתורה הראשונה והאחרונה שהפצתה בארץ נאסרה. לולו היה הראשון והאחרון בתושבי הארץ שניכלא בעוון דיעה.

עיקרי תורת ה„אל־פחדודו" הם: 1. ייתכן שהיה לפני 40,000 שנים שד ושמו פחדודו. 2. ייתכן שפחדודו אכן ניסה אז להשמיד את תושבי הארץ. 3. פחדודו מת לפני 40,000 שנים. 4. אין פחדודו. 5. ממילא אין הוא רוצה להשמיד את תושבי הארץ. 6. יש בעיות אחרות לארץ הזאת ואותן צריך לפתור.

תורת ה„על־פחדודו" היא פיתוח מושלם וסופי של התורה הארצית העתיקה[8]. היא היום התורה השלטת. היא המכתיבה את ההמשך. היא שתביא את הסיום.

עיקרי תורת ה„על־פחדודו" הם: 1. פחדודו חי וקיים. 2. הוא רוצה תמיד להשמידנו. 3. אנחנו חיים וקיימים. 4. הקם להורגך השכם להורגו[9]. 5. כדי להשמיד את פחדודו עלינו להיות איומים מפחדודו. 6. ניצחוננו בהשמדתו — חיינו במותו.

עתה הגיעה העת להגשמתה הסופית של תורת ה„על־פחדודו". בעוד שעות ספורות תייצאו כל תושבי הארץ אל „המסע העולמי הגדול להשמדת פחדודו".

רורו, מצביאו הדגול של המסע הגדול, בא לביקור נימוסין אחרון אל אחיו הכלוא. הדלת נפתחה. לולו קם על רגליו. רורו חייך.

— זהו. אנחנו יוצאים. לא עוד פחדודו!

— אין פחדודו.

„מי שלא מאמין בפחדודו הוא פחדן. הקם להורגך השכם להורגו. כדי להשמיד את פחדודו עלינו להיות איומים מפחדודו"

— מי שלא מאמין בפחדודו הוא פחדן.

— אתם בעצמכם פחדודו.

— אנחנו נשמיד אותו.

— אתם תשמידו את עצמכם.

— לא יהיה יותר פחדודו.

— אין פחדודו. אתם פחדודו.

— נחזור ונחיה תחת תאנתנו[10].

— לא תחזרו. כולכם תמותו.

— לא עוד פחדודו!

— אתם בעצמכם פחדודו. אתם תשמידו את עצמכם.

— עליך למות.

— כולנו נמות.

— מי שלא בא איתנו מושמד. רק משמידי פחדודו, לכשישובו, יוכלו להקים את הארץ החדשה. בלע את הגלולה.

— אתם יוצאים להשמיד את עצמכם. פחדודו זה אתם. כולכם תמותו כמוני. זה הסוף.

— זה הסוף שלך. בלע את הגלולה.

בחוץ, על פני הארץ כולה, נישמעה שירת ההימנון[11]. כל תושבי הארץ יוצאים למסע ההשמדה, ממנו לא ישובו לעולם.

הם ישמידו את עצמם[12].

---

1) סוטה, לא־נורמאלי.
2) חברמן, נורמאלי.
3) מילה זו מצביעה על יחס מסויים מאד בין תושבי הכוכב, אך מהותו של היחס טרם הובהרה לנו.
4) ב־יו.די. 2000 היתה מה שאפשר לכנות בשפתנו „מפלגה" אחת ויחידה, „כולנו נגד פחדודו", שהתחלקה לשלושה אגפים — „כולנו כאחד נגד פחדודו", „כולנו בצוותא נגד פחדודו" ו„כולנו לקרב נגד פחדודו". שלושת האגפים כונו, לשם הקיצור, „כנ"ף אחד", „כנ"ף צוותא" ו„כנ"ף קרב".
5) ראשי תיבות „צבא מגיני פחדודו", שמו של הצבא המקומי.
6) רמז לכך שהקוקואים הרשמיים עסקו בעיסוקים אקדמיים לא־מעשיים.
7) כינויו של יו.די. 2000 בפי תושביו.
8) היא תורת הפחדודו.
9) סעיף זה הוא פסוק מתוך „התורה הארצית העתיקה".
10) „חיים תחת התאנה" הוא ביטוי השאוב מ„התורה הארצית העתיקה" ופירושו חיי נצח ושלווה.
11) מילות ההימנון: „היה היה שד / פחדודו / לא עוד יהיה / פחדודו".
12) המימצאים שאספנו עד כה מצביעים על כך שאכן כך היה, אך טרם נימצאה ההוכחה הסופית לכך.

הניידת של שרפ
מבטיחה לך קליטה מצוינת
בכל מקום

פשוט הרם ושא אותה מהסלון לחדר השינה. מתבית לתיק הטבע. קח אותה לטיול או למלואים. בכל מקום תיהנה מקליטה מצויינת ומתמונה ברורה ונקיה.

מה כה מיוחד בניידת של שרפ? ראשית ומעל לכל - אמינותה. (אלפים־רבים כבר נוכחו בכך) אתה מפעיל אותה וכהרף עין אחה והנה ממנה הנאה מלאה. תמונה חדה להפליא.

צליל ברור ונקי וכיוון מדוייק ביותר. בניידת של שרפ 12P-32G אנטנה פנימית צמודה לקליטת שידורי UHF ו־VHF ואוזניה להאזנה פרטית

טלויזיות יש הרבה אבל ניידת של שרפ יש רק אחת –

טכנולוגיה מתקדמת וממוחשבת ותשומת לב מירבית. הוקדשו בה לכל פרט, כדי שאתה תהנה ממנה בכל מקום.

הניידת של שרפ היא יצירה של ענק. ענק ששמו הולך לפניו ברחבי העולם. שרפ - ענק האלקטרוניקה מיפן.

את הניידת ואת מוצרי האיכות האחרים של שרפ תמצא בשק"ם. במשביר המרכזי. בכלבו שלום. במשביר לצרכן. בש.א.ל. ובחנויות מובחרות למכשירי חשמל.

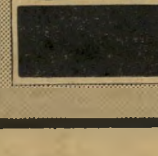

איך אומרים אצלנו?
בקרוב אצלך
המכירה גם לעולים חדשים. (DUTY FREE)

ענק האלקטרוניקה מזמין אתכם
ליריד אדם ומעונו וליפן

בואו לביתן שרפ (ביתן 64 ביריד)
- תצוגת ענק של מוצרי שרפ.
- שידורי צבע מן הגביע העולמי
- מכירה מיוחדת לעולים (DUTY FREE)
- בין המבקרים בביתן יוגרל פרס: כרטיס טיסה ליפן

SHARP

SHARP

שרפ. ענק האלקטרוניקה מיפן

יבואני שרפ בישראל: אסמגו בע"מ ירושלים טל. 02-533817

עוכר ישראל

עתון סבבה • ללא דאווינים • ללא חינטרושים • העורך חסר האחריות: קובי ניב

„נעבוד עליהם עם עובדות"

כתב עוכר ישראל קלט את ראש הממשלה מסביר לחבר שלו איך הוא מתכוון לענות לאמריקאים ככה שהם יבלעו את הלוקש ואחר כך לא יידעו אפילו מאיפה זה בא להם:

„תיראה, אנחנו נשאיר כאילו את העניין פתוח. נגיד להם שאחרי החמש שנים של מה שנקרא „האוטונומיה" מה שיקבע יהיה פשוט העובדות בשטח. עכשיו, הם יחשבו שהעובדות בשטח כאילו יהיו לטובתם ויקנו את העניין, ופה בדיוק הם יפלו בפח שלנו. כי מה אנחנו נעשה? אנחנו בחמש שנים האלו נקים שם עשר ערים וחמישים כפרים ונגרש ערבים שנגיד שהם מסוכנים ונפקיע להם את רוב האדמות. כמובן שבגלל זה יהיה טרור יותר גדול, אבל גם זה טוב בשבילנו. כי מה יקרה? מצד אחד יהיו לנו עובדות בשטח עצמו, ומצד שני תהיה עובדה שיש טרור ושאי־אפשר לתת לערבים אפילו לא אוטונומיה, ובטח לא הגדרה־עצמית או מדינה, וככה יצטרכו להשאיר הכל אצלנו וזהו. אנחנו פשוט נעבוד עליהם עם עובדות, הבנת?".

עם מי נפגש עזר וייצמן בלונדון?

עם משה דיין כמובן, אלא עם מי?

נולד עוד תינוק עם שני ראשים

וישוב נולד תינוק עם שני ראשים, ושוב בירושלים, ושוב במשרדי הממשלה.

הפעם מדובר בתינוק מוזר לאללה — יש לו ראש אחד גדול, בצורת שר השיכון גדעון פת, וראש אחד קטנצ'יק בצורת סגן ראש הממשלה יגאל ידין, ושני הראשים ביחד מוכרים דירות לאנשים.

אבל מה — ראש אחד, הגדול, מוכר מהר והרבה דירות לפי הגרלה, כמו בלוטו, והראש השני, הקטן, מוכר דירות לפי חלוקה, כמו בטוטו, ובגלל זה הראש הגדול כועס כל הזמן על הראש הקטן, והראש הקטן, בזמן שהראש הגדול לא מסתכל, מוכר לו את הדירות של הלוטו בטוטו.

חוץ מזה הכל בסדר, והתינוק ישוחרר בקרוב לבתיהם המרווחים.

דבר העוכר

פסיכודאת

תכף רואים, לפי איך שהוא מזיע בבית השחי, שסאדאת עצבני לאללה.

תכף רואים, לפי שהוא רוצה שלום, שסאדאת רמאי אמיתי.

תכף רואים, לפי איך שהוא מגרד באוזן, שסאדאת פשוט מאניאק.

תכף רואים, לפי שהוא מחטט באף, שסאדאת פסיכי לגמרי.

אז מה יש לדבר איתו?

האם נדבר על שלום עם מי שאומר שהוא רוצה שלום?

האם בכלל נדבר עם מחטט באף?

מה יש לדבר עם מאניאק רמאי ופסיכי עצבני שכזה על שלום?

צריך לדבר איתו על מלחמה!

משה שמיר: כולם היטלר

בחיבור שכתב הסופר משה שמיר ב„במחסה", ביטאון בית־המחסה שבו הוא שוהה לצרכי התרכזות, הוא כותב ככה:

„היום בבוקר שמתי לב שלכולם יש שפמים קטנים. כולם הולכים אחרי לאורך הקירות. הם רודפים אותי. הם רוצים להשמידני. כל מי שיש לו שפם קטן הוא נגדי. כל מי שנגדי יש לו שפם קטן. הטבח רוצה לטבוח אותי. הוא שם לי שפם קטן במרק. בקצה המסדרון עומדת אחות שעושה את עצמה רחמניה. אבל אני יודע שהיא רצחניה. היא היטלר שעל שפת המסדרון. הם כולם היטלר. אלוהים כן, הם כולם היטלר!"

התכנסה מועצת ההסתדרות

יופי, יופי, באמת יופי.

אריק: אצלי אין ילדים

„חביבי, אצלי אין ילדים. אצלי כולם גברים!", אמר ה[...] שר שרון כששאל[...] אותו אם זה נכו[...] שהוא מעביד ילדי[...] ערבים בחווה שלו[...]

כמה מרוויח חבר כנסת?

חבר־כנסת מרוויח פי כמה מבן־אדם. בשביל זה מעלים לו עכשיו את המשכורת — שיוכל לחיות כמו בן־אדם.

ג'עג'וע השבוע

אם מר דיין שוב מעלה הצעה לגבש קונצפציה אז כדאי שאנחנו שוב נרד לבדוק את מצב המיקלטים

את הכנסת אין אונסים. היא מתמסרת בקלות.

ולאה רבין הדביקה „שלום עכשיו" על מכוניתה

דן בן־אמוץ גרם סנסציה במסיבה שערך שגריר אוסטריה בישראל, הד"ר אינגו מוסי, במעונו בהרצליה־פיתוח לכבוד שחקני „בורג־תיאטר", תיאטרון־היוקרה של וינה. בן־אמוץ הופיע כשהוא יחף, ולבוש בחולצה דקה שהגיע עד קרסוליו. המסיבה הצטיינה בתערובת ססגונית של אמנים ואינטלקטואלים. חנה מרון התלוננה שמחיר הכרטיסים להופעת התיאטרון, 150 ל"י, גבוה מדי לשחקנים שהשתוקקו לראות את האורחים. למעלה מימין: אריק לביא מחבק את ניספחת־התרבות האוסטרית הפעלתנית, ברברה טאופר. למטה: הפרופסור (לפסיכולוגיה) האנס קרייטלר ואשתו, הפרופסור (לפסיכולוגיה) שולמית קרייטלר, מתווכחים ביניהם, שעה שעמוס („הרצל") אילון מתדיין עם יעקוב („יענקל'ה") אגמון. המסיבה נמשכה עד לשעה שלוש לפנות בוקר.

■ כיצד מכנה ראש הממשלה לשעבר **יצחק רבין** את סגן ראש־הממשלה בהווה, הפרופסור **יגאל ידין**? „זה עם הקאטטר בפה!"

■ יו"ר מיפלגת־העבודה, **שימעון פרס**, פגש במיסדרונות הכנסת בח"כ **שולמית אלוני**, לבושה בשימלה שחורה רכוסה עד לצוואר. אמר לה פרס: „מאז שהתחלת לחתן, התחלת להתלבש כמו רב."

■ בעת דיון שהתקיים במליאת הכנסת על חוק ההפלות, צעקה ח"כ אלוני לעבר שר־הבריאות, **אליעזר שוסטק**: „אל תאנוס את הכנסת לקבל תיקון בחוק ההפלות!" העירה לה סגן יו"ר הכנסת, **שושנה ארבלי־אלמוזלינו**, שישבה ראש במליאה: „ח"כ אלוני, את הכנסת אין אונסים!" התערב הח"כה כבד־הגוף **ז'אק אמיר**, מספסלי האופוזיציה: „נכון שלא אונסים. אין צורך! הקואליציה מתמסרת בקלות!"

■ השבוע ביקרה בכנסת קבוצת אורחים מחו"ל, שלוותה על־ידי ח"כ **מנחם סבידור**. כשעברה הקבוצה על פני ח"כ **משה שמיר**, הסביר סבידור: „האיש הזה, שעברתם כעת על פניו, הוא גם חבר־כנסת וגם המשורר הלאומי של ישראל!"

■ **לאה רבין**, אשתו של ראש־הממשלה לשעבר, החליטה להביע את דעתה הפוליטית באופן גלוי. היא הדביקה על השימשה האחורית של מכונית הב־מ־וו שלה תווית של תנועת שלום עכשיו.

■ ח"כ **הילל זיידל**, ש־הפך באחרונה סב כאשר בתו, הנשואה לשחקן הבימה **שימעון כהן**, ילדה לו נכד, מצא באחרונה דרך חדשה להגיד שלום לעמיתיו כאשר הוא נתקל בחברי־כנסת הנמנים עם מיפלגות הקואליציה והידועים בדיעותיהם הימניות, הוא מקדים אותם בבירכת „שלום בטוח!" כאשר הוא פוגש ח"כים מהאופוזיציה, הידועים בדיעותיהם היוניות, הוא מקדים בירכת: „שלום עכשיו!"

■ כשפגש זיידל בח"כ שלי **מאיר פעיל**, וברך אותו ב„שלום עכשיו!" שמע זאת ח"כ המפד"ל, **יהודה בן־מאיר**, והוסיף: „מילחמה אחר־כך."

■ ואילו העיתונאי **אהרון** („אהרל'ה") **בכר** טוען, כי אינו מצטרף לתנועת שלום בטוח כיוון שאינו רוצה ש**שימחה הולצברג** יהיה אבא שלו. הולצברג מכונה „אבי הפצועים", בשל פעולותיו למען פצועי צה"ל.

■ מאז התפרסמה במדור זה הידיעה כי ראש לישכתו של ראש־הממשלה, **יחיאל קדישאי**, הולך ברגל ממישרד ראש־הממשלה למישכן הכנסת, שינה קדישאי ממינהגו. באחרונה הוא נראה נוסע מהמישרד במכונית מדגם פיאט 131, הנהוגה בידי נהג צמוד.

■ ספן־השלום **איבי נתן**, השובת רעב מול מישכן הכנסת, הכין מגילת קלף שעליה הדפיס את העצומה שהגיש לראש־הממשלה. כ־60 חברי־כנסת עברו על פניו והתעניינו בשלומו. אף הביעו הזדהות עם שביתת־הרעב שלו ועם מניעיה, אך איש מהם לא היה מוכן לחתום על העצומה. ח"כ **אברהם מלמד** אמר לאייבי כי הוא מסכים איתו, אך אינו חותם על שום עצומות, מתוך עיקרון. למקום הגיע גם ח"כ ד"ש **אמנון רובינשטיין** ו־אמר כי היה חותם על העצומה, אך כיוון שמלמד מסרב לחתום, הוא רוצה לשמור על איזון, ולכן לא יחתום.

■ מועמד המערך לראשות עיריית גיבעתיים, **יצחק ירון**, הפיץ בין תושבי העיר חוברת ובה תמונתו עם מיספר־הטלפון הפרטי שלו בביתו. בין שאר הטלפונים הגיעו, לדבריו, גם כמה שיחות מנשים שביקשו להיפגש עם ירון באופן אישי, כשהן מספרות לו כי תמונתו בחוברת הקסימה אותן.

■ שבוע הספר העיברי תם, אך הדיו עדיין מהדהדים. אחת הדמויות הססגוניות בשבוע הספר היתה זו של **אמנון אריאלי**, סוציולוג העובד בעיריית תל־אביב. אריאלי הוציא לאור ספר בשם כלום, בעל כריכה עבה ודפים ריקים. הוא עמד בפינתו הקבועה ופיתה את העוברים־והשבים לקנות את סיפרו, בין השאר בגלל העובדה שניתן לקרוא בו גם משמאל לימין, וכהרף־עין.

■ בפינה אחרת ניצב המשורר **יהונתן גפן**, שמכר את סיפרו החדש הכבש השלוש־עשרה. אשתו היפה, **נורית**, באה לעזור לו במכירה. כשראה זאת הסאטיריקאי הימני **מאיר עוזיאל**, שהוציא ספר בשם ספר רע, הזעיק למקום את אשתו היפה לא־פחות, **רותי**, שהיא גננת במיקצועה, וגם היא עזרה לבעלה במכירת הספר.

■ הסופר ההומוסכסואל **יותם ראובני** חתם על סיפרו בעד ההזייה. אחד מרוכשי ה־

לאנשים הנכונים!
777 הברנדי הלאומי שהוא בינלאומי.

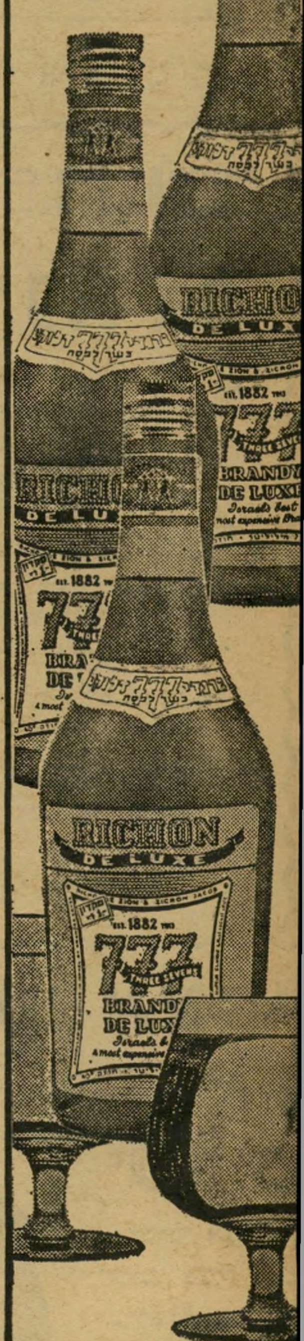

כרמל מזרחי
מיקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

אנשים

ספר, בחור צעיר ויפה־תואר, ביקש את חתימתו. יותם חתם: „תתאהב בי!"

■ הפירסומאי **שמואל גביש**, הוא גם מרצה לפירסום וליחסי־ציבור בקורסים של ה־טכניון. באחת ההרצאות נשאל על־ידי אחד התלמידים כיצד אפשר להבחין בין פירסום ליחסי־ציבור. בתשובה סיפר על אחד שהיו לו שני סוסים דומים והוא לא ידע להבחין ביניהם. הלך למומחה להבחנה בין סוסים. אמר לו המומחה: „באמת קשה להבדיל ביניהם. אני מציע שתוריד לאחד אוזן וכך יהיה לך סימן." הוריד האיש לסוס אחד אוזן אבל למחרת — גם לסוס השני נקטעה אוזן. הלך שוב למומחה, שאמר: „הוצא לאחד עין." הוציא האיש עין לסוס אחד ושוב — גם לשני נעקרה למחרת עין. הפעם היה גם המומחה אובד־עצות ואמר: „נסה להעמיד אותם זה ליד זה, אולי תמצא שאחד מהם קצת גבוה מהשני." חזר האיש למחרת אל המומחה, ואמר בשימחה: „צדקת! העמדתי אותם זה ליד זה ובאמת, ה־שחור קצת יותר גבוה מהלבן."

■ הפתעה לא־נעימה גרם שגריר צרפת בישראל לאנשי הנהלת רשת מלונות דן. הרשת, שבבעלותם של **האחים פדרמן**, פתחה את השבועות הצרפתיים במלונות דן. הפתיחה נחוגה במסיבת־קוקטייל. במקום נכחו דיפלומטים רבים מהשגרירויות בארץ, אך דווקא שגריר צרפת, שהבטיח את השתתפותו, נעדר. ניחם את מנהל המלון, **רפי שדה**, נציגו של **הברון רוטשילד** בישראל, **מרדכי** („מוקה") **לימון**: „לא נורא, גם **טדי קולק** לא מלקק דבש כרגע בפאריס."

■ כל צמרת אנשי החוק, המימשל, המשטרה והחברה ה־גבוהה, מילאו באלפיהם את גן חווילתם של **ד"ר ישראל פלד** ורעייתו חיה, ברמת־גן, במסיבת קבלת־פנים לרגל נישואי הבן **אמיר**. מסתבר, כי החתן הממושקף הולך בדרכי אביו שהוא עו"ד, וגם הוא לומד משפטים. הוא מתפרנס מעבודתו במחלקת החקירות של משטרת תל־אביב. הכלה, **בתיה**, אף היא סטודנטית ל־משפטים, ההולכת בדרכי אביה, **השופט צבי נוסנבלט**. ב־עוד הזלילה נמשכת בבית, דאגה רעיית ראש־העיר גם לשוטרות הרבות שעמלו בחוץ כדי להסדיר את פקקי התנועה, ושלחה להם מדי פעם פיתות עם חומוס ועוגות שוקולד.

■ ההברקה האחרונה של **שלמה להט**, ראש עיריית תל־אביב, בהתייחסו למהומות שמקימים הנציגים הדתיים ב־עיריה, על הפעלת וסיבסוד קו־שירות של מוניות בליל־שבת מנווה שרת לצפון תל־אביב: „מה הם רוצים? הרי זה פיקוח נפש. שהנוער לא ישוטט באפס מעשה ויתדרדר לפשע. הרי הדתיים טוענים, שפיקוח נפש דוחה שבת, אז מה הרעש?"

■ מיד עם היוודע דבר פטירתו של **עו"ד ארווין שימרון**, מי שעמד בראש הוועדה לחקירת הפשע, הגיעה מודעת־אבל לשני הצהרונים מעריב וידיעות אחרונות. על החתום היו משפחותיהם של **טוביה אושרי** ו**ישראל דנוך**. מודעות־אבל אלו לא התפרסמו, לאחר ששני המו"לים של הצהרונים התקשרו עם עו"ד **נתן רוטנשטרייך**, יו"ר מועצת העתונות, וזה הביע את דעתו כי יש בפרסום מודעות־האבל הללו, פגיעה ב־כבודו של המת, והן יגרמו צער למשפחות. הפסוק במודעות שלדעת רוטנשטרייך היה מנוסח בציניות היה פסוק תל־מודי, בו נוהגים דתיים להשתמש במודעות־אבל. „ניצחו אראלים את המצוקים." פירוש הפסוק: „ניצחו מלאכים את בני־האדם."

■ ביום־עיון שנערך ב־שבוע שעבר בגיבעת־חביבה, הציג **יצחק פטיש**, מי שהיה שגריר ישראל באוסטריה, את המשתתפים: „אני שמח לארח אצלנו את חבר־הכנסת ושר־האוצר **שימחה ארליך**, את חבר־הכנסת ושר־האוצר לשעבר **יהושע רבינוביץ**, ואת המנחה חבר־הכנסת לשעבר ושר־האוצר בעתיד, מר **אליעזר רונן**." כעבור שעות ספורות, כשהסתיים הדיון, אמר רונן: „ראינו כי במשך שנה אחת לא הצליח ארליך לקלקל את מה שהרסו רבינוביץ וקודמיו במשך שלושים שנה..."

חניתה צנטנר

הדוגמנית הוותיקה, היתה מסמר תצוגת האופנה שערך בית־החרושת של בעלה, אבנר. חניתה היתה הרוח החיה בתצוגה, גייסה את כל חברותיה הדוגמניות ואת הבמאים עודד ואלה גרא (בתמונה), ושלחה הזמנות אישיות לעיתונאיות ולקניינים. מכל הוגמניות היפות שמילאו את המסלול זכתה חניתה במחיאות־הכפיים הסוערות ביותר. בתום התצוגה ניגשו אליה הקולגות שלה ונישקו לה בחום. לא השתתפה בתצוגה מלכת־המים לשעבר, תמי בן־עמי (משמאל), אחת הדוגמניות המבוקשות ביותר בישראל. תמי ישבה כצופה מהצד, הביטה במתרחש במסלול. כשנשאלה מדוע לא השתתפה בתצוגה, השיבה בעצב: „אני יותר מדי גבוהה בשבילם!"

קארין קארפנטר

חברת הצמד הקארפנטרס, השתתפה יחד עם אחיה, עם להקת אבבא ויזהר כהן ולהקת האלפא־ביתא, בתוכנית־טלוויזיה משותפת. להקת אבבא, שזכתה במקום הראשון בארוויזיון עם השיר „ווטרלו", הפכה מאז לאחת המצליחות והמפורסמות ביותר בעולם, וחבריה הפכו אנשי־עסקים ומיליונרים. יזהר כהן הביע את תיקוותו כי להקתו שלו תזכה לפחות במחצית הצלחתה של אבבא. „זה יספיק לנו," אמר יזהר כהן, מנצח הארוויזיון.

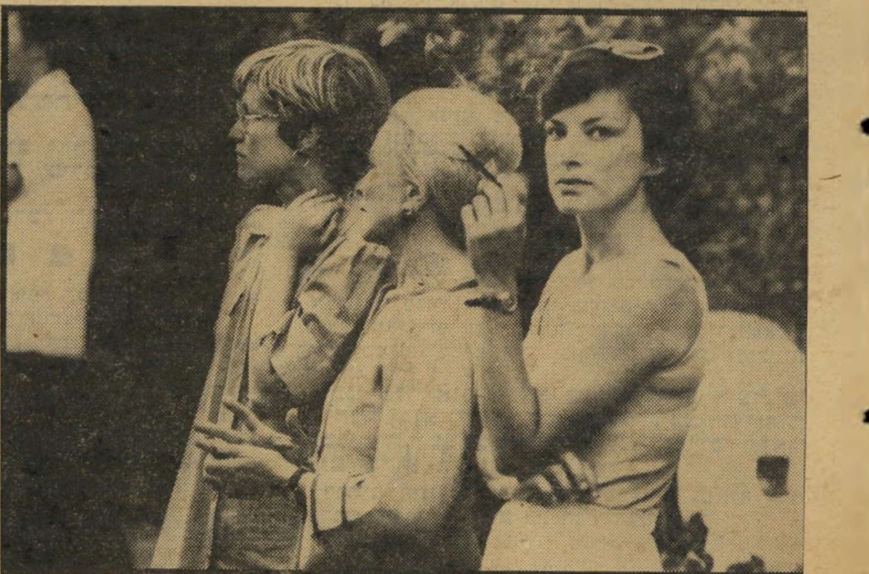

רחל דיין

רעייתו של שר־החוץ, אירחה בגן־העתיקות של ביתה בצהלה תצוגת־אופנה של האופנאי גידעון אוברזון. את התצוגה אירגנה לאה רבין, שהיא יו"ר האגודה לילדים אוטיסטים בישראל. רבין הסבירה לדיין כי גג ביתה צר מלהכיל כל־כך הרבה מוזמנות, ביקשה ממנה לאפשר לקיים את התצוגה בביתה. רחל דיין נועצה בבעלה ואישרה את קיום התצוגה, שנערכה בחצר, אך לאי מהאורחים לא הורשה להיכנס לתוך הבית. בתמונה משמאל: לאה רבין יושבת ליד של שחקן התיאטרון יוסי ידין. שניהם מתבוננים בדוגמניות ומוחאים כפיי מימין: רחל דיין עם שתיים מהאורחות בגן העתיקות אשר בחצר ביתה בצהלה

מוטה גור הצדיק פישעי־מילחמה. רפול תמך בגבולות א"י השלמה. עכשיו מפתח בנימין פלד את רעיון ה־LEBENSRAUM

עיניים

מהבהבות

כאשר אמר ז'ורז' קלמאנסו כי המילחמה היא עניין רציני מדי מכדי להשאירו בידי הגנרלים, הוא ידע מה הוא אומר.

הוא הכיר גנרלים מסויימים — הגנרלים הצרפתיים, בני תקופתו.

עתה מתברר כי גם לנו יש גנרלים מסויימים — בני אותו סוג עצמו.

בזה אחר זה פוצחים הגנרלים שלנו את פיהם — והחרדה אוחזת בנו.

תחילה דיבר רב־אלוף מרדכי גור, והצדיק בסיטונות פישעי־מילחמה.

אחר־כך דיבר רב־אלוף רפאל איתן, ונתגלה כתומך נלהב ברעיון ארץ־ישראל השלמה. בשבוע שעבר דיבר האלוף בנימין פלד וחשכו עינינו. הוא האפיל על כולם.

האיש שהחזיק במשך שנים בתפקיד הבכיר ביותר בצה"ל, אחרי הרמטכ"ל — הפיקוד על חיל־האוויר — נתגלה כבעל השקפות פאשיסטיות מובהקות.

■ ■ ■

אין הדבר צריך לבוא כהפתעה גמורה. להיפך, הוא מאשר תיאוריה מסויימת.

תיאוריה זו אומרת כי הפאשיזם אינו עניין של השקפה, אלא של אופי. כאשר ישנן תכונות־האופי הדרושות, מתאימה ההשקפה את עצמה אליהן.

בני פלד נודע לא פעם בתקריות, שהטילו אור מייוחד על אופיו.

פעם היכה נהג, שהעז לעקוף אותו בכביש בצורה שלא מצאה חן בעיניו.

פעם נתן גיבוי לאחד מפקודיו, קצין בכיר שערך לעצמו חגיגות־פרידה המוניות באילת.

פעם הכריז שהאוייב הצליח לערער את אמונתנו בצידקת מאבקנו באמצעות מחזות, פיזמונים ומאמרים בעיתונות הישראלית.

לא פעם הגיב על ביקורת בחימה שפוכה.

עתה פשט בני פלד את מדיו, ויש ביכולתו לגלות לנו את עולמו הרוחני. זהו עולם מחריד.

למיקרא הדברים עולות לנגד עינינו דמויות כמו דוגלאס מק־ארתור וג'ו מק־קארתי. אפשר לחשוב גם על אריך לודנדורף, ועל שמות גרמניים אחרים.

המראיין מוכה־ההערצה של הארץ, שהגיש שי זה לקורא הישראלי, לא שכח לציין כי „מבט קר מהבהב בעיניו האפורות."

המבט המהבהב של דוקטור סטריינג'לאב.

■ ■ ■

מנחם בגין הוא תבוסתן רך־לבב, בוגד בתורתו של זאב ז'בוטינסקי. אנשי ארץ־ישראל השלמה הם ילדים דבית־רבן. אנשי גוש־אמונים הם מתונים חסרי־תקנה. כל המפטפטים על גבולות־ביטחון ראויים לבוז.

כך עולה מדבריו של האלוף־מיל., בעל העיניים המהבהבות.

הוא מציג לנו תורה חדשה.

וזו תורתו, על רגל אחת:

עלינו להחליט מה יהיה גודלה של מדינת־ישראל.

בהתאם לכך, עלינו לקבוע את גבולותיה.

את הגבולות האלה נכפה על הערבים, באמצעות מילחמות יזומות על־ידינו.

אנחנו נכריח את מעצמות־העל להשלים עם רצוננו.

לא חשוב כמה ערבים יחיו במדינה הזאת. אותם שלא ישלימו עם שילטוננו, נגרש או נחסל.

היהודים המתנגדים לכך הם סוכני הקג"ב.

■ ■ ■

נקודת־המוצא היא השאיפה למדינה גדולה. גדולה כדי שתהייה מרווחת. בלי תירוצים של ביטחון.

„אני רוצה לדעת א י ז ו מדינה אנחנו רוצים, לא איזו גבולות ביטחון."

„...את גבולות המדינה הזאת לא הייתי קובע לפי הביטחון של השבוע הבא. כי היום יש להם אף־15, ומחר יהיו להם טילים באליסטיים עם ראש גרעיני, ולכל חייל מצרי יהיה הליקופטר אישי, והוא ינחת תוך שלוש דקות ברחבת הכנסת. אז מה שווים גבולות־הביטחון שלך?

„אני רוצה מדינה הגזורה לא על פי גבולות־ביטחון, אלא על פי גודל הדירה שהעם רוצה לאכלס בתקופת התיכנון הנראית־לעין.

„זהו העיקרון: אתה יכול להחליט שדירה בת 64 מ"ר מספיקה לך למאה השנים הבאות, שאתה לא רוצה שמונה מיליון תושבים או מדינה בת־חיות מבחינה כלכלית. אתה לא מוכרח. אתה רוצה להיות כמו מונאקו — בבקשה.

אבל אנחנו יוצאים מאותו בסיס: שאנחנו מגדירים את גודל הדירה על פי מה שאנחנו רוצים. שגודל הדירה שבה אנו רוצים לחיות אינו פונקציה של מיספר הגנבים בשטח."

זוהי גישה ברורה, גישה מקורית. לא גבולות־ביטחון, לא זכויות היסטוריות, לא הבטחה אלוהית, לא בטיח. אלא השטח הרצוי לנו למחייתנו.

זוהי גישה מקורית אצלנו. אך לא בעולם.

פיתח אותה, בשעתה, חייל משוחרר שלא היה אלוף, אלא טוראי־ראשון בילבד.

גם אצלו היא היתה הבסיס לכל השקפת־עולמו, וגם לכל המעשים שעשה לאחר מכן, במחיר כמה עשרות מיליוני הרוגים.

בשפת־אימו, התמצתה גישה זו במילה אחת, שהפכה מושג בינלאומי: LEBENSRAUM.

בשפתנו, דרושות לכך שתי מילים: מ ר ח ב ־ מ ח י י ה.

■ ■ ■

בכן, לא נהיה מונאקו. בני פלד רוצה בדירה מרווחת.

ואין הוא מתחמק מהתוויית הגבולות המדוייקים של הרייך הישראלי השלישי.

„כדי שנכדי וילדי נכדי יתקיימו פה במדינה שאזרחיה הם יהודים ולא־יהודים... אני זקוק לליטאני, למקורות־המים של ארץ־ישראל המערבית, לירדן, ירידה לאילת, איזור נואייבה ושארם — קו ישיר לאל־עריש. זו הדירה שאני רוצה בה."

מפה ברורה. מרחב־המחייה של האלוף המהבהב כולל שטחים של לבנון, סוריה ומצריים, נוסף על כל הארץ שממערב לירדן.

(אני מניח שכאשר הוא אומר שהוא זקוק לירדן, הוא מתכוון ל נ ה ר בילבד, ולא ל א ר ץ הקרוייה כך כיום.)

יכול מישהו לשאול: מדוע מסתפק פלד בדירה זו? מדוע לא להוסיף עליה חדר למטפלת, אגף למשרתים, מוסך וגן אחורי? אבל פלד הוא צנוע, ומסתפק במועט.

נשארת הבעייה הקטנה: איך לשכנע את בעלי השטחים האלה — לבנונים, סורים, ירדנים, פלסטינים, מצרים — לוותר עליהם למען מדינת־הגנרלים היהודית?

■ ■ ■

בשביל בני פלד, אין זו בעייה כלל.

זהו המפתח לכל תפיסתו: „להשתמש ביתרונות פיסיים כדי להשיג מטרות מדיניות."

מישפט זה עובר כדבריו כחוט־השני. מה פירושו?

פלד עצמו מסביר: „(ישראל) תצטרך לקבוע לעצמה מטרות שאותן היא יכולה להשיג רק בדרך המילחמה."

ובמקום אחר: „אם יש לה יעד מדיני, שלדעתה היא יכולה להשיג אותו בזמן מסויים ותוך שימוש בכוח — עליה לעשות זאת."

נדמה שזוהי הפעם הראשונה שבה מציע אדם, שמילא תפקיד חשוב במדינה, את ההצעה הזאת בפה מלא.

עד כה היו אנשים שהציעו כי „אם נותקף" נכבוש שטחים נוספים ונספחם למדינה.

היו אנשים שהרחיקו לכת והציעו „מילחמה מונעת", כדי „לקדם פני התקפה ערבית."

בני פלד, בעל המבט הקר בעיניו המהבהבות, מציע דרך אחרת: אנחנו נקבע מה יהיה מרחב־המחייה של מדינתנו, ונשתמש ב„יתרונות הפיסים" שלנו כדי לכבשו.

פשוט וחלק: להפעיל את צה"ל עכשיו, כשיש לנו יתרון צבאי, כדי לשבור את ההתנגדות הערבית לסיפוח השטחים הנדונים.

■ ■ ■

לזכותו של הצבר בן ה־50 מראש־פינה יש לציין שאינו מסווה את הצעתו במילים חסודות.

אין הוא חוזר על הסיסמה הצדקנית שכל הישראלים רוצים בשלום, ושיש רק ויכוח על הדרכים הנכונות להשגתו.

בני פלד אינו רוצה בשלום. הוא רוצה במילחמה. הוא מציע להשתמש בה, בצורה יזומה ותכליתית, כבמכשיר להשגת היעדים הלאומיים שהוא קובעם.

הרוגים ופצועים אינם מפחידים אותו. גם לא הרס וחורבן. הוא מוכן לשלם את המחיר במבט קר.

„כמה הרוגים היו למדינת־ישראל מאז — וכולל — '47? קצת פחות מעשרת אלפים. זה הרבה? זה מעט מזעיר!"

המילחמות שהיו ממלאות אותו בבוז. אלה מילחמות, אלה?

„כמה ימים מקובצים נלחמנו? שלושים שנה? שקר

וכזב! הימים שבהם כל העם נקרא לדגל — זו מילחמה... אנחנו עשירים, ולא נלחמנו קשה אף פעם, והלך לנו בקלות, ולא איבדנו כימעט אנשים, ושיפסיקו את היללות האלה!"

זהו. מישפחות שכולות. אלמנות. יתומים. שיפסיקו ליילל!

כי, כך הוא קובע, הקשה שבמילחמות עדיין לפנינו. לא מילחמה קטנה ועלובה, עם כמה אלפי הרוגים.

לא מילחמונת מיסכנה, כמילחמת־הליטאני — המילחמה היחידה שבה הספיק בני פלד לפקד על חיל־האוויר.

מילחמה אמיתית. מילחמה שאפשר להתכבד בה. מילחמה שגנרל אמיתי יכול להזכירה, מבלי להתבייש.

■ ■ ■

לאור תורה זו, איך היינו צריכים לנהוג כלפי אנוואר אל־סאדאת?

בני פלד רואה את המציאות בעיניו הקרות, ושולח בה מבט אפור.

ברור כי מנחם בגין חירבן את העניין.

„(סאדאת) חשש מפני האסכולה המדינית, שאותה ייצג ז'בוטינסקי — ושבגין היה אמור להיות ממשיכה — והטוענת שאין זו בושה להשתמש ביתרונות פיסיים כדי להשיג מטרות מדיניות. הוא לא ידע לאן בגין יוליך את העם הזה."

על קודמו בתפקיד, עזר וייצמן, אין מה לדבר. חבל על כל מילה.

„(סאדאת) אמר לעצמו: זה בסדר, כאן לא ישתנה כלום." **שאלה: סאדאת זיהה בבגין ובווייצמן אנשים שלא ייצאו להגשים את מטרות הציונות בכוח הזרוע? התשובה:** „הוא זיהה את זה מהר מאד."

מסתבר שזה היה כך: אל־סאדאת פחד פן יפתח מנחם בגין במילחמה נגדו. לכן מיהר לירושלים, לראות מה קורה. הוא נוכח לדעת כי בישראל שולטת עדה של פחדנים, ועל כן נרגע.

מה היה עושה בני המהבהב, אילו היה עומד בראש המדינה במקום כל התבוסתנים האלה?

פשוט מאד: „אני מציע גם למצרים, גם לסורים וגם לירדנים הצעה שאינם יכולים לסרב לה... משום שאני אכריע אותם. ואני לא צריך להשקיע הרבה כדי לאלץ אותם להסכים למעט שאני מבקש. בצעידה קלה אני עושה את זה. מה יש?"

ובאמת, מה יש? מארלון בראנדו עשה את זה בקלות, בתפקיד הסנדק, דון קורליאונה. וגם ילדי חסמבה ביצעו ביצועים מסובכים יותר.

■ ■ ■

ובכן, אל־סאדאת חשש שמא יתקיפו אותו. הוא בא לירושלים. הוא ראה ושמע. „כל מה שהיה צריך לראות זה את הישראלים שבאו לבקר אותו בקאהיר ואת העיתונות הישראלית." **אז נוכח לדעת שאנחנו כולנו סמרטוטים, ושאין צורך לחשוש מפנינו.**

(איני יודע אם פיסקה זו מתייחסת לעזר וייצמן, אורי אבנרי, או לאנשים כמוני. ואולי לכולנו.)

האלוף המהבהב לא היה בקאהיר, ועל כן הוא יכול להמשיך בתיאוריה שלו כשהוא משוחרר מכל עומס של ידיעת המציאות הערבית והבנתה. זו אינה מעניינת אותו כלל.

כי לו יש הצעה פשוטה מאד לסאדאת, אותה הצעה שאי־אפשר לסרב לה:

„נודיע לו (לאל־סאדאת) שאם יתנהג כפי שאנחנו רוצים, לא תהיה לו מילחמה." וסיני? „המחצית לו והמחצית לנו, לחמישים שנה."

בקיצור, יש להגיש לנשיא מצריים אולטימטום: או שיוותר לאלתר על מחצית חצי־האי סיני, בקו שארם—אל־עריש, או שנפתח במילחמה נגדו.

לאלוף ברור מה יקרה אז: אל־סאדאת ייכנע, ויפקיר את מחצית השטח המצרי הכבוש ואת כל שאר השטחים הערביים שישראל כבר כבשה ועוד עומדת לכבוש במיסגרת תוכנית־פלד.

ואם לאו? הרי בינתיים מסרב אל־סאדאת לוותר אף על קילומטר מרובע אחד בפיתחת־רפיח. הוא מסרב גם להמשיך במשא־ומתן כל עוד לא תצהיר ישראל במפורש על נכונותה להחזיר את הגדה המערבית ורצועת־עזה. אילו בילה פלד יום אחד בקאהיר, יתכן שאף הוא היה משתכנע כי הדבר כלל אינו אפשרי.

זה לא איכפת לאלוף בעל העיניים הקרות. אל־סאדאת לא ירצה? לא צריך. נפעיל נגדו את „היתרונות הפיסיים" שלנו.

אני מניח שנפציץ את ערי מצריים, שנשלח את צה"ל לעבר קאהיר. נכריח אותו לקבל את התנאים הצנועים שלנו.

מה יותר פשוט מזה?

■ ■ ■

אדם תמים יכול כאן לשאול: מה יעשו במצב זה מעצמות־העל?

את בעיית ברית־המועצות פתר בני פלד בדרך גאונית. הוא פשוט מתעלם מקיומה כליל. אולי הוא מאמין באמיתות הכלל: אם אני לא רואה אותה, היא גם לא תראה אותנו.

בכל הראיון הארוך והמפורט, אין השם ברית־המועצות מופיע אף פעם אחת.

אמנם, עוצמתה של ברית־המועצות פרושה עתה על שיבעת הימים. היא מכה עתה שורשים מדרום לישראל, באתיופיה ובאנגולה. מפקדי נאט"ו מפעילים את צופרי־האזעקה, והנשיא קארטר משמיע אזהרות קודרות.

האלוף מראש־פינה מושך בכתפיו. סובייטים? אין דבר כזה. יוק.

נותרה ארצות־הברית.

איך תתייחס היא אל הפלישה הישראלית לעומק מצריים?

■ ■ ■

אין האלוף פלד מתעלם מבעייה זו. הוא מביט בה בעיניים קרות ואפורות, בוחן ומסיק מסקנות.

ואלו המסקנות:

ארצות־הברית אינה יכולה לעשות לנו דבר. אבל אנו יכולים לעשות לה הרבה מאד.

מה היא יכולה לעולל לנו? להפסיק את הסיוע הכלכלי. מילא. לכל היותר תרד אז רמת־המחייה שלנו, וזה טוב כשלעצמו. האלוף דוגל בקורס של הרזייה לאומית, כאמצעי לריפוי מחלת־הרוח הלאומית שלנו.

מה עוד? ארצות־הברית יכולה להפסיק גם את אספקת הנשק. אז מה?

במילחמת יום־הכיפורים יכולים היינו להילחם בלי כל אספקה אמריקאית. רק ההיסטריה של גולדה מאיר ושל כמה קציני־מטכ"ל (שהיו „נגועים", כדברי פלד,) העלימה עובדה זו.

כיום יש לנו די נשק כדי לסיים את המילחמה הבאה, המכרעת, בלי אספקה אמריקאית כלשהי. לעזאזל האמריקאים. נהלום בערבים בכל החזיתות, ננחית עליהם מכה ניצחת, נכבוש ונספח את השטחים השייכים למרחבי המחייה שלנו.

ומה הלאה? אחרי שכבשנו את קאהיר, עמאן, דמשק ובירות, באותה „צעידה קלה", מה יעשו האמריקאים?

■ ■ ■

פלד יודע בדיוק את התשובה.

הם ישתחוו אפיים ארצה.

מדוע?

כי: „אנחנו יכולים להפסיק את זרימת הנפט. גם אנחנו."

איך? פלד אינו מפרט. אין מגלים סודות צבאיים. אבל אפשר לנחש: צה"ל יכול לנתק את הצינורות,

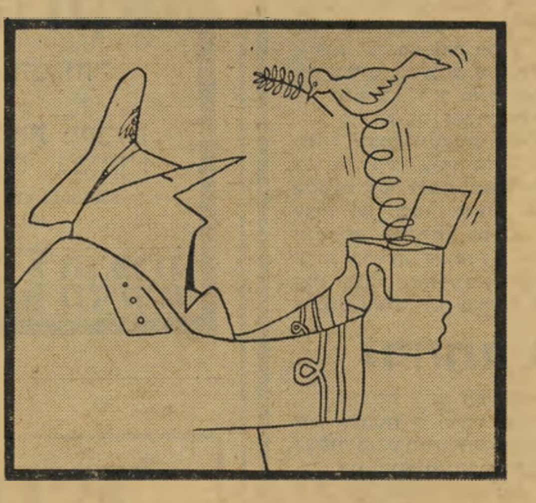

(פולקסקראט, אמסטרדם)

להפציץ את בארות־הנפט, להשמיד את מיתקני־הדלק שבהם תלוי כיום עצם קיומו של העולם המערבי. ואם שולחים את צה"ל לקאהיר ולדמשק, מדוע לא לשלוח אותו גם לריאד ולחוף המיפרץ הפרסי? עוד „צעידה קטנה". אלכסנדר מוקדון, שלא עמדו לרשותו צנחנים וטנקים ומטוסי־תובלה, ערך צעידות ארוכות יותר.

אך יתכן שלא יהיה כלל צורך בהשמדת שדות־הנפט. „אינך יכול לקבוע כיום, שאם ארצות־הברית תחליט להפסיק את הסיוע הצבאי — ואתה כ ן, תשתמש בכלים להשגת יעדים מדיניים — שהאינטרסים של ארצות־הברית לא יהיו כאלו, שהם יתנו לך פ י שלושה מאשר קודם."

בתירגום חופשי: אם תשתלט ישראל על כל הנפט של המרחב, ותכבוש את מרבית העולם הערבי, יהיה לארצות־הברית עניין לתמוך בה, והיא תחדש את אספקת־הנשק לנו.

זה הגיוני, סביר ופשוט. כמו סיפור של מדע בידיוני.

אדם פרוזאי יותר, שאינו מפליג בחללית בן כוכבים רחוקים, עלול להסיק את המסקנה ההפוכה: הרבה זמן לפני שצה"ל יספיק להתבסס בכוויית ובבחריין, ולארגן את חייהם של תישעת המיליונים בקאהיר, יירד על ישראל האגרוף הכפול של ברית־המועצות וארצות־הברית. כאשר יעלה בלהבות מיתקן־הנפט הראשון בסעודיה, יקום העולם המערבי כולו על ישראל. הרייך הישראלי לא יצליח במקום שנכשל הרייך הגרמני.

משום־מה סבור פלד כי ישראל יכולה להשתמש ב„יתרונות הפיסיים" שלה באין מפריע, ואילו המעצמה העולמית, השלטת במרחב, לא תשתמש ב„יתרונות הפיסיים" הכבירים שלה, העולים פי מאה על שלנו, כדי להבטיח את האינטרסים ש ל ה.

תוכנית־פלד מאיימת על הביטחון הלאומי היסודי של ארצות־הברית ושל העולם המערבי כולו. הסכנה של התערבות גרעינית סובייטית, הסכנה של השמדת מיתקני־הנפט המפרנסים מדי יום עשרות־מיליוני פועלים באירופה ובאמריקה, השואה הכלכלית הכרוכה במאניפולציות של ביליוני־הדולארים הסעודיים — כל אלה אינם מעניינים את האלוף הישראלי, אך הם עלולים לעניין מאד־מאד את האלופים האמריקאיים.

ומניין לבני פלד שלא יקום אז לאמריקה מנהיג בעל עיניים מהבהבות ומבט קר, שיגיד „לעזאזל ישראל!"?

מטורפים אינם חסרים גם בארצות־הברית!

■ ■ ■

המבט של האלוף פלד הוא אפור וקר, כדברי המראיין, אך אין הוא מרחיק־ראות או מעמיק. נראה כי העיניים עסוקות בהיבהוב, ואינן מתפנות לניתוח.

השיטחיות הנוראה של האלוף באה לידי גילוי עגום בניתוחיו הפסבדו־היסטוריים.

כך, למשל, הוא חוזר וטוען כי ישראל לא ידעה מעולם להשתמש בכוחה הפיסי במיבצעים יזומים. היא המתינה תמיד לפעולות ערביות, והגיבה עליהן. אפילו העצמאות ניתנה לנו על־ידי זרים.

„שאלת את עצמך פעם מתי החליטו היישוב היהודי ומנהיגיו להכריז קבל עולם שהם אומה עצמאית? איזה תנאי היה צריך להתמלא? ההצבעה בלייק־סאכסס. כמה עמים חיכו להצבעה באו"ם כדי להכריז על עצמאותם ולפתוח במילחמה על שיחרורם? אף לא אחד! אבל אנחנו כן!"

שטויות במיץ עגבניות.

גנרלים מסוגו של פלד ממציאים תמיד אגדות היסטוריות, כדי להוכיח כי הפוליטיקאים הם סמרטוטים, ורק הם הגברים לעניין. אגדה זו של האלוף הישראלי נכונה בערך כמו אגדת „תקיעת הסכין בגב," שהמציאו בשעתו עמיתיו הגרמניים.

עצמאות ישראל הושגה בעיקבות תהליך ממושך של צבירת כוח לאומי, כלכלי ואף צבאי. בכוח זה נעשה שימוש פעיל ויעיל. הבריטים לא היו נוטשים את הארץ, במועד שנטשוהו, לולא האתגר הצבאי של אירגון־ההגנה (בעיקר בצורת ההעפלה) ושל האירגונים הפורשים (בעיקר בצורת הטרור הישיר).

היה זה השימוש היעיל ביותר ב„יתרונות הפיסיים" של היישוב הקטן דאז. אך הדבר נעשה בזהירות, באופן סלקטיבי, מבלי להביא שואה על היישוב.

במילחמת־העצמאות עשה דויד בן־גוריון שימוש פעיל מאד ב„יתרונות פיסיים" כדי להשיג את היעדים הלאומיים, כפי שהוא קבע אותם: כיבוש שטחים נוספים וגירוש המוני האוכלוסיה הערבית משטחים אלה (מתוכנית דל"ת והלאה).

גם כאן היה השימוש בכוח מודע וסלקטיבי. בן־גוריון נמנע, למשל, מלהפעיל את כל הכוח נגד המלך עבדאללה, שבו ראה בן־ברית לעתיד.

מילחמת־סיני היתה כולה מילחמה ישראלית יזומה, בשותפות עם בעלי־ברית. ישראל השתמשה במלוא „היתרונות הפיסיים" שלה כדי להשיג יעד מדיני: הפלת גמאל עבד־אל־נאצר ושבירת המהפכה המצרית. למחרת היום התקפלה ישראל מול „היתרונות הפיסיים" של ברית־המועצות וארצות־הברית. הם היו קצת יותר גדולים.

אגב, מכל מילחמות־ישראל, היתה זאת המילחמה הקרובה ביותר להשקפתו של בני פלד.

מילחמת ששת־הימים היתה אמנם תגובה ישראלית על ריכוז הכוחות המצריים בסיני. אך מעשה מצרי זה היה, מצידו, תגובה על האיום הישראלי הממשי על

(המשך בעמוד 27)

מאת אורי אבנרי

במדינה

העם

נסיגה זמנית

צה"ל נסוג מדרום לבנון, אך מנסה לשמור על רצועת ביטחון באמצעות הנוצרים

בין מישחק כדורגל אחד למישנהו — ממישחקי הגביע העולמי שכבשו השבוע את מסכי הטלוויזיה והתעניינותו של הצופה הישראלי — אפשר היה להתפנות גם לצפיה במישחקים אחרים.

המרכזי שבהם היה מישחק הנסיגה של צה"ל מדרום לבנון. בתום שלושה חודשי כיבוש, נסוג השבוע צה"ל מהרצועה האחרונה, בעומק של 10 ק"מ, אותה המשיך להחזיק אחרי שנסוג מנהר הליטאני.

הנסיגה בוצעה לכאורה עפ"י כל כללי המישחק. בטכס רשמי הורד הדגל הישראלי באחד ממוצבי צה"ל בדרום לבנון. הפיקוד על השטח המפונה נמסר למפקד כוח־החירום של האו"ם. הצלמים הנציחו במצלמותיהם את מראה הטנקים השועטים דרומה, אל גבול ישראל, את ניפנופי הידיים והחיוכים של החיילים השבים הביתה. העיתונאים שבאו לסקר את האירוע התעניינו בהרגשתם של תושבי הכפרים המפונים ובתחזיתם לעתיד.

אולם מעבר לצרמוניה ולהכרזות הרשמיות בלטה עובדה אחת: למעשה, היתה הנסיגה, „על כאילו", אם להשתמש בעגה הצברית.

יציאה צורך חזרה. רכב צה"ל ופרשיו אומנם חצו את הגבול לישראל. אולם הרצועה האחרונה בה החזיק צה"ל על אדמת דרום לבנון, לא נמסרה לשליטה הבלעדית של כוח האו"ם. הרצועה בשטח של כאלף קמ"ר הועברה לשליטה הצבאית והמינהלית של כוחות הפאלאנגות הנוצריים, בני־בריתה של ישראל.

חיילי הפאלאנגות, בפיקודם של המייג'ורים שלהם, הם שתפסו את המוצבים שפינה צה"ל, הכניסו את הטנקים והתותחים שלהם במקום אלה, בצבעים של צה"ל, שפונו.

על־פי החלטת האו"ם היה השטח צריך להימסר לשליטת צבא לבנון. אולם ממשלת לבנון החדשה לא היתה מסוגלת להקים כוח צבאי שיבסס את שליטתה בדרום. המייג'ורים הנוצרים הכריזו על עצמם כנציגי צבא לבנון, מבלי שקיבלו כל אישור לכך מהממשלה הלבנונית.

מעתה הם ינסו לשלוט, בעזרת צבא זעיר, מאורגן פרטיזנית ובעזרת מיליציות מקומיות, לא רק על המובלעות הנוצריות לשעבר, אלא גם על הכפרים והעיירות השיעיות, ששימשו בעבר כמעוזי הפידאיון.

למעשה בוצעה, בעיקבות נסיגת צה"ל, חלוקה של דרום לבנון. החלק הצפוני, הנמצא בפיקוח האו"ם, יהפוך תוך שבועות לא רבים לריכוז חדש של מחבלים. החלק הדרומי, זה שבידי הנוצרים, יצטרך לשמש כרצועת חייץ בין המחבלים לישראל. כיוון שהפסקת־האש בין ישראל למחבלים אינה מוכרת על־ידי הנוצרים, ואלה אינם מכירים בכוח האו"ם ואינם מוכנים לאפשר לו להתבסס בשטח שבשליטתם, צפוי עימות קרוב בין לוחמי הפאלאנגות לבין אנשי אירגוני החבלה.

ספק אם כוח האו"ם יהיה מסוגל להשתלט על מעשי האיבה בין שני מחנות עויינים אלה.

לפיכך, סביר לראות בנסיגת צה"ל מעין אקט של המתנה. אם יוכלו הנוצרים להחזיק מעמד מול לחץ המחבלים, יהיה בכך משום פיתרון זמני של פשרה. אם יתמוטטו, ולטווח ארוך יותר זוהי התחזית הצפוייה, לא תוכל ישראל לעמוד מנגד, תיאלץ לחצות שוב את הגבול ולחוש לעזרתם.

במשחקי הגביע העולמי בכדורגל, מי שיוצא מסיבוב מישחקים, אינו חוזר אלי־

הבורסה

המישטרה חוקרת

מישטרת ישראל, בניצוחו של סגן־ניצב נורמן פייט החלה, יחד עם רשות ניירות־הערך, בחקירת הידיעה שהופיעה במדור זה, שלפיה רכשו לקוחות של „בנק איגוד" מניות של הבנק בהדרכת מנהל מחלקת ניירות־הערך של הבנק, ועשו רווחים גדולים כתוצאה מהדלפת מידע זה.

הידיעה סיפרה כי מנהל מחלקת ניירות־הערך סיפר לידידו הטוב, המשקיע אליהו נשלסקי, כי הבנק עתיד לחלק בונוס המתקרב ל־100%. נשלסקי רכש בסכומים נכבדים מניות של „בנק איגוד" בסניף הבנק ברחוב גורדון, שבו הוא פועל יחד עם מנהל הסניף, המקורב לו מאד. לאחר מכן העביר נשלסקי את המידע, וציין את שם מנהל מחלקת ניירות־הערך כמקור. המידע, כולל שם המקור, נמסר למשקיעים אחרים, שהעבירוהו לאחרים וגם לעיתונות. כך החלה נהירה אל מניות הבנק, ששערן עלה תוך חודש מ־700 ל־1200.

ברמה זו מכר נשלסקי את מניותיו, ומייד אחריו חבריו הקרובים.

בעיקבות הידיעה פנה סגן־ניצב פייט לד"ר מאיר חת, יו"ר הבורסה, וביקש הסברים. חת השיב לו במיכתב, שתוכנו מהווה בדיחה והוכחה כאחת לאי־הרצון לחקור את הידיעה.

כותב חת במיכתב, שתוכנו מופיע כאן: „במענה לשאלתך בעניין ידיעה שהופיעה בשבועון „העולם הזה", כאילו לקוחות־הבנק ניצלו מידע שנמסר להם על־ידי פקיד בכיר בבנק ורכשו מניות בתקופת העליות החדות בשערים, בראשית חודש נובמבר 1977, ברצוני להביא לידיעתך את הפרטים הבאים: על־פי בדיקה שערכה מחלקת הביקורת הפנימית של הבנק, ותוצאותיה הובאו לידיעתנו, לא ניתן לקבוע כי מגמת הפעילות של יחידים או קבוצות של לקוחות הבנק היתה מודרכת ושונה מהמגמה הכללית של הפעילות במניית „בנק איגוד" בבורסה באותו זמן... פקיד הבנק, אשר שמו נזכר בכתבת „העולם הזה", הכחיש נמרצות מה שיוחס לו בכתבה וגם המשקיע, אשר שמו נזכר (א. נשלסקי) הכחיש כי פעל על־פי עצתו של אותו פקיד. אני סבור, איפוא, כי בהיעדר עדות ברורה על מתן עצה, כנזכר בכתבת „העולם הזה", אין בסיס לטענות שהועלו באותה כתבה."

חתום: ד"ר מאיר חת.

מיכתב זה מעורר רצון לבכות ולצחוק כאחד. מאיר חת מסתפק בדברי מנהל הבנק ונשלסקי, שכמובן הכחישו את הנאמר. כדי להחיש את הבירור בפרשה, מסר עורך מדור זה השבוע לרשות־לניירות־ערך את שמות המשקיעים במניות לפי דיברי מנהל המחלקה, הסניפים שבהם קנו, וכן הודיע כי הוא־עצמו ועוד כמה אנשים, מוכנים להעיד כי שמעו את המרצותיו של נשלסקי ואחרים, ששוחחו עם מנהל־המחלקה, לקנות את המניות. דברים אלה הם עדות ברורה, שממנה מתחמק חת, שאין לו רצון לפעול נגד אישים נכבדים כגון מנהלי מחלקת־ניירות־ערך ב„בנק איגוד". ככלות הכל, הם אינם בעלי דוכנים בשוק, או עבריייני העולם התחתון. הם חבריו לעבודה.

נדחתה הנפקת „הפועלים"

הנפקת „בנק הפועלים" נדחתה ל־5 ביולי. כדאי לרכוש מניות „הפועלים", שכן מובטח כי שערן יעלה לקראת ההנפקה ב־5 אחוזים לערך. מי שמושקע בצמודים, ירוויח יותר במניות אלה.

בין הנפקות־הבורסה החדשות להנפקות „הפועלים", כדאי לחזור לרכישות של מניות בבורסה, לקראת הגיאות שתחזור ביולי. כל המקדים — ירוויח יותר.

מדוע את חושבת ש"היום שלך" איננו היום שלך?

אלעזר ושות' פרסומאים בע"מ/ זיקי הלפרין

אנחנו נחסל את הז'וקים!

נסי פעם אחת את הדרך המודרנית והבטוחה להשמדת הז'וקים

לאחר חיטוי שלנו (שאורך כ־½ שעה) את מקבלת תעודת אחריות לשנה. לא יהיו ז'וקים בביתך!

ר"ג, מודיעין 18, טל. 790114־5־6 ✶ אילת: טל. 059־3012

היתר משרד הבריאות: 21, רשיון עסק 481/75.

איתן עקיבא הדברת מזיקים

תן טרמפ לחייל

הם עוד. במישחק הלחצים והכוחות בדרום לבנון, יציאה מסיבוב אחד, אינה מונעת בהכרח חזרה מיידית לסיבוב נוסף.

הממשלה

דיין מאיים שוב

כשמשה דיין אומר „לא" — למה הוא מתכוון? למה הוא מתכוון כשהוא אומר לא?

זה נראה כמו ההצגה המי־יודע־כמה של מחזה ישן־נושן.

דיין שוב הפיץ סביבו איומים סתומים. מדליפיו המיקצועיים סיפרו לח"כים ולי־עיתונאים כי שר־החוץ עומד לפרוש מן הממשלה, אם דעתו לא תתקבל. ושוב פרחו בצמרת הניחושים: האם הוא רציני, הפעם, או לא? האם אלה הם איומי־סרק, כדי לעשות גלים ולהבליט את עצמו, או שהפעם הוא בכל־זאת עשוי להסיק מסקנות?

הדיעות היו חלוקות. רבים זילזלו בכל העניין. אחדים נטו להאמין שאולי־אולי יש הפעם דברים בגו.

דיין לחש לאמריקאים. למקורביו, וגם לסתם ח"כים מאנשי הקואליציה, סיפר דיין שהוא מיואש, שכך זה לא יכול

שר־החוץ
רציני? לא רציני?

להימשך, שהממשלה אינה מסוגלת לקבל החלטות, שבגין אינו מתפקד, שהמצב מתקרב לאסון.

דיין רצה לכפות את דעתו על מנחם בגין: להשיב בחיוב על השאלות האמריקאיות. יודעי־דבר טענו כי אלה אינן שאלות אמריקאיות כלל, אלא שאלות דייניות. דיין הוא שהמריץ את האמריקאים להגיש שאלות אלה, ותיאם עימם מראש את התשובות שהם רוצים לקבל. אלה היו התשובות של דיין: לשתף את ירדן בקביעת גורל הגדה המערבית, ולשתף גם את נציגי „התושבים" בגדה ובעזה.

לקפוץ מן העגלה. אותם שסברו כי ייתכן שהפעם הוא רציני באיומיו, הסתמכו על שני שיקולים:

● דיין משליך את יהבו על ארצות־הברית. הוא בנה את כל הקאריירה שלו על היחסים ההדוקים שלו עם מעצמת־העל. הוא מבין כי ישראל מתקרבת עתה להתנגשות חזיתית עם וואשינגטון, ואין הוא יכול להרשות לעצמו להידרס בהתנגשות זו.

● דיין מריח, בחוש־הריח המפותח שלו, כי ימיה של ממשלת בגין ספורים. ואם כן הדבר, כדאי לו לקפוץ מעל העגלה ברגע המתאים, כשם שקפץ עליה. אם יגרום הוא־עצמו משבר שיפיל את הממשלה, יהיה לו סיכוי טוב למלא תפקיד חשוב בממשלה הבאה, שתהיה של המערך־ד"ש־מפד"ל־ליבראלים־דייניסטים.

אולם מרבית המשקיפים פיקפקו בכל התיאוריות האלה. לדעתם, יקרה לדיין מה שקרה לו בכל ההזדמנויות הקודמות: הוא יתקפל ברגע האחרון, יקבל את מרותו של בגין, כפי שקיבל בשעתו את מרותה של גולדה מאיר.

הנסיעה המיסתורית

נסיעתו המסתורית של שר־הביטחון עזר וייצמן לאירופה הותירה את הכל חסרי ידע ממשי על מטרתה.

הדלפות מכוונות מלישכת שר־הביטחון הולידו כותרות ראשיות בעיתונים, כי הנסיעה כרוכה ביוזמת־שלום חדשה, ואולי במגע עם מנהיג לא־ערבי, ועל כל פנים ברור כי הפגישה המיסתורית היתה בלונדון, המקום אליו טס שר־הביטחון ביום הרביעי שעבר בטיסת אל־על, שעזבה את ישראל ב־9.15 בבוקר.

המסלול המוזר

כל הניחושים יכולים להיות נכונים, אבל ייתכן גם שמטרת הפגישה היא אחרת לגמרי. על מטרה זו ניתן ללמוד ראשית כל מניתוח לוח־הנסיעות של וייצמן וחבריו לנסיעה.

שר־הביטחון שהה בלונדון ביום הרביעי בלילה. ביום החמישי בצהריים עלה בשעה 10.05 על מטוס של חברת בי־אי־איי לציריך, טיסה מיספר 614. הטיסה הגיעה לציריך בשעה 11.35 בצהריים. וייצמן יצא מציריך לישראל בטיסת אל־על, שהיתה צריכה להמריא בשעה 13.10, אך איחרה לצאת ויצאה סביב השעה 15.00 והגיעה לישראל בשעה 19.00 לערך.

מקורביו של וייצמן מסבירים את המסלול דרך ציריך בכך שרצה להגיע לישראל מוקדם, וטיסת אל־על מלונדון לתל־אביב, ביום החמישי, היתה צריכה לצאת רק ב־17.00 ולהגיע סביב 23.00. וייצמן רצה להגיע מוקדם, ולכן בחר לטוס דרך ציריך כתחנת־ביניים, פשוט כי זו היתה הדרך הקצרה ביותר להגיע לישראל.

הסבר זה אינו עומד בפני עובדה פשוטה. באותו יום חמישי יכול היה וייצמן לטוס ישירות מלונדון לישראל בטיסת בי־אי־איי בשעה 13.15 בצהריים, ולהגיע לישראל בשעה 18.10. אמנם אז היה עליו לטוס עם בי־אי־איי ולא עם אל־על, אך הרי הוא טס ממילא בחברה זו מלונדון לציריך.

המסקנה מניתוח לוח־הטיסות לאותו יום הוא שוייצמן טס לציריך במכוון, וכי עמדו לרשותו שם לפחות שלוש שעות וחצי מהנחיתה עד ההמראה — זמן־נטו לעיסוקים של שלוש שעות בערך. מי שמכיר את ציריך יודע כי מנמל־התעופה קלוטן מגיעים לעיר עצמה ב־10 דקות במונית. לוייצמן היה די זמן לשיחה עניינית עם מי שרצה.

על מהות פגישתו של עזר וייצמן בציריך ניתן ללמוד מעובדה שהוזכרה רק פעם אחת, על־ידי כתב שידורי ישראל שהיה בנמל־התעופה בן־גוריון בנחות מטוסו של השר. הכתב שידר בשידור ישיר ביומן החדשות שאחרי החדשות של שעה 7 בערב, תיאר את נחיתת המטוס, כיצד יוצא ממנו וייצמן ופונה ישירות למכונית שחיכתה לו ליד המטוס. אחר־כך, המשיך הכתב, יצא מן המטוס איש־העסקים יעקב מרידור ופנה ללא מילה לאולם הנוסעים. כאן הפסיק הכתב את תיאורו.

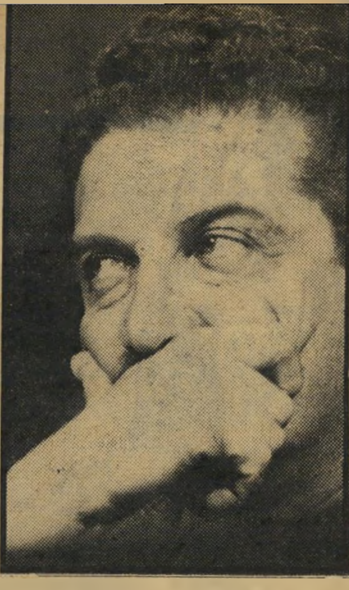

וייצמן **מרידור**
לא מדבר, לא רואה

מקורביו של מרידור ניסו לטעון שהגיע ארצה במטוס סוויס־אייר שהגיע ארצה לפני טיסת אל־על, אולם כתב שידורי ישראל, שראה אותו יוצא מאותו מטוס שבו הגיע וייצמן, מהימן ביותר, ויש לקבל את דיווחיו.

השאלה היא: מה משותף לעזר וייצמן, יעקב מרידור וציריך?

יגאל לביב

צה"ל

מיסדר המפקד

מה שהדאיג את הרמטכ"ל בטכס הזיכרון היתה הופעת החיילים

„אין מילים בפי לתאר את הכאב והעלבון הצורב הנובע מהימנעות כמעט מוחלטת להתעניין במשפחותינו, ברובן הגדול. הייתכן שמוסר כליות והרגשת אשמה גורמים להימנעות זו?" שאל בכאב צבי קרייתי.

קרייתי, אחד מהורי 51 חללי הצנחנים שמצאו לפני שנה את מותם בהתרסקות מסוק, ביטא את תחושת ההורים השכולים, שנאספו בשבוע שעבר לטכס גילוי האנדרטה שנועדה להנציח את זכר יקיריהם. הם קיוו, שלפחות ביום הזיכרון יקבלו פיצוי מיזערי, במילים, על כאבם. לא כך היה.

האנדרטה שהוקמה על הגבעה בה התרסק המסוק, ליד קיבוץ ייטב בעמק־הירדן, התגלתה כמצבה מיניאטורית, שגובהה אינו עולה על מטר וחצי. קשה לאתר אותה בסביבה אלא ממרחק מטרים ספורים בלבד.

בטכס עצמו נוכחו אומנם קצינים בכירים של צה"ל ובראשם הרמטכ"ל, רב־אלוף רפאל („רפול") איתן, אך משום מה העדיף הרמטכ"ל, שלא לומר דבר להורים השכולים. אחרי שהתגלה דווקא כדברן, מאז מינויו לתפקידו, לא היו בפיו של רפול מילים לנחמם.

לעומת זאת נשא רפול נאום קצר בפני יחידת צנחנים שערכה מיסדר בסיום טכס הזיכרון. כמה מההורים השכולים צפו במיסדר, קיוו שבפני החיילים יעלה הרמטכ"ל את זכר בניהם.

רפול אומנם דיבר. אבל מה שהעסיק אותו היו דברים שונים לגמרי. הוא אומנם הזכיר בנאומו הקצר את אסון המסוק כיחיד בגודלו, בימי שלום, מאז אובדן הצוללת דקר. לאחר מכן עבר מייד לדבר על הופעת החיילים שניצבו במיסדר. „תסתכלו אחד על השני וכל אחד על עצמו," אמר להם, „ותבינו למה אתם בושה למקום וביזיון לצנחנים."

החיילים הסתכלו האחד על השני ולא הבינו. כולם היו מצוחצחים וממורקים לקראת מיסדר הרמטכ"ל. לבושים בגדי אל"ף, נעליהם מצוחצחות וראשיהם חבושים בכומתות. רק אבק הביקעה דבק בנעליהם.

ההורים השכולים ששמעו את הדברים היו המומים. הם לא הגיבו, מלבד בבכי חרישי.

חקירות

למי הוקדש ההקדש

החקירה נפתחה מחדש — ואז התברר שכל העדויות כבר ישנן

הפירסום על עיסקת־המכר של בית־הקברות המוסלמי בטאסו בתל־אביב (העולם הזה 2127) גרם תגובות שרשרת רבות. הכתבה מסרה על חקירה שנפתחה בהוראת היועץ־המישפטי־לממשלה, ביוזמת יועץ מישרד ראש־הממשלה לעניינים ערביים, הד"ר משה שרון, שבה מעורבות פרשיות שקדמו לבחירות 1973.

לפני כמה ימים קיבלו חוקרי מחלקת־ההונאה בתל־אביב, בראשותו של תת־ניצב בנימין זיגל, את החקירה לידיהם, וגילו כי אין להם הרבה עבודה. למעשה, כל מה שעליהם לעשות הוא לשחזר את תיק החקירה שנעשתה בשנת 1974 על־ידי מדור הרמאויות בתל־אביב, בראשות אריה נאור. בעיקבות חקירה זו כבר נעצרו בינואר 1975 חלק מן המעורבים. אך היא הסתיימה בלא־כלום, ולא הוגש כל גיליון־אישום. בעיקבות פתיחת החקירה מחדש נודעו פרטים חדשים רבי־משמעות.

שוחד לחברי הוועד. בינואר 1975 נעצרו ששה חברי ועד ההקדש המוסלמי של יפו, כולל היו"ר עלי רשידי, וכן המתווך והקבלן יוסף סילקו מבני־ברק. הם נחשדו שכל אחד מהם קיבל מסילקו 50 אלף לירות, כדי שיצביעו בעד מכירת 41 דונם משטח בית־הקברות בטאסו לקבלן יוסף חסון, בעל חברת יוסי להשקעות.

חקירת המישטרה, שנערכה אז, גילתה כי יוסי להשקעות שילמה 2.8 מיליון לירות תמורת השטח. מזה שילמה מיקדמה של 300 אלף לירות, שהוכנסו לחשבון מיוחד על־שם עלי רשידי ומרדכי סיפרוני, חשב מישרד ראש־הממשלה. הכספים מחשבון זה שימשו, לפי ממצאי החקירה, למימון מיפעלי־ספורט בכפרים ערבים מחוץ ליפו, שהוקמו ערב הבחירות לכנסת שנערכו בסוף שנת 1973.

החקירה שנערכה אז גילתה, כי נוסף על הסכום הרישמי שילמו עוד 375 אלף לירות כשוחד לחברי־הוועד. השוחד שולם לפי החשד, ולפי העדויות במישטרה, על־ידי יוסף סילקו וגיורא שמיר, שעסק בתיווך קרקעות ובעסקים שונים.

עלי רשידי הגיע אל סילקו ואל חסון באמצעות עורך־הדין מיכה הוכמן והמתווך ישראל גילבוע מחולון.

לבן ישחור. זמן קצר לאחר־מכן חיפש חסון שותף שיממן את העיסקה, והגיע — באמצעות המתווך יעקב פאר — מראשון־לציון אל הקבלן חיים שכטר, מאותה עיר.

פאר היה דמות ידועה, והיה מעורב בכל עסקי־הקרקעות של אשר ידלין ואהובתו לשעבר, חווה ארליכמן. ואילו יוסף סילקו הוא קרוב של עובדיה לוי, ומקורב לידידו של לוי, משה ברעם, שהיה אז שר בממשלה.

לאחר מגעים הוסכם כי שכטר ייכנס כשותף בכיר לעיסקה, תמורת ארבעה מיליון לירות (רשמית) ועוד 1.8 מיליון לירות (בשחור), לפי טענת המתווכים שנחקרו בפרשה.

את הסכום של ארבעה מיליון היה על שכטר לשלם ברגע שהקרקע תועבר על שמו באישור בית־המישפט. הסכום השני נחלק לכמה גורמים. יוסף חסון קיבל 970 אלף לירות להחזרת השקעתו בעיסקה ועוד רווח צנוע, שממנו שילם גם למתווכים מצידו ולעורכי־הדין שלו, יששכר פישר ומיכה הוכמן. סכום נוסף של חצי מיליון לירות נתן שכטר לסילקו, בצורת ערבויות בנקאיות, וסילקו מימש אותן ועד היום מסרב להחזירן. עוד חצי מיליון התחלקו בין יתר עורכי־הדין והמתווכים בפרשה.

כל העובדות הללו מצויות בתיק, ונראה כי היה אפשר כבר אז להגיע לידי הליכים פליליים. אך אלה לא מוצו אז, משום־מה. ייתכן כי היה חשש מפני גילוי הצורה המוזרה, הבלתי־חוקית, שבה מומנו מיפעלי־הספורט ערב הבחירות. ייתכן כי המעורבים בפרשה הפעילו קרובים וחברים בעלי־השפעה.

היום, באיחור של שלוש שנים, התחדשו הליכי החקירה, ונראה כי עקב המהפך בשילטון שוב לא יהיו בלמים לסיומה.

החלה ההרשמה לתחרות

מלכת המים 78'

מטעם העולם הזה

בחסות דובק

מלכת
המים
1977
תליביינר

דובק בע"מ

יצרני
סיגריות
איכות
למעלה
מ־40 שנה

בשיתוף מנכ"ל חברת דירות גינדי - אברהם גינדי

מלכת המים 1978

Galiba®
תצעד בנעלי חברת
יצרנית סנדלים ונעלים לנערים, נערות ומבוגרים

תטפל בשערה
בתכשירי חברת WELLA

תאופר
בתכשירי MARY QUANT

תלבש בגדי־ים
וחוף של גוטקס GOTTEX

תזכה בהנחה של
30.000 ל"י
ברכישת דירה
בבנייני
אברהם גינדי

א. גינדי

תופיע במיטב הדגמים
של יצרני האופנה MB

מועמדות המעוניינות להשתתף מוזמנות לבוא למלון „ר מ ד ה", רחוב הירקון 121 ת"א ; ביום חמישי 29.6.78 בשעה חמש אחר־הצהריים, לראיון עם ועדת הקבלה.

הדרכת המועמדות בהליכה וביטחון במה: לאה פלטשר ● טיפול בשיער: אמן התיסרוקות ג'ימי ● הכנת הכתרים: רחל גרא ● אירגון והפקה: מירי זכרוני, רפי זכרוני ●

הנדון

(המשך מעמוד 23)
סוריה (שבא בעיקבות הפעילות הצבאית הפלסטינית משטח סוריה.) תוך שימוש ב„יתרונות הפיסיים" שלה, כבשה ישראל שטחים נרחבים, שכללו כימעט את כל הרייך הרצוי לפלד, והיא מחזיקה בהם מאז.

מילחמת יום־הכיפורים היתה יזומה על־ידי הסורים והמצרים. אך במהלכה, ותוך שימוש במלוא „היתרונות הפיסיים", פלש צה"ל לעומק מצריים. הוא נעצר, ולאחר מכן נסוג, אחרי שהסובייטים הודיעו שהם עומדים להפעיל נגדו כוחות, ואחרי תביעה אולטימטיבית מצד וושינגטון.

עד הרגע האחרון ניסתה ישראל, בדרך של התחכמויות שונות, להפר את הפסקת־האש שנכפתה עליה, כדי להשמיד את הארמיה המצרית השלישית.

בעיניו של פלד, היוזמה היחידה הראויה־לשמה היא התקפת־פתע יזומה, נוסח פרל־הארבור ויום־הכיפורים. אולם התקפת־נגד יכולה להיות יעילה יותר מהתקפת־פתע, הן מבחינה צבאית (כפי שמלמדים הספרים על תורת־המילחמה), הן מבחינה מדינית.

מבחינת האיסטרטגיה־הגבוהה, להבדיל מן הטאקטיקה, היו היישוב העברי ומדינת־ישראל תמיד הכוח היוזם, והם השתמשו תמיד ב„יתרונות הפיסיים" שלהם להגנה, לכיבוש שטחים נוספים ולהחזקה בהם. אולם הם עשו זאת, עד כה, בזהירות מסויימת, כך שגם השטויות שנעשו לא הביאו לאסון לאומי.

עתה רוצה האלוף להשתמש ב„יתרונות" אלה לא לשם השגת השלום בתנאים האפשריים, אלא כדי לכונן את הרייך הישראלי, מן הליטאני ועד שארם. הוא תובע מן הערבים להאמין לו שזהו סוף ההתפשטות הישראלית, ששוב לא תהיינה לו „תביעות טריטוריאליות אחרות" (אם להשתמש בנוסח של רייך אחר).

זהו „המעט שאני מבקש," כדבריו. אך מדוע יאמינו לו הערבים? מדוע לא יתגנב לליבם החשש שמא, אחרי שבני פלד ישיג את „המעט" שהוא „מבקש", יבוא אלוף אחר, בעל עיניים מהבהבות עוד יותר, ויישא את עיניו האפורות אל גבולות חדשים, למשל, מן הנילוס עד הפרת?

השימוש שמציע פלד ב„יתרונות הפיסיים" יביא בהכרח למילחמת־נצח עם העולם הערבי, ולעימות הרה־שואה עם העולם כולו.

■ ■ ■

זוהי ההשלכה החיצונית. הבה נביט בהשלכותיה של התוכנית כלפי פנים.

מה יקרה בתוככי מרחב־המחייה? מה תהיה דמותו של הרייך הישראלי?

כדברי הפרופסור ישעיהו ליבוביץ, תהיה זאת „תערובת של לבנון ורודזיה."

בממלכה הזאת יהיה, תוך שנים מעטות, רוב ערבי, שיגדל בהתמדה.

עובדות כאלה אינן מפחידות איש כמו פלד. „ביכלל לא. אילו היו מדאיגות את הסבא שלי, אני לא הייתי כאן היום. כשהסבא של האבא שלי התיישב בג'עונה, היו שם 12 משפחות יהודיות ו־1200 משפחות בכפר שלמעלה. אז מה? הוא עשה חישוב דמוגראפי?"

אין טעם להסביר לגנרל כי משהו קרה בעולם, וגם בעולם הערבי, במאה השנים האחרונות. הסבא של האבא של איאן סמית לא היה מודאג מן הכושים ברודזיה, וגם לא עמיתיו באלג'יריה, בקניה, בדרום־אפריקה. הם לא עשו חישוב דמוגראפי. אך כיום עורכת הדמוגראפיה את החשבון עם צאצאיהם.

אין גם טעם לגלות לפלד שכיום כבר נמצאים תחת שילטון ישראלי כשני מיליון ערבים, המתקרבים ל־40%. בשכבות־הגיל הנמוכות, הקובעות לגבי העתיד, הם מתקרבים ל־50%, ואולי כבר עברו גבול זה.

אז מה? פלד פוטר בעייה זו בכמה היכהובים. יש לו פיתרונות.

■ ■ ■

איזו פיתרונות? הכל פשוט, חד וחלק.

קודם כל: „אין פלסטינים".

שתי מילים והופ — עם שלם נעלם. כמה פעמים שמענו מפי גנרלים קרי־מבט שתיים־שלוש מילים כאלה בימי חיינו? „אין עם אלג'ירי". „היהודים אינם עם". „הוויאטנאמים אינם עם אחד". „אין כורדים".

אם אין פלסטינים, מה יש? אם נתעלם משני מיליוני בני־אדם החיים ולוחמים מחוץ לארץ, ושנדמה להם משום־מה שהם פלסטינים — מי הם אותם שני המיליונים, המתרבים במהירות, החיים תחת שילטון ישראלי?

יש שלושה סוגים:

„יש אזרחים ישראליים שבחרו להיות כאלה. יש תושבי הארץ, שבחרו לחיות כאן במעמד של גרים, מבלי להיות אזרחים ישראליים. ויש כאלה שרצו להישאר ולהילחם. את אלה נעיף מעבר לגבולות או נסלק בדרך אחרת."

עברתי על ארבע המילים האחרונות עשרות פעמים. מה פירושן? האם פירושן הוא כפי שמסתבר מהן, או שזוהי פליטת פה?

איך „מסלקים" בני־אדם, אם אין מגרשים אותם אל מעבר לגבול? „לסלק" אין פירושו לכלוא בבתי־סוהר ובמחנות־ריכוז. „לכלוא" הוא ההיפך מ„לסלק". באושוויץ סילקו.

אני רוצה לקוות כי הגנרל אינו מתכוון לסלק את הפלסטינים מן הסוג השלישי בכיבשנים. אך אם לא כך, איך?

אך אולי זוהי באמת פליטת־פה (מעניינת, כשלעצמה), והאלוף מתכונן רק „להעיף" את הסוג השלישי.

מה עם שני הסוגים הראשונים?

■ ■ ■

הסוג האחד מורכב מ„לא־יהודים" הבוחרים באזרחות ישראלית.

מה יתרחש אם שניים־שלושה מיליון ערבים יבחרו, מחר או בעוד עשר שנים, באזרחות ישראלית?

אין זה רעיון דימיוני. שמעתי

(המשך בעמוד 38)

הקרב על הכס הקדוש

לעולם לא אעשה שום דבר נגד הרב גורן!" אמר מנחם בגין לאחד מחברי־הכנסת.

היה זה ערב אחת מנסיעותיו של בגין לחו"ל. „בעוד כמה שעות אני עומד להמריא," אמר ראש־הממשלה לבעל־שיחו. „אבל אם הרב גורן יגיד לי לא לנסוע — לא אסע!"

מנחם בגין מעריץ את גורן. הוא מוכן לעשות את הכל למענו.

אך יתכן מאד כי לא די בכך. הרב שלמה גורן עשוי להיכשל בנסיונו להיבחר מחדש כרב הראשי האשכנזי של ישראל.

ספר תורה ועוזי

יש שתי צורות של קיצוניות דתית. האחת היא הקיצוניות האורתודוכסית, נוסח אגודת־ישראל ונטורי־קרתא. השניה היא הקיצוניות הלאומנית, נוסח גוש־אמונים.

השתיים אינן זהות כלל וכלל. להיפך, האורתודוכסים הקיצוניים ביותר, אנשי נטורי־קרתא, הם אנטי־לאומיים. ואילו אנשי

בגין מנסה להציל את גורן - אך האדוקים מתכוונים להשיג רוב להדחתו

גוש־אמונים, נושאי הקיצוניות הדתית־לאומנית, נחשבים בעיני יריביהם האדוקים כאפיקורסים גמורים.

בימים הקרובים יצטרכו אנשים חילוניים רבים לבחור בין השתיים, ולהחליט איזו מהן גרועה יותר. ההחלטה קשורה במועמדותו של גורן.

גורן הוא אלילם של הדתיים הלאומניים. הוא הצטלם במיבצע־סיני, כאשר הוא נושא ספר־תורה בידו האחת, ועוזי בידו השניה. הוא הרב של כל מילחמות. הוא האיש התומך בגוש־אמונים, רץ לכל מיבצעי־הראווה שלהם, מגיש להם כל סיוע אפשרי.

אבל גורן שנוא על האורתודוכסים הקיצוניים. הם רואים בו כימעט רפורמי. אין הם שוכחים את תפקידו בפרשת „הממזרים", שטוהרו על־ידו והוכנסו לקהל־ישראל בדרך של התחכמות הלכתית, ומעשים דומים.

בשנים האחרונות התפשטה מחלוקת זו על היריבות בין שני הרבנים הראשיים, האשכנזי והספרדי. הראשון־לציון, עובדיה יוסף, אורתודוכסי יותר, ומקובל יותר על החוגים האדוקים. גורן, לעומת זאת, מקובל על המימסד הדתי־לאומי.

לקראת הבחירה החדשה, מצא עובדיה יוסף מועמד אשכנזי אידיאלי: הרב שאול ישראלי, שהוא מגדולי הרבנים, והנהגה מאמונם של האדוקים. יש לו מעלה גדולה אחת נוספת: אין הוא גורן.

הם מזכירים לה כי גורן תמך בבחירת הנשיא יצחק נבון. לעומת זאת מזכירים שונאי גורן למיפלגת־העבודה כי גורן הוא לאומני קיצוני, ושעל כן יתמוך בבגין בכל מיבחן שיבוא.

מס' 1 ו־2

גורן עצמו יודע כי הקרקע בוערת מתחת לרגליו, ועל כן הוא ממציא המצאות שונות כדי לחזק את מעמדו.

כך הציע פשרה, שיש בה כדי לחסל את היריבות בין שני הרבנים הראשיים. לפי הצעה זו, יהיה רק רב ראשי אחד — זה שיקבל את הקולות הרבים ביותר. המועמד השני יקבל את מישרת נשיא בית־הדין הרבני הגדול.

אילו נתקבלה הצעה זו, היה עובדיה יוסף נבחר בלי ספק כרב ראשי. גורן מקווה כי אז ייבחר הוא כנשיא בית־הדין — תפקיד שהוא פחות ייצוגי, אך יותר מעשי מזה של הרב הראשי.

כוונת ההצעה: גורן סבור שאם בחירתו של עובדיה יוסף כרב ראשי יחידי תהיה מובטחת מראש, לא ישתדל יוסף לסלק את גורן כליל על־ידי העלאת הרב ישראלי. במיקרה זה יישאר כמס' 2, ובפעם הבאה יוכל להיבחר כמס' 1.

סיכויי קבלתה של הצעה זו קלושים. יריבי גורן מאמינים כי סוף־סוף יוכלו לסלק אותו — ונראה כי מנוי וגמור עימם לנצל הזדמנות מייוחדת זו.

הספירה האחרונה מלמדת כי ישראלי חזק יותר מגורן. הוא מקבל את כל התמיכה של חסידי הרב עובדיה יוסף, ויש לו חסידים משלו. תומכים בו גם אנשי אגודת־ישראל. ואילו גורן תלוי בקולות המפד"ל.

על רקע זה נערכים תימרונים קדחתניים. אנשי אגודת־ישראל אצו לבגין, תבעו שאנשים משלהם יצורפו לגוף הבוחר. ברור שקולותיהם יינתנו לישראלי.

הדבר העמיד את בגין במצב קשה. הוא היה רוצה לספק את אנשי האגודה, שותפיו לקואליציה. אך אין הוא מוכן בשום פנים ואופן לפעול נגד גורן.

בינתיים הופעל לחץ עצום על שר־הדתות, אהרון אבו־חצירה, הצריך למנות עשרה נציגים לגוף הבוחר. המפד"ל תובע כי כל העשרה יהיו מתומכי גורן. עובדיה יוסף תובע שהעשרה יחולקו חצי־חצי: מחצית לתומכי גורן, מחצית לתומכי ישראלי. יש הסבורים שגם אם כל העשרה יהיו תומכי גורן, בחירתו של גורן נתונה בספק.

אנשי המפד"ל מנסים עתה להפעיל את כל השפעתם על מיפלגת־העבודה, כדי ששליחיה בגוף הבוחר יצביעו בעד גורן.

עסקני חרות: ליבני, שכטרמן, ארנס, וייצמן, בגין, שמיר וציפורי

דברים מוזרים קורים באחרונה ליו״ר הכנסת, יצחק שמיר.

ידידים ומכרים הנפגשים עימו לוחצים את ידו בחמימות רבה מהרגיל, מברכים אותו, מאחלים לו הצלחה מבלי לגלות בדיוק למה הם מתכוונים. רק בודדים מהם, מן העסקנים המרכזיים של תנועת החרות, מיפלגתו של שמיר, אינם מסתירים את הסיבה לאיחוליהם. גם הם נזהרים שלא לומר את הדברים במפורש, אולם רמזיהם חד־משמעיים. „אתה יכול כבר להכין לעצמך את החליפה של ראש־הממשלה,״ אומרים לו.

זהו הביטוי המובהק ביותר של הדיעה המתגבשת והולכת בקרב הנהגת תנועת החרות ועסקניה: יצחק שמיר יהיה יורשו של מנחם בגין. אם וכאשר ייבצר ממנחם בגין להמשיך בכהונתו כראש־הממשלה, יהיה שמיר מועמדה של תנועת החרות, החטיבה הגדולה והמובילה בליכוד, לתפקיד זה.

שום החלטה רישמית לא התקבלה על כך, אף באחד מהמוסדות הרישמיים של תנועת החרות. העניין אפילו לא הועלה, בקביעת יורש כזה נעשה מוחשי יותר ויותר, עוסקים בכך ראשי חרות ללא ידיעתו של בגין.

תנאי: התמיכה של אריק

מקרב כל ראשי תנועת החרות קיימים רק ארבע מועמדים ריאליים, הנראים לעסקני חרות כמי שיכולים לרשת את בגין. שניים מהם הם שרי חרות בממשלה: שר־הביטחון עזר וייצמן ושר־החקלאות אריאל שרון. אף אחד משניהם אינו נראה בשעה זו כבעל סיכויים לירושה.

לעזר וייצמן אין כמעט עורף פוליטי בתוך המיפלגה. הוא חשוד בעיני עסקני חרות הוותיקים והקנאים כמי שאינו נאמן דיו לעקרונות התנועה. יוני מדי, פשרן מדי, בלתי־יציב בעיניהם. הוא אינו מקובל כממלא־מקום לנושא הדגל. בעיני חסידי ארץ־ישראל השלמה, המהווים עדיין את הרוב המכריע של עסקני חרות, הוא נחשב כאוייב הרעיון. יש לו מצדדים ויש לו לציבור, בהשוואה לאריק ולעזר, הרי בתוך המיפלגה כוחם והשפעתם גדולים יותר.

בהתמודדות בין השניים, אם וכאשר תיערך, עשויה ידו של שמיר להיות על העליונה — כך העריכו עסקני התנועה השבוע. ארנס אינו די כאריזמטי, לדעתם. אין לו דימוי מנהיגותי. הוא אינו סמכותי כשמיר.

בנוסף, אפילו תומכיו של ארנס בסניפי התנועה משוכנעים שאם יגיע המצב לידי התמודדות על תפקיד כהונת ראש־הממשלה בין ארנס לשמיר, יוותר ארנס. הוא יפרוש, ויעניק את הבכורה לשמיר מרצונו.

כך, בדרך הגרועה, נוצר מצב שהוגדר השבוע על־ידי העיתונאי נחום ברנע מדבר כ„ספקולציה הנשמעת אולי סהרורית לאנשים מחוץ לחירות״ שבו מבלי שייערכו דיונים או בחירות פנימיות, מקובל על הרוב הגדול של חברי מרכז התנועה, כי יצחק שמיר יהיה ראש־הממשלה הבא מטעם התנועה, אחרי מנחם בגין.

שמיר (לשעבר יזרניצקי), שונה בריקעו ובאישיותו מכל מנהיגי תנועת החרות.

ששמיר עשוי להיות מועמד לתפקיד יורשו של בגין. מה־גם שבגין עצמו לא הראה מעולם כל נטייה או סימן לראות בשמיר את יורשו. כיום, אם יובא העניין להכרעה, אין ספק ששמיר עשוי לזכות בתמיכה כמעט כללית בחירות. סיכוייו לתפקיד היורש הם הגדולים ביותר.

המהפכה לא התחוללה

כדי להבין כיצד היה יכול להיווצר מצב שבו עסקן כמעט־אלמוני לגבי רוב הציבור עד לפני שנה, בעת שנבחר כיו״ר הכנסת, יכול להגיע לעמדה של מועמד בילעדי לכהונת ראש־ממשלה, יש להכיר מה שקורה בתוך תנועת החירות.

חירות אינה מפלגה ככל המיפלגות האחרות בישראל. יש בה מנהיגים, יש בה עסקנים ויש לה תומכים, אבל הקשר ביניהם רופף ביותר. היא סובלת כיום כשם שסבלה כל השנים, מחוסר אירגון.

הטרגדיה של חרות

חלילה־וחס, לדיון. עצם המחשבה על חיפוש יורש אפשרי למנחם בגין, נחשב בחרות ככפירה־בעיקר. הס מלהזכיר אפשרות כזו. קודם כל, זהו מסוג הנושאים ש„לא יפה״ לעסוק בהם, חשובים ככל שיהיו. שנית, הדברים עוד עלולים להגיע לאוזניו של בגין עצמו ולהרגיזו.

אבל במיסדרונות מצודת־זאב, במיזנון הכנסת, בישיבות הנהלת הסיעה בכנסת והמרכז של תנועת החרות שנערכו באחרונה, היה זה אחד הנושאים המדוברים ביותר. שם, התייחסו אל העניין כאל שאלה בוערת ודחופה שלמרות אי־הנעימות הכרוכה בבירורה אין מנוס מלדון בה.

הגורם הישיר לכך הוא מצבו הנפשי והבריאותי של מנחם בגין והעובדה הידועה לעסקנים ולמנהיגים אך המוסתרת מעיני הציבור, כי מנחם בגין אינו מסוגל עוד לתפקד כראש־ממשלה.

צמרת תנועת החרות מודאגת. מנחם בגין עצמו אינו מידע לדאגה זו. הוא כופר בידיעות ובהתרשמויות המופצות עליו, רואה בהן ניסיון לחתור תחת מעמדו וסמכותו.

רק בשבוע האחרון הובאה לידיעתו של מנחם בגין התבטאות של אחד השרים המרכזיים בממשלתו. האיש החל באחרונה לכנות את ראש־הממשלה בכינוי „המנוח״. כאשר שמע זאת בגין, כך מספרים, הוא לא התרגז. „עונשו של האיש,״ אמר, „יהיה בכך שהוא יידע שהדבר הובא לידיעתי.״

מה שאינו מגיע לידיעתו של בגין הוא הדאגה הכנה הנובעת מכך שאינו מוצא לנכון לקבוע לעצמו יורש. מעולם לא הביע את דעתו במי היה רוצה לראות את זה שימלא את מקומו, הן בראשות חרות והן כראש־ממשלה. איש ממקורביו אינו מעז לדבר עימו על כך. אבל כיוון שהצורך

„אתה יכול להכין לעצמך חליפה של ראש־ממשלה!״

אומרים עסקני חרות ליצחק שמיר

מתנגדים, אבל הוא אישיות השנויה במחלוקת.

לאריק שרון, ככל שהדבר ייראה מוזר, יש בסיס מוצק יותר בתנועה. זאת, למרות שהוא פרש מהליכוד ערב הבחירות, הקים את שלומציון, והצטרף לחיק התנועה רק אחרי הניצחון בבחירות. עזר אומנם נחשב כאדריכל הניצחון בבחירות, אבל אריק נהנה מגיבוי של העסקנים במרכז התנועה ובהנהלתה יותר ממנו.

יחד עם זאת, ברור לכולם שגם הוא לא יוכל להיות היורש. אין סיכוי שהשותפות האחרות בליכוד, שלא לדבר על השותפות בקואליציה, יסכימו לקבל אותו כראש־ממשלה. לעומת זאת, מי שאריק יתייצב לצידו ויתמוך בו במאבק על הבכורה, יהיה בעל הסיכויים הגדולים ל„יבחר.

שני המועמדים האחרים אינם חברי ממשלה כלל. אלה הם יו״ר ועדת־החוץ והביטחון של הכנסת, ח״כ משה ארנס ויו״ר הכנסת, יצחק שמיר. לשניהם יש דיוויזיות בתוך עסקני התנועה. שניהם מקובלים כמנהיגים שצמחו מתוכה, למרות ששמיר הגיע לחרות מלח״י ולא מאצ״ל. אם כי שניהם עדיין אינם מוכרים דיים

בן 63, יליד פולין, הצטרף לאצ״ל שנה אחרי שעלה לארץ ב־1935. בעת הפילוג באצ״ל ופרישתו של אברהם שטרן ממנו, הזדהה שמיר עם הרעיון של הקמת אירגון צבאי עצמאי לחלוטין, שלא יהיה אגף של התנועה הרוויזיוניסטית. הוא הצטרף לפורשים ללח״י, היה סגן מפקד האירגון. בתפקיד זה פקד על כמה מיבצעים מפורסמים, כמו הריגתו של הלורד מוין והוצאתו להורג של מתחרהו בהנהגת המחתרת, אליהו גילעדי.

בשנים שאחרי מילחמת־העצמאות כמעט שלא עסק בפעילות פוליטית, ניהל חברה של בתי־קולנוע. ב־1956 גוייס על ידי איסר הראל למוסד למודיעין. שם היה

במשך עשר שנים

פרש ממנו זמן קצר לפני מילחמת ששת־הימים, וניהל מיפעל למוצרי־גומי. הוא החל בפעילות פוליטית רק לפני חמש שנים, נבחר לכנסת לראשונה ב־1973, זכה גם בתפקיד יו״ר הנהלת תנועת החרות בעיקבות המחלוקת בגין־וייצמן, שהביאה לפרישתו של וייצמן.

עוד לפני כמה חודשים, שלא לדבר על כמה שנים לאחור, לא היה איש בחרות מעלה על דעתו

היא מופעלת כמעט על בסיס התנדבותי בלבד. חבריה יכולים להתגייס בימי בחירות, או למיבצעים מיוחדים אד־הוק. אבל מרבית ימות השנה הם כמעט אינם קיימים.

זוהי מיפלגה כמעט ללא מנגנון. אין היא מעסיקה אפארטצ'יקים. אין לה אחיזה במוסדות־מפתח ציבוריים. אחת העובדות המגוחכות היא שמיספר אנשי המנגנון בשכר שמחזיקה מיפלגת השילטון הראשית בכל הארץ, אינו עולה על 28.

הליקוי הגדול ביותר של חירות נובע מכך שהיא מבוססת על כמה סניפים גדולים שהם בבחינת אחוזות פרטיות של העומדים בראשם, שאינם מוכנים לתת שאנס לאנשים חדשים לחדור לתחומם ולאיים על שילטונם בסניפים אלה. שלושת הסניפים הגדולים של המיפלגה הם בתל־אביב, ירושלים וחיפה. יגאל גריפל שולט במרחב התל־אביבי, יהושע מצא בירושלמי וח״כ מאיר כהן בחיפאי. אלה אינם מתירים הקמת סניפים חדשים, כניסה פעילה של כוחות חדשים שיוכלו לגייס עורף מפלגתי. כל עוד היתה חירות באופוזיציה לא הורגשה השפעתם של ליקויים אלה על חיי המפלגה. להיפך, הם מנעו זעזועים ומהפכות.

אבל מה שהיה טוב למיפלגת־אופוזיציה כרונית, אינו הולם מיפלגת שילטון. עם המהפך במדינה, שחילץ את חירות מהטאבו שבו היתה שרויה לגבי רבדים נרחבים בציבור, נוצרה הזדמנות לנצל את גלי התמיכה והאהדה, להקים מיפלגה שתהיה מבוססת על מיבנה אירגוני מסודר ומוצק.

חלפה שנה, והסתבר שהזדמנות זו בוזבזה לחלוטין. ראשי המפלגה והעסקנים הבכירים שלה גוייסו לתפקידים הממלכתיים והציבוריים שהם נחלת כל מיפלגת שילטון

טון. אלה שנותרו לנצח על מלאכת הקמת העורף האירגוני של התנועה, לא היו מסוגלים לעשות זאת.

כיו"ר הנהלת התנועה, שהיה מופקד על הניצות על מלאכת בניית המיפלגה מחדש נבחר, אחרי שערוריות לרוב, אברהם שכטרמן. בחירתו נעשתה על־ידי מיעוט בקרב חברי המרכז. כיוון ששאר הקולות התפלגו בין שני המועמדים האחרים, שהפסידו לו את המערכה בהפרש קולות קטן בלבד. למרות זאת דאג שכטרמן להרכיב את הנהלת התנועה כך שיהיה בה רוב גדול, כשלושים מתוך חמישים, מתומכיו.

עמדות־המפתח בהנהלת התנועה נמסרו לנאמניו של שכטרמן, שכמעט כולם נכשלו בתפקידיהם. אחד התפקידים המרכזיים בהנהלה, זה של יו"ר מחלקת האירגון, שהיה אמור לארגן את המיפלגה מחדש, להרחיבה ולגייס את תומכיה לפעילות קבועה בתוכה, נמסר לידיו של יצחק („טולי") סגל. במשך שנה תמימה כמעט שלא שינה דבר בתחום החיוני ביותר למיפלגה. היא כמעט שלא התרחבה. כוחות חדשים לא נהרו אליה. לא הוקם מנגנון. לא גוייסו כספים לפעילות המיפלגה.

בשבועות האחרונים נעשה ניסיון לשנות מצב זה. נוכח חומרת המצב הפנימי בתוך המיפלגה תוכננה מהפכה שיעדה היה להדיח את הנהלת התנועה הקיימת, לבחור תחתיה הנהלה חדשה, דינאמית יותר, שתהיה מורכבת מאנשים חדשים ותיקים שביכולתם לשנות את פני המיפלגה.

מאחרי־הקלעים נאספו חתימות לתביעה להחלפת הנהלת התנועה. כמעט כל חברי־הכנסת של חירות תמכו בתביעה זו. גם כל השרים, להוציא את עזר וייצמן. אפילו מנחם בגין עצמו שוכנע לתת יד לניסיון השינוי, אם כי הוא־עצמו לא היה בין החותמים על התביעה. אבל המהפכה שעמדה להתחולל בישיבת ההנהלה לפני שבועיים ובישיבת המרכז לפני שבוע, לא התחוללה. על־מנת למנוע מהציבור את הרושם של זעזועים במיפלגה, נעשה ניסיון להסדיר את העניינים מאחרי־הקלעים, בתוך המישפחה, בתיווכו של בגין.

שכטרמן לא הודח — אבל איש־אמונו, טולי סגל, הודח למעשה מתפקיד יו"ר מחלקת האירגון. באופן מעשי לא היתה אפשרות להדיחו מבלי לפזר את כל ההנהלה. היה צורך לשכנעו להתפטר. טולי סירב. אז נמצא מוצא, בצורת מינויו לתפקיד מזכיר ההנהלה, שהוא תפקיד ריק מתוכן וחסר סמכויות. רק אז הסכים סגל לפרוש. תחתיו נבחר כיו"ר מחלקת האירגון ח"כ מיכאל דייקסל, מי שכיהן קודם־לכן כיו"ר מחלקת האירגון של חירות והליכוד.

שכטרמן אולץ להסכים לצירופם של אנשים נוספים להנהלת המיפלגה, שמיספרם המדוייק טרם נקבע, ואשר הם למעשה שיטו את הכף ויוציאו מידו את השליטה המוחלטת בהנהלת התנועה.

בגין כבר יודע

הסדר זה הובא בשבוע שעבר לאישור מרכז תנועת החירות. שמץ ממה שמתרחש במיפלגה הגיע לידי ביטוי בדיונים שנערכו בישיבות המרכז. דוברים שונים האשימו כי סניפי התנועה אינם מתפקדים וכי אין פעילות של הנהלת התנועה. עלה על כולם הפרופסור החיפאי ח"כ יוסף רום, שטען: „חירות עדיין לא הגשימה את רעיונותיה בתחום המדיניות, הפעילות הממשל ובאיוש התפקידים בו... [illegible] בסניפי התנועה והשתלטות של [illegible] הוא קרא להפסיק את [illegible] שהוא לפעמים גם גופני, [illegible]

[illegible] קלאסי ומעיד על מה [illegible] יש בחיפה סניף [illegible] רום

היורש של היורש? - ז'בוטינסקי, בגין ושמיר

וזה לשילטון, הם הממשיכים לקבוע את פני המיפלגה ולבחור את בעלי התפקידים הבכירים בה מתוך הגארניטורה המוגבלת הקיימת בתוכה. זוהי, למעשה, הטרגדיה האמיתית של חירות. היא שהביאה לכך שדמות כמו יצחק שמיר תהפוך המועמד המקובל [illegible] של בגין.

דיין הוא עדיין מועמד אפשרי, בקונסטלאציה מסויימת, להיות מועמד לראשות־הממשלה. אולם גם הוא, כמו אריק ועזר, חסר כל בסיס אירגוני שיוכל לממש את האופציה הקלושה שיש לו לתפקיד זה.

אבל אפילו יתקבל יצחק שמיר כמועמד הליכוד כולו לראשות־הממשלה, עדיין דרושה לכך הסכמתם של השותפים האחרים לקואליציה. במצב הנוכחי, ספק [illegible]

גרות אחרות, ונאמנויות אחרות.

ומי שעלול להכשיל את סיכוייו של שמיר להיכנס לנעליו של בגין, הוא בגין עצמו. החרדה הגדולה ביותר בקרב עסקני חירות היא, כיום, שמא ייוודע לבגין על ההסכמה האילמת הקיימת בתנועה להכתיר את [illegible]

באמצע עונת המלפפונים יצאה כל

"קח שניים במים ושתה אותם אחרי הפתיחה של שלוק." כך כתוב היה על גבי ההזמנה המקורית, שנשלחה לכל מי שהוא משהו בבוהימה התל־אביבית, לרגל פתיחת מועדון חדש שייקרא בישראל שלוק. אל ההזמנה היו מצורפים שני כדורי רוקאל, נגד כאב־ראש, שהם פק"ל הכרחי בציודם של המאחרים בנשף והשמים עינם בוויסקי וביין עד אובדן החושים ואיבוד ההכרה. שכן הרוקאל עוזר להתגבר על כאב הראש הנוראי בבוקר שאחרי.

ואכן, כל אותם מאות חוגגים שנדחקו ונדחסו בשעריו של שלוק ביום השני בשבוע שעבר, נזקקו בוודאי לאותם כדורים. כי מי שלא ראה את פתיחת מועדון שלוק, המכונה בפי בעליו המתופף זוהר לוי והזמר הדיסקג'וקי דורי בן־זאב דיסקוטרון, לא ראה פתיחה מימיו.

כולם היו שם. כל הזמרים. החל מיגאל בשן ואשתו היפה מיקה בתספורת קצרצרה, וכלה בצביקה פיק בלי אשתו היפה מירית, שנשארה לשמור על הרך שזה

דחיפה צרפתית

הבמאי צדי צרפתי דוחף את השדרנית ריבקה מיכאלי. האופנאית מיקי אמדורסקי, שבאה בחברת בעלה־לשעבר, הזמר והמיסעדן בני אמדורסקי, נראית צוחקת במלוא פה.

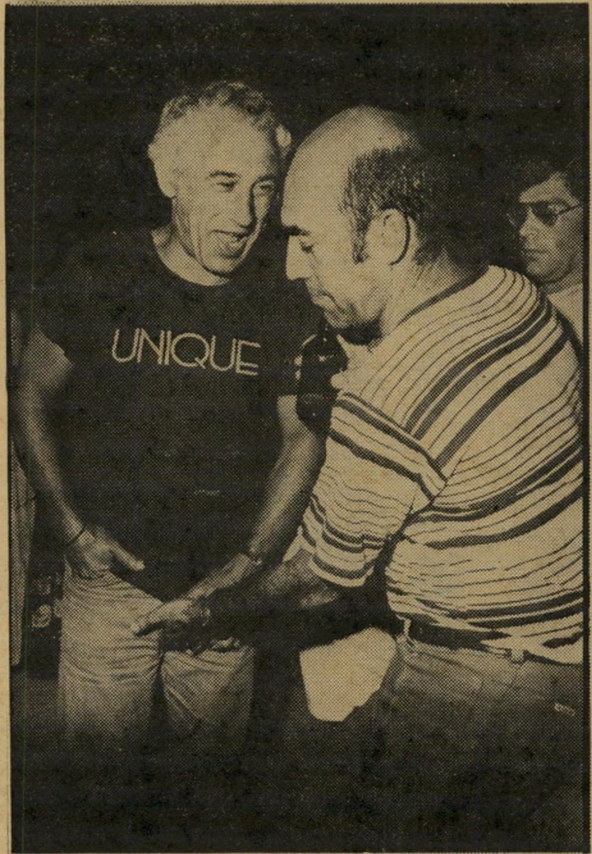

חיפוש בטחוני

במקום אינטימי בגופו של הזמר־מיסעדן בני אמדורסקי עורך הצייר אורי ליפשיץ, שהוא־עצמו עומד לפתוח בקרוב מועדון.

מנוחת זמרים

דני סנדרסון, שנשא באחרונה לאשה את דיילת **ארקיע** נעמי, מניח את ראשו על חזהו של ידידו ועמיתו גידי גוב המזוקן.

מקרוב נולד, עבור את שלום חנוך, דני ליטני, גידי גוב ודני סנדרסון. ומי לא? אפילו הגיטאריסט המפורסם צ'רצ'יל, הידוע גם כיצחק קלפטר, שלאחרונה הדיר רגליו ממקומות ציבוריים, נראה בשטח ורקד בעליזות לצלילי המוסיקה המשגעת של הבי ג'ים מתוך הסרט שיגעון המוסיקה.

. והיו שם שחקנים מכל התיאטראות המסובסדים והמיסחריים, החל בריבקה מיכאלי, חנה לסלאו, ואביבה גר וכלה בריקי גל, זזי שביט וציבי מור. דור חדש של שחקנים לצד דור ותיק. היה גם השחקן נחום שליט והיתה השחקנית מרים גבריאלי, שזה מקרוב שבה משהייה ממושכת בארצות־הברית. והיתה נערת הזוהר בה"א הידיעה של תל־אביב בכלל וישראל בפרט, ברכה (ביאטריס) שוורץ, בקסקט משו... ובגוף חטוב. היא...

כדור

ל־אביב אל מחוץ לעיר כדי לקבל

שחקנים למעלה: חנה לסלאו ואביבה גר. למטה: השחקן נחום שליט זולל כפי יכולתו.

נגד כאב ראש

ביאטרים רוכבת שוב עם קאסקט משגע וכוס משקה ביד, לא נחה ברכה שוורץ אפילו לרגע. היא סיפרה לכל מי שחפץ לשמוע, איך יצאה עירומה מתוך תא מיטען של מכונית.

בצלאל מיזרחי נגד „הארץ": לקט קטעים מהעדויות

מישפט דיבה

אחד ממישפטי־הדיבה המרתקים ביותר בתולדות המדינה מת־נהל עתה בבית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

התובע הוא בצלאל מיזרחי, קבלן ובעל בתי־מלון, שהואשם על־ידי העיתון „הארץ" בכך שהוא אחד העומדים בראש „הפשע המאורגן" במדינה. על כך תבע מהעיתון מעורכו גרשום שוקן ומהכתב, אבי ולנטין, פיצויים בסך 10 מיליון ל"י.

במישפט, המתנהל לפני השופטת המחוזית שולמית ולנשטיין (אימנתו של העיתונאי המנוח אריה ולנשטיין, שהיה במשך שנים רבות כתב סוכנות „רויטרס" הבריטית בארץ), נדרש העיתון להו־כיח כי (א) קיים פשע מאורגן בארץ, וכי (ב) מיזרחי הוא אחד מראשיו. לחילופין ניתנת לעיתון על־פי החוק לאיסור לשון־הרע, הזכות לטעון כי פעל בתום־לב, אחרי שנקט את כל הפעולות הסבי־רות לקביעת האמת.

הפרוטוקול של המישפט מגיע כבר ל־250 עמודים מודפסים במכונת־כתיבה, ונראה כי לא הגיע עדיין למחציתו. העדויות מוק־לטות ומועתקות בתעתיק מלא ומדוייק.

מאחר שהמישפט עדיין בעיצומו, אין „העולם הזה" יכול לנתח את העדויות או להעריכן. להלן מתפרסמים קטעים מן הפרוטוקול, מתוך מגמה לתת תמונה אובייקטיווית ככל האפשר על מהלך מיש־פט זה שפסק־הדין בו יהווה, לפי כל הסימנים, סימן־דרך בתולדות מישפטי־הדיבה. מאחר שבעיתונות היומית מופיעים רק קטעים מקוטעים, נעשה כאן ניסיון לתת תמונה כוללת יותר.

את מיזרחי מייצגים עורכי־הדין רם כספי וגבריאל כהן, ואת „הארץ" עורכי־הדין שלמה ליבליך ומיכי מוזר.

דבר לבן

העד חיים אולקינד, מפקח העוסק ב־מודיעין. סטודנט לקרימינולוגיה. היה שנה אחת במישטרה לפני המאורעות שתוארו בעדותו.

חקירה ראשית:

ליבליך: אולי תספר לבית־המישפט בדיוק מה שהיה.

אולקינד: מה שקרה זה...

השופטת: עסקת בחקירה?

אולקינד: עסקתי בחקירה מסויימת, ועל פי מידע סודי הוטל עלי ועל אדם נוסף, לבצע עבודת עיקוב וצילום אחרי בצלאל מזרחי, רחמים אהרוני וטוביה אושרי.

השופטת: אתה יכול להגיד לנו מתי זה היה?

אולקינד: זה היה ב־17.2.77, יום ה'.

ליבליך: מה היה?

אולקינד: אני והפקוד שלי הגענו לביתו בסביבות אחת־עשרה, אחת־עשרה וחצי.

השופטת: בלילה?

אולקינד: לא.

השופטת: ביום.

אולקינד: לפני־הצהריים, והתמקדנו ליד ביתו.

ליבליך: ביתו של מי?

אולקינד: של בצלאל מיזרחי, וצילמנו את כל הבאים והנכנסים לביתו. בסביבות אחת, פנינו לכיוון יהודה המכבי, בצלאל מיזרחי גר ברחוב הילדהיימר.

השופטת: הילדסהיימר.

אולקינד: הילדסהיימר, שזאת סימטה שנכנסת ליהודה המכבי, וכשפנינו לכיוון יהודה המכבי ראינו פיתאום את בצלאל, טוביה ורחמים יוצאים מביתו ומתיישבים בבית הקפה, שזה יוצא בערך מול הסימ־טה.

השופטת: ברחוב יהודה המכבי?

אולקינד: ברחוב יהודה המכבי. הו־ריתי לצלם, שהיה אתי, לעלות לעמדת־תצפית ולצלם ואמרתי לו שאני הולך לשבת לידם. חיכיתי. הם התיישבו בבית־הקפה. התיישבתי לידם. בחוץ, לא בתוך בית־הקפה, על המדרכה.

השופטת: גם הם ישבו בחוץ?

אולקינד: הם ישבו שלושתם בחוץ, והזמנתי קפה. יצאתי החוצה, התיישבתי, לקחתי עיתון והתחלתי להאזין, זה תפקידי. לומר את תוכן הדברים?

ליבליך: כן. רגע, יש לך צילומים ש־צולמו?

אולקינד: יש לי צילומים מאותו אירוע.

השופטת: אתה רק האזנת, או גם הקלטת?

אולקינד: לא, לא הקלטתי, בסך הכל הפעולה היתה מזדמנת. אנחנו לא לקחנו בחשבון...

השופטת: טוב בסדר. מה קרה שם? את הקולות אתה מכיר של שלושת ה־אנשים?

אולקינד: לא, אני לא יכול להבחין בקולות של שלושת האנשים, אבל שמעתי אותם מדברים, ומה ששמעתי בבירור זה שבצלאל אמר על הלבן שהוא ממין משובח ביותר.

השופטת: הלבן הוא ממין משובח ביותר?

אולקינד: משובח ביותר, והוא יקר מאד. הלבן שיצא לאחרונה. ואז רחמים או טוביה אמרו שהלבן הולך עכשיו לא רע בשוק. שיחות נוספות ששמעתי, זה היה על עסקי נשק שונים.

ליבליך: רגע, בנושא הזה. של הלבן...

אולקינד: כן.

ליבליך: מה עוד היה?

אולקינד תוך כדי השיחה שלהם הוז־כרו סכומים.

ליבליך: איזה סכומים?

אולקינד: כמו מיליון וחצי לירות, ארבע מאות אלף ומאה חמישים אלף לירות. דברים נוספים שנשמעו היו על עסקי נשק בדרום־אמריקה. ועל כך שהבן של בצלאל קנה אקדח בתקופה האחרונה ב־1100 ל"י, ושלקח לו כחודש להסדיר את הרישון. כעבור עשרים דקות טוביה קם ואמר לבצלאל: אז אני אטלפן אליך בערב בסביבות שבע או שמונה, ונגמור את העיסקה. אתה תהיה במישרד? בצלאל אמר לו: אני לא יודע, אני אהיה או בבית או במישרד, תנסה. ואז טוביה ו־רחמים קמו לעבר מכוניתם שחנתה ב־מאונך לסופרמרקט, שנמצא לא רחוק.

(חקירה נגדית של העד אול־קינד:)

כספי: מתי כתבת את זיכרון־הדברים על השיחה?

אולקינד: שלושה ימים לאחר־מכן.

כספי: אתה יכול להסביר לבית־ה־מישפט את הפרש הזמנים?

אולקינד: בהחלט. תראה. אנחנו יחי־דה ארצית. איזור־הפעולה שאני ממונה עליו לפחות זה איזור תל־אביב. מישרד שלי הוא בירושלים.

השופטת: צריך לזה הסבר כל־כך ארוך? למה לא כתבת תיכף דו"ח, כמו שכל שוטר רגיל לעשות אחרי פעולה, אם הוא עושה פעולה?

אולקינד: אז אני אסביר.

השופטת: תן לו להשיב.

אולקינד: אנחנו נמצאים פעם בשבוע במישרד, והפעולה הזאת נערכה ביום חמי־שי. ביום ראשון הייתי במישרד.

השופטת: ואין לך עליך איזה פינקס או משהו, שאתה רושם מיד את הדברים שאתה עושה?

אולקינד: הדברים שעשיתי דווחו מיידית למפקד.

השופטת: דיווחת מיידית בעל־פה ל־מפקד?

אולקינד: בעל־פה למפקד, והוא המ־שיך את הפעולה.

השופטת: את הדיווח ערכת כשהגעת למישרד בירושלים, כעבור שלושה ימים?

אולקינד: כן.

כספי: זה לא אירוע שיגרתי, זה אירוע רציני?

אולקינד: כן.

כספי: האירוע, לפי הפרשנות שלך, בהנחה שאתה אומר את העובדות כהוויי־תן, אז האירוע הוא לא שיגרתי, הוא אירוע חריג.

אולקינד: אמת.

כספי: אתה יכול להסביר לבית־המיש־פט מדוע אתה לא ערכת את זיכר... רים, אלא אותו צלם ...

אולקינד: ...

ומת...

אולקינד: תראה, האמת היא שאני לא הזכרתי...

השופטת: אתה אמרת בעדות שלך כמה דברים ששמעת, כך אמרת, מפי בצל־אל מיזרחי. לפני זה אתה אמרת שאתה לא היכרת אותם אישית, ואתה לא יכול להבחין בין הקולות. אז איך אתה מיישב את הדבר?

אולקינד: באותו רגע שבצלאל אמר את זה, אני הסתכלתי עליו, ואז אני ראיתי גם שהוא מדבר. ושמעתי את הדברים שהוא מוציא וציטטתי אותו, ונזהרתי מל־צטט את יתר האנשים, כי לא הבחנתי מי מה.

כספי: לכן אתה אומר שאתה זיהית את הקולות לפי התנועות שראית מישהו מדבר? מדוע אתה הדגשת לבית־המישפט הבוקר שאתה לא מזהה קולות? איזה חשיבות יש לזה?

אולקינד: אין לזה שום חשיבות. שאלו אותי אם אני מזהה את הקולות, אמרתי שאני לא מזהה את הקולות.

כספי: אלא לפי התנועות של הפה אתה ראית ושמעת את הדברים האלה שנאמרו.

אולקינד: כן.

כספי: והשלושה אנשים האלה, שישבו ודיברו לפי הגירסה שלך על עיסקת סמים, כך אתה פרשת את זה, נכון?

אולקינד: אני הסקתי שמדובר בעיס־קת־סמים.

כספי: ישבו ודיברו על עיסקת־סמים, כאשר אתה יושב מטר לידם.

אולקינד: כן. או עיסקות־סמים, אני לא יודע אם זה היה עיסקה או עיסקות.

■ ■ ■

פרשת החרסינה

החלק הבא של המישפט התייחס לפרשה משנת 1962. הנושא: גניבת חרסינה.

חקירה ראשית של העד הרצל חדד:

ליבליך: מר חדד, במה אתה עוסק היום?

חדד: חנות.

השופטת: למה?

חדד: למכשירי־כתיבה.

ליבליך: לך היה מישפט בקשר ל־פרשת החרסינה, נכון?

חדד: כן.

השופטת: מה זה היה, מישפט...

ליבליך: מישפטי פלילי...

ליבליך: תאמר לי, בב...

ערת בבית־...

חדד: (לא שומעים תשובה).
ליבליך: כולל התובע, מר מיזרחי?
חדד: זה אני לא יודע.
השופטת: הוא נעצר יחד איתך, ב־אותה פרשה?
חדד: לא, אני הייתי מבודד. לבד הייתי.
השופטת: ישבת מבודד, ואינך יודע אם הוא היה אותו זמן עצור?
חדד: לא, לא ראיתי אותו אף פעם.
השופטת: לא ראית אותו?
חדד: לא ראיתי.
ליבליך: לאחר ששוחררתם ממאסר, הוגש מישפט רק נגדך נכון?
חדד: נכון.
ליבליך: כל היתר לא הוגש נגדם אפילו מישפט?
חדד: נכון.
ליבליך: ידוע לך שהלשינו עליך?
חדד: מה?
ליבליך: הלשינו עליך?
חדד: אני לא התעניינתי במישפט.
ליבליך: לא התעניינת במישפט?
חדד: לא, לא התקיים מישפט, למעשה.
ליבליך: כי אתה הודית?
השופטת: אדון חדד, אתה יודע אם המעצר שלך בא כתוצאה מהלשנה?
חדד: אני לא יודע, אולי מטיפשות, מה אני אגיד לך? מה אני יודע אם זה מהלשנה?
ליבליך: עכשיו תאמר לי, בבקשה. את החרסינה הגנובה אתם הבאתם בלילה לבניין של מר בצלאל מיזרחי, נכון?
חדד: אני לא הבאתי, ולא ראיתי את החרסינה.
ליבליך: סליחה?
חדד: אני לא ראיתי את החרסינה. אני לא הבאתי.

השופטת: הודית באחזקת רכוש גנוב.
חדד: בלי יודעין. על־ידי הסכמת ה־שופט. אחר כך הוא בא אלי ואמר לי תוכיח שאתה לא הגנב.
השופטת: מי אמר?
חדד: השופט בעצמו.
ליבליך: עכשיו תראה, בבקשה. כש־נעצרת, טענת שאתה לא אשם, נכון?
חדד: נכון.
ליבליך: אחר כך, כשהגיע יום המיש־פט הראשון, אתה כפרת באשמה, אמרת לא נכון?
חדד: נכון.
ליבליך: ואחרי זה, כאשר הגיע יום הדיון, אתה ביקשת להרשות להחליף את הטענה, ואתה מודה בסעיפים של החזקה?
חדד: אז אני אמרתי לך מה הסיבה!
השופטת: יפה, הבנו. אדון חדד, אל תהיה מרוגז, אתה עוד מעט תגמור.
חדד: כן, אבל בשביל מה כל הסיפור הזה? אני כבר שילמתי בשביל זה, מה זה משנה?
ליבליך: חדד, מישהו שילם בשביל המישפט הזה אגרה, אז בוא נגמור.
השופטת: אדון ליבליך!
ליבליך: עכשיו תשמע, אתה טענת בבית־המישפט ככה, שכעבור כמה חודשים נתגלתה סחורה אצל שני סוחרים, האחים סבאן. באמצעות אחד מעדי התביעה, שהיה כנראה מעורב במכירות של החרסינה, והתברר שהוא זה שמכר החרסינה לאחים סבאן, נכון?
חדד: אני אמרתי לך, אז בהתחלה, מה שנוח לי, מה שטוב לי בשביל להציל את עצמי. לא איכפת לי לתפוס מישהו קורבן שהוא ישלם בשביל זה.
ליבליך: תפסת את בצלאל?
חדד: אז אני אומר לך, הוא היה קבלן צעיר, מה אני אגיד לך, פראייר, אולי יכול להיות שהיום אתה חושב אותו משהו, בעיני הוא היה כזה אז. רצתי, הכנתי עדים. עובדה שלא התנהל מישפט. יכול להיות שהוא היה יוצא אשם.

■ ■ ■

ליבליך: מר חדד, תראה, אתה אחד האנשים היחידים בארץ, במיקרה, שהת־ייצב, שאמר בבית־המישפט טענות לגבי בצלאל, על רכוש גנוב, על יהלומים, ו־הדברים נמצאים בפרוטוקול בית־מישפט.

הסניגור: שלמה ליבליך

ליבליך: אתה הודית!
חדד: האשימו אותי.
ליבליך: תעזוב רגע, מה שהאשימו זה נגמר, אני שואל אותך שאלה.
חדד: תשמע מפי, תראה, אז מיזרחי זה היה קבלן חדש. אני לא יודע מה, הגנבים היו גונבים שמים כאן, שמים שם, אני לא הייתי רואה את החרסינה. עובדה שהם לא נשפטו, ולא היה נגדם שום דבר. אני הייתי המתווך. מוכר לנסים, מוכר לזה. מתווך. אני אפילו לא הייתי רואה את הסחורה, לפי הזמנה זה היה.

בקיצור, האשימו אותי, היתה הלשנה, חיפשתי קורבן, אז העללתי על מיזרחי שמאצלו יצאה הסחורה, הוא המוכר, והוא הזה ואני רק הלכתי ותיווכתי בין ניסים וזה. זה הדברים האלה. כך אני טענתי.

אבל מה, כל הדברים האלה לא הגיעו לבית־מישפט. כשהתקיים המישפט אז ה־שופט אז בזמנו והתובעת אמרו מה לעשות, צריכים להגיע לידי פשרה. אני ראיתי שהעורך־דין נגדי, מחפש אותי, אני ראיתי שכל העניין מנסים לחפש אותי, אז ה־עורך־דין אומר לי: אולי תודה על „החז־קת רכוש גנוב ביודעין,” זה סעיף עד שבע שנים זה היה. אז אחר־כך התובעת באה ואמרה אולי תודה „בלי־יודעין”. אמר־תי לה אבל העורך־דין כאן מבקש עם יודעין. אני ראיתי, בקיצור, שמחפשים אותי כאן, אז הסתכלתי והודיתי, שהסעיף הוא עד חצי שנה. עובדה, על פי פשרה נתן לי השופט המחוזי חצי שנה מאסר, ואלפיים לירות קנס.

השופטת: שולמית ולנשטיין

עכשיו אתה בא היום, אני מבין את המצב שלך...
חדד: לא; אין שום מצב! אתה נמצא במצב לא טוב! אני, מה יש לי? איזה מצב?
ליבליך: אז עכשיו, מר חדד...
חדד: אז היה המצב הזה טוב בשבילי!
ליבליך: נכון!
חדד: אתה מבין? נוח לי, הייתי יכול להגיד גם שרצחתי, מה זה משנה? הייתי מביא עדים...
השופטת: אדון חדד, תמיד אתה מסו־גל להביא עדים לכל מה שאתה עושה?
חדד: לא, עכשיו אני אדם ישר. מה זה?
השופטת: היום, אם יש לך צרות, אתה גם יכול להביא עדים?
חדד: אני אדם הכי ישר. לא, לא, חס וחלילה.
השופטת: אני רוצה לקוות שזה כך.
חדד: בטח, אני אזרח הכי טוב, משלם מיסים. יש לי, עובדה, מכשירי־כתיבה ו־צעצועים, לא דברים אחרים.
השופטת: תודה רבה.

התובע: בצלאל מיזרחי ופרקליטיו כספי וכהן

במהלך החקירה נתברר כי בצלאל מיז־רחי הודה אז בהחזקת רכוש גנוב בלא יודעין — 40 עד 50 אריחי חרסינה. הוא לא הועמד על כך למישפט.

בעדות שנגבתה ממנו אז, שהוגשה כ־מיסמך לבית־המישפט, אומר מזרחי, כי חשד באנשים שהציעו לו חרסינה לקנייה, כי החרסינה גנובה, סירב לקנות אותה.

■ ■ ■

הירואין בבית־לחם

הקטע הבא במישפט התייחס לפרשת בית־לחם. שם תפסה המישטרה את טוביה אושרי ומשה לוי, כשברשותם ק״ג אחד של אופיום, וכמות קטנה של הרואין שקנו מסוחר מקומי.

מן העדויות הסתבר שאין לפרשה זו קשר עם בצלאל מיזרחי.

■ ■ ■

פצצת שילוני

הקטע הבא במישפט התייחס לפצצה שהתפוצצה בפתח דירתו של אליעזר שי־לוני, נציב מס־ההכנסה.

(חקירה ראשית של אליעזר שי־לוני:)

ליבליך: כאיש מישטרה ותיק, המומ־חה בחקירות, וכראש אגף־החקירות של מס־הכנסה, האם חקרת את הנסיבות של פיצוץ חומר־הנפץ בביתך לפני כשלוש וחצי שנים וגילית את הקשר בין המעשה לבין החלטתך באותם ימים לחקור את עיסקותיו של הקבלן בצלאל מיזרחי. על זה ענית: „חומר הנפץ בביתי התפוצץ ב־27.2.74, הפיצוץ גרם נזק כבד,” תיכף נגיע לזה.

אתה זוכר את הענין של הפיצוץ בביתך?
שילוני: זוכר היטב.
השופטת: נוסף לזה שאתה ביקשת את המישטרה לחקור בדבריו, אתה בעצ־מך הדרכת את החקירה הזאת, או עזרת?
שילוני: לא הדרכתי ולא עזרתי, אבל ברגע מסויים, כשהחקירה לא התקדמה, במיסגרת תפקידי, עשיתי איסוף בכוחות עצמנו. איסוף אינפורמציה.
השופטת: יפה. והאם היה קשר בין איסוף האינפורמציה הזה לבין אדון מיז־רחי?
שילוני: כן. אני רוצה להגיד מראש שאינפורמציה והוכחות זה לא אותו דבר. אבל האינפורמציה הלכה לכיוון אדון מיזרחי ואחרים.
כספי: או שיש סידרי דין ודיני־רא־יות, או שאנחנו ניכנס למישפט...
השופטת: הוא מספר מה שהוא חושב. זה לא הוכחה לבית־המישפט.
כספי: אם זה לא הוכחה...
השופטת: אבל מר מיזרחי לא עומד לדין היום על הפיצוץ של הבית של מר שילוני, נכון?
כספי: לא, הוא לא עומד לדין, והוא גם לא הועמד לדין. אני גם בספק אם הוא נחקר בעניין זה. אבל, לגבי הנקודה שבא עד ומעיד, אני אספתי אינפורמציות ואני קיבלתי אינפורמציות...
השופטת: טוב, זה היה הרושם שלי, כמה שזה שווה...
ליבליך: חברי המלומד הגיש תביעה, ומר מיזרחי הצהיר קבל עם ועדה, אנא, תביאו לפני מה שיש לכם, נראה פעם אחת לתמיד מה כל השמועות והטענות שיש נגד מר מיזרחי, הוא יוכל להזים אותן. אחרי שהוא הצהיר זאת חגיגית, כשאני מבקש לחקור עדים במישפט ב־חקירה נגדית הוא אומר לא, תחקור ב־חקירה ראשית בילבד, וכשבאים ואומרים הנה תשמח, עכשיו תשמע מה העניין ומר מיזרחי יוכל, כשיגיע תורו להעיד, להגיד לא היו דברים מעולם וכו׳. אבל לסגור את זה חבל.

עכשיו תאמר לי בבקשה מר שילוני. הפיצוץ בביתך מתי היה, באיזה שעות של היום?
שילוני: קרוב לחצות, ב־27.2.74.
ליבליך: אתם הייתם בבית?
שילוני: כן.
ליבליך: ישנתם?
שילוני: לא.
ליבליך: מי נמנה עם בני־המישפחה שלך?
שילוני: בזמן הפיצוץ היתה בבית אשתי, הבן והחברה שלו ואני, כמובן.
ליבליך: מישהו נפגע?
שילוני: לא.
ליבליך: איך היה הדבר, אתם ישבתם בריחוק־מקום או מה?
שילוני: אנחנו ישבנו בחדר והסתכלנו על הטלוויזיה, הפיצוץ היה ליד דלת חי־צונית והרס את הדלת, את הקיר.
ליבליך: היתה לפני זה איזו שהיא ישיבה במס־הכנסה בקשר למר מיזרחי?
שילוני: היתה ישיבה ב־20 בחודש. לא רק לגבי מר מיזרחי, לגבי קבוצת אנ־שים.
ליבליך: ב־20 לחודש, דהיינו שיבעה ימים לפני הפיצוץ...
השופטת: קבוצת אנשים שהוא נכלל בה?
שילוני: כן.
ליבליך: מה היתה הישיבה, זה כתוב כאן בהחלטה בעניין מיזרחי.
שילוני: היתה ישיבה עם חוליה מיו־דת שהוקמה במשך, התכתבות עם היו־עץ־המישפטי והמשך מאמרים בעיתון. ב־אותה ישיבה דנו באיזה תיקים לאפשר לאותה חוליה לגמור טיפול אזרחי, ואיזה להשאיר לטיפול פלילי, או לבדיקה לטי־פול פלילי.
ליבליך: והאם התיק של מר מיזרחי היה כלול שם?
שילוני: כן.

■ ■ ■

ליבליך: אתה קשרת את הפיצוץ ב־ביתך עם בצלאל מיזרחי. מה עשית ב־עניין זה?
השופטת: לידי תיק הוכחות זה לא הגיע. לא הגיע לידי כך שהיו לכם הוכ־חות להגיש תיק פלילי?
שילוני: זה היה יכול להיות נושא לפתוח בחקירה.

(המשך בעמוד 36)

הנערה התימניה מרחובות נישאה בטכס מוסלמ

ומאותו הרגע התחילה מסכת של התעללויות,

המימשל למען

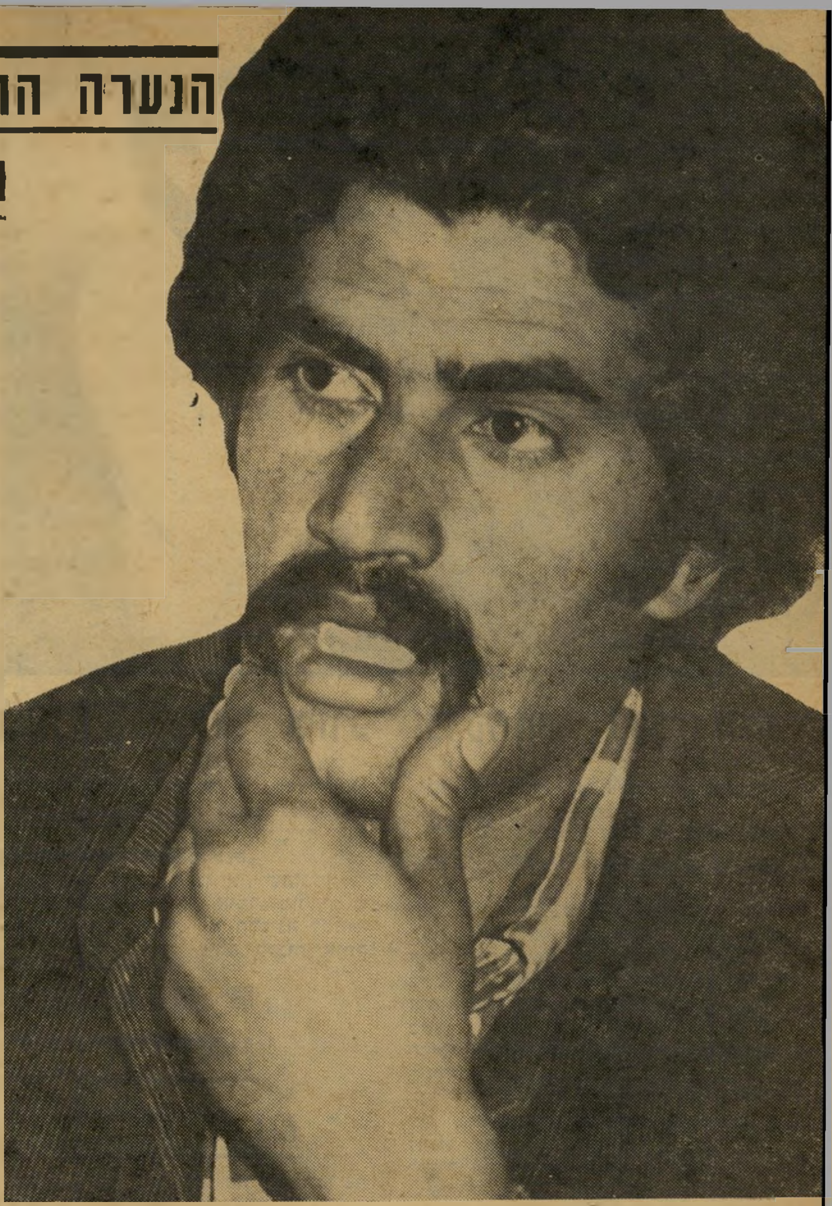

חסאן אל־קיסיה

„בשביל מה את צריכה לעשות ילד לערבי המלוכלך הזה?! אם לא תעשי הפלה, ייצא לך איזה פת״ח אחד! בשביל מה את צריכה לעשות פת״ח? את אחת משלנו, יהודיה! אם לא תעשי הפלה ותעזבי את המלוכלך הזה, אני כבר אכניס אותך בפנים, ושם אני יכול לעשות הכל. שם אני אעשה לך הפלה!״

הדובר, על־פי דבריה של דניאלה־אמין אל־קיסיה, היה סגן מושל חברון, רב־סרן נוני. מקום השיחה — בממשל, בחברון.

ה„ערבי המלוכלך״ היה בעלה על־פי נישואין של דניאלה־אמין, חסאן אל־קיסיה, תושב הכפר דהריה שעל כביש חברון—באר־שבע. „למושל, סגן־אלוף מוריס ביטון ולסגן שלו, נוני, בכלל לא היה איכפת שהם מדברים על בעלי, על בחור שאני אוהבת אותו והתחתנתי איתו למרות כל הקשיים שידעתי שיהיו לי,״ סיפרה דניאלה. לא היה איכפת להם שהתאסלמתי ושאני כבר לא יהודיה. כל מה שהיה איכפת להם זה שמי שהיתה פעם יהודיה, מהגזע העליון שלהם, התחתנה עם ערבי ועוד רוצה לעשות לו ילד. לא איכפת להם שאפילו בתורה כתוב שאסור לעשות הפלות, ושמסוכן לאשה לעשות הפלה. ובכלל: מה פתאום להכריח אמא שאוהבת את הבעל שלה לרצוח את הילד שלה שעוד לא נולד? רק הנאצים היו עושים דברים כאלה.״

הפרשה שלא־תיאמן, של ניסיון של ה־מושל הצבאי של חברון, קצין צה״ל, של סגנו וקצינים אחרים בממשל חברון ו־אזרחים עובדי הממשל, להתעלל בדניאלה־אמין ובבעלה חסאן, רק בשל העובדה שהעזו להינשא בנישואין מעורבים, החלה עוד זמן רב לפני שדניאלה וחסאן נפגשו בכלל. דניאלה, צעירה נאה מלאת־גוף, שחורת־שיער ובת טיפוסית לעדה התימ־נית, נולדה בקריית־עקרון שליד רחובות. בגיל צעיר יחסית נישאה, בהשפעת הוריה, לגבר מבוגר ממנה בשנים רבות, גרוש, אב לחמישה ילדים.

כעבור כמה חודשי נישואין החליטה דניאלה, לדבריה, ש„אין לי מה להמשיך ולעשות עם הזקן הזה,״ ולהתגרש, על אפו ועל חמתו של בעלה, ולמרות התנג־דותם של הוריה ובני־מישפחתה. אולם התברר לה כי כשאין הסכמה בין הצד־דים, לא קל להתגרש על־פי ההלכה. בעלה של דניאלה לא הסכים לתת לה גט בשום פנים ואופן, והיה לה ברור כי אם לא תעשה צעד דראסטי תישאר אשתו למשך שנים רבות.

למרות שמוצאה מבית נוקשה ומסורתי, דניאלה היא צעירה צברית טיפוסית, תוס־סת וחופשיה. כשהיה מי שהציע לה, בצחוק: „לכי תתאסלמי, ואז הרבנים יתנו לך מייד גט,״ היא מיהרה לבית הדין השרעי ביפו והתאסלמה. ואכן, קיבלה מייד גט.

לגבי דניאלה היתה ההתאסלמות צעד בלתי־משמעותי, שכל מטרתו להשיג גט מבעלה. היא המשיכה לראות עצמה יהודיה. „אף פעם לא הייתי דתית, למרות שה־הורים שלי דתיים, ולי לא משנה אם אני יהודיה, מוסלמיה או נוצריה, הכל שווים,״ היא מסבירה.

אחרי גירושיה היה ברור לדניאלה, שהיא כיום בת 25, כי בבית הוריה אין לה עוד מה לחפש. היא ירדה לים־המלח, והחלה עובדת כמרכזנית בבית המלון גני שול־מית. באותה עת עבד במלון סמוך, עין בוקק, חסאן אל־קיסיה מדהריה. חסאן, כיום בן 23, היה כבר עובד ותיק באיזור ים־המלח. במשך ארבע שנים עבד במלון עין בוקק, נחשב אחד העובדים הוותיקים במלון בעל התחלופה הגבוהה בכוח־אדם, ואחד הבכירים והחרוצים שבעובדיו. חסאן החל את דרכו כבל־בוי, והגיע במלון לדרגת אחראי על המשק ועל המכבסה של המלון, כשמשכורתו מסתכמת ביותר מ־5,500 לירות נטו לחודש.

„מתנת־חתונה״ מהממשל

האחראי על המשק במלון עין בוקק ו־המרכזנית של גני שולמית נפגשו, כפי שנפגשים כל העובדים של בתי־המלון באיזור, המנותקים מכל עיר קרובה ויוצרים לעצמם חיי־חברה פנימיים על שפת ים־המלח. בין השניים קרה מה שקורה בין אלפי זוגות צעירים בעולם: הם התאהבו.

התאהבו, ולא ידעו כי אסור להם לאהוב משום שחסאן נולד מוסלמי ואילו דניאלה נולדה יהודיה.

כשהחליטו השניים להינשא, אחרי כמה חודשים יחד, הם האמינו שהכל יש־מחו בשמחתם. הוריו של חסאן היו אומנם מסוייגים בתחילה: „בשביל מה אתה צריך את זה, יהיו רק צרות מה־ממשל,״ אמר לחסאן אביו בן ה־75. אולם חסאן הסביר: „אני אוהב אותה, היא החיים שלי, אז מה איכפת לי הממשל?״ היום מודה חסאן, כי בסתר־ליבו לא האמין שמישהו עלול לעשות צרות בגלל האהבה. האב שוכנע, כך גם המישפחה כולה וכך גם בני הכפר דהריה. „החאפלה שעשו לנו לנישואין היתה החאפלה השמחה ביותר שידעה דהריה אי־פעם. כל הכפר והנכ־בדים היו שם. היו גם נכבדים מחברון. החאפלה נמשכה כמעט כל הלילה, זו היתה החתונה הכי יפה שראיתי בחיים שלי. כולם היו שמחים, שימחה אמיתית, והרגשתי שכל הברכות באו ממש מהלב. זה אומנם לא היה בתוך אולם עם רבע־עוף וכבד קצוץ, כמו שעושים ברחובות, אבל זה היה בכפר, עממי, כן ויפה,״ סיפרה דניאלה השבוע.

אך היו גם כאלה שלא באו. הבוסים והחברים של חסאן ודניאלה, ששמה הוסב בינתיים לאמין (אמינה) משני המלונות שבהם עבדו, לא באו. „הזמנו אותם, והם אמרו שיבואו, אבל לא באו,״ מספר חסאן. „רק כמה שבועות לאחר־מכן הבנתי למה הם לא הגיעו.״ גם מישפחתה של הכלה לא היתה. „הם לא באו לחתונה. אבל כמה ימים אחר־כך הגיעה האחות שלי עם מונית ספיישל מרחובות ועשתה שערוריה בכפר, על־יד הבית שלי, למה התחתנתי עם ערבי. היינו צריכים לנסוע למישטרה כדי שה־שוטרים ירגיעו אותה ויזהירו שלא תציק לי יותר,״ סיפרה דניאלה.

אולם את מתנת החתונה האמיתית, ל־דיבריהם של חסאן ואמין, העניקו להם מישטרת חברון והממשל הצבאי, שבוע אחרי החתונה.

„אנחנו גרים בבית של ההורים שלי,״ סיפר חסאן, „כי עוד אין לנו בית משלנו. אצל ההורים שלי יש שני חדרים, אז חדר אחד הם נתנו לנו. בערך שבוע אחרי החתונה, בשעה 4.00 בבוקר, באו אלינו מהמישטרה, איזה אחד שהציג את עצמו כדויד עטר, אבל אני לא מאמין שזה השם האמיתי שלו. הוא לקח את שנינו למישטרה ושם חיכינו עד שמונה בבוקר. בא לשם עוד אחד, שקורא לעצמו אבו־נור, ומהדברים שלו הבנתי מה מחכה לנו בעתיד.״

וממשיכה אמין לספר את סיפורו של אותו לילה: „לחסאן אמרו לחכות בחוץ, ולי אמרו להיכנס. שם, האבו־נור הזה התחיל לצעוק עלי: ‚אין לך מה לעשות רק להתחתן עם ערבי חלאה?׳ זה היה סגנון הדיבור שלו, עד שהוא שיחרר אותי.

„באותו ערב, ב־10 בלילה, עוד לא הס־פקתי להשתחרר מההלם של השיחה של הבוקר, הגיעו חיילים לבית. הם העירו את כל השכנים בצעקות והתפרצו לבית. אחרי שהם נכנסו — אנחנו כבר היינו במיטה — הודיעו לנו שאנחנו צריכים להיות למחרת בבוקר אצל המושל הצבאי.

„למחרת בבוקר היינו אצל המושל. ב־התחלה קיבל אותנו סגן־המושל, בחור גבוה, עם שיער־שיבה ששמו נוני. הוא התחיל לצעוק עלי: ‚את רוצה לגדל ילד של הפת״ח? אם אני ארצה, אני אעשה לך הפלה! עם מי התחתנת, עם ערבי מלוכלך? טינופת? ואת בעצמך זונה שפ־לה. אני חי עם הערבים רק במילחמות. או שנחסל אותך — או שנחסל אותו!׳

„כל הזמן הזה חסאן היה בחוץ. לא נתנו לו להיכנס. כשנוני גמר את הנאום שלו נכנס לחדר המושל בעצמו, סגן־אלוף מוריס ביטון. גם הוא התחיל לצעוק עלי: ‚ההורים שלך היו פה. הם מוכנים שתחזרי הביתה, אם תעזבי את הערבי ותחזרי אל הגרוש שלך! מה מושך אותך אליו, ה־מיטה? ערבי בכלל יודע להשכיב בחורה? הוא יקח עוד אשה על פנייך. העם היהודי זה עם גאה. לבני העם הזה אסור להתחתן עם ערבים. אני אדחוף אותו לאיזה 40־50 יום לכלא ולא אפסיק להציק לך! אבל אם את רוצה להיות בסדר, תבואי בעוד יומיים הנה, יהיה כאן הגרוש שלך, תחזרי אליו ואנחנו נשכח את הכל.׳

„לא היה לי מה לענות להם חוץ מזה שאני אוהבת את חסאן ולא איכפת לי שהוא ערבי. אבל זה לא התקבל על דעתם, והם כאילו לא שמעו אותי. זה בכלל לא היה נימוק בשבילם. בסוף שיח־ררו אותי, וחשבתי שבזה נגמר הסיוט.״

הבידור הקבוע: התנכלות

אולם כעבור שלושה ימים הסתבר לזוג הצעיר כי הסיוט רק החל. מכו־נית־מישטרה הגיעה לבית הזוג בדהריה, והם הובלו משם לתחנת־המישטרה המקו־מית. שוטר שהציג עצמו בשם דיין, הודיע לאמין חד־וחלק: „אני עומד לפתוח לך תיק על שהייה בגדה שלא לפי החוק.״ לאמין הנדהמת התברר כי החוק החל על ישראלים והאוסר עליהם לשהות בגדה יותר מ־48 שעות ללא אישור מיוחד, חל גם עליה, למרות שבעלה וביתה נמצאים בגדה המערבית.

אמין וחסאן מיהרו למישרד־הפנים ב־חברון, ואמין הגישה שם בקשה לוותר על אזרחותה הישראלית ולקבל תעודת־זהות של תושבת הגדה. הפקידים האזר־חיים הנדהמים הזעיקו מייד בטלפון את נוני, סגן־המושל. בנוכחות פקיד מישרד־הפנים שליד הממשל, צעיר בשם ברוך, פתח נוני שוב בצעקות על אמין: „אני אעשה לך הפלה! אני אכניס אותך בפנים,

חסאן ודניאלה בחתונתם
לעזור בהפלה

לצעיר ערבי מהכפר דהריה שליד חברון -
הטרדות, איומים, מכות והצעות להפלה מלאכותית

דניאלה־אמין עמרני־אל־קיסיה

לכלא. ואעשה בך מה שאני רוצה!" וברוך החרה־החזיק אחריו ואף הוסיף: „כל ערבי הוא אוייב שלנו ושלך! אם התחתנת עם ערבי ואת לא מתגרשת ממנו, ועוד עושה לו ילד, גם את אוייב וצריך להרוג גם אותך!"

„היה לי מזל רע," מסבירה אמין. „יום קודם היתה התקפת המחבלים על האוטו־בוס בקאונטרי קלאב על־יד תל־אביב, והם כולם הרגישו באותו יום כמו לוחמים. כל הכעס שלהם על מה שקרה בקאונטרי קלאב נפל על הראש שלי. פתאום אני הייתי האוייבת, ולא המחבלים."

אחרי שנרגע נוני, ניסה לפנות שוב ל„היגיון" של אמין: „אני אשיג לך חתן תוך יום אחד. חתן יהודי, רק תעזבי את הערבי המלוכלך הזה!" שוב נפלו הסבריה של אמין, כי היא אוהבת את חסאן שלה, על אוזניים ערלות. בנימוק כזה לא די לסגן־המושל של חברון. תעודת־הזהות ה־ישראלית של דניאלה אל־קיסיה לבית עמרני נלקחה ממנה, ותעודה חדשה עדיין לא קיבלה. „לא רצו לתת לי אפילו אישור זמני שהתעודה שלי אצלם," היא אומרת.

מספר חסאן: „באמצע הלילה שמעתי פת־אום צעקות אצל השכן. חיילים דפקו לו על הדלת ואמרו לו: ,נהרוג את הבן שלך אם לא תגיד לנו איפה גר חסאן שהתחתן עם היהודיה.' השכן הראה להם את הבית של אבא שלי, שבו אני גר. הם פרצו בכוח את הדלת של אבא שלי, ששכב חולה במיטה. היתה לו דלקת־ריאות, והוא בן 75, אז הוא בכלל לא־כל־כך בריא. איש זקן. הם התחילו לצעוק עליו ,איפה חסאן? איפה חסאן?' ועוד לפני שהספיק לענות להם, נתנו לו אגרוף בבטן. אח שלי, שראה איך הם מתנהגים, חשב שהם באו להרוג אותי. הם גם צעקו שהם יפוצצו את הבית, על כל מי שיושב בו, שאלה הפקודות שקיבלו. אז אחי אמר להם שהוא לא יודע איפה אני. כשהם שאלו מה יש מאחרי הדלת, שם אני ישנתי עם אשתי, השיב להם האח שלי: ,זה כלום, רק מחסן.' הם פרצו את הדלת בכוח, ומצאו אותי ואת אמין מתלבשים. היה שם סגן אחד שאמר שקוראים לו סלמן, והוא אמר לי: ,חבל שלא פתחתי את הדלת ביריות, אז היינו הורגים אותך ואת הזונה היהודיה!'

טוהר הגזע

מפקד הגדה לשעבר, תת־אלוף הגואל
„כדי שלא ייוולד פתח קטן!"

„היום, כל שוטר או חייל יכול להכניס אותי לכלא כיוון שאין לי שום תעודת־זהות. נוני אפילו אמר לי: ,אני בחיים לא אתן לך תעודה של השטחים'."

מאז החלו פוקדים חיילים את ביתם של חסאן ואמין לפחות פעמיים בשבוע. „התחלנו לפחד ללכת לישון," הם מספרים. „היינו ישנים עם הבגדים, כדי שאם יבואו חיילים פיתאום באמצע הלילה, לא יתפסו אותנו בלי בגדים. היינו שומעים קול של מכונית על הכביש הראשי, ובטוחים ש־הצבא בא אלינו. עוד מרחוק היינו שומ־עים חיילים דופקים על דלתות של בתים וצועקים: ,איפה גרה היהודיה?' הם היו מגיעים לדלת שלנו, צועקים ככה שכל הכפר יקום, ודופקים על הדלת. כשהיינו פותחים להם הם היו מבקשים תעודות, מקללים אותנו והולכים. אני בטוחה ש־ביקור אצל ,הערבי שהתחתן עם יהודיה' הפך הבידור הקבוע של החיילים והקצינים של הממשל."

„דבר ראשון הם לקחו את האח שלי, כי הוא שיקר להם. הם רצו לקחת גם את אבא שלי, אבל אני התחננתי לפניהם להשאיר אותו, כי ידעתי שהוא זקן וחולה וזה יהרוג אותו. רק אחרי כל המהומה הם סיפרו לנו למה באו. לדבריהם, האח של אמין, שהוא חייל בצה"ל, ערק מהיחידה שלו, אז הם באו לחפש אותו אצלנו. זה היה שקר. ראשית, האח של אמין לא ערק מהצבא. שנית, הם יודעים אפילו יותר טוב מאיתנו, את היחסים בין אמין לבין המישפחה שלה, ושאף אחד מה־מישפחה לא יבוא אליה יותר.

„את האח שלי הם לקחו איתם. למחרת בבוקר הלכתי לממשל לראות מה קרה איתו. מסתבר שהם אמרו לו לישון כל הלילה ליד השער, בחוץ, על האדמה. זה היה לילה קר בחברון. כשבאתי, הם איימו עלי שיכניסו אותי יחד איתו לכלא. כש־אמרתי להם שלא איכפת לי, הם נתנו לי עונש לעמוד כמה שעות ליד הדלת של המושל. רק אחרי־הצהריים שיחררו אותנו."

„כאשר חזרתי הביתה, התברר לי שסגן־המושל בכל־זאת צדק: הוא הצ־ליח לעשות לאמין הפלה. מרוב ה־התרגשות ממה שהיה בלילה, הפילה אמין. רב־סרן נוני יכול לשמות. הוא יכול לראות את עצמו אחראי על הפלת ילד שהיה צריך להיוולד לאם יהודיה־לשעבר ולאב מוסלמי."

נראה כי האסון שאירע לאמין ולחסאן עם הפלת ילדם היה הקש ששבר את גב ה־גמל. חסאן נסע לירושלים, פנה לעורכת־הדין פליציה לנגר וסיפר לה את כל הקורות אותם. לנגר ניסחה מייד מיכתב לשר־הביטחון עזר וייצמן. אחרי שפרטה את מסכת ההתעללויות באמין ובחסאן כתבה

האב המוכה
לפוצץ את הבית

לנגר: „יש בהתנהגותם של אנשי הממשל משום פגיעה חמורה בזכויות הפרט ובחופש לפולחן דתי של אדם, כלבבו. יתירה מזו, יש כאן התערבות ברוטאלית ביחסים ש־בינו־לבינה, תוך פגיעה בכבודם של בני־הזוג, דבר שהדעת אינה סובלתו. מה עוד שדיברי אהבה אינם בתחום סמכותם של המושלים והשוטרים למיניהם, בכל אתר ואתר. למותר לציין כי התנהגותם של אנשי הממשל נוגדת את צוויה של אמנת ז'נווה הרביעית, והינה פסולה לפי כל הקריטריונים המקובלים."

לנגר או בני־הזוג לא קיבלו תשובה משר־הביטחון, מלבד טופס רישמי המעיד כי המיכתב התקבל. אולם הזוג הצעיר מודה כי למן היום שבו הגיע המיכתב אל שר־הביטחון, הפסיקו אנשי הממשל לערוך את ביקורי־הקבע בביתם.

מערכת העולם הזה, שפנתה אל דובר־צה"ל בבקשה לאפשר לה לשוחח עם הקצינים הבכירים ששמותיהם מעורבים בפרשה, שחסאן ואמין העלו נגדם טענות המעלות אסוציאציות מתקופת מילחמת־העולם השנייה, לא זכתה בתשובה. אומנם, דובר צה"ל עדיין לא נתן תשובה שלילית, אולם במשך שלושת השבועות האחרונים נדחתה המערכת בלך־ושוב.

דובר מישרד־הביטחון, דני ויינרייך, ש־התבקש אף הוא על־ידי המערכת להגיב, לפחות על ההתפתחויות בעיקבות מישלוח המיכתב לשר שלו, אמר לכתב העולם הזה: „ידוע לנו שפניתם לדובר צה"ל. הנושא כולו בטיפולו של דובר־צה"ל וזה הדבר היחידי שאני יכול לומר."

על־פי הידוע במערכת, ממשיכים הקצי־נים הבכירים האמורים לשרת בתפקידם בממשל מבלי שננקטו נגדם כל צעדים שהם. גם הקצינים הזוטרים שהתפרעו ב־ביתם של אמין וחסאן, לא הועמדו לדין.

את בני־הזוג לא מעניינים נקמה או עונשים — אלה צריכים לעניין את צה"ל. כל מה שהם מבקשים הוא רק כי יניחו לאמין להתגורר עם בעלה בכפר שלו, וי־עניקו לה תעודת־זהות של תושבת השט־חים כדי שלא תוטרד עוד.

לאמין ולחסאן אין טענות כלפי איש, אפילו לא כלפי המעסיקים שלהם לשעבר: „פיטרו את שנינו ולי לא נתנו אפילו פיצויים, למרות שהייתי עובד קבוע ועבדתי ארבע שנים," אומר חסאן. „אין לי עבודה ואנחנו אוכלים את החסכונות שלי. אבל אלוהים יעזור ותהיה עבודה. זה לא חשוב. מה שאני רוצה זה שלא יטרידו את אשתי רק בגלל זה שהיא התחתנה אתי, ושלא יטרידו את המישפחה שלי רק מפני שהבן שלהם עשה חטא נורא והתחתן עם האשה שהוא אוהב."

„להרוג את הזונה!"

פני חודש נראה כי אפילו חייליו של סגן־אלוף ביטון עברו את הגבול.

הצום למען השלום

אני שובת רעב למען השלום

רבים מבקשים להזדהות עם שביתת הרעב שלי, הנמשכת זה 30 יום. אינני מבקש מכם להצטרף אלי בצומי. אולם אתם יכולים לחזק את רוחי ולתרום למען השגת היעד שהצבתי לעצמי:

טלפנו לנבחרי העם ובקשו מהם:

שהממשלה תקבל החלטה מפורשת, שתמנע הקמת התנחלויות נוספות בשטחים המוחזקים, כל עוד לא מוצו כל האפשרויות במשא־ומתן לשלום.

אייבי נתן

תנו יד לשלום! אל תתנו להם להתעלם!

להלן רשימת מספרי הטלפונים של שרים וחברי כנסת מהקואליציה, אליהם אתם מתבקשים לטלפן. אם אינכם יכולים לטלפן, כתבו אליהם לפי הכתובות המפורטות מטה:

אבו חצירא אהרון	לשכת שר הדתות, ירושלים	02־249537
אבטבי אליעזר	שבלים, באר־שבע, ד.נ. הנגב	03־445244
אברמוביץ יהודה מאיר	גליקסון 2, תל־אביב	03־245423
אולמרט אהוד	הבנאי 26, ירושלים	02־221904
אלגרבלי מרדכי	אפרסמון 46/35, ירושלים	02־32135
אסעד שפיק	כפר בית ג'ן, מעלה הגליל	04־989185
ארידור יורם	הארנים 38, רמת אפעל, תל־אביב	02־39211
ארליך שמחה	לשכת שר האוצר, ירושלים	02־30866
ארנס משה	כרם הזיתים 2, סביון	03־950970
אליהו שלמה	אלנבי 113, תל־אביב	03־623377
בגין מנחם	לשכת ראש הממשלה, ירושלים	02־39211
בדיאן אליקים	שמשון 43, חיפה	04־266895
בורג יוסף	לשכת שר הפנים, ירושלים	02־60166
בן מאיר יהודה	סימטת הגבעה 10, סביון	03־718542
ברמן יצחק	דיזנגוף 224, תל־אביב	03־243794
גולומב דוד	הר דפנה 52, סביון	03־717287
גלס דוד	רוטנברג 5, ירושלים	02־34994
גרוס שלמה יעקב	אדמו"ר מבלז 9, בני־ברק	03־227304
גרופר פסח	מושב עתלית, דואר עתלית	03־264171
דורון שרה	דוד המלך 57, תל־אביב	03־227851
משה דיין	לשכת שר החוץ, ירושלים	02־535170
דייקסל מיכאל	מושב נורדיה, דואר נתניה	03־248261
דרוקמן חיים	מרכז שפירא	055־96981
הורביץ יגאל	לשכת שר התמ"ת, י־ם	02־243827
הלוי בנימין	מאנה 4, ירושלים	02־32728
המר זבולון	לשכת שר החינוך והתרבות, י־ם	02־288871
וייצמן עזר	לשכת שר הבטחון, תל־אביב	03־256111
וירשובסקי מרדכי	אדוארד ברנשטיין 8, תל־אביב	03־227218
והפטיג זרח	נרקיס 7, ירושלים	02־233206
ורטהיימר זאב	העליה 36, נהריה	04־923929
זיידל הלל	ברנדייס 31, תל־אביב	03־284816
טולידנו שמואל	שד' בן מימון 33, ירושלים	02־31699
יגורי אסף	דרך הגנים 2, כפר שמריהו	03־938122
ידין ייגאל	משרד ראש הממשלה, ירושלים	02־39211
יצחקי יצחק	לאה גולדברג 12, נאות אפקה, ת"א	03־481987
כהן גאולה	עמק הברכה 23, תל־אביב	03־257737
כהן יגאל	תל עדשים, דואר עפולה	03־264171
כהן מאיר	פועה 14, חיפה	04־662977
כהן־אורגד יגאל	הירשנברג 21, תל־אביב	03־229322
כץ ישראל	לשכת שר העבודה והרווחה	02־63372
כץ אברהם	קורות העתים 8, ירושלים	02־526029
לבני איתן	קצנלסון 9, תל־אביב	03־248261
לוי דוד	לשכת השר לקליטת העליה, ירושלים	02־61167
לורנץ שלמה	השומר 81, בני־ברק	03־709604
לין אמנון	קלר 1, חיפה	04־84636
לנדאו חיים	משרד ראש־הממשלה, ירושלים	02־39211
מודעי יצחק	לשכת שר האנרגיה והתשתית	02־241649
מילוא רוני	הכנסת הגדולה 15, תל־אביב	03־242481
מלמד אברהם	ניר עציון, ד.נ. חוף הכרמל	03־457939
מרון משה ל.	יונה 16, רמת־גן	03־612303
נוף עקיבא	שדרות בן ציון 29, תל־אביב	03־280379
נסים משה	משרד ראש־הממשלה, ירושלים	02־39211
נסראלדין אמל	דלית אל כרמל	04־625660
סבידור מנחם	ליסין 21, תל־אביב	03־255020
עטשי זיידאן	כפר עוספייה 6/30, הר הכרמל	04־231196
עמית מאיר	לשכת שר התחבורה, ירושלים	02־249388
פלומין יחזקאל	המייסדים 8, רמת השרון	02־34588
פרוש מנחם	פינס 2 ב', ירושלים	02־231532
פרץ יצחק	שד' הדקל 45, דימונה	02־243827
פת גדעון	לשכת שר הבינוי והשיכון, י־ם	02־240091
צפורי מרדכי	סגן שר הבטחון, תל־אביב	03־256111
קופמן חיים	אחד העם 11, פתח־תקווה	03־268155
קורפו חיים	רח' קרית משה 11, ירושלים	02־224573
קצב משה	ז'בוטינסקי 3, קרית מלאכי	055־96757
רובין בן ציון	גבע 10, נתניה	053־39436
רובינשטיין אמנון	יעקב 13, תל ברוך, תל־אביב	03־482305
רום יוסף	מלל 9, חיפה	03־248261
רכטמן שמואל	גלוסקין 14, רחובות	03־953757
שובל זלמן	שרת 78, תל־אביב	03־53310
שוסטק אליעזר	לשכת שר הבריאות, ירושלים	02־35070
שטרן־קטן שרה	קיבוץ יבנה, דואר יבנה	055־24415
שינמן פנחס	מרשל 41, תל־אביב	03־264737
שילנסקי דב	קריתי 18, רמת־גן	03־291369
שמיר יצחק	לשכת יושב ראש הכנסת, ירושלים	02־61211
ששיר משה	משגב לדך 19, העיר העתיקה, י־ם	02־287872
שרון אריאל	לשכת שר החקלאות, ירושלים	02־240247
שריר אברהם	אורי 4, תל־אביב	03־223785
תמיר יוסף	רבינא 1, תל־אביב	03־264171
תמיר שמואל	לשכת שר המשפטים, ירושלים	02־271111

משפט דיבה

(המשך מעמוד 33)

ליבליך: היה לאחר זאת עניין שאתה מתאר אותו כהזדמנות שהוחמצה לחשיפת הפשע המאורגן.

שילוני: בהחלט. אני חושב שמישטרת ישראל החמיצה הזדמנות להבהיר כמה דברים לכאן או לכאן.

ליבליך: מה זה היה, אולי תסביר?

שילוני: פניתי. בפרק־זמן מסויים היתה הצעה שבפרס 100 אלף ל"י אפשר להגיע למי שתיכנן. לא מי שביצע, אף פעם לא ידעתי מי שביצע. מי תיכנן את הפיצוץ. היו לי שיחות עם אנשי־מישטרה. קודם היו לי גם שיחות עם שר־האוצר דאז, מר ספיר ז"ל, שאמר שזה עניין של המישטרה. היו לי שיחות עם אנשים ב־מישטרה, והם טענו שמאה אלף לירות זה פרס שלא עומד בפרופורציה לכל העניין. פניתי למר (מאיר) שמגר (אז ה־יועץ המישפטי) והוא נדהם אבל, כנראה, לא הצליח להשפיע על מר (שאול) רוזוליו (מפכ"ל המישטרה) וכתב לי מיכתב ש־הוא לא הצליח בתיווך, והם לא מוכנים להגדיל את הסכום מעל 10 אלפים ל"י. אני חושב שזו החלטה, לפחות אני יכול להגיד מה שהיועץ־המישפטי הנוכחי אמר, שזאת היא כסילות של החלטה, אבל זהו.

השופטת: זאת היא מה?

שילוני: החלטה מאד טיפשה. וכשלא היה פרס לא היה המשך, וירדתי מכל ה־נושא. ואני לא יודע מה אמת בידעה ומה לא אמת בידיעה, מי פיצץ, מי לא פיצץ לי את הבית.

ליבליך: היתה ידיעה שעל פיה אשה מסויימת היתה נוכחת, כאשר בצלאל מיזרחי ושני אנשים אחרים תיכננו את הפיצוץ. נכון?

שילוני: אני מסרב להשיב על השאלה הזאת. היא גם לא מדוייקת, ואני חושב שאין לי הזכות להשיב עליה.

השופטת: או קיי. השאלה הבאה.

■ ■ ■

כספי: אולי רק נקודה אחת, כבוד בית־המישפט. יכול מאד לעזור, זה לפחות שחברי יידע את זה, ובית־המישפט יידע את זה. בשאלה של חברי נאמר, כך אני הבינותי, העד נשאל: האם זה נכון שהגיעה אליך ידיעה, שבחורה מסויימת היתה נוכחת בשיחה עם בצלאל מיזרחי, שאז נפלה ההחלטה, התיכנון, הביצוע. ובכן, תיכנון. ובכן, רק לידיעת חברי, ול־פחות על דבר זה לא תהיה מחלוקת, ש־לפני הישיבה אצל שילוני במישרד על חקירה של קבוצת אנשים, ולאחר הפיצוץ, בצלאל מיזרחי לא היה בכלל בישראל. כך שהיא לא היתה יכולה להיות נוכחת בישיבה עם בצלאל מיזרחי, ששם תוכנן העניין הזה. אז זה רק לידיעתך.

■ ■ ■

ליבליך: ב־72' אתה עמדת לבצע פעולות של חיפושים ומעצרים, ומנעו בעדך, מר שילוני?

שילוני: (מסרב להשיב.)

ליבליך: השאלה היא: אם זה נכון שמנעו בעדך, ובאיזה נימוק?

השופטת: לא, זה גם לא שאלה.

האם אתה יכול להגיד משהו ספציפי, מי מנע מה?

ליבליך: אני יכול להגיד.

השופטת: נו, אז תגיד!

ליבליך: פנה אליך אדם שאני לא רוצה לנקוב בשמו, בשם...

כספי: (מעיר לא למיקרופון).

ליבליך: סליחה, אם יורשה לי, אני גם אנקוב בשמו, אם מר כספי ידרוש. ובכן, פנו אליך בשמם של שני שרים ממיפלגת העבודה, וביקשו ממך לא לטפל עכשיו בנושא, משום שזה לפני בחירות, ואנחנו זקוקים להם?

השופטת: זקוקים למי?

ליבליך: זקוקים למנטש ולבצלאל מיזרחי, ולאנשים שיש להם שליטה על השכונות מבחינת הקולות.

כספי: זה לא רק זריקת בוץ, ואין לי מילה אחרת מאשר shame, בושה, לשאלה מסוג זה, כאשר אנשים לא נמצאים פה, לא יכולים להגן עליהם, איזה שרים? מערבבים פה מיפלגות?

השופטת: טוב, השאלה הזאת לא תיחשב. הלאה.

ליבליך: טוב, אני אשאל ספציפית, בלי שרים שנפטרו ז"ל. האם נכון...

השופטת: באמת, אדון ליבלינג, אני מסתכלת על זה באמת בעין רעה.

ליבליך: כבודה, יורשה לי לומר...

השופטת: לא, אני לא רוצה שאתה תעשה מהדבר הזה מישפט פוליטי. מספיק אם אתה תוכיח שיש פשע מאורגן. אפשר לעשות אותו בלי פוליטיקה ואני מאמינה שאם יש פשע מאורגן, אין לו שייכות פוליטית.

■ ■ ■

(חקירה נגדית של עורך־הדין כספי).

כספי: מר שילוני. דבר אחד רשמתי לי, מה שאתה אמרת, וזה שההטרדות האלה בטלפון, והחיתוך של הצמיגים של המכונית וכדומה, זה היה דבר שהתמשך לאורך כשנה?

שילוני: היו תקופות שונות.

כספי: לפני הישיבה המפורסמת?

שילוני: בוא נגיד ככה: דליפות היו לפני הישיבה המפורסמת, הישיבה היתה ב־20.2.74, תפיסת המכס היתה מקודם. היו פעולות. למעשה, העניין התמשך אצלנו שנתיים, מהתכתבות שלי עם מר שמגר כימעט עד היום הזה. יש תיק עם כל מיני דברים.

השופטת: בתקופה הזו היו הטרדות on and off?

שילוני: ההטרדות התחילו שנה לפני הפיצוץ, בזמן שהתיק הזה התחיל להשמין.

השופטת: ואז אתה התחלת לחשוד בהדלפות?

שילוני: לא. אז עוד לא. להדלפות היו לי סימנים הרבה יותר ברורים. באותו פרק זמן אפילו לא קשרתי עם זה. עכשיו אני קושר את זה עם פעילות התיק הזה. אולי כן, אולי לא.

כספי: כדאי שנבהיר, כי הדברים האלה יש להם חשיבות. כשאתה אומר התיק

עד חדר
„מה אגיד לך, פראייר!"

הזה, הבירורים האלה, המגעים שהיו לך, הם התייחסו לקבוצה של אנשים?

שילוני: קבוצה גדולה מאד.

כספי: לגבי העניין של הדלפה של אינפורמציות (ממישרד מס־ההכנסה). זה דבר לא בריא. האם פתחתם באיזו־שהיא חקירה בעניין זה?

שילוני: לא. מדליפים... אתה יודע מה שנעשה במדינה, גם בוועדת־חוץ־ובטחון...

כספי: לצערי.

שילוני: גם אני הואשמתי שאני נושא באחריות לדברים שהודלפו. אני לא ראיתי טעם. מה זה חקירה, שנבוא לעובד ונשאל אותו האם הדלפת?

כספי: לא, אני שמעתי פעם שאפילו שלחו שרים וחברים אחרים למכונת־אמת. אבל אני פשוט שאלתי אם פתחתם בחקירה, זה הכל.

שילוני: לא, לא נפתחה חקירה גלויה, אם זו הכוונה שלך. למרות שנדמה לי שהיה לי מושג על המדליפים.

■ ■ ■

העדה הבאה, ששמה נאסר לפירסום, היתה האשה שהיתה אמורה לקבל פרס של 100 אלף ל״י עבור המידע בעניין הפיצוץ בביתו של שילוני. בחקירה הכחישה האשה בתוקף שהיא ידעה משהו, או שהשתתפה בשיחה שבה תיכנן, לכאורה, בצלאל מיזרחי, יחד עם אחרים, את הפיצוץ.

(חקירה ראשית של עורך־הדין ליבליך:)

השופטת: את היית פעם נוכחת בשיחה, שבה דובר שאדון שילוני עושה לידידים שלך צרות, או משהו כזה?

העדה: שום דבר.

השופטת: שום דבר כזה?

העדה: שום דבר.

השופטת: כי בראיון הזה בעיתון התפרסם כאילו שאת שמעת מפי האנשים האלה שצריך לטפל באדון שילוני, כדי שלא עשה לכם צרות.

העדה: חס־וחלילה, אני לא שמעתי דבר כזה!

ליבליך: את פנית, או פנה אליך אדם בשם יוסי, ואמרת שאם ישלמו לך מאה אלף לירות אז את מוכנה לתת עדות?

העדה: לא, לא בקשר לנושא הזה בכלל! יוסי ואשתו חברים טובים שלי, ותמיד הוא אומר לי אם אני יודעת על כל מיני עבריינים־מס, שאני אגיד לו. אני לא יודעת כלום. אז עד היום גם לא אמרתי לו כלום.

ליבליך: אבל מאה אלף, הסכום הזה הוזכר פעם?

העדה: הוא הזכיר, לפעמים אנשים מרוויחים מאה אלף לירות, חמש־מאות אלף ל״י.

השופטת: לא, שהפרס יכול להיות מאה אלף?

העדה: שבא אלי? שהוא יציע לי פרס של מאה אלף לירות? לא היה דבר כזה!

ליבליך: לא היה דבר כזה? ממתי ידוע לך שאת תוזמני להעיד במישפט הזה?

העדה: כל העניין הזה הגיע דרך מר ולנטין (כתב הארץ).

ליבליך: ממתי?

העדה: לפני שנתיים הוא התקשר אלי.

ליבליך: בפגישה שהיתה לך עם ולנטין. באיזה בית־קפה זה היה?

העדה: בקפה רונדו. אני באתי עם החברה שלי ועם הילדים. הייתי סקרנית לדעת מה הוא רוצה.

ליבליך: באותה פגישה, הסתובבו שם שני בחורים בחוץ, חיכו לפגישה הזו. כשמר ולנטין בא, הם התיישבו שם בצד וניסו להאזין?

העדה: אני לא יודעת על דבר כזה. באתי, האנשים שם התרוצצו, הילדים התרוצצו, רצתי אחרי הילדים.

השופטת: את רצת אחרי הילדים?

העדה: באתי עם שני הבנים שלי והבן של החברה שלי. אני אומרת לו כל הזמן: אני לא יודעת על מה אתה מדבר, אני לא יודעת מה אתה רוצה ממני.

ליבליך: תגידי, בבקשה. היה לך אוטו, שפגעו בו?

העדה: כן.

ליבליך: מה קרה לאוטו שלך?

העדה: עד היום אני לא יודעת. מישטרת ישראל עוד לא מצאה.

השופטת: ולפי מה שאת ראית, איך זה קרה?

העדה: אני לא יודעת. זה נשרף בצורה מאוד משונה, כבוד השופטת. האוטו היה שרוף רק בפנים. המנוע והכל מבחוץ היה בסדר.

השופטת: הריפוד, הכיסאות...

העדה: הריפוד, הכיסאות... רק בפנים היה שרוף.

השופטת: החלונות היו פתוחים?

העדה: כבוד השופטת, אני לא משאירה את החלונות פתוחים!

השופטת: טוב. פנית למישטרה ולא היתה לזה שום תוצאה?

העדה: שום תוצאה.

השופטת: את שמעת ממישהו, אחר־כך, בקשר להצתה הזו?

העדה: שום דבר. עד היום לא.

השופטת: שזה יכול להיות אות־אזהרה למשהו?

העדה: לא, כבוד השופטת. עד היום אני לא יודעת משום דבר, איך נשרף האוטו.

השופטת: ומאז יותר לא קרו לך דברים מוזרים כאלה?

העדה: שום דבר.

ליבליך: גבירתי, השריפה של האוטו היתה אחרי הפגישה עם מר ולנטין, נכון?

העדה: כן, אולי הוא שרף לי את זה.

■ ■ ■

באותה נימה העיד גם נהגו של שילוני, שהעביר את הצעת הפרס. הוא טען שלא ידע מה התכוונה העדה למסור תמורת הפרס.

צ'יק לאהרוני

העדות הבאה היתה של מפקח־מישנה רפאל בראונשטיין, שהעיד כי בחיפוש בבתיהם של רחמים אהרוני והוריו גילה, בארנק של אמו, צ'ק של בצלאל מיזרחי על סך 25 אלף ל״י. החיפוש נערך בינואר 1978.

(חקירה ראשית של עורך־הדין ליבליך.)

ליבליך: אני עומד להגיש, לאחר העדות הזאת, את העדות של מר מיזרחי בבית־מישפט השלום, וגם תשובות שלו לשאלות, אשר בהן הוא הכחיש כל קשר איזה שהוא מיסחרי בינו לבין טוביה אושרי ורחמים אהרוני. אני שאלתי אותו בחקירה אם הוא שותף איתם, אם הוא עושה עסקים איתם, אם הוא תיכנן אי־פעם עיסקה איתם — אף פעם. אם הוחלפו כספים ביניהם. לכן העדות הזאת חשובה, הן לצורך העניין של הוכחת הקשר בין האנשים, והן לצורך עניין המהימנות של מר מיזרחי.

מר בראונשטיין, אתה היית בביתו של מר אהרוני, ועשית אצלו חיפוש בנושא. אתה חקרת את מר אהרוני בקשר לקשרים שלו עם מר מיזרחי?

בראונשטיין: חקרתי אותו בקשר לכל הקשרים עם כל האנשים, את רחמים אהרוני, והוא מסר לי גירסה לגבי כל אחד ואחד.

ליבליך: בקשר לנושא של בצלאל מיזרחי, מה היתה גירסתו?

השופטת: מה הוא עושה, רחמים אהרוני?

ליבליך: הוא סוחר בשר. הפעילות הלגיטימית.

השופטת: אפשר לחיות מזה?

ליבליך: בהחלט. אפשר לחיות מזה יפה מאד.

ליבליך: ובכן, מה הוא אמר לך לגבי הקשר שלו עם מר מיזרחי?

בראונשטיין: יש איזה קשר.

ליבליך: מה. הקשר?

בראונשטיין: כספים, הלוואה, יש קשר.

השופטת: קשר מיסחרי או קשר חברתי?

בראונשטיין: לא, עסקים איתו לא היו לו, ככה הוא אמר לי.

השופטת: רק שהוא קיבל ממנו לפעמים כספים?

בראונשטיין: כן.

השופטת: למה שהוא יתן לו כספים, אם אין לו איתו עסקים?

בראונשטיין: הלוואה או משהו כזה.

(חקירה נגדית של עורך־הדין כספי:)

כספי: השיק על סך 25.000 ל״י לפקודת רחמים אהרוני. השיק הזה נפרע או לא נפרע?

בראונשטיין: לא נפרע.

כספי: לפי החקירה שלכם בבנק דיסקונט, מאיזה תאריך מאיזה סידרה השיקים האלה?

בראונשטיין: אין בידי...

כספי: אתם חקרתם בבנק דיסקונט?

עד שילוני
„החלטה מאד טיפשה!"

בראונשטיין: אני חושב שכן.

כספי: תעיין בטובך בתיק ותאמר לבית־המישפט אם מה שאני אומר לך, שהשיק הזה הוא משנת 1966 או 1967, ואף פעם לא נפרע — זה נכון?

השופטת: אתה יודע מזה?

בראונשטיין: לא יודע.

מכונית החשיש

אחרי פרשה של סיכסוך בין מיזרחי לבין שני קצבים, בקשר עם מחירי הבשר שסופק לבית־מלון של מיזרחי, הגיע תורה של מכונית החשיש.

עד, ששמו נאסר לפירסום, העיד כי נתפס כאשר ניסה להעביר לאונייה, בדרך לארצות־הברית, מכונית שבה הוסתרה כמות גדולה של חשיש.

הסניגוריה ביקשה להוכיח כי בפרשה זו היו מעורבים כמה מידידיו של בצלאל מיזרחי, אך לא טענה כי מיזרחי עצמו היה מעורב בפרשה.

(חקירה של עורך־הדין ליבליך:)

השופטת: שים יד ימין על התנ"ך.

העד: הן־צדק.

השופטת: למה?

העד: לא מאמין בשטויות האלה.

השופטת: אתה לא מאמין באלוהים?

העד: לא.

■ ■ ■

ליבליך: אתה נתת ב־20.7.70 עדות במישטרה, תסתכל בבקשה על צילום העדות ועל חתימתך.

העד: אני לא נתתי שום עדות במישטרה.

ליבליך: לא?

העד: לא!

ליבליך: זו לא החתימה שלך?

העד: זאת לא החתימה שלי.

השופטת: בקשר לעניין הזה של החשיש, שאני מבינה שהוא עניין די ישן, אתה לא נתת עדות? לא חקרו אותך?

העד: לא נתתי עדות במישטרה.

השופטת: אתה לא יכול לזהות את החתימה הזו?

העד: אני לא חותם כיום ככה, לא זכור לי אם אז הייתי חותם ככה.

השופטת: יש להניח שחקרו אותך, לא?

העד: כן, חקרו אותי, אבל אני אמרתי שמה שיש לי להגיד אני אגיד בבית־המישפט. היו כל מיני השערות של החוקרים, שניסו לתדרך אותי, ניסו להסביר לי איך הם רוצים לראות את העניין אז...

השופטת: השאלה עכשיו פשוטה: גבו ממך הודעות או לא?

העד: גבירתי, אני רוצה להסביר פשוט, את תראי את כל העניין. החוקרים אז ניסו להתוות לי קו, איך היה העניין. אני אמרתי שאין לי מה להגיד. הם כתבו מה שכתבו, ומאוחר יותר, כשהתנהל המישפט, הם הביאו את העדות שלי הזו למישפט. אני אמרתי שאני לא אמרתי את זה, ונשפטתי על כך על עדות סותרת לשלושה חודשים מאסר, בנוסף על השש שנים שקיבלתי. אז זהו.

השופטת: זאת אומרת, זו עדות שאתה אחר־כך התכחשת אליה.

העד: התכחשתי אליה בפירוש.

השופט: ונשפטת על עדות סותרת.

העד: כן.

■ ■ ■

ליבליך: הייתי רוצה להסביר. נתפסה בנמל חיפה מכונית, ובה מאה קילו חשיש. העד נתפס כעבור יום, נתן הודעה במישטרה על כל העניין, הודיע מי המממנים. הוא אמר את השמות של המממנים. לאחר זאת, כשהגיע המישפט כעבור ארבעה חודשים, הוא הודיע בבית־המישפט שהוא גילה את כל השמות, מבקש להתחשב בזה, שיתף פעולה. נתנו לו עיסקה עצומה, נתנו לו שש שנים בילבד, בהתחשב בזה שהוא שיתף פעולה עם המישטרה ונתן עדות נגד שותפיו. שותפיו זה האנשים המעורבים במישפט.

השופטת: אבל כשהם עמדו לדין, אז הוא...

ליבליך: בדיוק. עכשיו, עם כל הכבוד, גבירתי, זאת היא הברחת הסמים הגדולה ביותר שהיתה עד אז, המימון בסכומים עצומים, גם בממדים של שנת 60' וגם בממדים של היום. אני עומד לחקור את העד על המעורבות של שני האנשים. שהוא אחר־כך סתר את העדות שלו מסיבות שאני רוצה להוכיח אותן, זה המישפט שלי.

כספי: אני מבקש מחברי המלומד, בהסכמתי, שגם יאמר לבית־המישפט אם שמו של התובע נזכר. לא מדובר בצלאל מיזרחי. זה באמת מרחיק לכת עכשיו להתחיל לנהל מישפט בתוך מישפט, מי צדק כשאמר מתי שאמר מה שאמר.

ליבליך: בעיתון (הארץ) מדובר שהתובע פועל באמצעות רחמים אהרוני וטוביה אושרי. על זה יובאו עדויות על עדויות. עכשיו אני מביא פרשה אחת של מאה קילו חשיש. כבודה, אני מבין את הבעייה של העד; אבל העד אמר במישטרה, בעדות שנחשבת לשבועה, שהם איימו עליו...

העד: הכל שקר וכזב!

השופטת: אדוני!

העד: גברתי, הוא אומר דברים שאני לא אמרתי.

ליבליך: זה כתוב פה.

העד: אדוני, אני לא אמרתי את זה!

ליבליך: השוטר ישנו כאן.

העד: אז בבקשה, תביא את השוטר. אני לא אמרתי דברים כאלה!

השופטת: אתה תדבר כאשר ישאלו אותך. אתה עכשיו רק עד. תזכור את התפקיד שלך בעניין הזה, כרגע.

ליבליך: כבודה, שני דברים ישנם בעדות שהוא מסר במישטרה. (א) שהממנים הם עמוס טוב ורחמים אהרוני. (ב) שהם הופיעו אצלו בבית, כשהוא ניסה לסגת ולהתחרט מן העיסקה, ואמרו לו: „אם אתה תיסוג, תקבל כדור בראש."

■ ■ ■

(חקירה נגדית של עורך־הדין כספי:)

כספי: תגיד לי, את התובע אתה מכיר?

השופטת: בצלאל מיזרחי.

העד: הכרתי אותו לפני, אחרי ש־

(המשך בעמוד 59)

(המשך מעמוד 27)
איתו לא פעם, כמו אוזני, מפי אישים ערביים, וביכללם אנשי אש"ף. אם לא תהיה דרך אחרת, זו תהיה הדרך.

לפי פלד: „לפי ההנחה שלך, כל אחד מהם, כל מי שירצה בכך ובעל עשרה ילדים יחליט להיות אזרח נאמן, לדבר ערבית (**אני מניח שהכוונה היתה: לדבר עברית**), ללכת לבתי־ספר עבריים, לשלם מיסים, להתגייס לצבא, ליהרג על ביטחון־המדינה, לבחור ולהיבחר לכנסת — והכל כדי לדפוק אותנו. נורא ואיום."

אפשר לנחש, על פי רמזים אלה, שפלד וחבריו מתכוונים להעמיד לפני הערבים מבקשי־האזרחות תנאים כאלה, שיעקרו את החשק הכך מליבם: לדבר עברית, לשרת בצה"ל, לבטל את החינוך הערבי, ומה עוד.

אבל נניח שאכן כך יקרה. מתוך יאוש יסתגלו הערבים למצבם ברייך העברי, ויקבלו את אזרחותו. מה הלאה?

פלד: „כעת, כמה יהודים יש? שלושה מיליון. כמה יהודים יש בעולם? 11 מיליון. ביחד 14 מיליון. כעת, אם תיווצר סכנה שהחוקה הישראלית תופל בכנסת בדרך דמוקרטית, משום ש־14 מיליון יהודים לא יצליחו — או לא ירצו — לתמוך בה, אם רובם יחליטו שלא לעלות ומיספר ניכר מהתושבים הנוכחיים יירדו לארצות־הברית — שיהיה כך! לא מגיעה לעם היהודי מדינה משלו. ולא מעניין אותי מה כתוב בהצהרת האו"ם ומה כתוב בתנ"ך ובכתבי הרצל וז'בוטינסקי."

עוד נחזור לפסוקים אלה. בינתיים נציין

רק שפלד רואה אפשרות זו בעיניו הר אפורות, ו א י נ נ ו מציע לה פיתרון.

אלא אם כן הפיתרון האמיתי הוא שלא לתת לאנשים אלה אזרחות, להחזיק אותם במעמד של „גרים" חסרי כל זכויות, ו„להעביר מעבר לגבולות או לסלק בדרך אחרת" עד כמה שאפשר יותר מהם.

מובן שהוא דוחה בבוז ובשאט־נפש את ה„אוטונומיה" של מנחם בגין, שתביא לדעתו, לאצ"ל ערבי ולקק"ל ערבי, ולהקמת מדינה פלסטינית.

■ ■ ■

כך או כך, הרייך של בני פלד לא יהיה יהודי ולא יהיה דמוקרטי. יהיה בו, קרוב לוודאי, רוב ערבי, ומובן מאליו שהוא לא יוכל לשמור על הרויות־האדם.

מי שמזלזל בדמוגראפיה, מוכרח גם לזלזל בדמוקראטיה. הא בהא תליא.

זה אינו יכול להדאיג או להטריד את הגנרל המהבהב, כי השקפת־עולמו היא אנטי־דמוקרטית במילא — ולא רק כלפי הערבים.

חלום של התפשטות, כיבוש, סיפוח ודיכוי עמים אחרים, גם כשהוא מטורף, אינו הופך את בעליו בהכרח לפאשיסט — אם לא יצטרפו לכך יסודות אחרים של השקפת־העולם הפאשיסטית. אולם, באופן מופלא, הדברים כימעט תמיד באים ביחד.

בני פלד אינו מרחיב בראיון זה את הדיבור על השקפת־עולמו החברתית והרוחנית. אך פה ושם פזורים בטכסט פסוקים, המשלימים את התמונה.

כל הגנרלים המהבהבים, בעולם כולו, המטיפים למילחמה ולהתפשטות, מדברים גם על הורדת רמת־המחייה. הברירה הקלאסית היא „חמאה או תותחים".

לעיתים קרובות נדמה, כי בעיניו הקרות של המיליטריסט המצוי — הורדת רמת־המחייה אינה אמצעי בילבד, אלא מטרה בפני עצמה, תרופה לנפש הלאומית הנגועה ולגוף הלאומי הרכרוכי. מידה של סתגפנות היא חלק בלתי־נפרד מהשקפת־עולמו של הפאשיסט.

סתגפנות של העם, כמובן, ולא בהכרח שלו עצמו. הרמן גרינג, מי שהיה מפקד חיל־האוויר הגרמני, גיבור־מילחמה, טייס קרבי עטור־עיטורים, שהרבה לדבר על „חמאה או תותחים", היה מפורסם בסעודות־השחיתות שלו, באוצרותיו השדודים ובאורח־חייו הבזבזני עד להדהים. גם הוא הגן על חגיגות־הראווה של קציניו.

מתלונן פלד:

„בשבת, בשעה תשע בבוקר, בין המילחמות, אי־אפשר למצוא מקום־חנייה על שפת־הים כבר 15 שנה. אנחנו עשירים ולא נלחמנו קשה אף פעם.

„...האם זו רמת־החיים היחידה שבה העם הזה יכול להתקיים? אתה רוצה לחיות רק כך? אז תגיד: אני חי ברמת־חיים גבוהה, אינני מוכן לעבוד בשבילה, ולכן אני רוצה לוותר לאמריקאים. תגיד שאתה לא מוכן להקריב ש ו ם ד ב ר כדי להשיג יעד של שלום ופריחה כלכלית בזכות עצמך. תגיד שאתה רוצה לחיות כפי שאתה חי כעת. תודה בזאת."

הגנרל, שנהגו הצמוד מחפש מקום־חנייה בשבת בבוקר למכונית־השרד שלו, אינו מתעניין בגורלם של מאות האלפים החיים על גבול העוני, ושאינם חולמים על מכונית, ולא כל שכן על מקום־חנייה.

את רמת־המחייה של העם הזה צריכים להוריד. באופן דראסטי, כדי לממן את „הצעידה הקדה" אל הרייך. תותחים במקום חמאה.

■ ■ ■

אבל השאיפה לרמת־מחייה נאותה **היא רק אחת המחלות הפוקדות אותנו. האלוף אינו חוסך את שיבטו. הדמוקרטיה המשתוללת אוכלת כל חלקה טובה.**

„אם יש משהו שאני חושש ממנו, הרי זו רוחו של העם. אם יש חזית אחת שנפרצה אצלנו, הרי זו המירקם המוראלי של העם הזה, או, ליתר דיוק, של מי שמדבר בשמו. לפחות כלפי חוץ נוצר הרושם שלא נותר לעם חוט־שדרה: מפונק, לא מוכן להקריב שום דבר למען שום דבר."

עם מפונק. עם שאינו מוכן להקריב. וגם עם מטומטם.

„הישראלי המצוי, בחייו הפרטיים, הוא אדם די נבון ונורמאלי. אבל בחייו הציבוריים הוא מטומטם."

כאן אנו מגיעים אל סתירה, הטבועה במהותו של הפאשיסט המצוי. היא בולטת בכתביהם של כל הפאשיסטים למיניהם, גנרלים וטוראים־ראשונים כאחד.

מצד אחד: האופי הפאשיסטי הוא מתנשא ושחצן, והוא חדור בוז לעם הפשוט. עצם השקפתו האנטי־דמוקרטית מבוססת על זילזול תהומי בעם. אך באותה שעה מעלה הפאשיסט את העם הזה על נס כפאר היצירה, שמגיע לו להשמיד עמים אחרים או לרדות בהם. „עם אדונים", „גזע עליון", „עם סגולה", „עם נבחר", „הגזע הארי", „הגזע הלבן" ומה עוד.

על הסתירה ההגיונית הזאת מתגבר הפאשיסט המצוי באמצעות המצאה, שהיא חיונית לתפיסת־העולם הפאשיסטית: „האוייב הפנימי".

■ ■ ■

לא העם הוא רקוב. לא העם הוא רכרוכי, פחדן, מטומטם. לא. העם הוא, בעצם, בסדר. אבל יש מי שמשחית

האלוף פלד
חמאה או תותחים?

אותו. יש מי שהורס אותו מבפנים. יש גייס חמישי.

האוייב הפנימי: היהודים, הבונים החופשיים, האינטלקטואלים, הקומוניסטים, הקוסמופוליטים, מחללי־הגזע, אוייבי־המהפכה, הטרוצקיסטים, בני־השטן, האדומים, השחורים, הוורודים.

אין פאשיזם, ואין שום מישטר טוטאליטרי, שאין לו אוייב פנימי.

גם לפלד יש, ברוך השם.

העם הוא מפונק, מטומטם, חסר־מוראל? זה רק נדמה. כי: „אני חושב שזו קליפה דקה."

הכיצד, שאל המראיין, האם יש קשר מתוחכם, שהופעל נגדנו על־ידי האוייב?

כאן בא אחד ההיבהובים החשובים ביותר של הגנרל, השופך אור אל תוככי נישמתו.

נא לקרוא בעיון:

„אינני מאמין שיש תוכנית־אב המכונה ,איך להרוס את המירקם המוראלי של מדינת ישראל'. אבל אני מאמין שזו פעולה מתוחכמת יחסית — שהייתי מתפלא אלמלא בוצעה — המונחית על־ידי הגוש המיזרחי ביכלל, וברית־המועצות בפרט, ובמודע ושלא במודע על־ידי פלגים בעם היהודי, שמעולם לא ראו בעין יפה את הפיתרון הציוני.

„אני סבור שיש מחזאים, משוררים, זמרים, ציירים, סופרים, מורים, פרופסורים — שיש מישהו שעוזר להם ודואג שיילכו בדרך הזאת.

„באווירה הכללית של מדינה דמוקראטית חופשית עד קיצוניות — גופים כאלה יכולים לפעול בקלות. למדינה הזו אין אפילו נוגדן אחד."

כדאי לקרוא פסוקים אלה פעמיים־שלוש. נאמר בהם, לא פחות ולא יותר מאשר כי:

- **מוסדות סמויים של ברית־המועצות וגרורותיה פועלים כדי להרוס את המדינה מבפנים.**
- **הם נעזרים על־ידי „פלגים בעם היהודי". לא יחידים, אלא פלגים. ולא פלג אחד, אלא כמה פלגים.**
- **המוראל הלאומי נהרס על־ידי מחזאים, משוררים, זמרים, ציירים, סופרים, מורים, פרופסורים. כלומר: האינטליגנציה של המדינה.**
- **הם עושים זאת „במודע ושלא במודע". כלומר: לפחות חלק מהם עושה זאת בכוונה תחילה, כסוכנים מודעים של הקג"ב הסובייטי.**
- **הדבר הורס את „המירקם המוראלי" של העם.**
- **כל זה מפני שהדמוקרטיה היא חופשית וקיצונית מדי.**

הנה הוא בכל תיפארתו: האוייב הפנימי. הגייס החמישי. הקשר הנפשע.

הנה ג'ו מק־קארתי. הנה הדרך המובילה לדכאו ולבוכנוואלד, לשריפת־הספרים.

■ ■ ■

האוייב הפנימי הוא גדול ורב. אם לא נקום עליו במהרה, התוצאות עלולות להיות נוראות.

„ישראל נסחפה בגל השמאל החדש, ששטף וניגע את העולם המערבי החל מלפני 12 שנה — ונדבקה במחלה."

לא רק קשר נפשע יש כאן, לא רק קונספירציה נוראית, אלא גם מחלה. המילה „מחלה", כהגדרה להשקפות מתנגדיו, היא סימן־ההיכר של הפאשיסט המצוי. כי במקום שיש מחלה, יש חיידקים.

והחיידקים צריכים להשמיד, פיסית, בלי רחמים.

מי הם החיידקים?

קודם כל, אותם משוררים, פרופסורים, זמרים וכו'. אבל, אויה, המחלה דבקה גם בארזים. אפילו בגנרלים של חיל־האוויר. בעזר וייצמן, למשל.

„(עזר וייצמן) טיפס על הפחדים וההיסטריה שלכם בצורה יוצאת מהכלל. הוא גבר פיקח."

עזר וייצמן מנע, בשעתו, את מינויו של בני פלד כמפקד חיל־האוויר במקומו. אולי — מי יודע — מונחה גם הוא על־ידי הקג"ב, שרצה לחסום את הדרך לפני הגנרל החושף את המזימות האפלות של מוסקווה?

מכאן רק צעד אחד לתנועת „שלום עכשיו". אין צורך לבזבז מלים רבות על חבורה בוגדנית זו.

„הם רוצים לא יותר מחוזה־שכירות במיזרח־התיכון. אני רוצה להיות בעל־בית. כי לי יש נכדים, ולאנשי שלום־עכשיו אין נכדים. או שהם חושבים שהנכדים שלהם יכולים לחיות במונטריאול. שלי אינם יכולים לחיות במונטריאול."

הנה כי כן: אספסוף של יורדים, או אבותיהם של יורדים, נגועי השמאל החדש, חניכי המורים והסופרים סוכני־הקג"ב.

התמונה ברורה. גם המסקנה.

■ ■ ■

כל פאשיסט רוצה להגיע לשילטון. **אבל ברור לו, בדרך־כלל, שהוא יכול להגיע לשילטון רק בתנאים קטסטרופליים, בעיתות משבר לאומי גדול.**

הנה הקטע המתאים בראיון:

שאלה: „אינך רוצה להיבחר באיזה שלב?"

פלד: „לא על ידך."

שאלה: „על־ידי מי?"

פלד: „בדור הבא. כשתתפכחו. כשתתרפאו. אולי האמריקאים באמת ירפאו אתכם. אני מת שקארטר יתן לחיצה טובה ויפסיק את הסיוע. כשהבטן תתרוקן פה קצת — המוח יתחיל שוב לעבוד."

זהו מירשם בדוק. האלוף המהבהב למד את ההיסטוריה.

אדולף היטלר, למשל, הגיע לשילטון כאשר היו בגרמניה שישה מיליון מובטלים.

■ ■ ■

כמה אנשים יודעי־דבר, שדיברתי עימם על ראיונו של פלד, חייכו ברחמנות, כמי שאומרים: עזוב, אנחנו מכירים אותו. חסר לו בורג בראש.

אינני מציע לחייך. אינני מציע לזלזל. כי זוהי הדרך המובילה לחורבן בית שלישי.

יש בפאשיזם, ב כ ל פאשיזם, נימה של הרס־עצמי, שאינו יודע מעצור.

במילחמת־העולם השניה אמר היטלר, באחד מנאומיו, שאם העם הגרמני אינו די חזק ברוחו כדי להחזיק מעמד ולנצח, הרי מגיע לו להימחק מעל פני האדמה. הרדיו הבריטי הקליט פסוק זה, ושידר אותו לאחר מכן מאות פעמים בשידוריו לגרמניה. איני יודע כמה רבבות חיילים גרמניים שמעו שידורים אלה והחליטו שאסור להם להקריב את חייהם למען מטורף המסוגל לאמר דברים כאלה. גרמניה נכנעה, קמה מחדש על רגליה, וכיום היא חזקה יותר מתמיד.

אני מבקש לחזור ולהפנות את תשומת־הלב לפסוקים אלה בדבריו של הגנרל פלד:

„אם תיווצר סכנה שהחוקה הישראלית תופל בכנסת בדרך דמוקרטית, משום ש־14 מיליון יהודים לא יצליחו — או לא ירצו — לתמוך בה, אם רובם יחליטו שלא לעלות ומיספר ניכר מהתושבים הנוכחיים יירדו לארצות־הברית — שיהיה כך! לא מגיעה לעם היהודי מדינה משלו."

הנה הברירה, הנובעת מתפיסתו של פלד, על פי פלד עצמו: הרייך הישראלי שהוא מציע, או חיסול מדינת־ישראל.

משהו אכן מהבהב כאן. ברק של שיגעון.

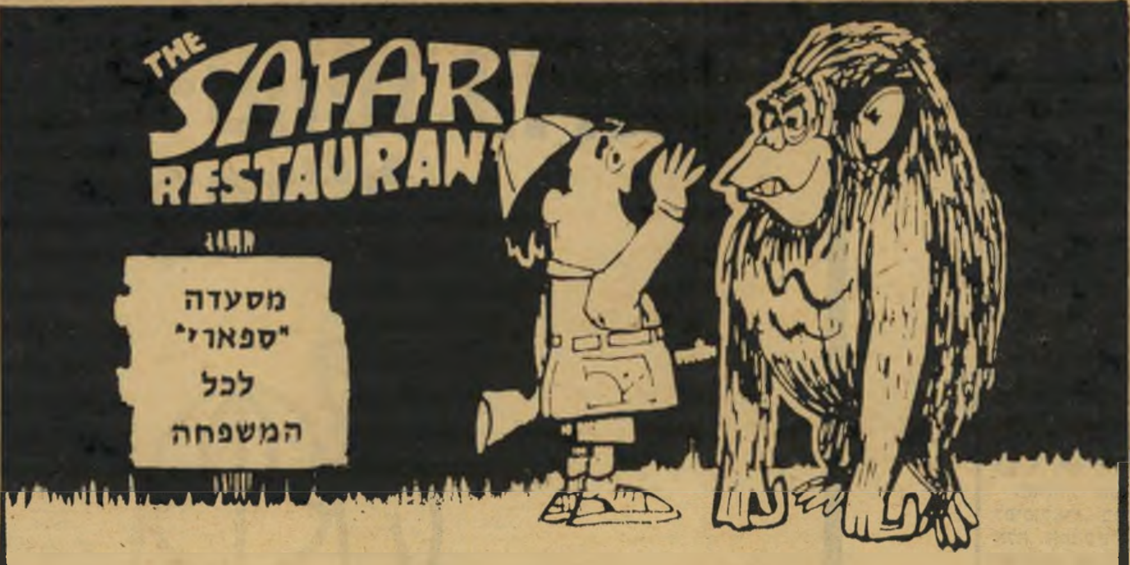

נפתחה!

מסעדת „ספארי" גלילות

המסעדה הרביעית ברשת מסעדות „ספארי"

מבחר הסלטים והבשרים באיכות ובאווירה
של מסעדות „ספארי"

„ספארי" גלילות — תחנת הדלק צומת אכדיה.

קול המפרסם

הודעה

מוגש כשרות לציבור
ע"י „איגוד שרותי הדברה בישראל"

עם בוא הקיץ קיימת בעיה של ריבוי החרקים המעופפים והזוחלים כגון: תיקנים (ג'וקים), נמלים וכדומה. חרקים אלו גורמים נזק כלכלי ובריאותי ניכר בדירות ובתי עסק.
כמדי שנה מציעים מדבירים את שרותיהם לציבור הרחב. הדברה ע"י מדביר מוסמך, מקצועי ומנוסה היא פתרון מודרני ובטוח לחיסול בעית המזיקים. מקצוע ההדברה מעוגן בחוק (קובץ תקנות 3310) ורק מדביר המוסמך ע"י משרד הבריאות רשאי לעסוק בו.
לציבור מוצעים שרותי הדברה ע"י גורמים שונים ובמחירים שונים. הציבור מתבקש לטובתו לוודא כי המדביר הוא בעל רשיון ממשרד הבריאות. מספר הרשיון חייב להופיע על כל פרסומיו (בעתונות, בכרטיס הביקור וכדומה), יחד עם שמו, כתובתו ומס' רשיון העסק. חיטוי מקצועי ויעיל יכול להתבצע רק ע"י מדביר מוכר ומוסמך אשר יש לו ידע, נסיון, ציוד וחומרים מתאימים.
מחיר זול המוצע ע"י מדביר לא מוסמך אינו מבטיח את חיסול הנגע.
כל חברי „אגוד שרותי הדברה בישראל" הם מורשים מוכרים ומנוסים ועומדים בפיקוח משרד הבריאות.
המדבירים המופיעים ברשימה זו מתחייבים לתת שרות מהימן ואחראי, בהתאם לחוקי משרד הבריאות (ק.ת. 3310).

שם העסק	טלפון	שם המדביר והאחראי	מספר תעודת סוחר	כתובת העסק	מספר רשיון עסק
המחטא — ש. גולדשטיין בע"מ	03־33515־7	גולדשטיין שלמה	4	תל־אביב ארלינגר 1	02־226
פ.א.ג. שרותים בע"מ	03־758822	בוקצ'ן נחמיה	74	קרית־אונו בילינסון 23	103528
רסום כל בע"מ	03־972562	רונן ראובן	114	כפר טרומן	94312/68
א. מושקוביין ובניו בע"מ	04־522856	מירב יגאל	79	חיפה רח' נהלל 17	28
„שרון" שרות הדברה	02־222229	שרון שלמה	135	ירושלים רח' חבצלת 6	1/5554
„שמר" אגרונום	03־450264	צבעון אבי	88	תר־אביב יהודה המכבי 13	977663
איתן עמיחי — הדברת מזיקים	03־790114־5־6	עמיחי איתן	21	רמת־גן מודיעין 18	481/75
„אוזן" — חיטוי והדברת מזיקים	052־22987	אוזן יהושע	72	כפר־סבא ויצמן 62	98728

דרוש/ה גרפיקאי/ת

מעולה ומנוסה לסטודיו לגרפיקה

במשרד פירסום בת"א — טל. 252742

תחבורה

קיצורי הדמים

תושבי הוד־השרון—רמתיים משתוקקים להגיע הביתה מהר — אך לפעמים אינם זוכים להגיע כלל

אחת האימרות המפורסמות של חכמינו זיכרונם־לברכה אומרת, כי הדרך הקצרה היא תמיד הארוכה יותר, וכי הדרך הארוכה היא תמיד הקצרה ביותר. לא כך סבורים תושבי הוד־השרון—רמתיים, הנוסעים ב־כביש גהה כדי להגיע למקום מגוריהם.

האיזור, הטובל בירק, הפך באחרונה לפופולארי, במיוחד בקרב אנשי הבוהימה. אלה, המחפשים מקום מגורים מחוץ לעיר הסואנת, אך שיהיה קרוב למרכזי הבידור והשעשועים, החלו להיאחז באיזור ולהת־נחל בו.

איזור הוד־השרון—רמתיים מאוכלס ב־כפרים קטנים השוכנים בשולי כביש גהה, מצומת מורשה עד לצומת רעננה. הכביש המחבר את שני הצמתים הוא כביש דו־מסלולי שמכוניות נוסעות בו במהירות עצומה, כיוון שהוא נחשב כאוטוסטרדה למרות שאין בו מסלולים נפרדים. הוא נחשב גם כדבר נוסף. כאחד הכבישים ה־מסוכנים ביותר בארץ.

כמעט שאין חולף שבוע מבלי שתתרחש תאונת־דרכים בכביש זה, ומחיר הדמים שגבה עד היום כבד מאד. בימים אלה מושלמים תהליכי בניית מסלול נוסף ל־כביש, אך תושבי הוד־השרון נמנעים ככל יכולתם מלנסוע בו, ומשום כך מוצאים להם דרכי־קיצור שונות ומשונות.

אך לתושבים הוותיקים במקום ברור וידוע, כי השלמת המסלול הנוסף תשנה את הווי המקום. אמר השבוע איכר מכפר הדר: „ברגע שייבנו פה אוטוסטרדה, יה־פוך המקום לפופולארי יותר ויותר והרבה עירוניים, הנחנקים בעיר הגדולה, יבואו להתגורר כאן.״

בינתיים מנסים כמה מתושבי האיזור להסתגר ולהפנות את הגב לזרים הבאים לתור את הסביבה. אנשי רמות־השבים, למשל, שומרים על צביונו המיוחד של הכפר השקט שלהם. הם מוכרים בתים רק לאנשים מוכרים או לבני מישפחות מקומיות.

מתחת לגשר. הקיצור הראשון, שנעשה על־ידי אחד מתושבי הוד־השרון ושפתח פתח לכל התושבים, היה מסוכן ביותר. בדרך מצומת מורשה לצומת רעננה, מ־תחת לגשר השני, ירד אותו תושב עם מכוניתו אל מתחת לגשר, חצה את שדה התרד ויצא לכיוון כפר הדר. משם ועד לדרך השרון, רחובה הראשי של הוד־השרון, היתה הדרך קצרה. תקופה ארוכה השתמשו התושבים בקיצור זה, עד שבאו הגשמים וחשפו את הסלעים, והוא הפך מסוכן ומכוניות רבות נתקעו בו.

אז התגלה הקיצור השני. הוא היה נוח ביותר לכיוון תל־אביב, אך מסוכן מאד מכיוון תל־אביב. שוב, היה זה הגשר ה־שני שסימן את הקיצור. מצידו השמאלי של הגשר התגלה שביל־עפר שהקיף את הפרדסים שבשולי הכביש, ובעד הפרדסים אפשר היה לחצות את כביש גהה מעל לגשר ולעבור לכפר הדר.

שביל עפר. אולם לבאים מכיוון תל־אביב לכפר־הדר היה הקיצור כרוך בסכנת־נפשות, שכן על הנהג היה לחצות את ה־כביש הסואן כדי להגיע אל השביל ש־בעברו השני. אך הקיצור, שהפך פופולארי מאד, החזיק מעמד חודשיים בלבד. לא ברור מי — בעל הפרדס או המישטרה — הם שגרמו את הפסקת השימוש בו. אך לילה אחד, כששבו תושבי הוד־השרון מקצרי־הדרך לבתיהם, התגלה לפניהם קיר־עפר ענק שחסם בעדם את הדרך.

התושבים לא ויתרו, ובאחרונה נמצא קיצור־דרך נוסף, מסוכן לא פחות. כדי להשתמש בקיצור זה יש לרדת אל שביל־העפר שנסלל כדי להכשיר את המסלול ה־שני של האוטוסטרדה, ולחצות מתחת ל־גשר. אך ריגבי העפר והבורות שבדרך, כבר גרמו שמכוניות רבות ייתקעו. עד שיימצא קיצור־דרך חדש, או עד שתעמיד מישטרת ישראל שוטר שיעצור בעד ה־נהגים המשתוקקים לקצר את דרכם ואגב כך את חייהם, תימשך מילחמת הקיצורים של תושבי הוד־השרון בכביש המסוכן.

הסנה-שומר הראש שלך בחו״ל

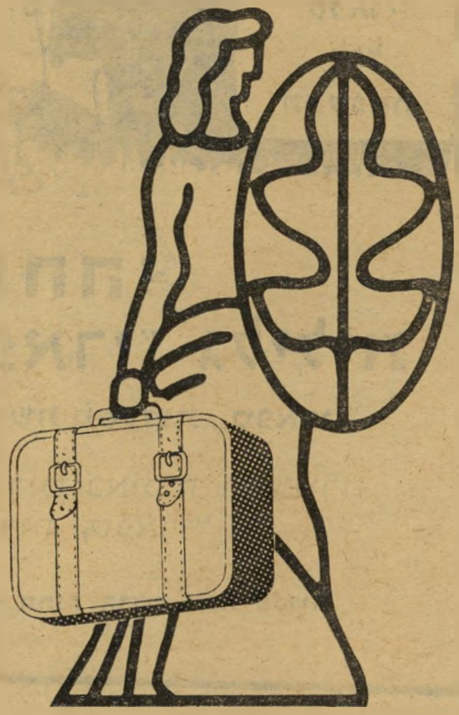

הדרך צלחה לך כאשר אתה מתכנן אותה כראוי. כאשר אתה מנסה להקדים את הצפוי לך.
״כל ביטוח לנוסע לחו״ל״ הוא בבחינת הכרח לכל טיול מוצלח, ״הסנה״ אינה יכולה למנוע תאונות או מחלות, אך אנו נשלם הוצאות אישפוז בבית חולים (במטבע זר), נפצה את הנפגע בעבור נזק גופני, אבדן הוצאות הנסיעה והוצאות אחרות.
לכן, למען תצלח דרכך, בטח עצמך ב״הסנה״ - קבוצת הביטוח הגדולה בישראל.

שים לב: כל הרוכש ״כל ביטוח לנוסע לחו״ל״ יקבל, חינם אין כסף, מדריך למטייל בחו״ל בהוצאת ״הסנה״.

הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע״מ

קבלת מודעות
לכל העיתונים
במחירי המערכת

פירסום אידיאל
אבן גבירול 110 תל־אביב
(פינת אנטוקולסקי)
טלפון 227117, 227118
חניה חופשית

ג׳וד קראוס
מציגה
ריאליזם נאיבי
צוותא לתרבות מתקדמת
אבן גבירול 30
יוני 1978 — כל יום
19.00—21.00 — 10.00—13.00

שרותי חיטוי
הדברת הג׳וקים
150 ל״י
רשיון משרד הבריאות 186,
רחוב ברזילי 13
טל. 614572, ת״א
מזכירה אוטומטית

מורלה
השפטים המעוצבים כיצירת אומנות

לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים! לא לגברים!

בישולים

בלינצ'י עולמיים

את כל מירשמי חג־השבועות גמרתי לעצמי כאשר נתתי סתם כך, באמצע ה־שנה, את מירשם עוגת הגבינה האוורירית המיתמרת לגובה מטר, והנימוחה כמו ב־קונדיטוריה. אבל, לא אלמן ישראל. פיש־פשתי בזיכרון ומצאתי מירשם של בלינצ'י הונגרי שהייתי משתגעת עליו ואשר היה מוגש במיסעדה ירושלמית אחת. שנים הייתי רעבה למירשם, עד שיום אחד אמרתי לעצמי. חמור גדול! מה יהיה אם תנסי להרכיב אותו לבד? ניסיתי, וזה היה יופי. בלינצ'י בובה — עולמי. טעים טעים ונהדר. אז ככה.

בפינג'ן מכינים את רוטב האגוזים: ממי־סים רבע חבילה מרגרינה (50 גרם) בלי מלח, עם חצי־כוס מים. שופכים 100 גרם אגוזים טחונים וקצוצים דק דקיק, וחמש כפות סוכר. בוחשים, מורידים מהאש, מצננים טיפה. מערבלים בבלנדר את הבצק לחביתית. ביצה שלמה + כוס קמח + כוס חלב + קורט מלח + כף סוכר.

במחבת טפלון מכינים אותן דקות ועדי־נות. כל בלינצ'יה כזו מורחים לגמרי בשפע רוטב אגוזים (כמו שמורחים פרוסת־לחם בחמאה), מגלגלים, מורחים גם למעלה כף רוטב, ומגישים. אוח! זה עצום!

פטנטים

עזרה ראשונה אחול מניוקית

„הו,” צחק בעלי מהכתוב בפומפואר. „אז בכל זאת יש משהו שאת לא יודעת!” ו־התחיל לרוץ בכל הבית, בידיעה ברורה — שארוץ אחריו. „ממזר,” צווחתי אחרי גבו, „אתה יודע משהו שלא סיפרת לי!” הוא עצר בחריקה, הפך פניו, ליחשש בהתגרות: „נכון, צוציק!” וטס לי מתוך היד. נראה

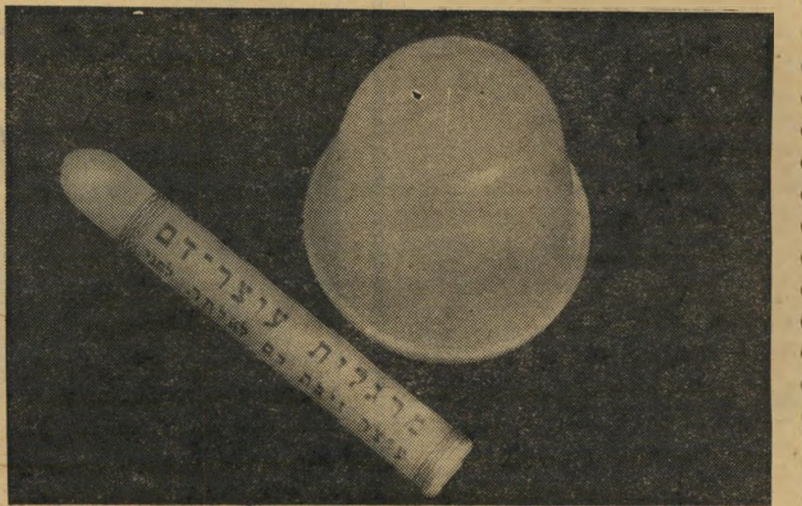

כל-כך תמים — כל-כך ממזר

היה בעליל שהוא נהנה מהמירדף יותר מכדי שיפסיק אותו. אי לכך, ניטעתי ב־אמצע הסלון, והכרזתי שאם הוא לא בא תיכף ומייד, אני מתחילה להפעיל את הסירנה, וכל השכנים ישמעו צעקות. מתוך אחד הפתחים הבליח ראשו של בעלי, די מבוהל.

„לא!” קרא באי־אמון, „את לא תעשי את זה!” גם לא תיכננתי, אבל זה עבד. אירוע נעלם בעברו של אלופי הותיר את המושג „שכנים — צעקות” בתור טראומה בלתי־עבירה. באתי אליו בשקט, ותפסתי אותו כמו פרי בשל. „הראית!” התריס, כאשר קלט שרומה. על כל פנים, ברירה לא היתה לו, לכן סיפר לי את הסיפור הפולקלוריסטי הבא:

באירופה של ילדותו, היו באים הכפ־ריים למכור את תוצרתם בעיר. זאת היתה כבר מין מסורת אצל הכפריות להיעלם מעיני הבעל, ובצחוק מתפקע מאושר והת־רגשות, לרוץ אל מתחת לגשרים של ה־דנובה, שם חיכו להן עלמי חמד, תוססים באותה טמפרטורה. בלי גינוני נימוס ו־התוודעות מיותרים, חוץ מכרטיס־הביקור המזדקר־לעין, היו מתחילים הבחורים לח־פור מתחת לשיפעת החצאיות, ולחבק להן את הגב בתרגיל־כיפוף מקובל. אחרי כמה בחורים בריאים היה כרוי כבר בור בקוטר קילומטר בין הבהונות. אי לכך, היו שול־פות המדונות את „האבן החמוצה”, מר־טיבות אותה, משפשפות בה היטב, והפלא היה קם ומתרחש. תוך דקה היה העסק מתכווץ לממדים של בתולה. אל הבעל היו חוזרות העלמות חמות־הדם בעפעפיים מצניעות.

ההוא, שהכיר את הסחורה שלו, יוכל לבדוק עד קץ הדורות. גן־נעול־אחותי־כלה היה מוצא תמיד.

הרסתי את המוח. מה זה בעיברית „האבן החמוצה”? אבל יגעת ומצאת, תאמין. מת־ברר שניתן להשיג אותה בכל בית־מירקחת. זה פשוט האבן העוצרת דם! זו, אכן חמו־צה, ונמכרת גם בצורת עיפרון. מוכרח להיות בזה משהו! אולי זה באמת עוצר את הדם על־ידי כיווץ תאים?

סכס

פומפואר - בולוורקר בשריר־התענוגות

עד שמוישל'ה נוסע ללונדון לעשות תיקונים ושיפוצים, יכולה הגברת להשאר במקומה, ולהתחיל בתוכנית־אימונים פנטסטית, אשר תהפוך את עצמה למשהו נדיר ויקר־מציאות. בעלת הכושר הבא, שפרטיו יפורטו להלן, אינה צריכה לדאוג יותר לעולם בקשר לבני־זוג ממין זכר. אלה יהרגו עצמם בעד הזכות ליהנות אתה ביחד, באופן בילבדי ובילעדי מהשיגעון האכסטאטי העצום ביותר שקיים. הכושר דלהלן מפותח באופן שיטתי בייחוד אצל בנות שבטים חבשיים מסוימים. רוצים לדעת מה הן עושות?

פרם־פרם־פרם פרם־פרם־פרם פרם־פרם־פראאאהם: הן מפת־חות את שרירי כיווץ הנרתיק עד כדי גרימת כאב לגבר. בשבתן על ירכיו, הן יכולות להביאו לאורגזם בלא להניע שום אבר אחר בגופן. (שכה אחיה, מתחבא כאן גבר! שמעתי את יללת הכיסופים של השאקאלים!) אמניות אלו קרויות בפי הערבים „קאסבה” — שפרושו „הלוחצת”. סוחרי העבדים היו משלמים הון עתק תמורתן. אין לזה שום קשר עם גזע, רבותי, אלא עם אימון שיטתי.

וכאן נכנס לתמונה ד"ר רוברט צ'רתהאם הזכור לטוב, הסכסו־לוג הנודע. הוא מסביר, שהשריר המקיף את הלדן (נרתיק — בעיברית מדוברת) ושריר־הסוגר של הלדן הם שרירים בלתי־רצוניים. ניתן להופכם לשרירים רצוניים באופן אבסולוטי על־ידי תירגול פעוט ולא מסובך. שרירים אלה יכולים לפעול לפי רצון האשה, בכל עת שתחפוץ בכך. היא יכולה לאלץ אותם לציית לה מפני שהם קשורים בשרירי החלחולת ושרירי פי־הטבעת, שבהם היא שולטת על־ידי לחיצה או הידוק.

אשה הלומדת להפעיל שרירים אלה כרצונה, לא זו בלבד שתוכל לחזקם בעזרת תירגול יומיומי, אלא שתודות לחיזוקם יתרחשו שלושה דברים חשובים: עוצמת האביונה שלה תגבר בעת הגיעה לשיא; היא תקנה לעצמה טכניקת־מישגל שתשעבד אליה את בן־זוגה למשך כל חייו, מפני שכל גבר שהתנסה מעודו בגירוי אברו על־ידי הידוק שרירי הלדן והרפייתם — במיוחד השריר־הסוגר של הלדן — יעיד שהדבר יוצר חווייה של אכסטאזה גופנית אשר אולי שום גרוי מיני אחר אינו יכול להשתוות אליה. אין כל אפשרות לתאר תחושות אלו במילים, יש להתנסות בהן.

כמו־כן, על־ידי החזקת הפין בפנוכו, באחיזה הדוקה, ניתן להתנסות בתחושת ה„מלאות” הנפלאה, ללא שום קשר עם גודלו. כל הנדרש למען השגת מטרה זו, הוא הנכונות להקדיש כעשר דקות מדי יום ביומו לתירגולם של שרירים אלו.

וכך עושים זאת. תחילה, על האישה להצטייד בחפץ שגודלו, בקירוב, כגודל הפין של בן־זוגה. (—„אין!” הודיעה לי חברה אחת. „לא מוכרים בשום מקום חיידקים!”) אבל, רוב הנשים תמצאנה מבחנת־פלסטיק שניתן להשיגה בבית־מרקחת. את החפץ יש לתחוב לתוך הלדן אחרי שסכים אותו היטב. הוייסה!!! הויסה!!! הלו! לעצור!!! אנחנו כעת באופרה אחרת! על־ידי „לחיצה” כופים על שרירי החלחולת ושרירי פי־הטבעת להתכווץ, כך שהם חופשיים ואוחזים בחפץ שבלדן.

תחילה, וקרוב לוודאי במשך השבוע הראשון, כלל לא חשים בפעולתם של שרירי הסוגר ושרירי הלדן. אולם, אם מתמידים בכך, כעבור זמן־מה, חשים בבירור את תנועתם. בכל אחד מהאימונים שלאחר־מכן תהיה תגובת השרירים עזה יותר ויותר. כאשר חשים כי השרירים אוחזים ממש בחוזקה את החפץ שבלדן, יש להחליפו באחר, קטן ממנו. ושוב, עדיף מבחנה.

הניסיונות לאמן את הלדן לאחוז בחוזקה בחפץ קטן יותר, מחזקים את שריריו עוד יותר. שיטה זאת, של שימוש בחפצים

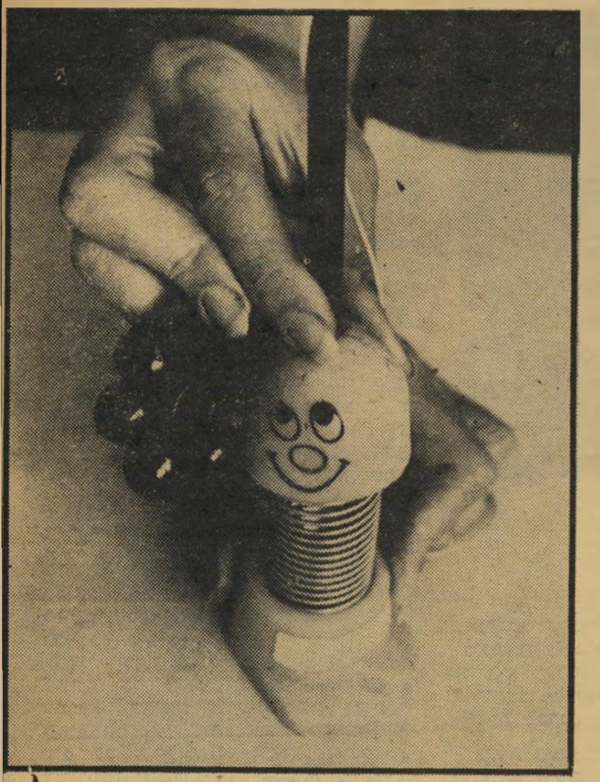

מנעמי החיים ומוישלה — תצלום מישפחתי

קטנים והולכים, מאפשרת למרבית הנשים לתפוס ממש בחוזקה, אפילו אצבע או עיפרון.

הפגם הפסיכולוגי בשיטה, הוא שאילו יכלה האשה לדעת כי שריריה מתחזקים בהתמדה, כפי שבאמת קורה, היה מוחה מגיב בצורה שהיתה מחישה את התקדמותה.

קושי פסיכולוגי זה הוסר, תודות למכשיר שיצא לשוק זה־עתה ונקרא וסת (רגולטור) שרירי הלדן (V.M.C). הוא מורכב ממבחן חלול עשוי גומי רך, המעוצב בדמות פין. צינורית מחברת המבחן אל מונה כאשר מתכווצים שרירי הלדן, מתנועעת מחט על פני לוח־המידה, ומציינת את עוצמת ההתכווצויות. המחט מציינת את העוצמה גם כאשר האשה עצמה אינה חשה בהתכווצויות. בכך, ממש בהתחלה, ניתן עידוד נפשי רב. הנשים שכבר מסוגלות לכווץ את שרירי הלדן שלהן תוכלנה, תודות למכשיר זה, להחזיקם בכושר מצויין. המכשיר V.M.C. עדיין יקר מעט, אולם ROBERT CHARTHAM, Mayflower Book ltd. 3. Upper James St. London W1, England הוא יגשר אותכן לחברה המייצרת את המכשיר.

אותי זה מצחיק

העכברים שיחקו כדורגל נגד הפילים. התוצאה, במחצית, היתה כמובן שלו־שים־אפס לטובת הפילים. המאמן הנר־גש של העכברים אסף את עכבריו ל־תידרוך אחרון. ברגל דקיקה, מלאה מרץ, רקע על הדשא.

„או־קי חבר'ה!” סינן בנחישות הח־לטה. „אנחנו עולים עכשיו על המיגרש, ואני רוצה שיהיה ברור!” צימצם עיניו בערמומיות. „גרמנו עם הטאקטיקה! מעכשיו — כסח!”

קרן השפע של דן בן־אמוץ

איזה כיף לבן־אדם שיש לו מוח שופע כמו פונטאנה אדירה. פונטנה זו משפריצה חגיגות אמנותיות לנשמה, ועושה לצופים בו אושר'ים בראש.

התערוכה השלישית, והכי יפה של דן בן־אמוץ, מתקיימת עכשיו בגלריה דלסון ריכטר ביפו. התערוכה, הקרויה „אופטיק־ארט”, מורכבת מפסלים ותמונות קינטיות בכל מיני וצירופי זכוכית ועץ — שיקו־פיות זוהרות ויפהפיות. יש ביצירות אלו משהו מרתק ומהפנט כמו להבות־אש. ה משתנות, צופנות הפתעות עם כל נגיעה, עם כל זווית־ראיה חדשה.

יכולתי לתאר ממה ואיך מורכבת ה תערוכה. ובכן, לא אעשה זאת. תמיד יהיה מצוי החכם האוהב לתפוס את הפרינציפ ולהחמיץ בכך את הכל. אי־אפשר לתאר זאת, אי־אפשר להסביר זאת, צריך לראות זאת, ואז להבין הכל. הדברים של דן בן־אמוץ נוגעים ללב, לנשמה, לשכל, להומור ולידיים — המגרדות לפתע בחשק יצירת מענה.

אני חושבת שזאת ההזדמנות היחידה שבה שימפנזה היתה מסבירה את העסק מצויין. סאלטות באוויר וצעקות וצווחות עד לב השמיים מרוב עליצות. לא להח מיץ! דרך הזכוכית של דן, המרובע הכ גדול עובר טריף משגע. זה יופי! זה יופי

אודטה דגין

סרטים

שלישיית יורשי ברגמן

מי שעובד במשך שנים במחיצת גאון, חייב ללמוד ממנו משהו. בסופו של דבר. ומי שלומד משהו זמן ארוך כל־כך, חש בשלב מסויים בצורך להראות מה למד. זה מה שקרה לשלושה מן השותפים ה־כמעט־הקבועים של אינגמר ברגמן: ה־שחקנים אינגריד טולין וארלנד יוזפסון, והצלם סוון ניקוויסט. התוצאה: סרט בשם ביחד — לחוד, וכוונתו לא רק לתוכן ה־מוגש על הבד, אלא גם לשיתוף־הפעולה בין השלושה. במקום לבחור אחד שיהיה ממונה על העבודה, הם החליטו להיות שווי־ערך ורשומים שלושתם כבמאי ה־סרט.

כשהביאו השלושה את הסרט לפסטיבל קאן, מייד התנפלו עליו גם אנשי שבוע הביקורת וגם אנשי איגוד הבמאים, ש־חפצו מאד ביקרו. בסופו של עניין הוצג הסרט בשתי המיסגרות גם יחד — הפעם הראשונה בתולדות פסטיבל קאן שסרט זוכה בכבוד שכזה. ומה הפלא? למרות ש־ברגמן אינו מופיע בכותרות הסרט הזה, נוכחותו מורגשת היטב וייתכן שלא היה מתבייש כלל למנות גם את „ביחד — לחוד” בין סרטיו. ככל הנוגע לתוכן, הוא היה משתלב ביצירותיו של במאי תותי בר ללא כל קושי.

שני גיבורי הסרט (בגילומם של יוזפסון וטולין) הם הודנים רחוקים, בני אותה משפחה, הנציגים של שני סוגי חרדות ה־מאיימים במידה שווה, אם כי מקצוות הפו־כים, על חברת השפע הבורגנית של שב־דיה. ומה שמאיים על שבדיה כיום הוא מה שיאיים על חברות שפע אחרות בעוד כמה שנים, כאשר יגיעו למצב הכלכלי והנפשי של שבדיה.

החופש כמעמסה. בקצה האחד ניצ־בת אילווה, ציירת הנהנית בכל המובנים מן החופש המוחלט של החברה השבדית (מבחינה זו היא מזכירה במקצת את גיבו־רת פנים אל פנים). והחופש מעיק עליה: „אני יכולה לבחור במי שאני רוצה, אני יכולה לעשות מה שאני רוצה — וחופש זה הוא מעמסה כבדה מנשוא. אני כמהה להשתעבד לחופש של מישהו אחר,” היא אומרת בסרט.

ארלנד יוזפסון ואינגריד טולין ב„ביחד — לחוד”
„אני כמהה להשתעבד”

בקצה השני ניצב דן, שילדות אומללה יצרה בו את החרדה מפני החברה הסובבת אותו, את החשש שכל קשר עם החברה הזאת עלול להסתיים בעלבון ובמכאוב חדש. מאחר שמצבו הכלכלי מרשה לו זאת הוא מסתגר בתוך ביתו, מפנק את עצמו בזלילת ממתקים, מסרב ליצור מגע ריגשי כלשהו, וכמעט שאינו יורד מן המיטה, שם הוא קורא ללא־הרף את אובלומוב של גונצ׳ארוב (הסמל העילאי של האפאתיה המושלמת).

הניסיון של שניים אלה ליצור קשר ביניהם, שאינו עולה יפה, הוא הזדמנות עבור שלישיית יורשי ברגמן להצביע על התופעות הדומות שמהן סובלים אנשים שונים כל־כך כמו אילווה ודן: היא אשת־חברה משוחררת, הוא מתבודד ביישן.

„חופש מוחלט הוא כמובן אוטופיה,” טוען יוזפסון, שכתב את התסריט בעצמו, בין צילום אחד לשני בסרט של ליליאנה קאוואני (שוער הלילה) מעבר לטוב ולרע, שבו הוא מגלם את פרידריך ניצ׳ה. „אבל השאיפה לחופש מוחלט יוצר מחיצות ה־סוגרות את האדם בכלא מבודד. האינדיווי־

טולין בתפקיד אילווה
האשה המשוחררת

דואליזם הקיצוני הדוגל בחופש בכל מחיר מוביל לתוצאה ההפוכה, כי הדוגל בו חושש מהתקשרות עם הזולת, פן תיווצר התחייבות שתגביל את החופש הפרטי שלו.”

לא להתאכזב. וזה דומה להפליא ל־מצבו של מי שאינו נהנה משום חופש, כיוון שפחד לטעום ממנו. „כאשר מציעים לו עולם של תחושות ורגשות עזים, הוא פשוט חושש להתנסות בחווייה, כדי שלא יתאכזב ממנה. החשש הוא הגרעין ש־עליו סובב כל עולמו, החשש מפני חברה שערכיה הבורגניים המכובדים מסתירים מאחרי חזית חלקלקה הרבה צביעות והר־בה שיטנה, וכל מה שנאמר כלפי חוץ אינו משקף בהכרח מה שמתרחש פני־מה.” התוצאה: השניים מוצאים את עצ־מם מבודדים, מיואשים, מנסים להסתתר מפני חרדותיהם על־ידי גודש — אצל ה־אשה גודש של חופש הפרט והמין, אצל הגבר גודש של בדידות והתבדלות מעל שאר בני־האדם.

קרן של תקווה. הראשונה המנסה ל־פרוץ את מעגל הקסמים היא אילווה, ה־מתגברת על התנגדותו הילדותית־כמעט של דן ומשכנעת אותו לצאת, בחברתה, לטיול ארוך. בטיול זה מתחילים השניים להשיר את קליפותיהם החיצוניות, ובצורה סימלית מופיעה היא, עוד בהתחלת הטיול, במערומיה בפניו (שלא־על־מנת לקיים יחסי־מין), ואילו לקראת סוף הסרט מת־ערטל הוא בפניה (שוב, לא כהקדמה ל־קיום יחסי־מין). תוך כדי הדרך הם מעזים לעשות את מה שלא אזרו אומץ לעשות לפני־כן: הם מתבוננים בעצמם, בעברם, בתיסכוליהם (וכאן, הדי ברגמן מתותי בר מצטלטלים היטב). בסופו של דבר, אינם מצליחים למוטט לגמרי את החומה המקי־פה כל אחד מהם. הם נשארים לחוד, למרות שהיו יחד. „אבל איני חושב שזה סרט פסימי,” טוען יוזפסון. „עצם העובדה שהם עמדו על מצבם במשך המסע הזה (שמו

הו, איזה

אחים כישרוניים

בתחילה התפרסם הבכור: דייוויד קאראדין. הוא נודע בכישרון־המישחק שלו, ביכולת השירה שלו ובעיקר בשל השתוללויותיו חסרות־המעצורים ברחובות לוס־אנג׳לס, שם חי תקופה מסויימת ב־חברת השחקנית ברברה הרשי־סיגל כשה־הוא מנסה הכל: סמים ואלכוהול, ואף בו־נה בית בשתי ידיו. אחר־כך הזדקן מעט, הופיע בהצלחה חסרת־תקדים כוודי גאתרי

שחקן־במאי דייוויד קאראדין
האב השמרטף

שחקן־מלחין קית קאראדין
הצלם בבית־בושת

בסרט נועד לתהילה ובסרטים רבים אח־רים. באחרונה נעשה רציני עד־כדי־כך שביים בעצמו סרט חדש, והציגו לראשונה בשוק־הסרטים בפסטיבל קאן האחרון. שם הסרט: את ואני.

את עיקר ההתעניינות גרף דווקא בהופעה אישית מזהירה: בהמתינו לחדר שיתפנה עבורו ועבור אשתו החדשה במלון קרלטון, מרכז העצבים של הפסטיבל, נראה דייוויד כשהוא משמש שמר־טף לתינוקו בן הפחות מחודש השוכב בעריסת־קש. משהו מן ה־צועני בכל־זאת נשאר במשפחה: האב ה־מאושר יושב על הריצפה, עם הכוכב הצעיר ביותר בפסטיבל.

אחר כך התחיל להתפרסם האח האמצעי קית קאראדין, שגילה גם הוא כישרון הלחנה וביצוע בלתי־רגילים בנאשוויל של רוברט אלטמן. גם הוא הגיע לפסטיבל קאן ועורר התרגשות. הסיבה: תפקידו ב־סירטו של לואי מאל, ילדונת חמודה, כ־צלם צמוד לבית־בושת, המתאהב תחילה באם (סוזאן סארנדון) שהיא זונה ואחר־כך בבתה, זנזונת מלידה הנפטרת מבתו־ליה במכירה פומבית בהיותה בת 12 (ה־ילדה המחוננת היא ברוק שילדס).

ואם עדיין לא הושלם הייצוג המישפח־תי, הרי בעיקבות שני הגדולים צועד בובי קאראדין, שגם הוא עורר התעניינות בפסטיבל כשהוא מופיע לצידן של ג׳יין פונדה, פנלופ מילפורד, ג׳ון וויט וברוס דרן בסרט השיבה הביתה של הבמאי האל אשבי. קאראדין הקטן מגלם חייל שנפצע בוייט־נאם ומאבד עצמו לדעת בבית־חולים. במיטב המסורת הקאראדינית, גם הוא פורט עליו בגיטארה.

העיקר: בובי קאראדין יבוא לישראל בסוף החודש, כדי להשתתף בסירטו של סמואל פולר המספר על חטיבה נבחרת בחיל־הנחתים האמריקאי, ועל קורותיה ב־מילחמת־העולם השנייה, החל בהיווסדה וכלה בפלישה לנורמאנדי. מפקדו של בובי יהיה השחקן לי מרווין.

שחקן־נגן בובי קאראדין
המתאבד אחרי וייט־נאם

הראשוני של הסרט היה המסע) הוא כבר קרן של תיקווה.״

אם יוזפסון נטל על עצמו את כל מלאכת הכתיבה של הסרט, הרי עבודת הבימוי והעיצוב הסופי של הדמויות (הסרט הוא בעיקר במה לשניים) נעשתה בצוותא עם טולין וניקוויסט. „אני מעדיף להניח לדמויות שאותן אני מתאר להתפתח בעצמן,״ הסביר יוזפסון, וזה מה שעשתה אינגריד טולין בדמותה של אילווה הציירת. היא אימצה אותה לעצמה והעניקה לה את כל התכונות המאפיינות אותה.

מחפש פשטות. אשר לניקוויסט, הוא היה האחראי לכל מה שנוגע לצידו החזותי של הסרט. אחרי 17 שנים במחיצת ברגמן מפתיע לשמוע מפיו הכרזות כמו: „אני מחפש את הפשטות — את הדברים המובנים־מאליהם.״ אבל עובדה היא שהפשטות מציינת את הסיגנון החזותי של הסרט. אם קיים הבדל מהותי בולט בין ביחד — לחוד לבין ברגמן, הרי זו הרגשת הפתיחות שבסרט הזה, הניגוחות והטיבעיות של עין הצלם, לעומת המישמעת הקפדנית החמורה שבכל צילום ברגמני.

אין זאת אומרת שניקוויסט מתנכר למורשתו. „אני חייב להודות שלא הרהרתי הרבה בתאורה״, הוא מודה, „עד שעשיתי את אורות החורף עם ברגמן. זה היה סרט שחור־לבן, ולא ייחסתי חשיבות לאור, מה עוד שהוא צולם בחורף אפרורי, בתוך כנסיה ישנה.״ אבל ברגמן אילץ אותו להצטייד במצלמה פשוטה, לצלם את פנים הכנסיה מדי חצי־שעה ולהשוות אחר־כך בין הצילומים. „כך גיליתי את האור, את שינויי הגוונים בו, את הסגולה שלו ליצור אווירה ולהוסיף לתוכן של סצנה.״

שיתוף הפעולה. התוצאות נראות היום על המסך, כשניקוויסט מצלם עבור במאים מסוגננים כמו ברגמן או לואי מאל, או כשהוא נוטל את אחריות הבימוי על עצמו. וכאשר הוא עושה זאת, ניתן להיווכח שהוא מאמין כי „אין טעם לתכנן כל צילום מראש בסקיצות ותרשימים. להתכונן לקראתו, כן. לדעת מראש מה יקרה כאשר תצלם, בלתי־אפשרי. את ההחלטות הסופיות צריך להשאיר לרגע שבו מצלמים.״ והנכונות זו להסתגל לסביבה ר

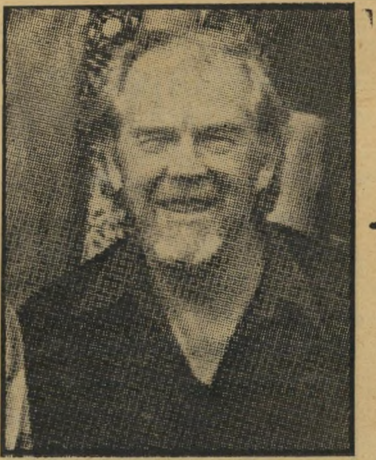

צלם־במאי ניקוויסט
מחפש פשטות

למתרחש בה, היא שמאפיינת את הבימוי בביחד — לחוד.

ייתכן שפתיחות זו היא שאיפשרה את שיתוף־הפעולה ההדוק בין השלושה. „אני נהנה לעבוד עימם,״ מסביר ניקוויסט. „יש להם הרבה שחסר לי, ואנו משלימים זה את זה.״ והם האמינו כל־כך במה שעשו, ובחשיבותה של פעולה משותפת זו, עד שמימנו את כל המיבצע מכיסם הפרטי.

„רצינו בסיכון הזה, כי אנו מאמינים שתפקידו של הקולנוע יכול להיות חשוב הרבה יותר מכפי שהוא היום. שאפנו לפתח צורה מסויימת של ביטוי קולנועי, ולהביע משהו שארלנד, אינגריד ואני ראינו כחשוב ביותר על אחינו, בני־האדם.״

אילווה (טולין) ודן (יוזפסון) מנסים ליצור קשר
עירטול לפני המתבודד הביישן

האל הפך סתם סוס

אקווס (אורלי, תל־אביב, ארצות־הברית) — יש מחזות שפשוט לא צריך לעבד לקולנוע. סוד הצלחתם טמון דווקא בתיאטרליות שלהם, והאיזון בתוכם עדין כל־כך שכל שינוי עלול להמיט עליהם שואה. כזהו גם אקווס.

מאחר שאין זו ביקורת תיאטרון, לא כאן המקום להיכנס לסיבות ההצלחה של ההצגה על הבמה. די בציון העובדה שתפקיד הפסיכיאטר המטפל בנער שניקר עיניהם של סוסים, היה לאחד הצימוקים המבוקשים בעולם התיאטרון בשנים האחרונות. כמוהו גם תפקיד הנער.

אבל זה, בתנאי שהשחקנים נמצאים על הבמה והקהל רחוק מהם, באולם. כאשר המצלמה תופסת את מקום עינו של הצופה, ומתקרבת עד כדי פסיעה מאפן של הדמויות, משתנה התמונה. הצופה מוזמן להיות חלק מן הסיפור ולא מתבונן מן הצד במעשיה סימלית. וזה כבר דורש ממנו התייחסות אחרת.

כל עוד ישב לו הרחק מלב העניין, היה יכול לקבל את הנימוקים הפסיכולוגיים למעשיו של הנער, גם אם לא היו מקוריים ביותר (אם קנאית, אב מתוסכל). הוא אפילו מסוגל להבין לליבו של הפסיכיאטר, המתחבט בשאלה אם מותר לו לפגוע בעולמו הדימיוני של הנער, כאשר כל מה שיש לו להציע במקום העולם העשיר הזה הוא המציאות האפורה והבלה. אפילו התיזה של ציוויליזציה ההורסת את המופלא בבריה האנושית, אינה נשמעת מופרכת כל־כך.

ריצ׳ארד ברטון: חבל על המחזה

ניקור עיני הסוסים, כמעשה תגמול ונקם של הנער באליל שאיכזב, מאבד את המשמעות הסמלית שעל הבמה. בסרט, הנער מתקיף סוסים של ממש, והצופה נמצא יחד איתו באורווה ואין כאן עוד עניין של טירוף חושים דתי, אלא התנכלות ברברית לחיות.

במאי כמו סידני לומט, לפני שעבר לטלוויזיה ולקולנוע, ועשה כידוע את **רשת שידור**, היה צריך להיות ער לבעיות אלה.

העיתונאי הפך לצעצוע

המצחיקן (אסתר, תל־אביב, צרפת) — עיתונאי מובטל נאלץ להיכנע לקאפריזות של מנהלו, ולקבל על עצמו תפקיד של צעצוע בידי בנו של המנהל, כדי להבטיח לעצמו מקור פרנסה.

לא נראה כנושא מגרה במיוחד לקומדיה, ואכן זו אינה קומדיה מצחיקה ביותר. כי מה שמראה פרנסיס ובר, התסריטאי שהפך במאי, בסרט שלו, הוא אוסף של עיתונאים מושפלים המתרוצצים כעכברים כדי למלא הוראות מגבוה ואין להם מושג מהי אתיקה מקצועית, אחריות ציבורית או מה זה בכלל להיות עיתונאי — עד־כדי־כך הם טרודים בדאגה שמא המנהל שלהם יקום בבוקר על צד שמאל ויפטר אותם.

מי שיסיק מן הסרט הזה שלא קל להיות עיתונאי, לא יחטא בהרבה לאמת, אם כי קשה להאמין שעיתון שהיה מתנהל כפי שמתנהל השבועון בסרט זה, היה נמכר למישהו מלבד לבעליו ולבני־מישפחתו.

אבל, כאמור, זו אמורה להיות קומדיה, כלומר כל העניין צריך להצחיק. הפתרון לכך, לדעת ובר, הוא לצחוק על הקורבנות האומללים, ובעיקר על אותו גיבור שלומיאל (פייר רישאר) שנאלץ להפוך צעצוע בידי ילד מפונק, בתוקף עבודתו ככתב־נודד של השבועון. הילד מתעלל בו, מכריח אותו להיכנס לתוך ארגז ולהיארז ככל מתנה אחרת, מאלץ

פייר רישאר: חבל על הכישרון

אותו לרכב על סוס שממנו הוא נופל, גוזל את מנוחתו ומחבל בארוחותיו. אבל הצופה צריך לקבל הכל ברוח טובה, כיוון שבשלב מסויים בסרט מסבירים לו שהילד בעצם מסכן: הוריו התרגשו, והוא שונא את אביו שנשא לו אשה אחרת. אז מה צריכים לעשות ילדים שיש להם באמת בעיות?

תדריך

חובה לראות:

תל־אביב — כלבי הקש, ג׳וליה, הרומן שלי עם אנני, מיפגשים מן הסוג השלישי, פרובידנס.

ירושלים — רחוב הסטר, קריאת העורב, מיפגשים מן הסוג השלישי.

חיפה — ג׳וליה.

תל־אביב

★★★★ **פרובידנס** (ארצות־הברית, מוזיאון): הבמאי אלן (המילחמה נגמרה) רנה מנתח את הזיותיו וזכרונותיו של סופר החש את פעמי המוות. חווייה עמוקה, הן חזותית והן מחשבתית. מישחק מזהיר של אלן בורסטין, דירק בוגארד, דייוויד וורנר ובמיוחד ג׳ון גילגוד.

ירושלים

★★★★ **רחוב הסטר** (ארצות־הברית, ארנון) כיצד נקלטו המהגרים היהודיים בברוקלין — מבט נוסטאלגי מלא קסם והומור, ומישחק מרנין של קארול קיין.

חיפה

★★★★ **ג׳וליה** (ארצות־הברית, שביט) — לפי חלק מן האוטוביוגראפיה של הסופרת ליליאן (פנטימנטו) הלמן, פורש הבמאי פרד זינמן מסכת־יחסים מרתקת בין שתי נשים ידידות: הסופרת עצמה וידידתה, הנקראת בספר ג׳וליה. מישחק מעולה של ג׳יין פונדה, ג׳ייסון רובארדס וואנסה רדגרייב שאף קיבלה אוסקר על מישחקה בסרט זה.

תשבץ העולם הזה 2128

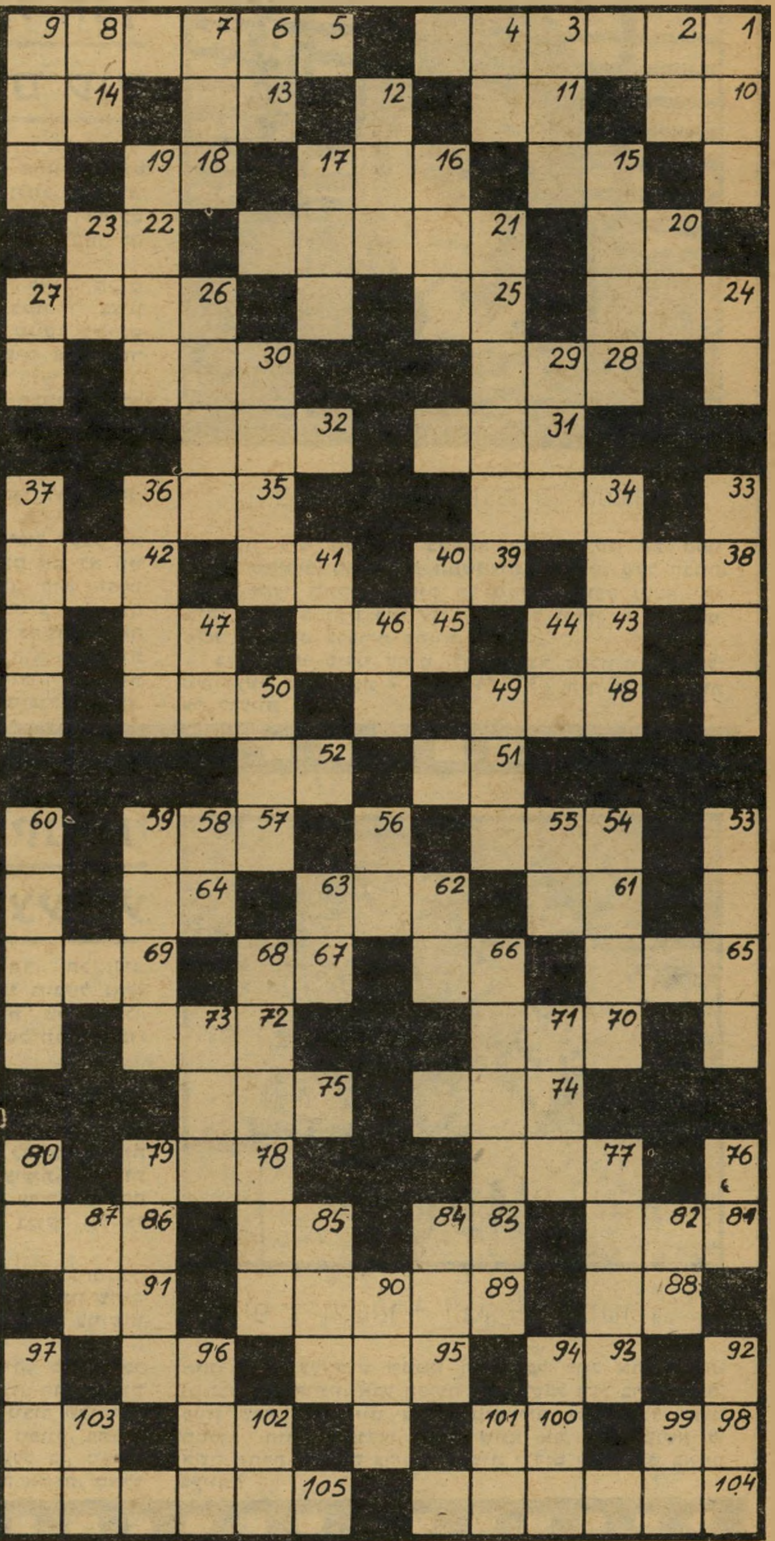

מאוזן:

1) ניסיונות; 5) מצבה של אשה שבעלה נפטר; 10) שמא; 11) רוח רעה; 13) בזמן ההוא; 14) ישיש; 15) בעל־גאווה; 16) צמח יחיד בתבואות; 18) בוסתן; 20) מסייר; 21) חלוק קצר; 22) מונח בתורת־החשמל; 24) מה הוא? 25) לא קר; 26) מוליך שולל; 28) קול פיצוץ; 30) חמור־הבר; 31) בער ולא אוכל; 32) ודאי; 34) מן המזלות; 35) ניסיון ממושך; 38) מכלי הפריטה בתיזמורת; 39) בהשאלה: פתי; 41) בלוטת־הנקה; 42) נוזל המשמש לכתיבה; 43) מטבע יפאני; 45) מק; 47) יבשה מוקפת ים; 48) סאנו; 50) מימטר; 51) תואר־כבוד אנגלי; 52) גיבעה נמוכה; 54) כבל דק; 57) מבוטל; 61) ראש, בער־בית; 62) מחיצה בין חצרות; 64) מטבע צרפתי; 65) אריג דק יקר; 66) מחודשי השנה העיברית; 67) עולז; 69) מדוע; 70) מישקל כבד; 72) חלקו החד של הסכין; 74) ארס; 75) רצון לשתות; 77) מארבעת המינים; 78) שלווה, מתינות; 81) נוזל חיוני; 83) ירביץ; 85) כיוון ש־; 86) שביב; 88) מילת־שאלה לזיהוי; 89) שבר־חרס; 91) סוף בלי התחלה; 93) שקט!; 95) זמן קצר ביותר; 96) מזל; 98) אדמה המצויה בנגב; 100) מצבת־זיכרון; 102) מתגורר; 103) מגופה; 104) עיר בישראל; 105) בן־זוגו של זבח.

מאונך:

1) פריט; 2) קידומת הולנדית; 3) יסחוב; 4) ודי בלי סוף; 6) מילת־שלילה; 7) מסך; 8) סוס בלי ראש; 9) עולם; 12) הללו; 15) בתוך הצוואר; 16) כישוף; 17) מקל דק; 19) איום, מחריד; 20) משקה קל; 21) כפתור קטן המשמש לרכיסה; 23) מחצית תוף אפריקאי; 24) מושת על כל אזרח; 26) שפכטל; 27) בת־קול; 29) אנ־דרטה; 30) קיבוץ בגליל; 33) משמש באריגה; 34) קיבוץ בהרי־אפריים; 36) רוח שרבית; 37) סיבה; 40) אדון; 44) ישן; 46) בית־הציפור; 47) להבה; 49) צמית; 50) עובד במספרה; 53) שערה דקיקה; 54) ארנק־כסף; 55) מקולות ה־גברים; 56) הבל; 58) מעופף; 59) מאר־בעת המינים; 60) מאבני החושן; 62) אחו־רי הגוף; 63) בוא מלמעלה למטה! 66) היהודים בימי האינקוויזיציה; 68) שמה הקודם של המצלמה; 71) פרח־נוי; 73) הידד! 76) נוזל החיים; 77) איוושה קלה; 79) מכלי המיטבח; 80) שן המפתח; 82) מיקווה־מים ענק; 84) כך ולא אחרת; 85) שכם; 87) רומס בעקבו; 90) מפחד; 92) נודד; 94) מין ציפור; 96) עצם; 97) רקה; 99) אסקופה; 101) מחייתו־יער; 102) תנועת־מים בים; 103) שופט.

שידור

מישחק־הגמר בצבע

שני צעירים בעלי יוזמה מתל־אביב, **אדי הלפרין** ו**נפתלי** („טולי״) **סגל,** פנו להנהלת רשות השידור ולמישרד־ה־תיקשורת כדי שיאשרו להם להקרין באופן מיסחרי את שידור מישחק־הגמר בכדורגל באליפות העולם בכדורגל, בצבע.

השניים הביאו מארצות־הברית מכונה לקליטת שידורים ולהקרנתם על מסך גדול. הם רוצים לקלוט את המישחק מתחנת ה־תימסורת שבעמק האלה, ולהקרין את ה־מישחק מעל־גבי מסך ענק שאותו יקימו בפארק הירקון בתל־אביב.

כוונת השניים לערוך האפנינג עליז, עם תיזמורות, משקאות ואמנים, סביב מישחק הגמר בכדורגל, ולגבות מכל המשתתפים בהאפנינג דמי־כניסה.

רשות השידור עומדת לאשר את בקשתם, אך מישרד־התיקשורת עדיין מתלבט.

ליבני חוקר

יושב־ראש הוועד־המנהל של רשות ה־שידור, הפרופסור **ראובן ירון,** הורה ל־מנכ״ל הרשות, **יצחק ליבני,** לחקור ו־

חבר־ועד פאפו
בולגרי

להגיש לו דו״ח בכתב על פרשת **יעקוב אחימאיר.**

בשבוע שעבר שידר אחימאיר, שהיה באותו יום גם עורך מבט, ידיעה נרחבת על הודעת האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, המגנה את התבטאויותיהם של כמה מחברי הוועד־המנהל נגד כתבים ש־אינם יהודים. הכוונה היתה להתבטאויות שיוחסו לעורך־הדין **אהרון פאפו,** על כתב־הטלוויזיה הדרוזי, **רפיק חלבי.**

כשהאזין הפרופסור ירון לשידור במבט, השתולל מזעם. הוא מיהר לנסח, יחד עם דוברו, הודעת־הכחשה לעיתונים ולרדיו, שבינתיים שידר אף הוא את הידיעה, ו־למהדורת כימעט־חצות של אותו ערב ב־טלוויזיה. כעסו של ירון נבע מן העובדה שהידיעה לא עברה דיברור.

ברשות השידור קיימת הוראה כי כל ידיעה הנוגעת לרשות עצמה תעבור דיב־רור של מנכ״ל הרשות, יצחק ליבני, או של הדובר, **משה עמירב.** השניים הו־דיעו לירון כי הם לא דיברור את הידיעה, ולא ידעו עליה כלל. עורכת־החדשות ברדיו, **שולמית שמרלינג,** שאף היא שידרה את הידיעה טענה, להגנתה, כי היתה בטו־חה כי הידיעה כבר עברה דיברור, מאחר ששמעה אותה במבט.

אחימאיר עצמו אינו מתייחס ברצינות לחקירה של ליבני, ולדבריו לא היה כלל צורך בדיברור מאחר שהידיעה היתה של איגוד העיתונאים, ולא של מישהו ברדיו.

המגמה המסתמנת בהנהלת רשות השי־דור, וברוח זו ייכתב כפי הנראה הדו״ח של ליבני, היא שיש לנזוף באחימאיר, ולרשום נזיפה זו בתיקו האישי.

המילחמה נגד דני בלוך

האיש השנוא ביותר על אנשי הליכוד ו־המפד״ל בוועד המנהל של רשות־השידור הוא כתב דבר **דניאל** („דני״) **בלוך,** איש מיפלגת־העבודה. בלוך היה מועמד מיפ־לגה זו למליאת רשות־השידור אולם שר־החינוך, **זבולון המר,** החליט לבחור תח־תיו ב**ישעיהו אברך,** אף הוא איש מיפ־לגת־העבודה אולם, כפי שהגדיר זאת המר: „אברך לא יעשה צרות כמו בלוך.״

אולם אברך התפטר, ועתה יש למנות מישהו אחר מטעם מיפלגת־העבודה. שוב הועלה שמו של בלוך, אולם יושב־ראש הרשות והמליאה, **ראובן ירון,** מתנגד לו.

חוגים המקורבים ליושב־ראש טענו כי בלוך, שהוא חבר נשיאות האיגוד הארצי של עיתונאי ישראל, אחראי לשידור הידיעה על הנזיפה של האיגוד בוועד המנהל, ב־פרשת **רפיק חלבי** (ראה לעיל). המקו־רבים לירון טוענים כי בלוך הוציא את ההודעה על דעת עצמו, מבלי להיוועץ בשאר חבריו לנשיאות האיגוד.

הודעת ההכחשה של ירון טענה גם, כי החלטת האיגוד מבוססת על פירסומים בל־תי־מהימנים בעיתונות, ואנשי הוועד־המנהל טוענים כי הרמז הוא לדבר, עיתונו של בלוך, שהיה הראשון שדיווח, לדיבריהם בצורה מוטעית, על ההתבטאויות של **אהרון פאפו** נגד חלבי.

נראה כי שר־החינוך והתרבות זבולון המר יעשה כל שביכולתו כדי שלא למנות את בלוך למליאת רשות השידור. המר ־בר מציע שם חדש לחלוטין ממיפלגת־העבודה: מורה מבאר־שבע בשם **יצחק ווילבר.**

המאפיה הבולגרית

שני האוייבים בלב־ונפש בישיבות ה־וועד־המנהל, עורך־הדין **אהרון פאפו** איש לעם והקיצוני מכל חברי הוועד־המנהל בשאיפתו להטיל דיקטאטורה על השידורים, ואיש המערך **ניסים אלמוג,** מנהל בית ברל, הם בחיים הפרטיים, מחוץ להתנצחויות הרישמיות, ידידים בלב ו־נפש.

פאפו ואלמוג מכנים עצמם „אנשי ה־מאפיה הבולגרית״. שניהם עולי בולגריה,

מועמד־לוועד בלוך
מפא״יניק

וכאשר הם רבים במהלך הישיבות, הם מקללים זה את זה בשפה הבולגרית, שאיש מחברי הוועד־המנהל אינו יודע, או מספ־רים בדיחות פרטיות זה לזה באותן ישיבות, בשפה הבולגרית.

אלמוג גם גילה כיצד יש להשתיק את שטף דיבורו של פאפו, הנוהג לדבר במ־הירות מבלי להתחשב בקהל שומעיו. כאשר מפסיקים אותו, הוא מתבלבל ואינו יודע כיצד להמשיך. אלמוג נוהג להפסיק את פאפו כימעט אחרי כל מישפט שני, ואז באה הטרוניה הקבועה של עורך־הדין: „אתה קוטע לי את חוט המחשבה!״ תשו־בתו הקבועה של אלמוג: „סימן שהמח־שבה שלך רעועה!״

כאשר היה הוועד המנהל בסיור בטל־וויזיה פסעו השניים חבוקים לאורך ה־מיסדרונות. כאשר תקף מנהל מחלקת ה־חדשות, **חיים יבין,** באותה הזדמנות את חברי הוועד־המנהל על כך שאיחרו בביקור שלהם, ואמר שלמרות שלא הכירו את הטלוויזיה לא נמנעו כמה מחברי ה־וועד־המנהל לתקוף עובדים ועיתונאים,

נחקר אחימאיר, חוקר ליבני

מי נתן את ההוראה?

היה ברור שיבין מתכוון לפאפו. הראשון שתמך ביבין, היה ניסים אלמוג.

פלאטו, הלחם והחוק

ח"כ **שמואל פלאטו־שרון** ממשיך לזכות בהצלחות בכל הנוגע ליחסי־ציבור. מפיקת התוכנית החודשית לחם חוק, **נאווה כהן,** החליטה כי התוכנית הבאה שלה תדון בין היתר, בעניין הצעתו של פלאטו להוצאת רק"ח אל מחוץ לחוק.

נושא זה מחייב את הופעתו של פלאטו בטלוויזיה, והפיכתו אורח בכל בית בישראל משך למעלה משעתיים. כהן לא הצליחה למצוא כאלה שיתמכו בפלאטו בשידור זה.

או חופשה או עבודה

בעיקבות פירסומים במדור זה (העולם הזה 2127, 2126) על כתב הרדיו **גבי גזית,** אשר נטל חופשה ארוכה ללא תשלום מהרדיו, נסע לארצות־הברית והחל משדר משם ידיעות וכתבות, שעבורן הוא מקבל תשלום, הוציא מנכ"ל רשות השי־

כוכב פלאטו

איש־חוק

דור **יצחק ליבני** הוראה, שעל־פיה אין להעסיק — גם לא כפרי־לאנס — כתב של הרשות הנמצא בחופשה ללא תשלום.

הראשון שנפגע מהוראה זו יהיה גזית עצמו, שקיבל עבור כל ידיעה או כתבה ששלח סכום של כ־500 לירות נטו.

מי ישבור את השביתה?

הסערה הבאה של הוועד־המנהל תהיה, בוודאי, קשורה בסרט שאותו מקווים להפיק המפיק **יהודה קווה** והבמאי ד"ר **יהודה** („ג'אד") **נאמן,** שכתב אף את התסריט, על שביתת הימאים הגדולה של שנת 1951.

הכוונה היא לשתף בסרט הדוקומנטרי מנהיגי ימאים וימאים שובתים מאותה ה־תקופה, ביניהם רב־החובל **נימרוד אשל,** מנהיג המרד. הוועד־המנהל עדיין לא דן באישור התסריט שכבר הוגש לעיון חבריו, אולם כבר עתה נשמעו, באופן פרטי, דיעות של אחדים מחברי הוועד־המנהל, בעד פסילת רעיון הסרט על שביתת הימאים.

נוזפים בדורי בן־זאב

מתוך שני מיליון צופי טלוויזיה בארץ כותבים מיכתבים לטלוויזיה כ־6,000 צופים כועסים או מרוצים בחודש. איסוף וניתוח המיכתבים של חודשים אפריל ומאי מצ־ביע על מיספר תופעות לא־סטאטיסטיות, אך מאלפות ביותר.

מסתבר כי הצופים דווקא נהנו מ**דליה מזור** ו**דניאל פאר** ביום־העצמאות, ו־הטלוויזיה קצרה שבחים רבים על שידו־ריה ביום החג. כן באו מאות בקשות שלא להוריד את סטארסקי והאץ' ולהקדים את שעת השידור של תוכנית זו ושל פולדארק.

בשבחים ובקשות לשידור חוזר זכו הסרטים קובי ומלי, הסרט על להקת אבבא, הקונצרט ביום העצמאות בבריכת הסולטן בירושלים (בינתיים כבר שידרה הטלוויזיה את הקונצרט בשידור חוזר), והארוויזיון.

בטענה כי זהו סרט „ציוני והסברתי", פנו רבים בבקשה לשדר שוב את אכסודוס, ששודר בערב יום־העצמאות בשעה 1 אחר־חצות.

אולם יש גם תלונות. צופים רבים מת־לוננים על דרך הנחיית תוכנית הבידור עוד להיט על־ידי **דורי בן־זאב.** תלו־נות רבות נוגעות לעובדה ששעות כה רבות מוקדשות לשידורי ספורט, וזה היה עוד לפני אליפות העולם בכדורגל באר־גנטינה.

מאות הצעות, המלוות ברעיונות לתסרי־טים, מגיעים מדי חודש לטלוויזיה בדבר סדרות־מתח מקוריות ורבים דורשים את החבובות מרחוב ההפתעות למתכונת של פעם בשבוע, כפי שהיה עד לפני כחוד־שיים, במקום פעם בשבועיים — כיום.

דרישה של כמה עשרות כותבים נוגעת לסרטים של תחזית מזג־האוויר. המיכתבים דורשים לתאר, בכותרות־מישנה, את ה־אתרים המופיעים כרקע לטמפרטורות.

מתברר כי זכרונם של הצופים אינו כה קצר. מאות מיכתבים דורשים להחזיר את המלאכים של צ'ארלי ואת שלושת היפה־פיות שהופיעו בסידרה זו. מרד כמעט מאורגן מתגלה בין גילאי 10—15, הדור־שים תוכניות מיוחדות לגיל הזה, ובין אוהדי עלי כותרת המבקשים להקדים לפ־חות תוכנית אחת מהשלוש בשבוע לשעה 9.30.

כותרות

ידיעות אחרונות, יום א', 28.5

נשקלת הצעה: חנינה על־תנאי

שלוש ועדות יבדקו השבוע תיקיהם של 4000 אסירים

התנאי: אשכנזי, רצוי חוקה, עם צווארון לבן והון שחור.

ידיעות אחרונות, יום ג', 30.5

הבעל יצא ל„מילואים" - אצל הידידה

האשה החוקית חשפה את התרמית — ותובעת דמי־מזונות בסך 6,000 ל"י

טירטורים!

מעריב, יום ה', 1.6

חוקר: הפעולה המינית אמצעי למניעת השמנה

בא לישראל לשיחות עם מדענים

עכשיו יקראו לזה מכוני־הרזייה.

דבר, יום ו', 2.6

מנכ"ל האוצר בשליחות סודית

מאת יוסף פריאל, סופר „דבר"

מחפש את המטמון.

על המשמר, יום א', 4.6

הרב הראשי ע. יוסף פוסל מלחמת שוורים

מאת גבריאל שטרן, כתב „על המשמר"

מסתפק במילחמת־רבנים.

על המשמר, יום א', 4.6

חופשת־לידה לגברים — בדנמרק

מאת עלי כהן, כתב „על המשמר" בדנמרק

תמורת זיקפה לנשים.

דבר, יום ג', 6.6

מצא מועמד הליכוד בי־ם

עוד מציאה כזאת — ואבדנו!

ידיעות אחרונות, יום ג', 6.6

בודקים חשד שתושב בת־ים הוא „האנס המתנצל" מרמת־גן

— אתה מודה?

— אני מודה לה מאד!

על המשמר, יום א', 4.6

ארליך: הממשלה מנעה מלחמה

וגם שלום.

מעריב, יום א', 4.6

אורי בן ארי יוכל לממש „החלום האמריקני" שלו

ועדה התירה לקונסול ישראל בניו־יורק להישאר בארה"ב בתום כהונתו

אמר הקונסול ליורדים בניו־יורק, כשהירצה להם על חזרה לארץ: „רבותי — אחריכם!"

הידועה־בציבור נשלחה לחו"ל ✶ כרמית
גיא הפכה משוררת ✶ הנשיא נבון
עובד בשביל הטלוויזיה ✶ קולק לא רצה

● טלתורס

מחווה אנושית בלתי־רגילה עשה מנכ"ל רשות השידור, **יצחק ליבני**, אשר ביוזמתו שלח לאנגליה, על חשבון הרשות, את **רותי צוקר**, הידועה־בציבור של מנהל הרדיו **חגי פינסקר**, שלקה בהתקף לב בלונדון ונאלץ להשאר בעיר שבועות מיספר על־פי הוראות רופאיו.

בקרוב עומדים לצאת לסיור לימוד **הארוויזיון** ארבעה מעובדי הטלוויזיה. **יצחק** („צחי") **שמעוני**, ממפיק **חנוך חסון**, הבמאי **יוסי צמח** ואיש מחלקת ההנדסה **יעקוב שטוקהיים** יצאו לכמה ארצות אירופה שבהן נערך הארוויזיון בעבר, כדי ללמוד כיצד עושים ארוויזיון. אל אלה יצטרף, אחרי שתסתיים אליפות העולם בכדורגל הנערכת בארגנטינה, **אלכס גילעדי**.

● עבודות צדדיות

נשי־טלוויזיה בכירים רבים עוסקים בעסקים פרטיים נוסף על עבודתם בטלוויזיה. יוצרן של ערוגות החשק ומי שביים את מופע הלהקות הצבאיות ביום העצמאות, **חגי מאוטנר**, הוא בעליה של חנות לנעליים ברחוב בן־יהודה בירושלים, וניראה אף מוכר נעליים בחנותו.

מגישת מגזין החדשות לנוער מה העניינים ומי ששימשה מזכירת הפקת שידורי יום־העצמאות, **רינת רז**, פתחה באחרונה בוטיק בפסג' רסקו בירושלים יחד עם שתי שותפות. אשת יחסי־הציבור של הטלוויזיה, **עדנה חפץ**, אף דאגה להזמין עיתונאים המסקרים את הטלוויזיה לפתיחת הבוטיק של רז.

במאי הטלוויזיה **דן בירון**, בעלה של הקריינית **שרי רז**, הוא המנהל המוסיקאלי של תיזמורת האוניברסיטה העברית בירושלים המונה שישה נגנים. אומנם, התיזמורת אינה מופיעה כמעט, אולם מדי שנה היא יוצאת, יחד עם בירון, למסע־הופעות בארצות־הברית.

מפיקת התוכנית שקט משדרים, **שרה פרידמן**, מעבירה קורסים לצילום בעיר הסמוכה לירושלים, בית־שמש.

באחרונה הופיעו על לוחות־המודעות בירושלים מודעות המזמינות אנשים להצטרף לקורס פרטי ללימוד רדיו וטלוויזיה הנערך במלון הילטון. שמו של המרצה היחידי בקורס: **ירון לונדון**, עורך ומגיש עלי כותרת.

שדר אתגר (עם שוש עטרי)

מגיש כמעט חצות, **יצחק רועה**, עובד חצי־מישרה באוניברסיטה העברית בירושלים ומרצה בחוג לתיקשורת־המונים.

המפיק **יוסי משולם**, מי שהפיק את קובי ומלי, עסוק עתה בעבודת התפקה להסרטת סירטו של **עמוס קולק**. משולם אף לקח לעבודה פרטית זו את מזכירתו מרשות השידור, **רותי**, הידועה כמי שהיתה בשעתה האצבע בפסוקו של יום.

● הנשיא כוכב טלוויזיה

נשיא המדינה, **יצחק נבון**, עומד להיות כוכב תוכנית־טלוויזיה. בשבוע שעבר נפגשה מישלחת של הטלוויזיה עם נבון, וחבריה שיכנעו את הנשיא לכתוב את דיברי־הקישור לתוכנית העומדת להיות מופקת על **יצחק לוי**.

יצחק לוי הוא מחבר רומנסות ספרדיות, שעל פיהן כתב נבון את בוסתן ספרדי שלו, והוא אף מלחין לחנים ספרדים.

את התוכנית יפיק **חיים הויזמן** ויביים **יוסי צמח**. **שמעון כהן** יהיה מעבד המוסיקאלי ואת דיברי־הקישור של נבון יקראו **יהורם גאון** ו**יוסי בנאי**. על המוסיקה ימונו **ריבקה רז**, **אברהם פררה**, מקהלת רננים ותיזמורת שפיים.

● קולק לא רצה להתראיין

ראש עיריית ירושלים **טדי קולק**, ידוע כמי שאוהב להתראיין בטלוויזיה. לכן הופתעו מפיקי מבט שני, כאשר ביקשו מקולק להתראיין בתוכנית ששודרה בשבוע שעבר בנושא הבנייה הבלתי־חוקית, והוא סרב בנימוק: „אין לי זמן."

יש הטוענים כי קולק סרב להשתתף בתוכנית מאחר שנודע לו כי ישתתף בה גם סגנו, **יהושע מצא**, מי שעומד להתמודד עם קולק בבחירות הראשות העיר שייערכו בקרוב.

● אין בעיות עם ניסן

אנשי מחלקת החדשות יכולים לנשום לרווחה. מנכ"ל הרשות **יצחק ליבני** אישר בשבוע שעבר לכתב הרשות בוואשינגטון, **אלי ניסן**, להישאר בארצות־הברית עד חודש מאי 1979, על־פי בקשתו של ניסן עצמו.

אילו היה ניסן חוזר לארץ בחודש הבא, כפי שתוכנן, היתה מתעוררת בעייה חמורה מאחר שמנהל מחלקת החדשות, **חיים יבין**, לא היה מוכן, בגלל כישוריו של ניסן, לשבצו בשום תפקיד אחראי במחלקה.

● מי הצליח? מי נכשל?

בינתיים נודע על אנשי טלוויזיה, רדיו ועיתונאים נוספים שעברו בחינות לתפקיד מגיש עלי כותרת במקומו של **ירון לונדון**.

העיתונאי **גדעון רייכר** עבר את מיבחן הבד ואילו עורך הארץ, **גדעון סאמט**, ייאלץ לעבור מיבחן נוסף. השחקנית **רבקה** („רבקהל'ה") **מיכאלי** נכשלה במיבחן.

אלה מצטרפים לסטריריקאי **מאיר עוזיאל**, שקיבל הודעה כי נכשל, ולשלושה שלדעת רבים עברו את המיבחן: המנחים **מני פאר** ו**יעקב** („יענקלה") **אגמון**, והעיתונאי **דן מרגלית**.

● עקיצות על לוח־המודעות

עובדי רשת ג' נהנו בשבוע שעבר מהתכתבות מחורזת שנערכה בין קריינית הטלוויזיה והרדיו **כרמית גיא** לבין הקריין **אבי אתגר**, מעל לוח המודעות:

אבי אתגר: /
אתה אולי סטאר, /
אבל גם לך מותר, /
להחזיר את החומר ששודר, /
לארון, כמו השאר. /
זה אולי חרוז לא מוצלח, /
אבל זאת עובדה לא־כל־כך נעימה, /
להתראות בשמחות, /
כרמית.

תשובתו של אתגר לא איחרה לבוא, ואף היא הוצמדה ללוח המודעות:

כרמית היקר (זה רק בשביל החרוז), /
לא רק שמותר, /
להחזיר מה ששודר, /
אלא חובה. פן יהיה מאוחר, /
ואם בכל־זאת באולפן נשאר, /
הרי צר לי צר. /
שכן, /
בקשתי מפרי, שבמקומי ישב על המימשר, /
להחזיר הכל, והוא לי נעתר, /
אלא שכנראה ממנו נשכח הדבר, /
ואגב, בעניין הסטאר (באמת), /
במי משנינו מדובר?

אגב, אבי אתגר משותק ורתוק לכיסא־גלגלים, כך שאין מבקשים ממנו להוריד חומר לארון. כרמית עדיין לא ראתה את תשובתו של אתגר, כיוון שבבוקר שבו היא נכתבה היתה כבר בדרכה לטיול באירופה.

יום רביעי

14. 6

● במחלקת התוכניות של הטלוויזיה התעוררו ויכוחים וחילוקי־דעות סביב השאלה אם להקין את הסידרה החדשה, מאחרי הקלעים במיסגרת התוכניות בערבית, או בעיברית. סידרה זו היא אחת הטובות שנרכשו על־ידי הטלוויזיה הישראלית, והיו שטענו כי יש להקרינה בשעות שבהן הצפייה גדולה, שעות הערב של הטלוויזיה העיברית. אולם בעיות של תיכנון וחלוקת־זמנים הכריעו, ומאחרי הקלעים עורכת את הופעת־הבכורה שלה היום בשעה 6.32 אחר־הצהריים, במיסגרת הטלוויזיה הערבית.

ג'ונתן וינטרס, מנחה התוכנית, חודר בעזרת צוות מעולה אל מאחרי הקלעים של גופים, מוסדות ובעיות שונים שהציבור הרחב מכיר בדרך־כלל רק את התוצר הסופי שלהם. את כוכבי הרודיאו רואים רק בזירה, אך אין שומעים על פחדיהם ולבטיהם בשיחותיהם הפרטיות. מאות אלפים קוראים את הניו־יורק טיימס, אך רק מעטים שותפים למלאכת העשייה של מערכת העיתון, לפחדיהם של הכתבים מפני העורך, ולפחדיו של העורך מעצמו. מעטים בילבד השתתפו במכירות פומביות בסותבי אם כי הכל שמעו עליהן, ורק מעטים יכולים להרשות לעצמם להשתתף בשיט־עשירים בספינת־טיולים בים הקאריבי.

תושבי ירושלים נוהרים בימים אלה לקירקס הרומני, אחרי שילדי תל־אביב כבר צפו בתיישים המאולפים. רבים קראו סיפורים על חיי להקת קירקס נודד, אולם רק מעטים ראו מקרוב את אנשי הקירקס בקרונותיהם, כשהם מאושרים או עצובים, או חשו מה מרגיש בן כאשר מוטל עליו לתפוס את אמו, תוך כדי מעופה באוויר, ובאותה עת לחייך לקהל. את כל אלה תביא הסידרה החדשה. הפרק הראשון מוקדש, היום, לקירקס.

● סרט מעניין נוסף, אף הוא במיסגרת השידורים בערבית, הוא הסרט הדוקמנטרי צייד השועלים, במיסגרת הסידרה ידידי האדם, המוקרן בשעה 7.00 בערב. על היחסים בין בני־אדם לשועלים הנרדפים על־ידיהם במיסגרת הספורט האנגלי, היחסים שבין השועלים לכלביהם של בני־האדם, והיחסים בין בני־האדם לשועלים. בסרט שבו הניתוח הפסיכולוגי השועלי־כלבי־אנושי אינו מפריע מדי לצילומים המעולים.

יום חמישי

15. 6

● על פי המיכתבים המגיעים לרשות השידור, צופה לפחות אותו מיספר מבוגרים כמו ילדים בסידרה סולטי, המתארת הרפתקות כלב־ים ושני ילדים, **טום** ו**לינדה**. נראה כי הפרק של היום, זהב גנוב, אשר יוקרן בשעה 6.32 אחר־הצהריים, מתאים יותר להורים מאשר לילדים. טום ולינדה עדיין ילדים, ולכן אינם מבינים כי שני הזרים שבהם נתקלו הם נוכלים ומבריחי אבקת־זהב. סולטי כבר לא ילד, והוא מבין זאת.

„האחים": קיית אומארה ומייק פראט
יום ד', 8.00

● התוכנית המרכזית הערב בטלוויזיה דנה באחריות פלילית של ילדים, במיסגרת הסידרה לחם חוק, בשעה 9.30 בערב. חוקרי מישטרת־ישראל אינם מסתפקים בהצלחותיהם בתפיסה ראוותנית של פושעים מבוגרים, ומוחים על כך שהצלחות בתפיסת נערים פושעים, עד גיל תשע, מתחמקות מידיהם, מאחר שעל־פי החוק הקיים אין אחריות פלילית חלה על נער עד גיל זה.

עתה עומדת בפני הכנסת הצעת חוק להעלות את גיל האחריות הפלילית ל־14. בהצעה זו תומך בתוכנית־הטלוויזיה ח"כ **יצחק יצחקי**, המגייס לעזרתו את הפסיכולוגית ד"ר **תמר ברזניץ** ואת מפקח מישרד־החינוך ד"ר **יהודה פרח**. לעומתו ניצב ח"כ **מרדכי אלגרבלי** מד"ש, הנעזר בקצין־המישטרה סגן־ניצב **שלמה גל** ובקצינת־המיבחן הראשית בירושלים **נעמי כהן** כדי להתנגד להעלאת גיל האחריות הפלילית. את התוכנית מנחה עורך־הדין **אלי זוהר**, הפיקה אותה **נאווה כהן** וביימה **רינה הררית**, שזו לה תוכניתה הראשונה אחרי שילדה בת.

אולם, כוכבת־התוכנית היא במאית הסרטים הקצרים המוקרנים בתוכנית, **גבי אדם**. אדם חשפה בסרט אחד „הצגה" שעורכת המישטרה לנער עבריין, בעזרת שוטרים לבושי מדים ואיומים, למרות שהחוק אוסר על השוטרים העוסקים בקטינים ללבוש מדים ולהסיע צעירים בניידות־מישטרה. סרט אחר של אדם הוא ראיון קצר, אך חודר, עם נער עבריין.

● הפרק החמישי בפולדארק חלק ב', שעה 10.30, סובב סביב מסיבת יום־ההולדת של הדודה אגאתה. האם היא בת 100 כפי שהיא טוענת, או בת 98 כפי שמורים המיסמכים? שבועוני־טלוויזיה בעולם קבעו כי **איילין ווי**, השחקנית המגלמת את **אגאתה רוס**, היא כוכבת הסידרה.

יום שישי

16. 6

● שידורי היום נפתחים בחגיגה לאוהדי **סטיב אוסטין**, המלאכים של צ'ארלי וסיפורי רכילות. למרות שבחיים הם נפרדו, משתפים **לי מייג'ורס** ואשתו **פארה פוסט־מייג'ורס** פעולה באפיזודה המציצנית בסידרה האיש השווה מיליונים (שעה 3.00 אחר־הצהריים). פארה פוסט־מייג'ורס היא הבולנדית היפהפיה מהמלאכים של צ'ארלי. שלא כבסיפור החיים הפרטיים של שני השחקנים, בסרט הם בהתחלה רבים ואחר־כך בסדר.

● סידרת יום השישי, השלווה הרועמת, הסתיימה בשבוע שעבר והסידרה החדשה עדיין לא תורגמה בטלוויזיה הישראלית והיא תתחיל להיות מוקרנת רק בשבוע הבא. בינתיים מקרינה השבוע הטלוויזיה דראמה תחת השם המפוצץ: האם תוכל לשמור סוד? או, כפי שהגדירו סרט בינוני זה עיתוני־טלוויזיה בחוץ־לארץ: „פייטון פלייס למפגרים." את אהבתו של זוג צעיר בכפר קטן ורכלני מציגים השחקנים **מרי פייג'** ו**מייקל בריאנט**, בשעה 9.20 בערב.

● לאוהבי המוסיקה הקלאסית. בשעה 10.10 מנצח **יהודי מנוחין** על תיזמורת בית־הספר למוסיקה הקרוי על שמו בעיר סארי באנגליה, המנגנת את הקונצ'רטו לפסנתר ולתיזמורת מיספר 2 בסול מז'ור אופוס 19 של **לודוויג ואן בטהובן**.

● עני ועשיר חוזר לטלוויזיה בדלת האחורית. בפרק לדניס באהבה ורצח מהסידרה בארנבי ג'ונס מופיע כשחקן־אורח **ביל ביקסבי**, מי שגילם את תפקיד אביו של **בילי** בעני ועשיר ובעלה של אשתו הראשונה של סנאטור **ג'ורג' דאש**.

● מי שא־בה־ני־בי ומישפחת סולימאן הגדול עדיין לא נמאסו עליו, יכול לצפות בבאה שבת עם הרב **שמואל הכהן אבידור**, בשעה 8.05 בה יהיה האמן האורח **חופני כהן**, אחיו של **יזהר**.

● שידורים מעניינים אחרים היום: הסרט הערבי שרכש לו קהל צופים קבוע. למי שהחמיץ, פרק ישן יותר מהמשודר בארץ של האחים בשעה 8.10 בערוץ 6 בירדן. ד"ר מרכוס וולבי, הסידרה שאפילו בישראל ירדה לשימחת הצופים, בערוצים 3 ו־6 בירדן ומטרות אנדרוס, בשתי הרשתות של ירדן בשעה 10.10 בלילה.

שבת

17. 6

● מוצאי־שבת הוא אחד המועדים המשעממים ביותר בלוח השידורים של הטלוויזיה. דווקא הטלוויזיה הערבית מעניקה הערב תוכנית מעניינת, במסגרת הסידרה, המתורגמת לעיברית חידושים והמצאות (שעה 6.30 בערב). התוכנית מביאה בשורה לבעלי רכב, או נכון יותר לאלה שהכנסתם אינה מספקת כדי להחזיק בכלי־רכב. **ויליאם טאונוס**, שעל שמו נקראות מאות אלפי מכוניות מתוצרת מיפעלי פורד בגרמניה, המציא מכונית שהדלק שיש להאכילה בו משמש רק לטעינת מצברי החשמל המניעים אותה. כדי לעבור 53 קילומטרים בהמצאה החדשה של טאונוס, יש צורך בליטר דלק אחד בלבד, והיא מגיעה למהירות של 60 קילומטרים בשעה. המכונית נושאת שלושה נוסעים ופותרת בעיות אקולוגיות רבות שיוצרות המכוניות השורפות בנזין במידה הנהוגה היום.

כתבה אחרת בתוכנית זו מתארת מיפעל שבו מייצרים סוללות ליתיום, כמעט־ניצחיות, זעירות ממש בהשוואה לסוללות המקובלות ולכן מהוות הצלה של ממש בנושאי רפואה, תעופה ותיקשורת. הכתבה היא סיפור הצלחה של מיפעל ישראלי אשר מצא דרך לייצר את סוללות הליתיום.

● מקמילן, הפעם ללא אשתו, חוזר למסך הקטן, בשעה 11.10, אחרי שנידמה כי עבר כבר מן העולם. אחד ההומוסכסואלים המוצהרים של הוליווד, **רוק האדסון**, שוב פוגש ביפהפיה, הפעם השחקנית **שירלי ג'ונס**, בסרט מישחקו של פיליפ. ג'ונס זכורה לצופי הטלוויזיה כאם היפה במישפחת פארטרידג'.

● מבט ספורט ואולפן הגביע העולמי ישודרו בשעה 9.00 בערב. נתונים ראשונים של סקר טלפוני שנערך בין צופי הטלוויזיה, מצביעים על כך ששידורי מישחקי הכדורגל מארגנטינה זוכים בצפייה עצומה, כ־69 אחוזים מכלל צופי הטלוויזיה בארץ. אולם הסקר גם גילה אי־שביעות רצון משני מתארי המשחקים, **יורם ארבל** ו**דן שילון**. עובדה מאלפת אחרת שגילה הסקר הטלפוני מצביעה על כך שכמעט כל בעלי המקלטים הצבעוניים מעדיפים לקלוט את שידורי המישחקים דווקא בתחנה הירדנית, המשדרת בצבע, למרות שהקריינות בירדן היא בערבית ולא בעיברית.

יום ראשון

18. 6

● הצגת־בכורה לסידרה החדשה הזוג המוזר בשעה 8.00 בערב. חברת פאראמונט התקנאה בהצלחת סרט־הקולנוע הזוג המוזר עם השחקנים **ג'ק למון** ו**וולטר מתאו**, ומהצלחת אותו מחזה של **ניל סיימון** בברודווי, ויצרה סידרה של אפיזודות על חייהם של שני גרושים המתגוררים יחדיו והמגלים כי להתגורר עם חבר, גרוע לפחות כמו להתגורר עם האשה. פירקי הסידרה צולמו בהופעה חיה בפני צופים, ולא כמו במרבית הסדרות שבהן נשמעים תגובות ומחיאות־כפיים שהודבקו אחרי הצילום, מה שגרם לשחקנים „לצאת" מהטכסט הכתוב ולאלתר מול המצלמה.

ג'ק קלוגמן הוא אוסקאר בסרט, מוכר לצופי הטלוויזיה הישראלית מהסידרה הבולשת חוקרת, שאגב עומדת לחזור למסך הקטן בעתיד הקרוב, הסניגורים ואיש וירג'יניה. קלוגמן שיחק באותו תפקיד גם בהפקה המקורית של הזוג המוזר בברודוויי ובגירסה הלונדית של המחזה. מלבד הופעה ב־400 סירטי־טלוויזיה הופיע קלוגמן גם בסרטים ימי יין ושושנים והייה שלום קולומבוס.

טוני רנדל, הוא פליכס בזוג המוזר, אף הוא שחקן־טלוויזיה ידוע, אם כי לא הופיע בסדרות שהוקרנו בארץ. **ג'ואן הוצ'קיס**, המגלמת בסידרה את תפקיד ידידתו של אוסקאר היא רקדנית וזמרת נוסף על היותה מאסטרנטית בחינוך, והופיעה בסידרה הסניגורים. **ג'אניס הנסן**, בסידרה, אשתו־לשעבר של פליכס, שיחקה בסרט שדה תעופה ובסידרה בוננזה.

● למי שאוהב מוסיקה צפוייה חווייה של אמת בשעה 8.30. החבובות מרחוב ההפתעות מארחות בתוכניתן את זמרת הג'אז **קליאו ליין**. ליין, שהיתה עד לפני כשנתיים כמעט בלתי־ידועה בארץ, כבשה את הקהל הישראלי בקונצרטים אותם נתנה במסגרת הפסטיבל הישראלי, בין השאר באמפיתיאטרון הרומי בקיסריה.

● לגבי התוכנית המרכזית בערב, יוחלט בטלוויזיה רק ברגע האחרון. אחרי מבט יוקרן מישחק־כדורגל מארגנטינה, או דראמה שעדיין לא נקבעה.

● תוכניות אחרות היום: משפחת וולטון (ערוצים 3 ו־6 ירדן) וקומדיה בערוץ 6 בירדן).

יום שני

19. 6

● מי שראה כבר בהקרנה פרטית בטלוויזיה את תוכנית הבידור עם **לוסיל בול**, טוען כי זו התוכנית הטובה מסוגה ששודרה אי־פעם בטלוויזיה הישראלית, ובוודאי הארוכה ביותר: שעה וארבעים דקות. הסי־בי־אס הפיק תוכנית בשם הסי־בי־אס מצדיע ללוסי, במלאות 25 שנה להופעתה הראשונה של הבדרנית. מצדיעים ללוסיל בול **ג'אק בני, סמי דייוויס ג'וניור, ריצ'ארד ברטון, ג'והני קארסון, בוב הופ, וויליאם הולדן, דני קיי, דין מרטין, ג'ון וויין, דיק ואן־דיק** ועוד רבים אחרים. תחילת שידור הראווה בשעה 9.30 בערב.

● קודם־לכן יחגגו אלה שאהבו את סירטי המדע הבידיוני, הכובשים בשנתיים האחרונות את האקרנים הגדולים. במיסגרת תוכניתו של **אהרון גולדפינגר**, המוגשת על־ידי **אהוד מנור** מסך גדול מסך קטן, אשר תוקדש (בשעה 8.30) למדע הבידיוני, יוקרנו קטעים מהסרטים פארנהייט 451, שמש ירוקה ואודיסיאה בחלל.

התכנית מסך גדול מסך קטן עומדת בפני בעיה. אהוד מנור נוסע לחוץ־לארץ לתקופה ממושכת ועתה מחפשים לו מחליף.

● אוהדי סטארסקי והאץ' ייאלצו להמתין עד השעה 11.10 בלילה כדי לחזות בפרק ששמו המתאגרף. אגב, סיכום 6,000 המכתבים שהגיעו לרשות השידור בחודשים אפריל מאי השנה, מצביע על כך שמאות רבות של הצופים ממש מתחננים שלא להוריד את הסידרה, וחלק ניכר מבקש, בניגוד למה שקורה היום, להקדים את שידור הסידרה לשעה 9.30.

לעומת ההצלחה של התכנית המתבטאת במכתבי המאזינים, הרי הדין־וחשבון של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה קובע כי סטארסקי והאץ' עומדים רק במקום השמיני בסולם הפופולאריות של התוכניות המוקרנות בטלוויזיה הישראלית. אולם מקום זה הוא המקום הראשון מקרב סדרות־המתח הקנויות המוקרנות בארץ.

● תוכניות אחרות היום: מורשה בשעה 8.00 בערב. למי שלא מספיק בארטה אצלנו, בערוצים 3 ו־6 בשעה 9.15 בירדן. עוד בירדן, קומדיה בשעה 7.30 (רק בערוץ 6) וסידרה אנגלית בשעה 8.10 בערב בערוץ 6.

יום שלישי

20. 6

● בתקופה הטובה של **טדי** („קוג'אק") **סאוואלאס**, היה היום השלישי בשבוע אחד הימים עשירי השידור ביותר בטלוויזיה. אולם בשבועות האחרונים, הפך יום זה אחד הדלים ביותר בתוכן. דבר זה מחזק את ההצעה שהועלתה לפני חודשים אחדים בטלוויזיה, להכין מערכת לכל יום שידורים בשבוע, אשר תפקח על שידורי אותו יום, תיזום קניות של סרטים ורעיונות. כך תיפתח בוודאי תחרות בין מערכות כל אחד מהימים, אשר תפרה את הטלוויזיה. אין כוונת ההצעה להוריד מיסגרות אחרות בטלוויזיה, הקיימות כבר, והיא מסתמכת על כמה תחנות טלוויזיה ברחבי העולם הנוהגות כך.

● ב־9 בריבוע מכין **יצחק** („איציק") **קול**, מפיק התוכנית, הפתעה בדמותה של מיס יוניברס לשעבר **רינה מור**, שתופיע בין צוות המשיבים.

● התוכנית המרכזית של יום זה היא שידור חוזר. חברת־ההפקות הפרטית של **אריק איינשטיין** הצליחה למכור בפעם השניה את הסרט אריק איינשטיין שר משירי ארץ ישראל הישנה, סרט ששודר כבר ביום העצמאות האחרון, כלומר לפני שישה שבועות בלבד. עם איינשטיין מופיעים **יהודית רבין, יוני רכטר, מיקי גבריאלוב, שם־טוב לוי** ו**קורין אלאל**.

● שידורים נוספים היום: כל־בו־טק בשעה 8.30 ובארטה בשעה 22.10. אגב, השחקן המגלם את דמות הבלש האיטלקי בסידרה, **רוברט בלייק**, הוא שחקן הקולנוע והטלוויזיה היחידי כיום שהחל את הקאריירה שלו כבר בגיל שנתיים וחצי, כשהופיע על בימת ברודוויי יחד עם אביו ואחיו. בלייק התבלט בעיקר בסרטים בדם קר ועיר ללא רחמים, אשר פילסו לו את הדרך לסידרה זו.

● בירדן אפשר לצפות במערבון הדרך לאורגון 15.10 בערוץ 6 ובסידרה האמריקאית ספינת האהבה בערוץ 6 בשעה 9.15. אגב, העיתונאי **דניאל** („דני") **בלוך**, איש דבר, שנאבק עתה מחדש על מקומו במליאת רשות השידור, מחפש דרך לפנות להנהלת הטלוויזיה הירדנית ולבקשה לדחות את השידורים בשעה. בשבועות האחרונים, מאז הנהגת שעון קיץ בירדן, נופלת ההקרנה המרכזית בכל ערב בשעה 9.15, באמצע מהדורת מבט בישראל.

„הזוג המוזר": רנדל, קלוגמן, האנסן והוצ'קים
יום ו', 9.20

„האם אוכל לשמור סוד": מרי פייג' ומייקל בריאנט
יום ו', 7.20

בארטה: רוברט בלייק
יום ג', 10.10

נמר של נייר

ה„שאפה" של „תיאטרון הצוות" ✱ העיברית הופכת
טמאה ב„מאזניים" ✱ גיבור של היינריך בל: „האימוץ - הוא הצורה
הנכונה לאבהות..." ✱ סיפור עיברי על „רוח הקודש" ואמו של ישו

תיאטרון

„להיות גיזעי"

מישרד־החינוך־והתרבות מתמודד, בעזרת „האגודה לקידום תרבות התיאטרון לילדים ולנוער," עם „בעיות התקופה." מסתבר כי המכשיר החינוכי להתמודדות עם „בעיות התקופה" הוא תיאטרון הצוות, המעלה על קרשי הבמה רוויו תחת הכותרת איזה נוער, שאותו כתבה ובייימה גברת בשם חגית רכבי. אף שהוצאותיו של תיאטרון זה מוטלות על שכם הציבור, הצורך בו טרם הובהר לאיש. יחד עם זאת, מודעה רבת־אינצ'ים שפורסמה בעיתונים הבהירה באותיות שחורות על נייר לבן, שהנה צומח וגדל לנגד עינינו עוד מוסד תרבותי מיותר:

„הצגה המציגה בהומור את המבוגרים, ההורים והמחנכים בעימות עם בני־הנוער, גורמת נוסטאלגיה ומעמיקה את ההבנה בין הדורות." מוזר לראות „עימות עם בני הנוער" הגורם „נוסטאלגיה" ומעמיק את „ההבנה בין הדורות." לאלוהי התיאטרון של מישרד־החינוך הפתרונים.

תיאטרון הצוות
מי צריך את זה?

נוסף על הגדרה אבסורדית זו, מופיע ב„מודעה החינוכית" קטע של דיאלוג מתוך המחזה:

...סליחה, מה זה להיות גיזעי?
רונית: גיזעי זה קודם כל להיות שאף.
שוקי: גיזעי זה תלמיד שהוא פיקח ודי מצליח, אבל בכלל לא שם על הלימודים...

הסבר משכנע יותר ופחות „חינוכי" מצוי במילון עולמי לעיברית מדוברת מייסודם של נתיבה בן־יהודה ודן בן־אמוץ:

גיזעי ת' ז' 1) טוב מאד, משובח. קנה מכונית גיזעית ● הגיש לנו קפה גיזעי. 2) ההיפך מ,חרם' בחור עלא־כיפאק. גיזעי! אל תשאל איזה צרות עושים לו בבית.

כל שנותר להוסיף הוא שחגית רכבי הנ"ל היא „שאפה" אמיתית, שאפה עד כדי שאפתנות להעמיק „את ההבנה בין הדורות" בעזרת „נוסטאלגיה" ו„עימות עם בני־הנוער". מי צריך את זה? אנחנו עדיין לא „דמוקראטיה עממית".

תולעי תרבות

גרנכת

פעם, לפני שנים רבות, כאשר הסיפרות העיברית רק החלה מצמיחה שיניים, היא ייסדה אגודת סופרים עיבריים שטיפחה ביטאון לסופרים עיבריים בשם מאזניים. ברבות השנים ניתקה הסיפרות מגע עם אגודת הסופרים, בעוד ביטאון הסופרים והאגודה המוציאה אותו לאור גוססים גסיסה ארוכה ומסתאבת מזה שנים רבות, תוך שהם אוספים סביבם תולעי־תרבות רבות, ומתרבות.

פעם, לפני שנים רבות, בעוד הסיפרות העיברית החלה מצמיחה שיניים, התנהל בארץ מאבק איתנים למען החייאת הלשון העיברית, שבמהלכו קבע ביאליק, שהעיברית וטובתה ניצבו לנגד עיניו: „יש מירים — הררי אל, מילים תהום רבה..." כאשר ניסה להגדיר את עוצמות הלשון המצויות בעיברית. במהלך מאבק זה שיכלל ביאליק מילים כמו „התעתשות"; „זקנקן"; „ממורט"; „צדע" (ממנה ניבנה השם „הצדעה") ו...„מצלמה" *, הכל, מבלי להזדקק למילים שבלשונות לועז.

בגיליון מאזניים האחרון (כרך מ"ו, גיליון 6־5) שראה אור כגיליון חגיגי לרגל „שלושים שנה למדינת ישראל" בעריכת בנימין מיכלי, מתמצה מאזנה של עסקונת הסיפרות העיברית, שקנתה לעצמה אחיזה ושביתה בכתב־עת זה ומתחזה כ„הסיפרות העיברית", במאמר של אחד בשם יוחנן גרנך, תחת הכותרת: „עצמאות מדינית והתעצמות תרבותית," מאמר המעיד על כותבו, על לשונו ה„עיברית', אכסניית דבריו ובעליה של אכסניה מפוקפקת זו.

מה שמייחד את מאמרו של גרנך הנ"ל הוא העיברית שלו, שהרי אכסנייתו היא מאזניים, האמור לשמש, אם לא שופר לעיברית, הרי לפחות בת־קול לשפה זו. אחרי פרק־הפתיחה של המאמר „משמעות היסטורית אוניברסלית לכינון מדינת ישראל" שתוכנו ככותרתו, בא תור הפרק השני, בעיברית הגרנכית הטהורה: „פראגמאטיזם ואידיאליזם — כ„סינתזה' גואלת" (לאלה מהקוראים שאינם אמונים על העגה הגרנכית, כותרת הפרק צריכה להיות: מגמתיות ואמונה — כמיחבר גואל.

חיים נחמן ביאליק
הקונפיגוראציה הפוליטולוגית
והדיפרנציאציה האידיאולוגית

מגמת מאמרו של גרנך, מהבחינה העניינית, ניתנת לציטוט בקביעתו ה„מקורית': „מעל לכל: תקומת ,הבית השלישי' העצמאי של עם־ישראל עומדת בסימן מאבק־עולם לחירות־הרוח המאפיין את מיצעדו ההיסטורי הבלתי־נלאה של עמנו המיוסר...". אלא שנטיב לעשות אם נתעלם מ„מצעדו ההיסטורי הבלתי־נלאה של עמנו המיוסר..." ונתמקד בייסורים שמעניק גרנך לעיברית, בצפיפויות כגון דא: „לכיוון עוצמה ציבורית לא־מבוטלת לאפיקים של דמוקראטיזציה... עוצמה אינטלקטואלית... תודעה נורמאטיווית... פראלמאטיזם צר־אופקים... הרחבת תחולתה של הציוויליזציה הקיברנטית... להגיע אל המומנט של התהוות רקע מייוחד ליצירת סינתזה גואלת... מוליכה אל סימביוזה פוריה בין פראגמאטיזם ואידיאליזם... הקונפיגוראציה הפוליטולוגית של מדינת ישראל הנאבקת על עצם קיומה מושפעת על־ידי הדיפרנציאציה האידיאולוגית..." וכו', וכו'.

פעם, לפני שנים רבות, כאשר היו סופרים עיבריים שנזקקו למאזניים, הילכה הסיפרות העיברית בגאון בהיכלי אגודת הסופרים. כיום, הסופרים כותבים, והמשוררים משוררים, ותולעי־התרבות משרבטות מילים על אודות „הקונפיגוראציה הפוליטולוגית של מדינת ישראל הנאבקת על עצם קיומה, מושפעת על־ידי הדיפרנציאציה האידיאולוגית..."

ביאליק, אשריך שמת אתה. אשריך שלא זכית לראות בתולעי־התרבות שלשונן גרנכת מטמאים ומכרסמים בהיכל הלשון שהקמת בארץ הזאת.

* המילים נלקחו מתוך „מילון חידושי ביאליק" (מאת הבלשן המנוח יצחק אבינרי), שראה אור בשנת 1935 „בחודש העשירי למות המשורר".

תרגום

שדה ירי

בשנת 1908, בהיות היינריך פימל בן 29, הוא תיכנן והקים את בניין המינזר על־שם אנטואן הקדוש שבעמק הקוסה, גרמניה. בשנת 1945, בהיות בנו רוברט פימל בן 29, הוא פוצץ את בניין המינזר, מתוך שהכיר את תוכניותיו, על־מנת לפתוח „שדה ירייה" לאחד הקרבות האחרונים של מילחמת־העולם השנייה. יוסף פימל, מהנדס צעיר בראשית שנות ה־20 לחייו, משחזר את הבניין והופכו סמל לגרמניה המיתמרת ועולה מתוך הריסותיה. מיבנה תיאורי זה מהווה את המיסגרת החיצונית לסיפרו של היינריך בל בירה בתשע וחצי, שראה אור בעיברית בימים אלה *.

הרמה השנייה של הסיפור היא עולמו ההרמטי של ד"ר רוברט פימל, עולם שהכל בו מוסדר וקבוע. מדי בוקר, בשעה תשע וחצי, נכנס הד"ר פימל לאכסדרת מלון הנסיך היינריך, נוטל את מפתח חדר הביליארד, מקום שבו הוא מבלה את זמנו עד לשעה 11 בחברת השרת שבמקום.

בין שני קטעי־סיפור אלה מתרחשת עלילה סיפרותית מעמיקה ומפורטת העוסקת באיפיון שלושה דורות במישפחת פימל, שבאמצעותם משכיל בל לתאר תמונת־מצב של החברה הגרמנית במשך 50 שנה.

ד"ר פימל מאמץ בהדרגה את השרת להיות בנו מתוך בחירה. הוא מספר ל־צעיר עובדות בלתי־ידועות על חייו: „יודע אתה שלמדתי להיות מהנדס. בעצם צריך הייתי לבנות בתים. אולם מעולם לא בניתי בית, אלא תמיד עסקתי בפיצוץ בתים ובהריסתם..." גם הקאריירה הצבאית של ד"ר פימל דומה לזו האזרחית: „פוצצתי גשרים ובתי־מגורים, כנסיות, מעברי רכבות, חווילות וצמתי־דרכים. קיבלתי אותות־הצטיינות בשביל פיצוצים אלה והועליתי בדרגה. מדרגת סגן־מישנה לדרגת סגן, ומסגן לסרן. וקיבלתי חופשות מייוחדות וציונים־לשבח, מפני שידעתי כל־כך טוב כיצד לפוצץ ולהרוס. לקראת סוף המילחמה עמדתי תחת פיקודו של אלוף אחד, אשר במוחו התרוצצה רק מילה אחת ויחידה — ,שדה ירי'..."

בהמשך דבריו אל בנו המאומץ־לעתיד, מסביר הד"ר פימל מהו ,שדה ירי': „ואנחנו פוצצנו והרסנו כל אשר עמד בדרכנו. הדבר האחרון שפוצץ היה משהו גדול, ומפואר באמת: מערכת שלמה של מיבנים כנסייתיים עצומים... (המערכת) עמדה בדיוק בין שני המחנות: הגרמני והאמריקאי. אני דאגתי לכך שלמחנה הגרמני יהיה שדה־ירי פנוי..."

העלילה מסתבכת ואחר־כך מתבהרת במהלך ההתרחשויות תוך שהיא מכבידה בממד ההיסטורי, ותוך מסירת הדברים בסיפור בלשי־למחצה. זמן התרחשות העלילה, בשנת 1958, אלה הימים הקודמים למסיבת יום־הולדתו ה־80 של האב, היינריך פימל, מייסד שושלת המהנדסים.

היינריך בל
הקרב האחרון על עתיד העם
והתרבות הגרמנית

במהלכם של ימים אלה מתברר, במפתיע, כי מניעיו של הד"ר פימל וחלקו שלו בפיצוץ נובעים מתוך מניעים יוצאי־דופן לגרמניה הטרום־מילחמתית, הלוחמת, וזו שלאחר המילחמה: „...במשך חמש וחצי שנות המילחמה ציפה רוברט בכיליון־עיניים לרגע שבו יפול המינזר כביזה לידיו. במעשהו זה ביקש להעמיד יד, עשוייה תילי־חורבות ועפר, לזיכרם של אלה שלא היו להם מצבות־זיכרון היסטוריות, ואשר עליהם לא היה צורך לחוס... בידו של רוברט היתה רק אפשרות אחת: להשתמש בנוסחות אחדות ובחומר־נפץ, כדי להעמיד להם מצבות..."

במהלך השיחזור מבחין בנו של ד"ר פימל בסימנים המעידים על כך שאביו פוצץ את המינזר ומאוחר יותר, אף אביו, מייסדו ומציבו של המינזר, חש בכך. תחושות אביו ובנו אינן משנות כלל לד"ר פימל, ובסמיכות לטכס החנוכה המחודש של המינזר על שם אנטואן הקדוש מחתים הוא את השרת הצעיר על המיסמכים שבעזרתם הוא עתיד להפוך בנו־מאומצו, תוך שהוא קובע: „ ,קול הדם' הוא שקר מוחלט ורק ,האימוץ' — הוא הצורה הנכונה." במילים אחרות: ד"ר פימל דוחה את עצמו מהמסורת הגרמנית, על כל מה שמתחייב ממנה.

בספר זה, בדומה לספריו האחרים, טוען היינריך בל את טענותיו כלפי גרמניה הישנה וגרמניה החדשה, כאשר השנייה

* היינריך בל, „בירה בתשע וחצי", תרגום: בצלאל וכסלר, הוצאת „זמורה, ביתן מודן", 250 עמודים (כריכה רכה).

נראית בעיניו העתק־שמש של הראשונה. בינות לשורות כבדות ומסורבלות, המהוות פארודיה על הלשון הגרמנית והתרבות הגרמנית, דומה שבל מוכיח כי הוא אחרון הסאטיריקאים של התרבות המרכז־אירופית. זאת, בעוד הוא נעזר בנפשותיו־הפועלות ובמסווים הלשוניים, על־מנת לשחוט שחיטה סיפרותית את הפרות הקדושות של הגרמניות דאז ודהיום, תוך שהוא יוצר „שדה ירי" חשוף ופרוץ לכל רוח לקראת הקרב האחרון על עתיד העם והתרבות הגרמנים.

מלבד מה שזהו ספר מלהיב, מרתק ועדין בהומור ובטראגיות שבו, הרי נוסחו העיברי, שהותקן בידי הד"ר בצלאל וכסלר, פגום במקומות רבים, ורצוף שיבושים, אף שאלה אין בכוחם לפגום בעוצמתו הספרותית של היינריך בל. על כל פנים, סביר להניח שבמקום השיר „השמירה על הריינוס" שרו, מן הסתם, את „המישמר על הריין", והשופט שוברינגר, הסובל מעצירות־מעיים, ניסה כבר לשווא את כל סוגי „מעוררי השילשול" או ה„משלשלים" בטרם נטל את „הלכסאטיווה" של ד"ר וכסלר, שתרגומו רחוק מאד מהלאכס־סקריפטה (תורה שבכתב) של העיברית.

שורשים

בית יניקה

באחרונה נערך מעל לגלי האתר דיון, שבמהלכו הטיחו כמה משוררים המחפשים מעמד של כבוד בשירה העיברית טענות בנוסח: „משורר זה הושפע מגיאורג טארקל... משורר אחר ניזון מוו.ה. אודן... ואילו אני, בילדותי הכרתי כבר את שיריהם אל ת.ס. אליוט ועזרא פאונד..." דיון שהעיד על דלותם של משוררים אלה, המתיימרים לשאת ברמה את דגל השירה העיברית בימים אלה, ועל תלותם בשדות תרבות זרה.

אלא שלא אלמן ישראל, ולא יתומה הסיפרות העיברית. העיברית, ששורשיה במקרא ובתי היניקה שלה ניכרים במהלך כל הדורות, נמדדת בהתאם להיזון החוזר לדורותיה. בסידרת סיפריית כתר — עם ישראל ותרבותו במדור „סיפרות" ראה אור לפני כמה שנים הספר הסיפור העיברי בימי־הביניים — עיונים בתולדותיו מאת פרופ׳ יוסף דן, המקיף את תולדות הפרוזה תקופת הגאונים ועד סופה של תקופת הרנסאנס. ספר זה מהווה קצה־קצהו של זה העיברית במהלך אלף שנה, מראשית קרחון תרבותי, שבו מצויים סוגים סיפרותיים שאיש אינו טורח להביאם בתוכנית הלימודים, או בהשכלתם של משוררים הנקנית מסיפרוני הפינגווין מודרן פואטס.

פרופ׳ דן
בעוד אבותיו של צ׳ופר קיפצו על העצים

סיפרו של פרופ׳ דן חושף מערכות סיפרותיות שלמות עמידות, כספר זרובבל, סיפור אלדד הדני, ועשרת השבטים, אלפא ביתא דבן סירא, מעשה ירושלמי, רומן אלכסנדר, מעשה ישו (ראה: ציטוטון) ושאר מיכמני ספרות שיש בכוחם להנמיך כל סיפרות אחרת שבנמצא.

מוסף מכובד לסיפרות, שכיבד באחרונה את קוראיו בפירסום נוסח עיברי של חלק מסיפורי קאנטרברי לג׳ופרי צ׳וסר, שנעשה בידי הפרופ׳ שמעון זנדבנק, מהווה ייצוג לנמיכות־קומה סיפרותית שלא במקומה. מה עוד שהפרופסור המכובד יכול היה לפחות לתרגם את צ׳וסר לעיברית של המאה ה־14, לסיגנון המופיע בדגימות שמציג הפרופ׳ דן בסיפרו מקיף הסיפור העיברי בימי־הביניים. כמה מאוס לראות תרבות לעוסה הבאה דרך בית־הבליעה, מצופה ביומרות של אפסותנו לעומת העולם.

הפרופסור המכובד שכח, בתרגומו, כי בעוד אבותיו של צ׳וסר קיפצו על העצים, היה מי ששר וזימר היכן שזימר, אם לצטט את ד׳יזרעאלי. כל מי שרוצה להיווכח בדבר, מזומנת לו חווייה מרגשת, שאין ביכולתו של צ׳וסר המתורגם לעיברית של ראשית המאה ה־20 להעניק לו. סיפרו של יוסף דן יעניק לו חווייה זו *.

* יוסף דן, „הסיפור העיברי בימי־הביניים", הוצאת „כתר", 289 עמודים (כריכה קשה).

מי היה אביו־מולידו של ישו?

ציטוטון

פרופסור יוסף דן, בסיפרו הסיפור העיברי בימי הביניים (ראה: שורשים), מצליח לפתוח לפני הקורא כן־זמננו פתח לעבר העולם העשיר והמגוון של הסיפור העיברי בפרוזה בימי־הביניים, ומצליח להסב את תשומת־הלב לפרק זה של הסיפרות העברית, שאינו ידוע ברבים. אחד הסיפורים שבהם דן הספר הוא מעשה ישו, שבו מופיע תיאור סיפרותי חסר־תקדים, הכתוב במקורו עיברית, על לידתו של ישו הנוצרי. קטע מהתיאור רצוף בזה:

"בשנת תרע"א לאלף הרביעי, בימי ינאי מלכא, היתה צרה גדולה על שונאי ישראל. אשר קם אחד רועה זונות איש רע ובליעל, מגזע יחוס שבט יהודה, ושמו יוסף פנדרא. והוי היה בעל קומה וגיבור מלחמה, ויפה תואר, ורוב ימיו בניאוף וזימה וגזל וחמס. והיה שוכן בבית לחם יהודא. וקרוב לביתו היתה שוכנת אלמנה אחת, ולה בת ושמה מרים, והיא מרים מגדלת נשייא הנזכרת בתלמוד. וכשגדלה קדשה אמה לבחור אחד ושמו יוחנן. והיה הבחור עניו ושפל רוח וירא אלקים. ויהי היום ויעבור יוסף על פתח מרים, וירא אותה ויבער בו יצה"ר (יצר הרע). ויהי הולך וחסר. ותאמר לו אמו: מדוע אתה ככה דל, ויען ויאמר לה: את מרים הכלה אני אוהב. ותאמר לו: אל ירע לבבך על זה, אך ראה והחזיק בה ועשה בה כרצונך, ויעש יוסף פנדרא כך. וילך אצל פתח ביתה של מרים, ולא מצא לו שעת כושר. עד מוצאי שבת אחד, וימצא את מרים יושבת על פתח ביתה. ויבא עמה בבית בחדר סמוך לפתח וישכב עמה. והיא סבורה שהוא יוחנן ארוס שלה. ותאמר לו: אל תגע בי, כי פרסתי נידה. והוא לא שמע בה ויעש בה כרצונו וילך לביתו. ובחצי הלילה בער בו עוד יצרו הרע, וקם משנתו ויעל דרך בית מרים. ויבא בחדרה ויחזיק בה שנית. ותחרד הנערה למאוד, ותאמר אליו: מה זה אדוני, כי באת אלי שני פעמים בלילה אחד, אשר לא ניסיתי מיום שקדשתני. ובשתיקה כפל ולא ענה דבר. ותאמר לו מרים: עד מתי אתה מוסיף חטא על פשע, הלא כבר אמרתי לך נידה פרסתי. ולא שמע לקולה ויעש בה כרצונו. ויהי כמשלש חדשים, ויוגד ליוחנן: הנה ארוסתך הרה, ויחרד יוחנן מאד. וילך אצל שמעון בן שטח רבו, ויגד לו הדבר, ושאל לו מה יעשה. ויאמר לו רבו: את מי אתה חושד? ויאמר: אין לי חשד, רק על יוסף פנדרא שהוא רועה זונות, והוא שכן קרוב לביתה ובשכונותיה. ויאמר לו רבו: בני, שמע לעצתי ושתוק, אם הוא בא עליה פעם אחד, אי אפשר שלא יבוא עליה פעם אחרת, עשה בחכמתך, והעד עליה עדים, והביאו לב"ד הגדול. ויצא לבחור לילך לביתו ויתאבל מאד. וכאשר נתפרסם הדבר, שהיא מעוברת, ויאמר יוחנן: עתה יאמרו: שממני הרה. ומרוב בושה וחרפה יצא מארץ ישראל, והלך לבבל ויהי שם. ותלד מרים בן, ותקרא שמו יהושע, אחר דודה אחי אמה..."

בחטף

פרופ׳ ירון מבטל מענקים ממשלתיים לכתבי־עת ✶ „הפצצה" השירית של אצ״ג ✶ האם לן אצ״ג עירום על קבר זכריה הנביא?

● מפיק הטלוויזיה הצ׳כי הגולה **יאנוש זבר**, המתגורר כיום בשוודיה ופועל בטלוויזיה השוודית, השלים באחרונה סרט תיעודי העוסק ב„חיי התרבות באירופה הכבושה בידי הנאצים ובמחנות הריכוז". כאשר ניסתה הטלוויזיה השוודית לעניין את תחנות־השידור המיזרח־אירופיות בהקרנת הסרט, נענתה כי ב„סרט מופיעים יותר מדי יהודים!" ניסיון דומה שנעשה באחרונה. לעניין את קניני הסרטים של הטלוויזיה הישראלית, נידחה בקביעה: „בסרט מופיעים יותר מדי קומוניסטים" ● **פרופ׳ ראובן ירון** אינו עוסק אד־ורק בטיהור הטלוויזיה הישראלית. באחרונה הוא מונה על־ידי

פרופ׳ ראובן ירון — מנחם בן — אורי צבי גרינברג

שר־החינוך והתרבות **זבולון המר**, לשמש כיושב־ראש בוועדה מטעם המועצה־לתרבות־ולאמנות, הבודקת את מעניקי המישרד לכיתבי־העת הסיפרות. יחד עם הפרופ׳ ירון צורפו לוועדה זו הפרופ׳ **נורית גוברין**, ועסקני אגודת הסופרים **ק. א. בארתיני** ו**בנימין מיכלי**. בישיבתה הראשונה של הוועדה, שממנה נעדרה פרופ׳ גוברין, החליטו פרופ׳ ירון ושני עסקני אגודת הסופרים, שמישרד־החינוך יחדל להעניק את מענקיו לעיתון־הסיפרות פרוזה ולכתב־העת הוותיק עכשיו. הטיעון שבו ניתלו חברי הוועדה: שני ביטאונים אלה מפגרים בקצב הופעתם, מצב המקובל גם על כל כיתבי־העת האחרים, הממשיכים לקבל את המענק מטעם של מישרד־החינוך. גם כתב־העת האומה, היוצא לאור מטעמו של מיסדר ז׳בוטינסקי, שהוכנס על־ידי חברי הוועדה למעגל מקבלי המענק, עיקבי בפיגור בקצב הופעתו. אגב, קבוצה של סופרים שעימה נמנים כאלה המשתתפים בכל כיתבי־העת, עומדת לפנות אל מבקר־המדינה על־מנת שיחקור את הפגם, שבוועדה המקצה כספים אלה יושב עורך מאזניים, בנימין מיכלי ● סנסאציה שירית חסרת־תקדים עומד לחולל המשורר הלאומן **אורי צבי גרינברג**, שחתם בימים אלה על הוצאת ספר־שירים חדש שלו בהוצאת הקיבוץ המאוחד. ספר־שיריו האחרון של גרינברג, רחובות הנהר ראה אור בשנת 1953. בחוגי סיפרות שבהם נודע על הוצאת הספר החדש, נשאלת השאלה אם עבר גרינברג באחרונה ,מהפך׳. הסיבה: לפני כשנה וחצי, כאשר נערך פסטיבל יום־הולדתו ה־80 (בין כמה מוותיקי הסופרים החיים בארץ נשמעת בעיקביות הטענה, שגרינברג הוא כיום בן 87 ולא 82) אמר גרינברג למראיין **רפאל בשן**, שהביא זאת בסיגנונו: „ניטל ממנו החשק להוציא ספרים. הוא אינו מרגיש כי קיימת חטיבת תרבית והגות של הבעה בכתב, שקורין לה סיפרות האומה. יש כתיבה רבה, בתי־הדפוס מועסקים עד מעל לגרגרת, מכונות־ההדפסה בולעות קילומטרים של נייר... אך סיפרות אין! כן, פשוט ניטל ממנו היצר לבוא עם ספר־שירה ליריד הספרים הזה..." ● בתוכנית־רדיו סיפר הפיזמונאי **יעקב אורלנד** (עץ הרימון נתן ריחו) על סופרים רבים, וביניהם **אורי צבי גרינברג**, שכאשר היה זה עולה לירושלים בשנות ה־30׳: „היה לן, לא בבית־מלון ולא בבית ידידים, אלא היה מתהלך כאותו נביא, עירום ויחף, והיה לן על קבר זכריה שבירושלים, מחוץ לחומה..." הגיב על דברים אלה ואחרים איש־הספר הירושלמי **י"ד אברמסקי**, שאמר על אורלנד: „הוא שקרן פתלוגי ואין להאמין לדבריו, ומינהגו לסכסך בין סופרים..." ● נהלים חדשים, „חסכוניים" ומוזרים של פקידי־התרבות בנספחויות מישרד־החוץ בחוץ־לארץ, הביאו את המשורר **דויד אבידן** לידי חלום־בלהות. מעשה שהיה, כך היה: אבידן, ששיריו תורגמו באחרונה לצרפתית, ביקר בעיר־האורות לפני כשבועיים, והקרין בהצלחה כמה מסרטיו ב„סינמאטק" הפאריסאי. מיתקפה מאסיווית זו של אבידן, הגבירה את ההתעניינות בו ובשירה העיברית בצרפת, והביאה לפניות מרובות אל נספחות התרבות שבשגרירות ישראל שם. כתוצאה מכך התקשר לפני כשבוע ימים נספח־התרבות הישראלי בפאריס בשיחת־גוביינא אל המשורר, שסירב לשלם את מחיר שיחת־הטלפון. הוא נותר מסוקרן בדבר תוכן השיחה שלא התקיימה, וטוען: „יש לי עכשיו סיוט חדש. אני חולם בלילות שכל תושבי ישראל נוסעים לחו"ל ואילו אני נשאר כאן ומשלם את חשבונות הטלפון שלהם..." ● משורר אחר, שגזר על עצמו דממה־שירית לפני מיספר שנים, **מנחם בן**, פירסם באחרונה שלושה שירים, שיש בעוצמתם כדי לעורר חרדה רבה בליבם של מושכי־עט רבים. אחד השירים, הקצר שבהם, התפרסם תחת הכותרת „אתחלת שיר" והוא בן שתי שורות, בהן כתב בן: „בעבודת־אדמה אילמת / אולי יחזור אלי אושר המילים..." ●

מאת דן עומר

ראית בעיתון?

הארץ 11.4.78

כל הבנקים מציעים את התוכנית הזאת אך הם מוסיפים לה שם שונה מקדים כגון מטמון, צמד, כוח, יתרון ויש גם טפחות ח"י כפליים. ממבט ראשון אין הבדל בין תוכניות הבנק השונות, ונראה כי רוב האנשים חוסכים באותו בנק שבו הם מנהלים את עניניהם בבנקים...

תוכנית שונה מהתוכניות של כל הבנקים האחרים היא זאת של בנק טפחות (טפחות ח"י כפליים). לפי תוכנית זאת, עשוי החוסך לקבל רווחים יותר גדולים מכפי שנותנים בנקים אחרים. חוסכים המפקידים סכומים שיסתכמו בשנה הראשונה ב־36,000 ל"י יקבלו מענק 16 אחוז, אם הסכומים מגיעים בשנה הראשונה ל־18,000 ל"י, יקבלו מענק של 14 אחוז ועל הפקדות בסכומים של 500 ל"י ויותר יקבל ומענק של 12 אחוז זאת לעומת הבנקים האחרים הנותנים מענק של 10 אחוזים. במסלול החיסכון של הפקדות חודשיות (עד 500 ל"י בכל חודש) המענק בבנק טפחות הוא שישה אחוזים לעומת חמישה אחוזים. הסעיפים האחרים זהים.

60% יותר!
40% יותר!
20% יותר!
20% יותר!

דין פרוטה

בעריכת לאה פורת

נניח שהתמזל מזלכם ויש באפשרותכם לחסוך סכום כסף גדול בבת־אחת או סכומים יותר קטנים מפעם לפעם; יש חוסכים המעדיפים להשקיע כספם בניירות ערך, שמועדי הפידיון שלהם בצורה יחסית, אולם אלה המבקשים לחסוך לתקופות יותר ארוכות ראוי שיפנו לתוכניות חיסכון מסוג „ח"י כפליים" שאושרה על־ידי ועדת הכספים של הכנסת. בתוכנית זאת המעניקה גם הצמדה, ריבית ומענק אין אותה העזה כמשחק בבורסה, אבל לעומת זאת היא הרבה יותר בטוחה.

ה.ה. 14.6

עם מספרים אי אפשר להתווכח!

פנה עוד היום לסניפי "טפחות", או שלח את התלוש המצ"ב לקבלת פרטים נוספים, בלא כל התחייבות מצידך.

לכבוד
טפחות- בנק
משכנתאות לישראל בע"מ
ת.ד. 18060 ירושלים

נא לשלוח אלי טפסי
הרשמה וחומר הסברה על
טפחות ח"י כפליים

שם

כתובת

אל תסתפק בפחות - חסוך בבנק

טפחות

בנק משכנתאות לישראל בע"מ

ירושלים רח' הלני המלכה 9. רח' פארן 5, ככר דוד טנה. **תל אביב** רח' החשמונאים 123. רח' פרישמן 42. **חיפה** רח' פלים 9, בית צים. רח' אחד העם 15 **באר שבע** רח' מצדה מרכז הנגב. **אשדוד** מרכז מסחרי ד', רח' מ.ח. שפירא. **נתניה** רח' הנוטע 16 (סמילנסקי 13) **נצרת־עילית** מרכז מסחרי חדש של שו"פ. **אילת** רח' האלמוגים 215/3

הקבלן מאשים את מהנדס המועצה האיזורית - המהנדס מכחיש - ומאות התלמידים בכפר הערבי לומדים בתנאים בלתי־נסבלים

קבלן ברגמן

מהנדס־המועצה כבירי

„השותפות רבת השנים בין צמד הקבלנים, דב ברגמן מנתניה וסמי מדלג מכפר קרע, המבצעים עבודות של בנייה ציבורית, התנהלה על מי־מנוחות. השניים עסקו בעיקר בהקמת פרוייקטים כגון בתי־ספר ומיתקני־ספורט, והתרכזו בבנייה בכפרים ערבים שבתחום שיפוטה של המועצה האיזורית מנשה. עד שיום אחד קיבלה המועצה, שבראשה עומד חבר קיבוץ גן־שמואל, בנימין פגי, אישור להקים בית־ספר לתלמידי הכפר ברטעה שבוואדי ערה.

בדרך־כלל אמורה רשות החינוך המקומית להעניק אישור להחלטות מסוג זה. מישרד־החינוך מורה לרשות לפעול להקמת פרוייקט זה או אחר, הרשות מפרסמת מיכרז והזוכה — או הזוכים — בו, ניגש לבנייה. אך בכפר ברטעה אין רשות חינוך מקומית, ומישרד־החינוך הטיל את הביצוע על המועצה האיזורית, והעניק לה את התקציב הדרוש לכך.

במיכרז זכו הקבלנים ברגמן ומדלג. הם קיבלו את תוכניות ההנדסה להקמת בית־הספר, שאותן הכין מהנדס המועצה, מרדכי כבירי, תושב חיפה, והחלו בעבודות. אך מייד נתקלו בקשיים חמורים. הם טענו: „התוכניות שקיבלנו לא היו מיקצועיות, ואי־אפשר היה לבנות לפיהן.” כבירי התנגד, וטען כנגדם כי התוכניות מצויינות ואין בהם כל פגם. הקבלנים עמדו על דעתם. הם פנו למישרד מהנדסים גדול, קידן, שלו סניפים בתל־אביב ובחיפה ומנהל המישרד, אינג'ינר דן בורשינסקי קבע, כמשקיף נייטרלי: „תוכניות העבודה סובלות מליקויים רבים. קיימות בהן שגיאות וטעויות רבות — חתכים לא־נכונים, פרטים לא־תואמים, שגיאות במידות וכו'. רמת השירטוט הכללית דלה. בכל התוכניות חסרות מידות שיאפשרו ביצוע הקמת המיבנה. חלק ניכר מהמידות המופיעות אינו נכון, בעיקר בתוכנית היסודות. קיימות אי־התאמות רבות בין תוכניות הארכיטקטורה לתוכניות הקונסטרוקציה. חסרים פרטים לזיון — קטעים שלמים של התיקרות אינם מכוסים בזיון וחלק ניכר ממנו אינו מפורט מספיק לצורך הכנתו וקשירתו. כן חסרה כמות ניכרת של פרטים וחתכים לביצוע הטפסנות של המיבנה. לסיכום: ניתן לקבוע באופן חד־משמעי שתוכניות העבודה אינן עונות על הדרישות שבתקנון, ואינן מאפשרות ביצוע תקין של השלד.”

סירובם הנחרץ של הקבלנים להמשיך בבנייה לפי תוכניותיו של המהנדס כבירי, אשר הסתמך על חוות־דעתו המיקצועית של בורשינסקי, היווה נקודת־מוצא לשרשרת של אירועים שבסופם נתבקשה המישטרה להתערב, ולפתוח בחקירה.

כאשר התפוצץ המשא־ומתן שניהלו שני הקבלנים עם המהנדס כבירי — ואחרי שזה אמר לברגמן, לטענתו: „אם תתנהג יפה יהיה לך טוב, אם לא — יהיה לך רע” — החליטו השניים לברר מי הכין את התוכניות שעליהן הגן כבירי בחירוף־נפש שכזה. הם פנו לעורך־הדין משה בלטר, ובירורו של זה אצל רשם־החברות העלה, כי את התוכניות הכינה חברת יובל הנדסה בע"מ, שכבירי מחזיק ב־199 מניות רגילות ובמניית־הנהלה אחת שלה ואילו בידי אשתו, תמר, 10 מניות רגילות. סך־כל המניות הללו הוא מלוא הונה הנפרע של החברה. פירושו של דבר: כבירי מסר את תיכנון הפרוייקט ואת הפיקוח על הקמתו לחברה הנמצאת בבעלותו. שכרו ממישרד־החינוך, לטענת הקבלנים, הוא 6 אחוזים מערך המיבנה, שעה שהשכר הנהוג במיקרים אלה עומד על 3 אחוזים בלבד. כמפקח על הבנייה מונה פינחס קורבר, חברו של כבירי, ובסמכותו הפיקוח על הקבלנים והחתימה על התוכניות שסיפק המהנדס.

היכן הכסף המובטח?

אולם קורבר אינו רק חברו של כבירי. הוא־עצמו שותף בחברה קבלנית ששמה עמית ושות', שהגישה בשעתו מיכרז לבניית בית־ספר בכפר מושרפע, שאליו ניגשו גם הקבלנים ברגמן ומדלג. אחרי שזכו הם במיכרז, הגישה עמית ושות' בקשה לבג"ץ לבטל את זכייתם ולמסור את העבודה לידיה. במילים אחרות: המפקח מטעם המועצה על עבודות־הבנייה ועל הקבלנים, שותף בחברה קבלנית המתחרה במיכרזים לעבודות הנמסרות לביצוע במועצה.

ברגמן ומדלג זכו בבג"ץ והעבודה נמסרה להם, אך אז החל קורבר מערים קשיים על דרכם. הוא פסל דברים שבנו, ואשר עד לפרשת הבג"ץ היו כשרים בעיניו. הם פנו אל כבירי בדרישה שיינתן להם לעבוד באין־מפריע אך לדיבריהם, אמר להם זה: „תהיו ילדים טובים ולא תעשו צרות לקורבר — אעזור לכם. ולא — אדפוק אתכם.”

בין השאר הסתבר כי קורבר רוכש ברזל עבור עבודות־הבנייה של מאותו מקור שרוכשים אותו גם ברגמן ומדלג. שני הקבלנים רכשו כמות גדולה של ברזל לצורך קשירת גג בית־הספר שבנו, החומר הוכן וכופף ויועד לביצוע עבודה מיידית. באותה עת נפסל, בידי מומחים, הברזל הזהה שרכש קורבר לביצוע עבודה אחרת. בתוקף תפקידו כמפקח על הבנייה ניגש לבדוק את הברזל שבידי יריביו, פסק כי אינו תקין, והגיש את מסקנותיו רק אחרי שהחומר היה כבר מוכן לעבודה. משום כך לא היה עוד מה לעשות בברזל הפסול, ווהא נח כגל־גרוטאות. הברזל הוא חומר יקר, ובמיקרים מסוג זה אין להשליך את שנפסל כבלתי־תקין, אלא להוסיף לו תוספת בהתאם לתקן — במיוחד כשהוא כבר מוכן לעבודה.

„אבל הם רצו ללמד אותנו לקח, על חוצפתנו,” מספרים הקבלנים, ואמרו לנו לזרוק את הברזל מהשטח. התחננו, הסברנו שאלה הן הוצאות של עשרות אלפי לירות, ביקשנו להוסיף מה שצריך כדי שהחומר יתאים לתקן.” לשווא. כבירי וקורבר הזמינו את השניים לשיחה במועצה, ודרשו מהם שיחתמו על מיסמך המצהיר כי אין להם (לברגמן ולמדלג) כל תביעה נגדם, וכי אין בדעתם לדרוש מהם דבר כפיצוי על תכניות־הבניה הלקויות. רק בתנאי שיסכימו לבנות לפי התכניות הקיימות, יסכימו קורבר וכבירי לאשר להם את התכניות שהכינו לחיזוק הברזל שברשותם.

ברגן ומדלג סירבו לעיסקת־החליפין — ביטול התביעות תמורת הברזל. הם נאלצו לקנות כמות ברזל חדשה. הברזל הישן הושלך. „הפסדנו הון, אבל לא חתמנו על ביטול התביעות,” הם אומרים.

ואז התחוללה פרשת החשבונות. צמד הקבלנים הגיש שניים כאלה, האחד באוקטובר 1977 והשני בדצמבר אותה שנה. היו אלה חשבונות חלקיים על חשבון העבודה המתבצעת, ובמועצה האיזורית מנשה, כמסתבר, המהנדס כבירי הוא הפוסק היחידי בענייני תשלום.

החשבון הראשון, על סך 455 אלף לירות, אושר על־ידי מהנדס המועצה עוד באוקטובר, והכסף היה אמור להגיע לידיהם עד לחודש נובמבר. המועצה האיזורית קיבלה את הסכום ממישרד־החינוך כבר בתחילת ינואר 1978, אולם הקבלנים עדיין מחכים. הסכום המגיע להם, לדיבריהם, הוא מיליון וחצי לירות — ועד היום קיבלו רק 166 אלף. „אילו חתמנו לו שנעבוד לפי התוכניות הגרועות שלו ולא נעשה לו בעיות, היינו בוודאי מקבלים את הכסף,” אומר ברגמן. „הוא מנסה להעניש אותנו על שניסינו לעבוד לפי התקן.”

לגבי החשבון השני, שהגישו למועצה בדצמבר 1977, אין הם יודעים דבר. הם סבורים שגם סכום זה כבר התקבל ממישרד־החינוך. „בתנאי האינפלאציה של היום, להחזיק סכום־כסף אדיר כזה, השייך למישרד־החינוך, באמתלה שהם עומדים לשלם לנו, זו גניבה!” אומר ברגמן. „אסור להם לבקש ממישרד־החינוך כספים שלא אושרו לתשלום. הם יכולים לבקש רק אחרי שהתשלום אושר — והתשלום אושר. אז מדוע מעכבים את תשלומו?”

המחאה כפוייה למיח"א

בינתיים, משהוחלף הברזל הפסול בחדש, הגישה חברת יובל הנדסה בע"מ — ב־30 במארס 78 — לשני הקבלנים, תוכניות חדשות לביצוע בניין בית־הספר. אך זו היתה רק תחילתו של סיבוב חדש בפרשה. ב־14 באפריל '78 קיבלו ברגמן ומדלג מיכתב מאת המהנדס והמפקח על הבנייה במועצה, שבו הוזמנו לבוא אל משרדי המועצה ב־23 באותו חודש כדי לחתום על מסירת עבודת הקמת בית־

(המשך בעמוד 52)

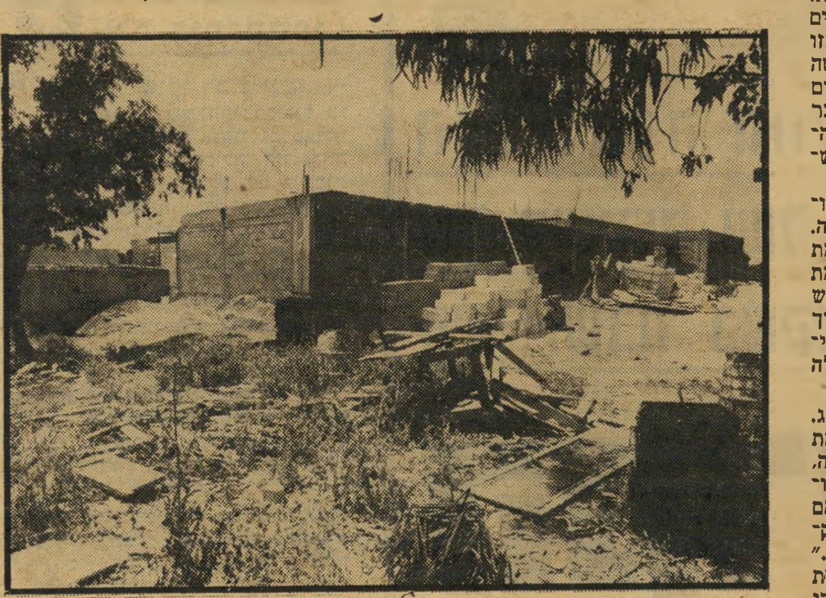

האם הינדס כביר?

האם הינדס כבירי?

(המשך מעמוד 47)

הספר לקבלן אחר — בטענה שלא עמדו בלוח־הזמנים ועיכבו את הבנייה.

„זה מצחיק!" אומר ברגמן. „קיבלנו את התוכניות החדשות רק ב־30 במארס, ורק אז יכולנו להזמין את הברזל החדש במקום זה שהם פסלו. מאז שהגיע, עבדנו במלוא הקצב. כבר ב־30 באפריל יצקנו גג של 100 ממ"ק בטון. בתוך 30 יום מרגע קבלת התוכניות ביצענו את כל העבודה במהירות עצומה. ופיתאום לקבל מיכתב שרוצים למסור הכל לקבלן אחר?! הם פשוט רוצים לסלק אותנו מהתמונה, כדי שלא נחשוף את עניין התוכניות המקוריות של כבירי. גם ראש המועצה, בנימין פגי, לא נוקף אצבע. אנחנו פונים אליו זה חודשים רבים, בכל לשון של בקשה, אבל הוא פועל או בתמימות או מתוך חוסר־הבנה, ואינו מוכן לעשות דבר."

זיגל נכנס לתמונה

בו־זמנית החלה המישטרה חוקרת, ע"י צוות ממחלקתו של בנימין זיגל, ממחלקת ההונאות, בפרשה אחרת הקשורה ב־ברגמן, מדלג והמהנדס כבירי. מספר ברגמן: „כשגמרנו לחתום על חוזה העבודה לבניית בית־הספר, בחודש מאי 1977, ב־אחת הישיבות שלנו, פנה אלינו כבירי ואמר: ,עכשיו תוציאו פינקס־צ'קים.' שאלנו בתדהמה לשם מה, והוא ענה: ,לשם תרומה.' הוא אמר שהוא רוצה שנתרום למוסד של מיח"א (לטיפול בילדים חרשים־אילמים). חשבנו שכבירי פעיל במוסד הזה, ורצינו, בתום־לב לתת לו המחאה על סך 1,000 לירות. אבל הוא אמר: ,אל תעשו צחוק, תנו עשרת אלפים!' נדהמנו ממש. הוא חזר שוב על הדברים ואחר־כך אמר לי: ,מה אתה פוחד? תקבלו את הכסף הזה בחזרה.' סירבנו, אבל הוא התעקש. התחלתי לכתוב המחאה על 3,000 לירות, והוא אמר שעל פחות מ־5,000 אין מה לדבר. לא רצינו לריב איתו, והסכמנו. אחר־כך הסתבר שהמוסד הזה מטפל בבתו של כבירי.

„הוסבר לנו מבחינה מישפטית," ממשיך ברגמן, „שהמישטרה חייבת לחקור בעניין מפני שהוא הכריח אותנו לשלם. הוא זה שמאשר את החשבונות ואת שאר העניינים הכספיים, ולכן כל אחד שצריך אותו הוא לוקח ממנו כסף. זהו שוחד. זהו עובד־ציבור שכפה עלינו וודאי גם על אחרים, לתת תרומה. לא משנה שהכסף אינו עובר לכיסו־שלו."

בינתיים ממשיכים הקבלנים לעבוד, מבלי שיקבלו פרוטה ואפילו על החשבון. למרות שפרקליטם היפנה את תשומת־ליבו של היועץ המישפטי של המועצה, עורך־הדין מנחם נחליאלי מחיפה, לעניין זה, לא נעשה דבר. הפרשה נמסרה לבוררות. ברגמן ומדלג טוענים כי מופעלים עליהם לחצים שונים ללא־הרף, כדי שיזנחו את טענותיהם, ומדגישים כי אין בדעתם להיכנע.

„דרך של טרור אישי"

בפי מהנדס המועצה, מרדכי כבירי, שסירב תחילה בכל תוקף להגיב ו־הציע להמתין לפסק הבוררות, טענות־נגד קשות. הוא טוען כי מזה כמה חודשים הוא נתון לאיומים ולניסיונות־סחטנות בלתי־פוסקים. לדבריו, הוא עובד במועצה האיזורית מנשה כמהנדס בחצי־מישרה, כשאת שאר זמנו הוא מקדיש לעבודה ב־חברה שחלק ממניותיה בידיו. לדבריו, התוכניות המקוריות שמסר לשני הקבלנים היו מצויינות. „אינג'ינר שהוא מרצה בטכניון בדק אותן," אומר כבירי, „וקבע שניתן לבנות לפיהן. לא, אינני מוכן לנקוב בשמו."

הוא טוען כי הקבלן, דב ברגמן, ניסה לשחד אותו פעמים רבות באמצעות מישלוח חבילות והזמנות לארוחות, כדי לשכנעו לאשר את הברזל הפסול, וכי ברגמן איים עליו, בין השאר, שיגרום לו נזק ניכר בכך שיאלצו לשלם לו פיצויים עבור העיכובים ופסילת הברזל, ואף יביא לפיטוריו מעבודתו במועצה. „ברגמן קנה את הברזל הנקי באום אל־פחם ב־1,000 לירות זול יותר מאשר בחדרה," אומר כבירי, „הביא 30 טון ברזל, והרווח הנקי שלו היה 30 אלף לירות. לכן הוא עשה הכל כדי שנוותר לו בנושא הזה." אחרי שנפסל הברזל לשימוש הגיש כבירי תלונה לרשם הקבלנים והממונה על הבנייה ורק כך הצליח, לדבריו, לאלץ את ברגמן לסלק את הברזל הפסול מהשטח. הוא אומר: „כל כוונתו להטריד אותי ולגרום לי אי־נעימויות בדרך של טרור אישי, וכל זאת כדי להשיג ויתורים לגבי איכות הבנייה של בית־הספר, כדי לחסוך בכסף."

על טענתו של ברגמן כי לא קיבל את הכספים המגיעים לו אומר כבירי, כי ה־קבלן קיבל כבר חלק מהכסף למרות שלא הגיש את חישוב הכמויות כנדרש. „הוא הגיש למועצה חשבונות מנופחים על עבודות שלא בוצעו," הוא טוען, „וסירב במשך תקופה ארוכה להגיש את החישוב הזה כדי שלא נוכל לבדוק אותו. הטענה שלא קיבל כסף היא שקר גס. עבור החשבון השני הוא קיבל 260 אלף לירות."

אשר לטענה כי אילץ את ברגמן לתת לו תרומה עבור מיח"א, דבר המצוי עתה בחקירת המישטרה, אמר כבירי: „לי אין טובת־הנאה אישית מהתרומה מזאת. זהו נושא לא־נעים, אבל הכל כשר למהדרין. לדעתי צריך למנוע את פירסום המיקרה, רק בגלל הילדים המיסכנים. ברגמן, במחשבותיו הזדוניות, החליט שזה שוחד. אבל הוא־עצמו שלח לי חבילה ענקית לחג. הבן שלו רצה להעביר אותה למכונית שלי, וסירבתי. לא לקחתי."

כבירי טוען כי המועצה והוא־עצמו נחושים בהחלטתם להפסיק את עבודות הבנייה שמבצעים ברגמן ומדלג בבית־הספר ה־חדש, אך אלה אינם שועים להוראותיהם וממשיכים לעבוד.

מי קבר את בית־הספר?

„לה"ד"ם!" טוען דב ברגמן. „סיפור החבילה ששלחתי כביכול אל כבירי, מצוץ מן האצבע. אנחנו גם מעולם לא אכלנו איתו, וכל ה,חבילה' הזו היתה בסך־הכל שני עטים ופינקס .עם השמות שלנו ושל השותפות, ששלחנו לרבים. אנחנו אפילו לא זוכרים אם נתנו לו אותה."

ברגמן ומדלג מכחישים כל קשר עם איומים כלשהם שהופנו אל כבירי. „אנחנו פשוט אמרנו לו מה בדעתנו לעשות," הם טוענים. „כוונתנו היא לגרום את סילוקו מהמועצה. חד־וחלק. אסור שאדם כזה ישמש מהנדס המועצה. גם הסיפור שלו על כך שכביכול התעשרנו מהפרשי מחירי הברזל בין אום־אל־פחם לחדרה, מנופח מעבר לכל פרופורציה. ההבדל בין מחיר טון ברזל יקר לזול אינם עולים בשום מיקרה, על 80—70 לירות.

„ועל התוכניות שלו, ה,מצויינות' לטענתו, יכולים להעיד רבים. לפי התוכנית המקורית שלו היה בית־הספר צריך להיבנות במיפלס נמוך מדו־ך־העפר הסמוכה אליו. חלונות בית־הספר מקבילים לדרך. למרות הבקשות מצידנו, ומצד מורי בית־הספר ואחרים בכפר, להעלות את המיפלס, הוא לא עשה דבר." — „הוא קבר את בית־הספר של ברטעה," זועם מדלג, יליד ה־כפר.

שני הקבלנים מנהלים יומני־עבודה ש־בהם נרשמות הפעולות השונות. הם מספרים כי אין אף יומן אחד מאלה הקשורים בעבודת בית־הספר שבו לא בוצעו שינויים מדי יום. התוכניות שונו ללא־הרף והיומנים מעידים כי העבודה כולה עלתה לפחות פי־שניים מכל בניין אחר, המתוכנן היטב מראש. השינויים כולם נעשו על־ידי כבירי וקורבר.

ברגמן ומדלג מקווים כי יסיימו את בניית בית־הספר לקראת חודש ספטמבר השנה, לפתיחת שנת־הלימודים החדשה, „אלא־אם־כן יחליט כבירי להעניש את הכפר, ולסלק אותנו בכוח כפי שהוא רוצה. אבל עד עכשיו הוא רק איים. וכ־שנקבע תאריך שבו עלינו להפסיק את ה־עבודה, חיכינו באותו יום לצוות המחליף, אבל איש לא הגיע."

כיום טוען ברגמן כי מאז סיפר את סיפורו הפך מטרה להטרדות טלפוניות בלתי־פוסקות בכל שעות היום והלילה. הוא אינו ישן בלילות, שותפו רותח מזעם, ובניית בית־הספר של ברטעה מתעכבת. נראה כי אם לא יינקטו צעדים מיידיים, יוסיפו ילדי הכפר — הלומדים בתנאים של צפיפות נוראה בחדריו הצרים של בית־הספר הישן ובשתי מישמרות — ללמוד כך גם בשנה הבאה.

היא עברה חוויות של סמים, של מעצרים ושל בריחות, ועכשיו היא יושבת בשקט בכפר ומציירת

הקראוס השקטה

כשהיא אומרת ששמה ג'וד קראוס, שואלים אותה כימעט תמיד אם היא מכירה את שמוליק. רק מעטים יודעים כי היא מכירה את הזמר המפורסם, שאישיותו שנויה במחלוקת, מקרוב מאד. כי היא גיסתם השקטה והלא־מפורסמת של האחים שמוליק וצדוק לבית קראוס. ג'וד נשואה לצעיר באחים, יגאל והיא, יחד עם רבקה, אחותם של הקראוסים, נמנית עם החלק השקט של שבט בני־קראוס.

מאחורי האשה הצעירה כחולת־העיניים מסתתר סיפור חיים בלתי־רגיל. 13 שנים מתוך 28 שנותיה בילתה בחברת בעלה, יגאל קראוס. שניהם עברו יחד חוויות משותפות, שניהם הספיקו להתחתן זה עם זו, להתגרש זה מזו, לשוב ולחיות ביחד. בתם בת השש, מילי, נולדה בתקופה שבה היו נשואים. בתם בת ששת החודשים, יעל, נולדה שלא במיסגרת נישואיהם של הוריה יוצאי־הדופן.

יגאל וג'ודי התנסו יחדיו בחוויות של בית־ספר תיכון, אחר־כך בחוויות של סמים, של לימודים בחו"ל, של מעצר על־ידי המישטרה, של בריחות ומצב נפשי מעורער.

השניים שיכלו את הוריהם בזה אחר זה, בהבדל של שנה אחת.

כעת, שלוש־עשרה שנה אחרי שהכירו זה את זה, הם מנהלים חיים שקטים ב־כפר. יגאל עוסק במוסיקה, ג'וד מציירת. ציוריה, שאותם היא מגדירה כ„ריאליזם נאיווי", מצטיינים בפשטות, ומאוכלוסים בטיפוסים מוכרים ובנופים של כפר.

בביתה הגדול בכפר־הדר מתרווחת ג'וד קראוס על הכורסה, ומספרת:

„נזרקתי לכל הכיוונים"

צ יירתי עד גיל 15. את האהבה לציור ירשתי מאבי, שהיה צייר מחונן, אך כעולה חדש מפולין נאלץ למצוא את פרנסתו כצייר־שלטים. שנות ילדותי עברו עלי בבת־ים. אני ואחי מירון, שהוא עובד

ציירת ג'וד קראוס ופרי ידיה
סמים ונאיוויות

אל־על גדלנו ממש על החוף ואז, בגיל חמש־עשרה, נפטרו הורי. אבי נפטר מסרטן ואמי מתה שבוע ימים אחריו. אני חושבת שמשיברון־לב.

כשאבי היה עדיין בבית־החולים נסענו, אמי ואני, לבקרו. בדרך אירעה לנו תאונת־דרכים. היא נפגעה באגן־הירכיים, וכשנפטר אבא סירבה להחלים, מתה מייד אחר־כך.

שנים ארוכות אחרי האסון הכפול לא עשיתי שום דבר, אפילו לא הייתי מסוגלת לדבר על הורי. פשוט נזרקתי לכל הכיוונים. רק כשנולדה בתי, מילי נדלקתי מחדש. היא הציתה בי את העניין בחיים, שכבה עם מותם של הורי. לידתה של מילי היתה בשבילי ריפוי בהלם, שעורר אותי והחזיר לי את הביטחון העצמי.

את יגאל הכרתי בתיכון. הוא למד שנתיים מעלי והיה שחקן כדור־עף מצטיין. שנה אחרי שנפטרו הורי אירע לו אסון דומה. אביו נפטר מהתקף־לב, וכעבור חודשים אחדים נפטרה גם אמו.

הייתי צעירה מכדי לקלוט מה שקרה לי או מה שקרה לו. רק שנים לאחר־מכן התחלתי לחשוב ולהבין מה בדיוק קרה. בגיל 20 התחתנתי עם יגאל. הוא היה אז בשלבים הסופיים של קורס טייס, ולמעשה עמד שבועיים לפני מיסדר־כנפיים. ואז סולק מהקורס, בגלל מעשה־משובה מטופש. יחד עם חברים הוא פילח כובע מהקנטינה של השק"ם, סתם בשביל הבידור. מישהו הלשין עליו, והוא הועף מהקורס. יגאל אף פעם לא דיבר על זה, אבל אני יודעת כמה קשה זה היה לי ואיזה משבר הוא עבר אז.

כמה ימים אחרי שהשתחרר מהצבא נסענו לארצות־הברית. שהינו שם שנה וחצי, וחצי־שנה נוספת בוואנקובר שבקנדה. יגאל למד בשרמאן סקול אוף מיוסיק ואני למדתי עיצוב של חלונות ראווה. עברנו תקופה של כל מיני נסיונות בסמים, היינו מעורבים עם ילדי־הפרחים האמריקאים. באותה תקופה עברו ימים קשים על מישפחת קראוס. שמוליק הסתבך עם המישטרה בנבי־סמואל וניסה להתאבד. צדוק, שריצה עונש־מאסר באשמת הברחת סמים, עמד להשתחרר מבית־הסוהר. אחותו של יגאל, רבקה, נשאה הכל על כתפיה.

חזרנו ארצה. כאן נולדה מילי, ואני חזרתי לחיים. החלטנו לנסוע להולנד. נרשמנו לאקדמיה החופשית לאמנויות בהאג. יגאל למד צילום־קולנוע ומוסיקה ואני למדתי ציור. האקדמיה הזו היתה משהו בלתי־רגיל. אין בה תארים ואין בה ציונים. עובדים בסדנות עם מורים מעולים, וכל תלמיד מקבל הדרכה לפי הראש שלו, לא לפי הראש של המורה.

„אין טעם לבד"

באקדמיה יש מעון לילדי הסטודנטים. כך שהתלמידים חופשים ללמוד ולעשות ככל העולה על רוחם מבלי שיוטרדו בבעיות מישניות. מובן שהחופש המוחלט בהולנד בכלל ובאקדמיה בפרט קשה לעיכול. על יגאל הוא השפיע באופן חמור, והוא עבר משבר. הפיתויים שהחופש הזה מציע גדולים מדי. האל־אס־די, שהיה לחם־חוק למרבית הסטודנטים בימים ההם גרם לא רק ליגאל, אלא לאנשים רבים נוספים שהכרתי אז, משברים עצומים. נאלצתי לאשפז את יגאל. האישפוז מומן על־ידי הקהילה היהודית בהולנד, ששילמה לבית־החולים הפרטי סך 20 אלף גילדן כדי שלילדה ולי יהיה ממה להתקיים.

יגאל קראוס ומילי
אולפן הקלטה בכפר

אני הייתי בתוך הלמודים באופן רציני מאד. עבדתי באל על וטיפלתי ביגאל ובילדה. זו היתה תקופה איומה שאינני מאחלת כמוה לאיש. כשיגאל השתחרר, גרנו באמסטרדם ואחרי זמן קצר החלטנו ליפרד. נסעתי לספרד עם הילדה. גרתי באימיצה, על אי שלא היו בו מים או חשמל וציירתי, כל הזמן ציירתי. כעבור חמישה חודשים החלטתי לחזור ארצה. גמרתי אומר לגור בכפר ושכרתי בית בכפר־הדר. התחלתי ללמד ציור, ויום אחד פגשתי בציירת בתיה אפילו שגם היא למדה באקדמיה החופשית בהאג, בתיה מתגוררת גם היא בסביבה, עם בתה נעמי, ושתינו התקשרנו מאד. היא היתה המורה הכי נכונה בשבילי, היא הבן־אדם שהראה לי את הציור בצורה הכי אמיתית שלו. לדעתי, היא אישיות. היא מרגישה כל דבר שהיא עושה, ולא מקשקשת.

יגאל ואני החלטנו להתגרש. הוא התגורר אז בלונדון, ואני נשארתי בכפר והמשכתי לגדל את מילי ולצייר. אחרי חצי שנה, יגאל רצה לראות את מילי. נסעתי אליו ללונדון, וברגע שראינו זה את זה היה ברור לנו שאין לנו מה לעשות אחד בלי השני. שנינו עברנו דברים לבד, שנינו עברנו דברים ביחד. והחלטנו שזהו זה. נסענו לאיוס שביוון והיינו שם תקופה מסויימת עם הילדה. אני חזרתי ארצה ויגאל אמר שיגמור את ענייניו ויגיע. והוא הגיע. לפני חצי־שנה נולדה בתנו יעל, והחיים ממשיכים במסלולם הרגיל. **עד כאן סיפורה של ג'וד.**

מה שג'וד קראוס אינה מספרת הוא כי פתחה אופנה חדשה. אחרי שעברה להתגורר בכפר החלו אנשים נוספים בבוהמה לעבור לגור ביישובי כפר, לברוח משאונה של העיר. כך נוצרה באיזור הוד־השרון — רמתיים מעין שכונה של עירוניים־לשעבר המחפשים להם שקט ושלווה. אנשים שהחליטו להעניק לילדיהם אוויר ואווירה שונים מאלה שהוריהם הורגלו בהם.

„למרות הכל — נאיוויות"

בביתם של ג'וד ויגאל קראוס אולפן־הקלטה גדול ובו כלים משוכללים. חייהם שקטים מאד. ג'וד כמעט שאינה יוצאת מפתח ביתה, האיכרים מסביב מעריכים את שכניהם הבוהמיים ושוררים ביניהם יחסי שכנות יפים להפליא.

כל מענייניה של ג'וד נתונים לגידול שתי בנותיה ולציור. כמו לכל צייר, קשה לה לדבר על עבודתה אך היא מנסה: „הציורים שלי הם די ריאליים, פיגורטיוויים אך יש הרבה נאיוויות במצבים של הדמויות. מעניין, למרות כל מה שעברתי ולמרות ניסיונני הרב עם בני־אדם אני עדיין רואה אותם בצורה נאיווית. פעמים רבות יוצאים לי בציור אנשים שאני מכירה היטב, חברים, יגאל, והרבה מאד בתי מילי. יש בציורים שלי הרבה נופים של הכפר, אני יוצאת המון לטבע ורושמת. הציור נורא יקר לי, אני מתייחסת אליו ברצינות עצומה. יש לי מישמעת עבודה חזקה. בדרך־כלל שעות הלילה, כאשר הילדות ישנות והבית שקט, הן השעות שבהן אני מציירת."

ג'וד קראוס ויעל
הלידה היתה הלם חיובי

רחל מרחלת על כל העולם

חיים מאורגנים

נכון, אני יודעת שאלה ימי הכדורגל, אבל מה לעשות שיש לי חדשות דווקא מחיי הכדורסלנים?

והפעם, שוב **מיקי ברקוביץ** ואשתו, **שלי**. השניים מסודרים לגמרי לא רע בחיים, והכל הולך ומשתפר עם הזמן. במזל טוב עברו לדירתם החדשה, השוכנת אחר כבוד ברמת־אביב ג׳, אומנם הדירה, שהגיעה לידיהם בהגרלה של דירות לזוגות צעירים, היתה במקורה קטנה וצרה על מיקי הענק ואשתו הקטנה, אבל בעזרתו של שכן אדריכל שיפצו, שברו והרחיבו, וכיום יש להם דירה לתפארת, עם שטיחים מקיר לקיר ושתי טלוויזיות, שהאחת מהן מותקנת בנוחיות מול המיטה, בתוך הארון שבחדר השינה. בקיצור, מי שהיה ורואה, מודה מייד שיש לזוג ברקוביץ פינת חמד.

שניהם מצהירים שכיום הם כל־כך אוהבים את הבית, עד שאין להם שום חשק לצאת ממנו, וכשהם כבר בחוץ הם מצפים לרגע שיוכלו לחזור הביתה. אומנם חדר־הילדים מוכן ומזומן כבר כולו לקליטת תושבים, אבל לדבריהם אין בדעתם להביא זאטוטים לעולם עד שמצבם בחיים יהיה איתן קצת יותר.

מיקי, כפי שנודע, עוזב בקרוב את העסק שפתח יחד עם **טל ברודי**. למה אין איש יודע, אולי רק הם עצמם, אבל חנות־הספורט המשותפת תעבור בקרוב כולה לידיו של טל. מיקי, לעומת זאת, מצהיר שהוא מתכוון לפתוח בקרוב עסק פגז, אומנם לא משהו הקשור בספורט אבל טוב על בטוח.

הלוואי שמכולם היו לי חדשות כאלה טובות.

שלי ומיקי ברקוביץ (עם טל ברודי)
המנוחה והנחלה

כאבי־הלב של חני

כדוגמנית הכמעט מבוקשת ביותר בעולם והטובלת בזוהר, נדמה לי ש**חני פרי** דווקא בצרות. ולא, חס־וחלילה, צרות של בריאות או עבודה, אלא כאלה שמתחילות בלב.

כולנו ידענו שהיא ניהלה רומן רציני בניו־יורק עם ידידה משכבר הימים, היהלומן **גיורא רחמינוב**, אבל מה לעשות ואמריקה רחוקה מאד, והבשורות מגיעות אלי קצת באיחור.

והנה, למרות הכל הן הגיעו אבל הן אינן משמחות. כך התבשרתי שהרומן הגדול בחייה של חני הסתיים. אין יותר גיורא, ואין אהבה, ונוסף לכל הבחור עומד להתחתן. רק אל תשאלוני עם מי, כי לא אוכל לספר לכם. פשוט, איש הקשר שלי, שהוא במקרה זה גם איש־סוד, נבהל ברגע האחרון ובשום אופן לא היה מוכן למסור לי את שם המאושרת.

מה שהוא כן היה מוכן לספר לי הוא שחני לקחה את העניין מאד ללב ושימחת־החיים המפורסמת שלה נטשה אותה. לא לאורך זמן, אני מקווה.

לעומת זאת, חברה וידידה מזה שנים, היהלומן הישראלי **אלי סברנסקי** שגר בבלגיה, נמצא עכשיו בארץ וממה ששמעתי אין לו שום חשק לעזוב. הוא פטריוט מושלם ואוהב ישראל מושבע, ותודו שזה לא קשה כשנמצאים כל הזמן בנסיעות בין ישראל לבלגיה ומשם לארה״ב וחוזר חלילה. והוא זה שמנחם את חני בכל פעם שהוא מזדמן לניו־יורק. ועד לחדשות הבאות, שתהיינה, נקווה, קצת יותר טובות, חישבו עליה באופן חיובי.

חני פרי
ויתור לטובת מי?

כי מהולנד תצא אהבה

מי שאמר שהאהבה היא חולשה, כנראה לא ידע על מה הוא מדבר. האהבה, רבותי, חזקה זה לא מילה.

צייר צעיר אחד, ששמו **יאיר ענבי**, מסתובב לו עם לב שבור לרסיסים ועורך לעצמו מסע־סיגופים רציני. ואפילו פתיחת תערוכתו שהתקיימה לא מכבר לא הצליחה להעלות לו את המוראל. ומי שחשב שאולי, אם יראה איך התמונות שלו נחטפות כמו לחמניות חמות זה ישפר לו את המצברוח, טעה טעות מרה. אומנם, נכון שיש סיפוק בעובדה כשהכל נמכר וכששומעים מחמאות ועידודים, אבל אהבת ליבו איננה, והרי זה מה שבאמת חשוב.

אבל נשוב לסיפור. המאוהב הזה הוא מושבניק מחוגלה שבעמק־חפר, והוא בחור יפה לכל הדעות. הכל היה בסדר, עד שיום אחד החליט לנסוע לטייל בעולם, ואחרי סיור בצפון־אמריקה נחת לו בהולנד. אפילו אז הכל עדיין היה בסדר ואז, פיתאום, ביום גשום אחד, קיבל את הבום. הוא פגש בהולנדית כהת עור ושחורת־שיער, תופעה נדירה לכל הדעות, אבל הבחורה בת ה־25 היתה נשואה באושר לבעל צעיר ועשיר, איל־טכסטיל הולנדי אמיתי. לא שזה עזר לו. גם מצידה בא הבום, ולא עברו ימים רבים וחיי המישפחה שלה נדחקו לפינה אפלה. לעומתם, האהבה בינה לבין הצעיר הישראלי צמחה וגדלה עד שאמרה **נטאלי** אין ברירה, והסכימה לוותר על הממון ועל הבעל לטובת הצייר המושבניק הצעיר.

הם גרו יחד שנה אחת בהולנד, עד תום ההליכים, וכנראה באושר רב מאד, כי הם כבר שנה שלמה בחוגלה ואין אהבה חזקה כשלהם. ואם כל־כך טוב, למה הבחור מדוכא? מפני שנטאלי שלו איננה. היא נסעה לבקר אצל אמה הזקנה והחולה, ויאיר מודה בפה מלא שהוא כבר פשוט לא מסוגל לתפקד בלעדיה. מתי היא חוזרת אין לדעת, אבל אם היא לא תעשה זאת מהר, יש לצפות שיאיר אפילו לא יחכה לסגירת התערוכה שלו ויסע בעיקבותיה לסעוד את האמא החולה, העיקר להיות ביחד.

אם זאת לא אהבה, אז מה כן?

שולי בצרות

בוודאי שאלתם את עצמכם מה קרה שבזמן האחרון לא קוראים כלום על **שולי חנני**. ובכן: קודם־כל החלטתי שהגיע הזמן לתת לה לנוח קצת, כי הרי מרוב פירסומת יכול הבנאדם להתחיל להאמין בעצמו יתר־על־המידה. חוץ מזה, וזאת האמת, לא היה מה לכתוב. אבל בינינו. מתאים לה לחנני החיננית לשוב לכותרות, ועוד עם סיפור־פגז אמיתי, שהריהו לפניכם במלוא הדרו.

חזרה שולי ארצה לפני כעשרה ימים. וכבר במכס תפסו אצלה כמות גדולה של דולרים אומנם שולי טוענת שהיו ברשותה רק 3,000 דולר, אבל אחרי בירור קטן עם איש־הכלכלה הפרטי, נודע לי שעד 3,000 דולר מותר להכניס ארצה בלי בעיות, וכוונתי לכל אחד, לא רק לבלונדיות יפות. ושם, במכס, התחילו הבעיות. אבל לדברי שולי היא תמיד יוצאת מבעיות בלי בעיות, ובעזרת הטוב ביותר לדעתה. זהו, במיקרה הנוכחי, עורך־הדין האישי שלה **צבי לידסקי**. הוא שיחרר אותה בערבות. אבל אם חשבתם שבזה נגמרו הבעיות, יש לי חדשות בשבילכם.

שולי, שעזבה את דרום־אפריקה, כנראה

שולי חנני וסטנלי אימברמן
שמועה על יהלום

עשתה זאת בלי רשותו של חברה הצמוד מזה חמישה חודשים, מיליונר יהודי בן 28 ששמו **סטנלי אימברמן**. הבחור, ששולט על רשת של חנויות להלבשה גברית, כנראה קיבל הלם כשעזבה אותו, ומייד התייצב כאן. אבל לשולי נגמר ממנו, ולדבריה הוא יפה מדי ועשיר מדי ואולי פשוט לא קרה לה הקליק החיוני.

אבל זה עוד לא הכל. מתהלכת כיום שמועה בארץ ששולי מתכוונת להנשא, בנישואים אזרחיים, למיליונר אמריקאי שנתן לה במתנה טבעת יהלום המעמידה בצל רציני את הטבעת שקיבלה **מנדי מג׳ין ליבו**. אבל אלה, כמו שאמרתי, שמועות. שולי עצמה טוענת שאין להן שום שחר, ושזה סתם לשון־הרע ורכילות משמיצה. להיפך, היא אומרת, רק תביאו לי אחד כזה, ואני כבר אדע איך להתנהג איתו. אז אם שמעתם ששולי חנני מתחתנת, אל תאמינו. ואם שמעתם שהיא בצרות עם מישטרת המכס, אל תדאגו לה.

וגם זה עוד לא הכל. על הברונית **דיאנה פון פירסטנברג** שמעתם? אחת כזאת, ידועה בעולם, שעושה לאנשים יפים ועשירים אופנה יפה ויקרה? או, אז היא חברתה הטובה ביותר של שולי. היכן בדיוק הן הכירו והתיידדו אל תשאלו אותי, אבל עובדה קיימת היא ששולי הוזמנה על־ידי הרוזנת אשת חוג־הסילון לשווייץ לחודש ימים, לדגמן בתצוגות שהיא עורכת בבירות אירופה.

באותה הזדמנות סידר לידסקי לשולי אפשרות לעזוב את הארץ, ומי שחשב שהיא תישאר כאן ותתן צ׳אנס לאיזה ישראלי צעיר ונחמד, טעה טעות מרה. כבר מחר עוזבת היא אותנו לטובת הרוזנת והאופנה.

כי מי שמכיר את שולי יודע שהיא אוהבת להסתובב בעולם ולהכיר אנשים חדשים ומעניינים. ואולי, מי יודע, אולי תמצא אפילו בכוחות עצמה את המיליונר האמריקאי שיתן לה את יהלום הענק המשמעותי, והכל בכוחות עצמה, ולרכלנים לא תהיה תקומה.

שבאגם הבידור לכל המשפחה
כליטון
עולם הקולנוע

מציג:
טקס בחירת

נערת היופי 78' של ישראל

בחסות כל-בו שלום בית העסק הנבחר

שיתקיים ב היכל הספורט תל־אביב

ביום ראשון 18.6.78 בשעה 8.45 בערב

אורח הכבוד
ומכתיר „נערת היופי"

כוכב הקולנוע והטלוויזיה
פיטר שטראוס
כוכב הסידרה „עני ועשיר"

במסגרת המופע

חופשה על קרח

מנחה: מני פאר

הזוכה בתואר "נערת היופי" תייצג את ישראל בתחרות היופי הבינלאומית MISS TEENAGE INTERCONTINENTAL

אירגון והפקה: ניסן גן מור • בימוי המופע: דליה שפלן

איפור: הלנה רובינשטיין • הדרכה: לאה פלטשר • צילום: יקי הלפרין

התחרות נערכת בשיתוף עם החברות הבאות:

- הלנה רובינשטיין - איפור
- וולה – תכשירי שיער
- רוזי - נעלים
- גדעון אוברזון - בגדי ים
- מוטי - עיצוב שיער
- רמדה קונטיננטל - אירוח

כרטיסים למופע אפשר להשיג במשרד „רוקוקו", דיזנגוף 93 וביתר משרדי הכרטיסים בעיר

נערת היופי של ישראל וחופשה על קרח -
שני מופעים מלהיבים במחיר של כרטיס אחד!

רשמיו של צלם העולם הזה שהוזמן לקניה ובילה בפעם הראשונה במדינה שחורה

קצת לבן, והרבה שחור

מאת
שלמה סתר

עמדנו על מירפסת החווה הטובלת בירק שבפרברי ניירובי, בירת קניה. שתינו בירה קניאתית וליקר־קפה קניאתי, הידוע בשם קניה מאונטן. פיטפטנו עם מארחינו השחורים והלבנים בנחת, כשלפתע בקעו מתוך החורש הסמוך זעקות־אימים.

רק הפנינו את ראשינו, וכבר הבחנו ב־קבוצה גדולה של שחורים שקפצו מבין העצים והסתערו לעברנו בריצה מהירה. לרגע, קפאנו בהלם. הנשים שבחבורה פלטו זעקות־בהלה. הסתערות הפתאומית החזירה אותנו 15 שנים לאחור, לימים בטרם קיבלה קניה את עצמאותה. האם אנו עדים להתקפה של המאו־מאו על ביתו של איש לבן?

החרדה הפתאומית חלפה מייד. חבורת המסתערים התגלתה כלהקת נגנים ומחו־ללים, שפתחה מייד בריקודי־קצב סוערים על הדשא. בכלי־הנגינה המקומיים המקו־ריים ליוו הנגנים את המחוללות, שהדגימו בפנינו את תרומתה העיקרית של אפריקה לתרבות האנושית: התנועה והקצב.

למרות הניסיון לשוות למופע המלהיב אותנטיות, אי־אפשר היה להתעלם מהש־

ג'ומו לא מרשה רקדניות כושיות קניאתיות, העורכות מופעי־פולקלור לפני תיירים, נאלצות לרקוד בחזיות ובתחתונים כדי להסתיר את מערומיהן. על־פי צו מפורש של נשיא קניה, ג'ומו קניאטה.

הבוס בעל מלון ניו סטנלי בניי־רובי, שהוא אחד מעשירי קניה, כשמאחוריו עוזרו הלבן, סילווסטר.

הכסילופון של התזמורת הקניאתית מורכב מגיזרי במבוק השונים זה מזה באורכם, רוחבם ומידת היובש שלהם. צליליהם שונים.

תוף שהוא צלחת בעזרת שני גיזרי־עץ מקיש המתופף הקניאתי משבט הקיקויו על גבי צלחת־נחושת גדולה המונחת על הארץ.

החצוצרה באמצעות חצוצרת־עץ פשו־טה, שאורכה 20 ס"מ בלבד, מצליח בן שבט דיגו להשמיע צלילים של טרומבון.

הצגה פרטית

בווילה של מנהל־מלון לבן, ליד ניירובי. עורכים אנשי להקת **בומאס אוף קניה** משבט הקיקויו מופע פרטי לעי־תונאים ישראליים, שהוזמנו לקניה על־מנת לגלות אותה עבור התייר הישראלי.

כמו בבית

מרגישה הדוגמנית הישראלית קיטי ממון, המחזיקה בידה האחת כוס ויסקי ובידה השניה מלטפת כלב, תוך צפייה במופע־פולקלור בקניה. קיטי, ילידת אנגליה, טוענת כי הנוף, הצמחיה וצורת הבתים בקניה מזכירים לה את מולדתה. כמוה, גם הנתינים הלבנים שנותרו בקניה, מרגישים את עצמם כמו בביתם.

פעת האדם הלבן עליו. מתחת לחצאיות־הקש המתנופפות של הרקדניות נחשפו תחתונים לבנים. חזיהן היו מכוסים חזיות גדולות.

בחוץ, ברחבי העולם המערבי, מופיעות להקות המחול האפריקאיות בחזות חשופים. אבל כאן, במדינה הכושית הראשונה ש־קיבלה את עצמאותה, הם סיגלו לעצמם כבר את מוסר האדם הלבן.

לישראלי, שחדל כבר „לגמור את כל העולם” בתיורי־הקייץ שלו, ומנסה עתה לגלות את היבשת האפריקאית דרך המדינה העצמאית השחורה היחידה שישראלים יכו־לים לטייל בה באופן חופשי, קניה היא הרבה יותר מסתם עוד אתר־תיירות מזדמן. היא מציעה אומנם נופים קסומים, מיפגש חי עם תרבות אחרת, אקלים ממוזג־אוויר ושמורות־טבע גדושות חיות־בר מהגדולות בעולם. אולם את העניין המיוחד היא מעניקה בהיותה מעבדה חיה שבה עומד במיבחן כושר הניהול והשילטון העצמי של השחורים האפריקאים.

זהו הדבר הבולט מייד לעינו של הבא מבחוץ. מדינה מתוקנת, המתפקדת ככל מדינה מערבית אחרת, המנהולת כולה בידי שחורים — מעמדות־המפתח שבצמרת ועד לעובדי־השירותים.

מעט מאד אנשים לבנים אפשר לפגוש בקניה, שעוד לפני 15 שנים היתה אחת מפניני הכתר הבריטי, נשלטה ונוהלה בידי לבנים. בניירובי המודרנית, היפה והמטו־פחת, הלבן שפוגשים הוא בדרך־כלל תייר. את הלבנים המקומיים, ששרדו מתקופת הקולוניאליזם, פוגשים פה ושם לא כאדו־נים ושליטים, אלא בדרך־כלל כעוזרים.

בפיסגה יושבים שחורים. תחתיהם ניתן למצוא את היועצים והעוזרים הלבנים. משם מטה כל דרגי הביצוע, כולל מיקצועות טכניים מסובכים, נמצאים בידי השחורים.

ואם דרושה הוכחה כדי לנפץ את כל הדיעות הקדומות על נחיתותו של האדם השחור, קניה היא ההוכחה לכך. מהרגע שבו נוחתים בקניה רואים הרבה שחור, הרבה ירוק והרבה כחול. יש גם מעט לבן, אבל הוא שייך בדרך־כלל לעננים הצחורים בעלי הצורות הבלתי־רגילות השטים ב־שמיה של קניה.

והעסק ששמו מדינה דופק כהלכה. בניגוד לכל האמונות התפלות פרי החינוך המערבי, מגלה המבקר בקניה מדינה מתוקנת, ש־שירותיה ויציבותה, כמו המזג הנוח של בני עמה, יכולים רק לעורר קנאה.

מול כל אלה המתריסים נגד מתן ה־עצמאות לשחורי אפריקה, ומביאים כדוג־מות מישטרים של עריצות ונחשלות ה־שולטים במדינות אפריקאיו תרבות שזכו בעצמאות, קניה היא ההוכחה החיה ל־איוולת שבהשקפה זו.

מלבד הדו־קיום המאלף של שחורים ולבנים זה בצד זה, יכולה קניה להציג גם את דו־הקיום של אנשים וחיות ביחד. אבל על זה, בכתבה הבאה.

פעמוני רגל

הקשורים מסביב לקרסולו של פורט־הנבל הקניאתי, מסייעים לו לגוון את צלילי המיתרים, כשידיו פורטות על הנבל.

הקאיימבה

כלי־נגינה קניאתי מקורי. היא מור־כבת מקני־סוף מחוברים זה לזה, כשבתוכם גרגרים. המנגן מניע את הכלי עם כל גופו.

תופי הלו

המשתלשלים על כתפי ה־מתופפים עשויים מגיזרי־עץ נבובים, שעליהם מתוחים סוגי־עורות שונים.

strathearn

פטיפון טוב ממנו לא תמצא ...כי אין.

4 שנות מחקר אינטנסיבי נדרשו ממהנדסי חברת "סטראתרן" הבריטית כדי לתכנן וליצור את הפטיפון הטוב בעולם. כשלרשותם תקציבי פיתוח ענקיים, צוות מומחים בינלאומי ומעבדות אלקטרוניקה ואודיו מודרניות מהטובות בעולם החלו המהנדסים בעבודתם.

תהליך הפיתוח נעשה בשיתוף פעולה הדוק עם מדעני המכון הפוליטכני של לונדון (מוסד המקביל ברמתו לטכניון הישראלי) ובעזרת מחשב אלקטרוני משוכלל.

פטיפון "סטראתרן" הינו יצירת מופת בתחום האלקטרוניקה התצלילית ומלאכת מחשבת שניצלה את החידושים המתקדמים ביותר במדע. יוצרי ה"סטראתרן" לא חסכו דבר כדי להביאו לשלמות מרשימה.

ה-STA-4 הוא תוצר של שימוש בטכנולוגיות מתקדמות ואיכויות נדירות בתחומי התכנון והביצוע של כל מרכיביו. בתהליך ייצור ה"סטראתרן" הונהגה ביקורת איכות קפדנית מאין-כמוה ואיכות ייצור גבוהה ואמינה.

ה-STA-4 בנוי מהחומרים והרכיבים הטובים ביותר הקיימים כיום.

פטיפון "סטראתרן" מקדים ברמתו הטכנולוגית ובביצועיו המושלמים את כל סוגי הפטיפונים הקיימים. על עובדה זאת אין עוררין.

רפידת גומי אנטי סטאטית.

קוטר הפלטה 300 מ"מ.

הנעה ישירה, מנוע סרבו מבוקר אלקטרונית.

כיול מהירות ±5%
VARIABLE PITCH CONTROL.

מכסה בעל צירי-פטנט הנעצר בכל מצב.

ציר כדורי נמוך-חיכוך.

זרוע PIVOT בעלת מסה אפקטיבית נמוכה ביותר.

"ליפטר" הידראולי בעל תנועה חלקה ומעודנת.

מחיר מומלץ לצרכן: -.5900 + מע"מ

להשיג בחנויות הסטריאו המובחרות

מישפט דיבה

(המשך מעמוד 37)
היה כל העניין עם אולמרט, הפרשה של אולמרט.

כספי: אחרי שהיתה הפרשה עם אול־מרט... אולמרט זה חבר־הכנסת אולמרט?

העד: כן, התקשר אלי חבר שלי, ו־אמר לי שהוא מבקש, אם אפשר, לתת לו את ההקלטות.

כספי: דקה. לבית המישפט זאת פר־שה חדשה.

העד: חבר שלי, שמכיר את מר מיז־רחי, שאל אותי אם אפשר לתת למר מיז־רחי את ההקלטות.

השופטת: איזה הקלטות?

העד: היתה פרשיה, גבירתי, עם חבר־הכנסת אולמרט.

השופטת: של אולמרט אני יודעת.

העד: אז את ההקלטות של חבר־הכנסת ביטון, שהקליט את ח״כ אולמרט.

השופטת: אה, יפה. מר בצלאל התק־שר. בשביל מה הוא רצה אותן?

העד: אני לא יודע. הוא שאל אותי אם אפשר.

השופטת: מי זה החבר שביקש אותן אצלך?

העד: מיימון לוי.

תובע מיזרחי בבית־המישפט
צ׳ק משנת 1960

השופטת: מה זה הפרשות של אול־מרט, אני כבר לא זוכרת.

כספי: אני אזכיר לבית־המישפט. אולמרט, לפי הטענה שלנו, בשיתוף עם הנתבע, מר אבי ולנטין, הם בצוותא־חדא יצאו, באותו שבוע עם הפירסומים הללו.

השופטת: מאיזה שיחות נעשו הק־לטות?

כספי: מייד נשמע מאיזה שיחות, אבל מה שחשוב לי לדעת, עוד לפני השיחות הללו, הוא: עם מר אבי ולנטין אתה נפגשת?

העד: כן, פעם, באקראי.

השופטת: זה היה באותו זמן שהיה עניין אולמרט?

העד: כן. זה היה אחרי שהיה העניין עם אולמרט.

כספי: אתה, אני מבין, משמש בתפ־קיד של מזכיר סיעת חד״ש בכנסת.

העד: שימשתי עד לפני כחודש.

כספי: ומקום עבודתך הוא מישכן ה־כנסת?

העד: היה מישכן הכנסת.

השופטת: מי זה סיעת חד״ש? צ׳ארלי ביטון?

העד: רק״ח, עם צ׳ארלי ביטון. חד״ש זה חזית דמוקרטית לשלום ושיוויון, ש־הוקמה עם רק״ח והפנתרים, ועוד גופים אחרים.

השופטת: כמה חברי־כנסת יש ל־חד״ש?

העד: חמישה חברי־כנסת.

כספי: אתה ראית את אבי ולנטין ב־חברתו של מר אולמרט במישכן הכנסת, באותן השיחות?

העד: לא במישכן הכנסת. אבל ראיתי אותו בסביון. כמה פעמים ראיתי אותו.

השופטת: אתה עדיין גר בסביון?

העד: לא, בקפה סביון בירושלים. לא, אני לא גר בסביון, אני גר בשכונת־עוני, גבירתי!

כספי: לפני העדות שלך, כאן היום, מישהו פנה אליך מטעם עיתון הארץ, יכול להיות אבי ולנטין או אולמרט, והציע לך הצעות כלשהן בקשר לעדות שלך?

העד: אבי ולנטין פגש אותי בבית סוקולוב בתל־אביב וניסה, דיבר איתי ככה, למה הקלטתם את אולמרט, ולמה עשיתם את זה. אנחנו עושים מילחמה חשובה, וזה. ואחר־כך הוא דיבר איתי על בצלאל, שאל אותי אם אני מכיר אותו. אמרתי לו שרק ראיתי אותו פעם אחת, ושאני מסרתי לו, על־ידי חבר, את ההקל־טות, ואבי ולנטין אמר לי: „תגיד, בצל־אל לא היה קשור לעיסקה הזאת של ה־סמים, שאתה היית שפוט?” אז אני אמרתי לא, מה פיתאום? אני בכלל לא מכיר אותו, לא ראיתי אותו ואף פעם לא שמע־תי עליו.

אז הוא אמר לי, ניסה בצורה עקיפה אפשר להגיע, אני חושב שבצלאל כן היה. הוא אמר לי: „אם אתה תגיד את זה” — לא אמר לי במילים מפורשות, אבל ניסה במילים. כן, כן, מר ולנטין, תנענע בראש! — ניסה להגיד לי: „אפשר לסדר לך כסף בשביל זה, בצורות עקיפות.”

השופטת: אתה כך הבנת את זה במפורש?

העד: לא במפורש, הוא לא אמר.

השופטת: מה הוא אמר לך במפורש?

העד: הוא אמר לי במפורש: „אתה היית מוכן להעיד שבצלאל מיזרחי היה בעיסקה של הסמים?” אז אני אמרתי ש־אני לא מכיר את בצלאל, ולא ראיתי אותו בחיים שלי, ואפילו מה שכתוב בעדויות במישטרה, שאני מכחיש אותם, אף פעם לא הוזכר שמו של בצלאל, ואני לא מכיר אותו, איך אתה בכלל אומר לי דבר כזה?

כספי: היתה לך גם פגישה מסויימת עם אהוד אולמרט, כשאתה אמרת לאהוד אולמרט שיש איזה שהוא קבלן, לא בצל־אל מיזרחי, קבלן אחר, שהסתבך עם המכס ותובעים ממנו 250,000 ל״י, ואם אהוד אולמרט יהיה מוכן לסגור לו את התיק במכס, אז הקבלן הזה מוכן למסור לאהוד אולמרט אינפורמציות?

העד: כן.

השופטת: עם מי היתה השיחה הזאת?

העד: עם אהוד אולמרט.

העד: התנהלה שיחה ביני ובין ח״כ אולמרט. במהלך השיחה, זה היה אחרי שהתחילו כל הפירסומים של אבי ולנטין, ואנחנו היינו נפגשים בכנסת. אנחנו היינו ידידים כאלה. זאת אומרת, מדברים...

השופטת: מכרים.

העד: מכרים. כן. והתנהלו בינינו הר־בה שיחות, ובאחת השיחות אולמרט אמר לי שיש הוראה לסיירת מטכ״ל ולראשים במישטרה, שאם יקרה לו משהו, לאול־מרט, „לעשות פרובוקציות,” ככה הוא התבטא, לעשות פרובוקציות לאנשים ש־הוגדרו על־ידי אבי ולנטין ועל־ידו כאנ־שי הפשע המאורגן, ולירות בהם ברחוב כמו כלבים. כך הוא אמר.

■ ■ ■

כספי: אני רוצה שתשיב לי רק על שאלה אחרונה בעניין התצהיר. למרות שיש ההקלטה, לא זו, ההקלטה פורסמה ברבים בעניין הסיירת הזו וכדומה, מה ביקש ממך ח״כ אולמרט לעשות?

העד: אולמרט ביקש ממני להכחיש שהוא אמר את זה, למרות שהיה לי ב־הקלטה שהוא כן אומר את זה.

השופטת: זה most unfair לגבי איש שאין לו כאן שום קשר למישפט הזה.

כספי: אני חושב שזה גם קצת unfair כלפי התובע, מה שעושים לו במשך ארבע הישיבות האחרונות, ששמו אפילו לא נז־כר אבל זה מופיע בכל כלי־התיקשורת. שמו של בצלאל מיזרחי נזכר בכלל בק־שר לפרשה של המאה קילו (חשיש)?

העד: לא.

כספי: מישהו מהמישטרה שאל אותך על בצלאל מיזרחי?

העד: לא.

הקטעים הבאים של המישפט נגעו ל־אותה פרשה. הוברר כי המכונית האמרי־קאית היתה שייכת לאשתו של סנטור אמ־ריקאי, שבאה לארץ כחברתו של העד. עדויות אחרות תיארו כיצד הוכנס החשיש למכונית וכיצד נרצח אחד העדים בפר־שה. כל העדים סירבו לקשר לעניין את האנשים שהיו, לטענת ההגנה, המתכננים והממנים של ההברחה הענקית, ושאחדים מהם היו חבריו של בצלאל מיזרחי.

PENTHOUSE
April 1978

הפצה בלעדית
סטימצקי

מורלה
הספטים המעוצבים ביצירת אומנות

תיקון טעות
במודעה על השבועון ש.ב. שהתפרסמה לפני חודש נפלה טעות.
מספר ת.ד. צריך להיות:
31318 ת״א
עם הפונים לתיבה הלא־נכונה הסליחה.

רובקס
המתנה היפה ביותר

מועדון 5 לתרבות חדשה
רח׳ הס 5, תל-אביב
טל׳ 297263
יום ה׳ 15.6.78
◆ ערב שירי ברטולד ברכט
„זמן רע ללירקה”
ביצוע: סטלה אבני
◆
יום ה׳ 22.6.78
● מה קורה בשטחים?
(עובדות, עדויות, הערכות)
עם עו״ד פליציה לנגר ואחרים
מיזוג-אוויר מלא — מזנון

ארומור
ציפוי דלתות וקירות

זכוכית
כלי בית
כלי עץ
מפות
שטיחי קש
מוצרי קש
קרמיקה
אופנה
ואביזרי
אופנה
מוצרי נוי
צנועים

ת״א
קלאס
דיזנגוף 224
ירושלים
קלאס בגאנז
הרצוג 61

מחיר: 13.00 ל"י (כולל מ.ע.מ.) מספר 2128 ט' סיון תשל"ח, 14.6.78 שנה 42

העולם הזה

נערה מרחובות, שנישאה לערבי בחברון

נכנסה להריון טוענת:

המושל תבע ממני להפיל!

תאסלמת

ניאלה-אמין

מרני-אל-קיסיה